

Erste Bank Hungary Zrt.

AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLTAL BEFOGADOTT
NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK SZERINT
ELKÉSZÍTETT KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK
A 2023. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVRE

Konszolidált pénzügyi kimutatások

Konszolidált pénzügyi kimutatások	2
I. Konszolidált eredménykimutatás a 2023. december 31-ével zárult évre.....	4
II. Konszolidált átfogó jövedelemkimutatás a 2023. december 31-ével zárult évre	5
III. Konszolidált pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás 2023. december 31-i állapot szerint	6
IV. Konszolidált saját tőkeváltozás kimutatás	8
V. Konszolidált cash-flow kimutatás.....	9
VI. Megjegyzések a konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz	11
A. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ	11
B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK	12
C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN.....	14
D. Jelentős SZÁMVITELI IRÁNYELVEK	19
EREDMÉNYTÉTELEK RÉSZLETEZÉSE	25
1) Szegmens riport	25
2) Nettó kamatbevétel	28
3) Nettó díj- és jutalékbevétel	29
4) Osztalék bevételek	31
5) Kereskedési tevékenység nettó eredménye	31
6) Valós értékelés nettó eredménye.....	31
7) Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	32
8) Általános adminisztratív költségek	32
9) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek	34
10) Egyéb nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetéséből származó egyéb nyereségek / veszteségek	34
11) Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan.....	34
12) Egyéb működési eredmény	35
13) Nyereséget terhelő adók.....	37
Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei	40
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	46
14) Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	46
15) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	47
16) Vevő és egyéb követelések.....	50
17) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	51
EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEMMEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK	56
18) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok	56
19) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valóban értékelt pénzügyi eszközök – részesedést megtestesítő instrumentumok	57
Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	59
20) Származékos ügyletek.....	60
21) Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök.....	61
22) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	61
23) Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	61
24) Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek	62
Pénzügyi instrumentumok – egyéb bemutatandó tételek	63
25) A pénzügyi instrumentumok valós értéke	63
26) Fedezeti kapcsolatba vont ügyletek	71
27) Nettó módon történő bemutatás	71
28) Pénzügyi eszközök átadása - visszavásárlási tranzakciók és értékpapír-kölcsönzés	72
29) Biztosítékkul szolgáló pénzügyi eszközök.....	74
30) Értékpapírok	75
Kockázatkezelés	76
31) Kockázatkezelési politika és stratégia.....	76
32) Szavatoló tőke és a magyarországi tőkekövetelményeknek való megfelelés	80

33)	Hitelezési kockázat: hitelkockázat felülvizsgálata és monitoring	82
34)	Hitelezési veszteség alakulása	103
35)	Az előre tekintő információk alapján végzett elemzésekhez használt scenáriók áttekintése	110
36)	Piaci kockázat	121
37)	Likviditási kockázat	123
38)	Működési kockázat	127
Nem pénzügyi eszközök és egyéb befektetések		128
39)	Nem pénzügyi eszközök	128
40)	Egyéb eszközök	131
Lízingügyletek.....		133
41)	Lízingügyletek	133
Elhatárolások, céltartalékok, függő kötelezettségek és jogi ügyek		137
42)	Egyéb kötelezettségek.....	137
43)	Céltartalékok.....	137
44)	Függő kötelezettségek.....	140
Tőke instrumentumok, saját tőke és tartalékok		141
45)	Saját tőke összesen.....	141
Egyéb bemutatandó tételek		142
46)	Tranzakciók kapcsolt felekkel.....	142
47)	Könyvvizsgálat díja és adó tanácsadási díjak.....	146
48)	Külföldi pénznemre szóló eszközök és kötelezettségek.....	147
49)	Hátralévő lejáratok elemzése	148
50)	Mérlegfordulónap utáni események	149
51)	Egyéb közzététel	149
52)	2022. és 2023. december 31-én az Erste Bank Hungary Zrt. kizárólagos vagy részleges tulajdonában lévő társaságok adatai	150

I. Konszolidált eredménykimutatás a 2023. december 31-ével zárult évre

millió forintban	Megjegyzések	2022 átsorolt ¹⁾	2023
Nettó kamatbevétel	2)	129 845	151 013
Kamatbevétel		290 125	487 462
Egyéb kamatjellegű bevételek		71 394	123 222
Kamatráfordítás		- 151 181	-313 222
Egyéb kamatjellegű ráfordítások		- 80 493	-146 449
Nettó díj- és jutalékbevétel	3)	87 080	97 273
Díj- és jutalékbevétel		108 008	121 515
Díj- és jutalékráfordítás		- 20 928	-24 242
Osztalék bevételek	4)	71	17
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	5)	22 628	12 359
Deviza műveletek		- 52 105	46 519
Egyéb		74 733	-34 160
Valós értékelés nettó eredménye	6)	- 21 155	43 013
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	7)	2 957	3 861
Személyi jellegű ráfordítások	8)	- 41 179	-47 943
Egyéb általános adminisztratív költségek	8)	- 39 176	-41 787
Értékcsökkenés	8)	- 16 143	-13 233
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek	9)	- 156	-27
Nem valós értéken értékelt pénzügy instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	10)	426	-6 602
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	11)	- 9 721	-2 029
Egyéb nettó működési eredmény	12)	- 51 655	-65 243
Egyéb működési bevételek	12)	5 058	5 945
Egyéb működési ráfordítások	12)	- 56 713	-71 188
Adózás előtti eredmény		63 822	130 672
Jövedelemadók	13)	- 10 334	-15 771
Adózott eredmény		53 488	114 901

1) További információ a D. JELENTŐS SZÁMVITELI IRÁNYELVEK fejezet e) Változások a tranzakciók bemutatásában a konszolidált pénzügyi kimutatásban bekezdésben.

II. Konszolidált átfogó jövedelemkimutatás a 2023. december 31-ével zárult évre

millió forintban	2022	2023
Adózott eredmény	53 488	114 901
Egyéb átfogó jövedelem		
Eredménybe átsorolható tételek		
Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok nem realizált tartaléka	- 11 252	16 209
Tárgyévi nyereség/veszteség	- 11 154	9 777
Átsorolás miatti módosítás	- 426	6 592
Hitelkockázatra képzett értékvesztés	328	-160
Eredménybe átsorolható tételekre jutó halasztott adó	1 089	-1 100
Tárgyévi nyereség/veszteség	1 089	-1 100
Egyéb átfogó jövedelem összesen	- 10 163	15 109
Átfogó jövedelem összesen	43 325	130 010

Kelt: Budapest, 2024. április 5.

Jelasity Radován
Elnök-vezérigazgató

Manfred Schmid
Pénzügyi vezérigazgató-helyettes

III. Konszolidált pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás 2023. december 31-i állapot szerint

millió forintban	Megjegyzések	2022	2023
Eszközök			
Kézpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	14)	603 347	604 510
Kereskedési célú pénzügyi eszközök		221 404	110 488
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	20)	140 808	61 766
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	21)	80 596	48 722
Ebből fedezetként zárolva	29)	-	1 773
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	22)	314 829	389 236
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	22)	2 809	2 136
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	22)	699	814
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	22)	311 321	386 286
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	18)	201 608	264 630
Ebből fedezetként zárolva	29)	71 287	124 836
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	18)	201 608	264 630
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	15)	3 554 071	3 243 865
ebből fedezetként zárolva	29)	120 241	134 673
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	15)	1 291 481	1 137 340
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	15)	359 035	288 882
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	15)	1 903 555	1 817 643
Pénzügyi lízing követelések	41)	38 259	33 453
Tárgyi eszközök	39)	32 683	29 690
Befektetési célú ingatlanok	39)	16 070	14 951
Immateriális javak	39)	34 270	32 955
Adókövetelések	13)	285	486
Halasztott adókövetelések	13)	2 464	413
Kereskedelmi hitelek és előlegek	16)	33 098	20 821
Egyéb eszközök	40)	45 416	44 254
Eszközök összesen		5 097 804	4 789 752

millió forintban	Megjegyzések	2022	2023
Kötelezettségek			
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek		124 873	65 459
Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek	20)	124 834	65 459
Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	23)	39	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	17)	4 445 149	4 067 111
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	17)	662 910	553 073
Ügyfelek által elhelyezett betétek	17)	3 496 401	3 155 379
Kibocsátott értékpapírok	17)	283 470	354 149
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	17)	2 368	4 510
Pénzügyi lízing kötelezettségek	42)	20 881	19 413
Céltartalékok	44)	9 194	10 302
Adókötelezettségek	13)	2 994	7 328
Halasztott adókötelezettségek	13)	5	7
Egyéb kötelezettségek	42)	47 329	57 743
Saját tőke	45)	447 379	562 389
Anyavállalatra jutó saját tőke		447 379	562 389
Jegyzett tőke		146 000	146 000
Tőketartalék		117 492	117 492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok		183 887	298 897
Kötelezettségek és Saját tőke összesen		5 097 804	4 789 752

Kelt: Budapest, 2024. április 5.

Jelascy Radován
Elnök-vezérigazgató

Manfred Schmid
Pénzügyi vezérigazgató-helyettes

IV. Konszolidált saját tőkeváltozás kimutatás

millió forintban	Megjegyzések	Jegyzett tőke ¹⁾	Tőketartalék	Eredménytartalék	Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka ²⁾	Halasztott adó	Anyavállalatra jutó saját tőke	Saját tőke
Saját tőke								
2023.01.01	45)	146 000	117 492	199 044	- 16 246	1 089	447 379	447 379
Osztalékfizetés ³⁾		-	-	- 15 000	-	-	- 15 000	- 15 000
Átfogó jövedelem összesen		-	-	114 901	16 209	-1 100	130 010	130 010
ebből: Adózott eredmény		-	-	114 901	-	-	114 901	114 901
ebből: Egyéb átfogó jövedelem		-	-	-	16 209	-1 100	15 109	15 109
Saját tőke								
2023.12.31	45)	146 000	117 492	298 945	-37	-11	562 389	562 389

1) Részletesebb információ a 45) Saját tőke megjegyzésben részben található.

2) Tárgyévi eredménybe átvethető elemek, mindkét évben.

3) Az Erste Hungary 15 000 millió forint osztalékot fizetett ki a társaság tulajdonosainak.

millió forintban	Megjegyzések	Jegyzett tőke	Tőketartalék	Eredménytartalék	Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka)	Halasztott adó	Anyavállalatra jutó saját tőke	Saját tőke
Saját tőke								
2022.01.01	45)	146 000	117 492	195 556	- 4 994	-	454 054	454 054
Osztalékfizetés		-	-	- 50 000	-	-	- 50 000	- 50 000
Átfogó jövedelem összesen		-	-	53 488	- 11 252	1 089	43 325	43 325
ebből: Adózott eredmény		-	-	53 488	-	-	53 488	53 488
ebből: Egyéb átfogó jövedelem		-	-	-	- 11 252	1 089	- 10 163	- 10 163
Saját tőke								
2022.12.31	45)	146 000	117 492	199 044	- 16 246	1 089	447 379	447 379

V. Konszolidált cash-flow kimutatás

millió forintban	2022	2023
Adózott eredmény	53 488	114 901
Jövedelemadó korrekció	10 335	15 771
Korrigált adózott eredmény	63 823	130 672
Adózott eredmény nem-pénzeszköz korrekciói		
Értékcsökkenés és amortizáció, értékvesztés képzése és visszairása, eszköz átértékelés (nem pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó)	18 626	23 831
ebből eszközhasználati jogokhoz kapcsolódó	2 842	7 602
Céltartalék képzése és visszairása (ideértve a kockázati céltartalékot) és a deviza elszámoláshoz kapcsolódó céltartalékot	890	-3 191
Hitelek és előlegek módosításából adódó nyereségek/veszteségek	15 756	14 413
Eszközök értékesítésének bevételei és ráfordítása	270	-6 629
Hátrasorolt kötelezettségek átértékelése	4 388	-5 944
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök átértékelése	-2 494	19 667
Egyéb korrekciók	653	-2 911
ebből IFRS 16 vonatkozású Pénzügyi lízingkötelezettségekhez kapcsolódó változások	1 632	-593
Üzleti tevékenység eszközeinek és forrásainak nettó változása a nem-pénzeszköz korrekciók után		
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	-35 286	30 706
Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök		
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-1 198	673
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	507	-115
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	-40 455	-74 965
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök		
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-13 908	22 862
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök		
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	47 625	3 463
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	343 893	70 153
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	-233 928	74 513
Pénzügyi lízing követelések	855	4 812
Üzleti tevékenységből származó egyéb eszközök	-25 083	14 680
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-13 614	1 129
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek		
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	207 264	-103 893
Ügyfelek által elhelyezett betétek	54 686	-341 022
Kibocsátott értékpapírok	1 609	-17 091
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	-2 858	2 142
Üzleti tevékenységből származó egyéb kötelezettségek	11 645	10 414
Pénzügyi lízing kötelezettségek	205	255
Fizetett jövedelemadó	-8 288	-8 367
Üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás	395 583	-139 743
millió forintban	2022	2023

Értékesítés		
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok	26 895	93 619
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	202 123	181 383
Tárgyi eszközök, immateriális javak és befektetési célú ingatlanok	298	5 322
Beszerezés		
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok	-87 134	-156 517
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-253 972	-30 718
Tárgyi eszközök, immateriális javak és befektetési célú ingatlanok	-11 490	-21 105
Felvásárlások	40 373	-
Befektetési tevékenységből származó pénzeszközváltozás	-82 907	71 984
Fizetett osztalék	-50 000	-15 000
Hátrasorolt kötelezettségek növekedése	73 355	0
Értékpapír kibocsátásból származó bevétel	139 624	87 770
Lízingkötelezettségek visszafizetése	-3 607	-3 848
Finanszírozási tevékenységből származó pénzeszközváltozás	159 372	68 922
Pénzeszközök nyitó egyenlege	131 299	603 347
Üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás	395 583	-139 743
Befektetési tevékenységből származó pénzeszközváltozás	-82 907	71 984
Finanszírozási tevékenységből származó pénzeszközváltozás	159 372	68 922
Pénzeszközök záró egyenlege	603 347	604 510
Kamathoz és osztalékhoz kapcsolódó pénzeszközváltozás (üzleti tevékenységből származó pénzeszköz-változás tartalmazza)		
Kapott kamat	309 759	602 749
Kapott osztalék	71	17
Fizetett kamat	-150 128	-450 745

VI. Megjegyzések a konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

A. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ

Az Erste Bank Hungary Zrt. (a továbbiakban: „Bank” vagy „Erste Bank”) a magántulajdonban lévő legnagyobb, a bécsi, prágai és bucaresti tőzsdéken jegyzett osztrák bankcsoport, az Erste Group („Erste Group Bank AG”) tagja.

A Bank a kizárólagos tulajdonában álló leányvállalataival együttesen alkotja az Erste Hungary-t. A Bank magyarországi bejegyzésű és székhelyű, zártkörűen működő részvénytársaság. A Bank bejegyzett székhelye 1138 Budapest, Népfürdő utca 24-26. szám alatt található.

A konszolidált pénzügyi kimutatások (a továbbiakban éves beszámoló vagy beszámoló) a következő weboldalon kerül közzétételre:

<https://www.erstebank.hu/hu>

A konszolidált beszámoló angol és magyar nyelven kerül elkészítésre és közzétételre. A különböző nyelvű verziók eltérése esetén az angol nyelvű változat az irányadó.

2023. december 31-én a Bank közvetlen anyavállalata 100%-os tulajdonrészrel az Erste Group Bank AG, amelynek ebben az időpontban bejegyzett székhelye Ausztriában, az 1100 Bécs Am Belvedere 1. Az Erste Group konszolidált pénzügyi beszámolóját az Erste Group fő anyavállalata, az „Erste Group Bank AG” készítette, amelyek az osztrák cégbíróságon a következő ausztriai címen állnak rendelkezésre: 1030 Bécs, Marxergasse 1a.

A magyar állam és az EBRD kisebbségi részesedésének értékesítése az Erste Bank Hungary Zrt.-ben

2016 júniusában a Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. (a Magyar Állam nevében, továbbiakban Corvinus Zrt.) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) keretszerződést írtak alá az Erste Group Bank AG-val, amelynek keretében 15-15%-os kisebbségi részesedést szereztek az Erste Bank Hungary Zrt.-ben. Az eladási ár 77,78 milliárd forint volt. Az eladási tranzakcióhoz kapcsolódó szabályozói jóváhagyások és egyéb szerződéses feltételek teljesítése után a tulajdonjog átruházás 2016 augusztusában történt meg.

A részesedés vásárlást a Magyar Nemzeti Bank (MNB) 2016 augusztus 4-én hagyta jóvá (H-EN-I-693/2016), a tulajdonjog változást a cégjegyzékbe 2016 augusztus 24-én jegyezték be.

A megállapodás részeként az EBRD és a Corvinus Zrt. is delegált egy-egy tagot a Felügyelőbizottságba és egy-egy nem ügyvezető tagot az Erste Bank Hungary Igazgatóságába.

A magyar állam, az Erste Csoport és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) között kötött, a Corvinus és EBRD részesedésvásárlásáról szóló megállapodás tartalmazott egy előzetesen rögzített mechanizmust a kisebbségi tulajdonhányad kivásárlására.

Az Erste Group Bank AG 2023-ban visszavásárolta az EBRD és a Corvinus Zrt. 30 százalékos részvényhányadát az Erste Bank Hungary Zrt.-ben. A Corvinus Zrt.-vel novemberben, az EBRD-vel decemberben zárult le a tranzakció.

Az Erste Bank Hungary Zrt. tulajdonosi struktúrája a következő 2023. december 31-én.

Tulajdonos	2023		2022	
	Részvény darabszám	Részesedés	Részvény darabszám	Részesedés
Erste Group Bank AG	146 000 000 000	100%	102 200 000 000	70%
Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt.	-	-	21 900 000 000	15%
Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD)	-	-	21 900 000 000	15%
Összesen	146 000 000 000	100%	146 000 000 000	100%

A delegált felügyelőbizottsági és igazgatósági tagok a tranzakció lezárását követően lemondtak a tagságukról.

Leányvállalatok

A Bank leányvállalatai, amelyek mindegyikét Magyarországon jegyezték be, 2023. december 31-én a következők voltak:

Az Erste Bank Hungary Zrt. közvetlen vagy közvetett befolyásoló részesedése százalékban

Társaság neve	2022	2023	Alaptevékenység
Erste Befektetési Zrt.	100%	100%	brókeri szolgáltatások
Erste Ingatlan Kft.	100%	100%	ingatlangazdálkodás
Erste Lakástakarék Zrt.	100%	100%	lakástakarék-pénztár
Collat-Real Kft.	100%	100%	ingatlankezelés
Erste Jelzálogbank Zrt.	100%	100%	refinanszírozási tevékenység
RND Solutions Informatikai Fejlesztő és Szolgáltató Zrt. ¹⁾	100%	0%	informatikai szolgáltatások
Commerzbank Zrt. v.a.	100%	100%	egyéb szolgáltatások
Z3 Ingatlanhasznosító Kft.	100%	100%	ingatlangazdálkodás

1) A részleteket lásd a B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK fejezetben.

Az Erste Hungary Zrt. tevékenysége

A Bank leányvállalataival együtt teljes körű banki és egyéb pénzügyi szolgáltatásokat nyújt ügyfeleinek, köztük megtakarítási számlákat, vagyonkezelést, fogyasztói hiteleket, és jelzáloghitelezést, lakás előtakarékosági betétgyűjtést és hitelezést, befektetési banki tevékenységeket, értékpapírok és származékos instrumentumok kereskedelmét, portfóliókezelést, projektfinanszírozást, külkereskedelmi finanszírozást, vállalatok pénzügyeinek kezelését, tőkepiaci és pénzügyi szolgáltatásokat, devizakereskedelmet, lízinget és faktoringot. Az Erste Hungary tevékenységét a magyar piacra összpontosítja.

Az Erste Hungary jogszabály által könyvvizsgálatra kötelezett.

B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK**2023***Az RND Solutions Zrt. felszámolása*

2021. szeptember 1-én az Erste Befektetési Zrt., a Bank felvásárolta a RND Solutions Zrt. (RND) részvényeinek 100%-át a Random Capital Zrt. (Random) felvásárlásával együtt. Az RND különálló vállalként a Random IT infrastruktúráját biztosította. Miután az Erste Befektetési Zrt. a felvásárlást követően sikeresen integrálta a Randomot és az RND-t a teljes IT infrastruktúrával együtt, az RND Solutions Zrt. leírta a kapcsolódó szoftvereket 2022-ben.

2022 decemberében az Erste Befektetési Zrt. egyedüli tulajdonosként döntött az RND felszámolásáról. A felszámolási eljárás 2023. január 1-jén kezdődött és 2023. március 31-én fejeződött be.

2022*A Random Capital Zrt. beolvadása*

2021. szeptember 1-én az Erste Befektetési Zrt. felvásárolta a Random Capital Zrt. (Random) részvényeinek 100%-át. A Random úttörő vállalkozás az online brókerpiacon, amely az elmúlt években vezető pozíciót harcolt ki magának a működése fő fókuszában álló lakossági szegmensben. Az Erste Befektetési Zrt. a vállalat IT infrastruktúráját biztosító RND Solutions Zrt.-t szintén teljes egészében felvásárolta.

Miután az Erste Befektetési Zrt. a felvásárlást követően a Random üzletágat integrálta a portfóliójába a teljes napi ügymenettel együtt, 2022. szeptember 30-án a Random Capital Zrt. beolvadásáról döntött. A beolvadással a teljes IT infrastruktúra is integrálásra került, így az RND Solutions Zrt. leírta a kapcsolódó immateriális javakat (szoftverek).

A Commerzbank Zrt. felvásárlása

2021. december 17-én a Bank adásvételi szerződést írt alá a Commerzbank AG-val utóbbi magyarországi leányvállalata, a Commerzbank Zrt. („Commerzbank”) részvényei 100%-ának (306 016 db részvény) megvásárlásáról. A Commerzbank Zrt. egy teljeskörű banki szolgáltatásokat nyújtó, vállalati piacon aktív hitelintézet.

A hatósági jóváhagyások megszerzését és a szerződéses adminisztratív folyamatok teljesítését követően 2022. november 30-án lezárásra került a tranzakció, amely alapján december 1-jétől az Erste a Commerzbank Zrt. egyedüli részvényesévé vált. A felvásárlással az Erste

Hungary jelentősen megerősítette a piaci pozícióját Magyarországon. Az ügyfélportfólió integrálásával a Bank tovább bővítette vállalati üzletágát, a tranzakció zárásával az Erste vállalati hitelállománya meghaladta az 1200 milliárd forintot, így több, mint 10%-os piaci részesedéssel az ötödik legnagyobb vállalati hitelezővé vált Magyarországon.

2022 végével az értékelési folyamat nem zárult le teljeskörűen. A napi ügymenet fenntartása érdekében a folyamat lehető leggyorsabb lezárása, valamint tranzakció komplexitása miatt a vételár allokáció előzetes adatok alapján került meghatározásra, így a beszámoló készítés időpontjában elszámolt összegek előzetesnek minősülnek. A felvásárlási folyamat véglegesítését követően az Erste Hungary nem azonosított jelentős eltérést az akvizíció időpontjában meghatározott nettó saját eszközértékben.

A Commerzbank nettó saját eszközértéke az akvizíció időpontjában 24,8 milliárd forint volt. A felvásárlással a következő eszközök és források jelentek meg az Erste Hungary konszolidált mérlegében:

milliárd forintban	Könyv szerinti érték
Készpénz és pénzeszközök	72,3
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	19,6
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	47,4
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	158,6
ebből pénzügyi vállalkozásokkal szemben	12,6
ebből nem pénzügyi vállalkozásokkal szemben	146
Tárgyi eszközök	1,8
Adókövetelések	0,5
Egyéb eszközök	0,2
Eszközök összesen	300,4
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	14,9
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	259
Céltartalékok	0,6
Adókötelezettségek	0,05
Egyéb kötelezettségek	1
Kötelezettségek összesen	275,6

Az átvett hitelportfólió valós értéke a felvásárlás időpontjában 158,6 milliárd forint volt. Az előzetes becslések alapján a szerződéses kifizetésekből várhatóan 1,95 milliárd forint nem fog befolyjni a futamidő alatt.

Az értékelési folyamat során az Erste Hungary valós érték korrekciót alkalmazott bizonyos mérlegelemek esetében, amelyek közül a legjelentősebb a Commerzbank könyveiben szereplő ingatlan, ami a vállalat korábbi székhelye volt (+2,7 milliárd forint korrekció). A felvásárlással az Erste Hungary a korábban egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt értékpapírokat a jövőben amortizált bekerülési értéken értékeltként jelenítette meg, így az ezekhez kapcsolódó 0,4 milliárd forint halasztott adó követelés kivezetésre került.

A módosított nettó saját tőke a fenti korrekciókkal együtt 27,1 milliárd forint, illetve az előzetes vételár allokáció során elszámolt goodwill 4,8 milliárd forint. A számított goodwill értéke megegyezik az előzetes vételár és a módosított nettó saját tőke különbözetével. A különbözet az adóalapot nem módosítja. Az átutalt 31,9 milliárd forintos vételár a 2023-as év során 1,45 milliárd forinttal csökkent az elszámolt goodwilllel együtt.

Mivel a felvásárlást követően a korábbi informatikai háttér a Commerzbanknál nem állt rendelkezésre, a zavartalan napi működés fenntartása érdekében a teljes pénzügyi instrumentum állomány és a kapcsolódó pénzeszközök átvezetésre kerültek a Bankba. December folyamán a Commerzbank Zrt. visszaadta a banki engedélyét, és beszüntette a hitelintézeti tevékenységeit. A vonatkozó jogszabályok értelmében a Magyar Nemzeti Bank ezt követően elindította 2022. december 23-án a Commerzbank felszámolási eljárását.

A Commerzbank Zrt. 673 millió forinttal járult hozzá az Erste Hungary csoport működési eredményéhez és 637 millió forinttal az adózás utáni eredményéhez a felvásárlás óta a 2022-es évben. Amennyiben a Commerzbank eredménye a teljes 2022-es évben kimutatásra kerülne a csoport eredményében, a működési eredményhez 17 milliárd forinttal járulna hozzá, az adózás utáni eredményt pedig 835 millió forinttal csökkentené.

A Z3 Kft. alapítása

2022 decemberében, a felvásárlást követően a Commerzbank Zrt. egy új, ingatlangazdálkodással foglalkozó vállalatot alapított Z3 Kft. néven. A Z3 Kft. tulajdonában áll a Commerzbank korábbi székhelyéül szolgáló épület. December folyamán a Z3-at megvásárolta az Erste Hungary Zrt. által teljes egészében tulajdonolt Erste Ingatlan Kft. Az eladás piaci áron történt, és a 2,7 milliárd forintos nyereség a Commerzbank Zrt. egyedi eredménykimutatásában jelenik meg.

C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN

2023

A magyar kormány folytatta a 2020-ban megkezdett fiskális politikáját, amely a hitelszerződéssel rendelkező magánszemélyek, és az vállalatok támogatását, illetve annak kiterjesztését jelentette. A növekvő gazdasági válság kezelése miatt döntés született arról is, hogy egyes ágazatokra a közelmúltban kivetett új illetékek és adók kiterjesztésre kerülnek az adóalapok módosítása mellett. A Kormány korábbi közleményével összhangban a 2022-es intézkedések a moratóriumi szabályozás záró aktusai voltak, jövőre tekintő alkalmazás nem várható.

i)

A 2021-ben és 2022-ben indult intézkedések meghosszabbítása

1. A (lakossági) kamatstop meghosszabbítása

2021. december 24-én a kormány kiadta a pénzügyi szektort célzó új, "kamatstop" rendeletet. A lakossági átárazódó/változó kamatozású jelzáloghitelek kamata befagyasztásra került az október 27-én érvényes szerződéses kamatszinten (fix kamatozású). A hatályos időszak 2021. január 1-től 2022. június 30-ig terjedt, majd ez kétszer meghosszabbításra került 2022-ben 2023. június 30-ig. 2023-ban a hatályos időszak újból kétszer meghosszabbításra került végül 2023. november 30-án 2024. június 30-ig.

A kamatplafon logikája a következő:

- ha az átárazás dátuma 2021-re esik (október 27. és december 31.):
a fix árfolyamot 2022. január 1-től kell alkalmazni
- ha az átárazás dátuma 2022-re esik (január 1. és december 31.):
az átárazás időpontjától alkalmazandó a fix kamatláb
- ha az átárazás dátuma 2023-ra esik (január 1. és december 31.):
az átárazás időpontjától alkalmazandó a fix kamatláb
- ha az átárazás dátuma 2024-re esik (január 1. és június 30.):
az átárazás időpontjától alkalmazandó a fix kamatláb

Az Erste Hungary - az IFRS 9 sztenderd értelmében - a szerződésmódosításból eredő veszteségét „Módosítási veszteségként” számolja el.

Ha az érintett ügyletek a Stage 1-be kerülnek besorolásra, akkor a módosításból eredő veszteség a „Nettó kamatbevétel” soron jelenik meg, míg a nem ebbe a kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg. Részletesebben lásd a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben, a „Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat” részben, beleértve a „Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan” fejezetet.

A teljes módosítási veszteség 2023-ban szakértői becslések alapján 13,7 milliárd forintot tett ki (ebből 10,1 milliárd forint a Stage 1-es ügyletekhez kapcsolódik). A teljes összeg a hitelek futamideje alatt a Nettó kamatbevétel” soron amortizálódik el.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '175/2023. (V. 12.)' and '522/2023. (XI.30.) Korm.rendelet')

2. KKV kamatstop

A lakossági ügyfelekre vonatkozó „Kamatstop” programhoz hasonlóan ez az intézkedés is kamatbefagyasztási időszakot biztosít a KKV-ügyfelek hitel- és lízingszerződéseire vonatkozóan. A referencia-kamatláb 2022. június 28-ai szinten került rögzítésre eredetileg a 2022. november 15.- 2023. június 30-i időszak között. 2023-ban a hatályos időszak kétszer került meghosszabbításra. Először 2023. május 12-én 2023. december 31-ig, majd 2023. november 30-án 2024. április 1-ig.

Az Erste Hungary - az IFRS 9 sztenderd értelmében - a szerződésmódosításból eredő veszteségét „Módosítási veszteségként” számolja el. Ha az érintett ügyletek a Stage 1-be kerülnek besorolásra, akkor a módosításból eredő veszteség a „Nettó kamatbevétel” soron jelenik meg, míg a nem ebbe a kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg. Részletesebben lásd a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben, a „Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat” részben, beleértve a „Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan” fejezetet.

A teljes módosítási veszteség 2023-ban 957 millió forint volt. A teljes összeg a hitelek futamideje alatt a Nettó kamatbevétel” soron amortizálódik el.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '415/2022. (X. 26.) Korm.rendelet')

3. Betétek kamatplafonja

A pénzügyintézetek által a betétek után fizetett kamat nem haladhatja meg a legfeljebb 3 hónapos hátralévő lejáratú diszkont államkötvények aukcióinak átlagos kamatlábaként meghatározott statisztikai kamatlábat. Az irányadó árfolyam az ÁKK, mint az állampapír-kibocsátást és kereskedést lebonyolító állami szerv, honlapján közzétett legutóbbi árfolyam.

A hatályos időszak eredetileg 2022. december 1-től 2023. március 31-ig tartott. Ez 2023-ban többször meghosszabbításra került végül 2024. április 1-ig 2023. december 1-es hatállyal. Szintén december 1-es hatállyal kiterjesztésre került az intézkedés a vállalati ügyfelek betéeteire is.

Az intézkedésnek nem volt egyszeri hatása a bemutatott számokra az IFRS 9 sztenderd alapján.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '522/2023. (XI. 30.) Korm. rendelet')

ii)

A banki termékek jövedelmezőségét befolyásoló új intézkedések

Önkéntes kamatplafon

2023. október 9-től önkéntes kamatplafon került kialakításra az újonnan folyósított hitelek esetében. Az új, önkéntesen alkalmazható kamatplafon a Gazdaságfejlesztési Minisztérium javaslatára és a hitelezés élénkítésére való tekintettel került kialakításra. A javaslat értelmében a piaci kamatozású lakáshitelekre 8,5%-os (2024. január 1-től 7,3%-os), a vállalkozói forgóeszköz-hitelekre pedig 12%-os (2024. január 1-től 9,9%-os) kamatplafont alkalmaznak a hitelintézetek.

Az intézkedésnek nem volt egyszeri hatása a bemutatott számokra az IFRS 9 sztenderd alapján.

iii) *Új ágazati illetékek és adók*

Extraprofitadó

A 2022 június 4-én megjelent kormányrendelet egy új, „extraprofit adónak” nevezett adótípust vezetett be több szektorra, köztük a bank-szektorra. Az új adótípus a 2022-es és 2023-as évet érinti, illetve a 2024-re meg lett hosszabbítva.

Az évközi adótörvény-változások miatt 2023 első és második félévében eltérően kerül megállapításra az adó. 2023. I. félévre az adóalap és adókulcs a következő:

Az adó alapja az előző évi helyi iparüzési adó (korrigált nettó jövedelem) adóalapjának 50%-ának felel meg. Az adó mértéke 8%, a 2022. évi helyi iparüzési adó alapján fizetendő.

2023 második félévében az adó meghatározása a következő:

Az adó alapja a 2022. évi módosított adózás előtti eredmény 50%-a. Az adó mértéke a 10 milliárd forintot meg nem haladó adóalap után 13%, e felett pedig 30%.

Az EBH által fizetendő adó 2023-ban 19,1 milliárd forint és az 'Egyéb működési eredmény' soron kerül bemutatásra az 'Egyéb működési ráfordítások' között.

2024-ben az adó alapja a 2022. évi módosított adózás előtti eredmény. Az adó mértéke a 10 milliárd forintot meg nem haladó adóalap után 13%, e felett pedig 30%. Az így kalkulált adó 50%-kal csökkenthető amennyiben, az egyes előre meghatározott állampapírok 2023. január 1-e és 2023. április 30-a között mért napi átlagállománya az intézménynél növekszik a 2024. január 1-e és 2024. november 30-a közötti időszakban. A kalkulált adó a növekmény 10%-ával csökkenthető. A szabályozás hatálya alá tartozó értékpapírok 2027. január 1-e utáni lejáratú, forintban denominált, aukción kibocsátott államkötvények.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '62/2023. (II.28.) Korm. rendelet'; '100/2023. (III. 29.) Korm. rendelet'; '144/2023. (IV. 24.) Korm. rendelet'; '206/2023. (V. 31.) Korm. rendelet'; '317/2023. (VII. 17.) Korm. rendelet'; '492/2023. (XI. 2.) Korm. rendelet')

iv)

Monetáris politika

A Magyar Nemzeti Bank 2023-ban monetáris lazításba kezdett. Jelentősen csökkent az év folyamán valamennyi fontos monetáris eszköz kamata:

- A jegybanki alapkamat 2023. októberétől kezdődően 13%-ról 10,75%-ig csökkent év végére.
- Az O/N jegybanki betét kamata szintén több lépésben csökkent 2023. szeptemberétől 12,5%-os szintről 9,75%-ig 2023 decemberéig.
- A kötelező tartalékszámra utáni kamatláb 2023. októberétől 13%-os szintről 10,75%-ig csökkent év végéig, a kötelező tartalék választható részére és a gyorsbetétre fizetett kamatláb pedig 2023 májusától kezdődően 18%-ról 10,75%-ra csökkent.

2022

A magyar kormány folytatta a 2020-ban megkezdett fiskális politikáját, amely a hitelszerződéssel rendelkező magánszemélyek, KKV-k és az agrárszektor támogatását, illetve annak kiterjesztését jelentette. A növekvő gazdasági válság kezelése miatt döntés született arról is, hogy egyes ágazatokra új illetékek és adók kerülnek kivetésre. Emellett néhány egyéb intézkedés is bevezetésre került, például bizonyos betétek kamatplafonja. A Kormány közleménye szerint a 2022-es intézkedések a moratóriumi szabályozás záró aktusai voltak, jövőre tekintő alkalmazás nem várható.

i)

A 2021-ben indult intézkedések meghosszabbítása

1. A (lakossági) kamatstop meghosszabbítása

2021. december 24-én a kormány kiadta a pénzügyi szektort célzó új, "kamatstop" rendeletet. A lakossági átárazódó/változó kamatozású jelzáloghitelek kamata befagyasztásra került az október 27-én érvényes szerződéses kamatszinten (fix kamatozású). A hatályos időszak 2021. január 1-től 2022. június 30-ig terjedt, majd ez kétszer meghosszabbításra került 2023. június 30-ig. A szabályozás a 2022. június 18-tól érvényes és azt megelőző napon elindított hitelszerződésekre vonatkozott.

A kamatplafon logikája a következő:

- ha az átárazás dátuma 2021-re esik (október 27. és december 31.):
a fix árfolyamot 2022. január 1-től kell alkalmazni
- ha az átárazás dátuma 2022-re esik (január 1. – december 31.):
az átárazás időpontjától alkalmazandó a fix kamatláb.

Az Erste Hungary - az IFRS 9 sztenderd értelmében - a szerződésmódosításból eredő veszteségét „Módosítási veszteségként” számolja el. Ha az érintett ügyletek a Stage 1-be kerülnek besorolásra, akkor a módosításból eredő veszteség a „Nettó kamatbevétel” soron jelenik meg, míg a nem ebbe a kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg. Részletesebben lásd a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben, a „Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat” részben, beleértve a „Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan” fejezetet.

A teljes módosítási veszteség 2022-ben szakértői becslések alapján 13,8 milliárd forintot tett ki (ebből 9,4 milliárd forint a Stage 1-es ügyletekhez kapcsolódik).

(Kapcsolódó kormányrendelet: '215/2022. (VI. 17.) Korm.rendelet' és 390/2022. (X. 14.) Korm. rendelet')

2. Moratórium III meghosszabbítása

A moratórium 2022. június 30-tól 2022. július 31-ig került meghosszabbításra, ezzel egyidejűleg lehetőséget adva a 2022. augusztus 1-től 2022. december 31-ig tartó további meghosszabbításban való részvételre, az eredeti feltételekkel:

A 2021. szeptember 30-tól moratórium alatt álló ügyfelek jogosultak voltak a programban való részvételre, amennyiben megfeleltek néhány további feltételnek. Ez a konstrukció a korábbiakkal ellentétben opt-in típusú volt, vagyis a jogosult ügyfeleket felkérték, hogy nyilatkozzanak a részvételi szándékról. A nyilatkozattételi határidő lejártá után az ügyfeleknek már nem volt lehetősége belépni a rendszerbe (kilépésre, de újracsatlakozásra sem volt lehetőség, a korábbi konstrukcióktól eltérően)

További kritérium az ügyfél valószínűsíthető pénzügyi sérülékenysége, mint a munkanélküliség, a nyugdíj, az anyagi és a tartós jövedelemcsökkenés; illetve a háztartásban élő gyermek.

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) iránymutatása alapján a Bank Stage 2-nél nem alkalmazott jobb besorolást a Moratórium III. hatálya alá tartozó ügyfelek esetében.

Az Erste Hungary az IFRS 9 alapján továbbra is „Módosítási veszteségként” számolta el szerződésmódosítás hatására bekövetkezett veszteségét, minden moratóriumhoz kapcsolódó pénzügyi hatást figyelembe véve.

Ha az érintett ügyletek Stage 1 besorolásúak voltak, akkor a módosítási veszteség a „Nettó kamatbevétel”, „Kamatbevételek” soron, míg a nem Stage 1 kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron került bemutatásra, a "Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei" fejezet, "Pénzügyi instrumentumok kivezetése, beleértve a szerződésmódosításokat" rész "ii. Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan" című bekezdésében részletezett számviteli politikának megfelelően.

A teljes módosítási veszteség 2022-ben 172,9 milliárd forintot tett ki a „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron belül.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '216/2022. (VI. 17.) Korm.rendelet')

ii)

A banki termékek jövedelmezőségét befolyásoló intézkedések

1. KKV kamatstop

Az i. pontban említett lakossági ügyfelekre vonatkozó „Kamatstop” programhoz hasonlóan ez az intézkedés is kamatbefagyasztási időszakot biztosít a KKV-ügyfelek hitel- és lízingszerződéseire vonatkozóan. A referencia-kamatláb 2022. június 28-ai szinten került rögzítésre a 2022. november 15.- 2023. június 30-i időszak között.

Az Erste Hungary - az IFRS 9 sztenderd értelmében - a szerződésmódosításból eredő veszteségét „Módosítási veszteségként” számolja el minden moratóriumhoz kapcsolódó pénzügyi hatásra. Ha az érintett ügyletek a Stage 1-be kerülnek besorolásra, akkor a módosításból eredő veszteség a „Nettó kamatbevétel” soron jelenik meg, míg a nem ebbe a kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg. Részletesebben lásd a „JELENTŐS SZÁMVITELI IRÁNYELVEK” fejezetben, Részletesebben lásd a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben, a „Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat” részben, beleértve a „Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan” fejezetet.

A teljes módosítási veszteség 2022-ben 915,2 millió forint volt.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '415/2022. (X. 26.) Korm.rendelet')

2. Moratórium agrárhitelre

A 2022. üzleti év augusztusában bevezetett moratórium hatálya alá tartoznak a mezőgazdasági vállalkozások és vállalkozók. A mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó megadott küszöbkritériumok (pl. arány a teljes tevékenységi körön belül) alapján a célcsoportot értesítették arról, hogy nyilatkozhatnak a részvételi szándékukról a moratóriumban. A jogosult ügyfelek hitel- és lízingszerződése a 2022. szeptember 1-ei és 2022. december 31-ei törlesztési moratórium időszakába esnek.

Az Erste Hungary - az IFRS 9 sztenderd értelmében - a szerződésmódosításból eredő veszteségét „Módosítási veszteségként” számolja el minden moratóriummal kapcsolatos eredményhatás esetében.

Ha az érintett ügyletek a Stage 1-be kerülnek besorolásra, akkor a módosításból eredő veszteség a „Nettó kamatbevétel” soron jelenik meg, míg a nem ebbe a kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg. Részletesebben lásd a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben, a „Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat” részben, beleértve a „Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan” fejezetet.

A teljes módosítási veszteség „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron kerül elszámolásra mely 2022-ben 57,6 millió forint volt.

(Törvényi hivatkozás: '292/2022. (VIII. 8.) Korm.rendelet')

iii)

Új ágazati illetékek és adók

1. Extraprofitadó

A 2022 június 4-én megjelent kormányrendelet egy új, „extraprofit adónak” nevezett adótípust vezetett be több szektorra, köztük a bank-szektorra. Az új adótípus a 2022-es és 2023-as évet érinti.

Az adó alapja megegyezik a megelőző év helyi iparüzései adóalapjával, az adókulcs 2022-ben 10%, 2023-ban 8%. Mivel az adó alapja nem az aktuális év teljesítménye, hanem a megelőző évé, az adóalap definíciójának megfelelően az Erste Hungary ezt az újonnan bevezetett adót illetékként kezeli és az Egyéb működési eredmény soron az Egyéb működési ráfordítások alsoron mutatja be. Az extraprofit adó összege 18.7 milliárd forint volt 2022-ben.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '197/2022. (VI. 4.) Korm.rendelet'; '257/2022. (VII. 18.) Korm.rendelet'; '497/2022. (XII. 18.) Korm.rendelet')

2. Pénzügyi tranzakciós illeték hatályának kiterjesztése

A pénzügyi tranzakciós illeték eredetileg 2012-ben került bevezetésre. 2022. augusztus 1-jétől az illeték hatályát kiterjesztették az értékpapír értékesítési ügyletekre is. Az adó alapja a vevő befektetési számláján bevételként realizált értékesítési ár, az adókulcs 0.3%, de az adó összege maximum 10 000 Ft ügyletenként. A rendelet hatálya a Magyar Központi Elszámolóház ("KELER") ISIN azonosítójú értékpapírjaival folytatott ügyletekre terjed ki.

Az extraprofit adóval ellentétben, amely hatálya kétéves periódusra korlátozódik, a pénzügyi tranzakciós illeték kiterjesztése állandó intézkedésként került bevezetésre.

Az Erste Hungary a saját tranzakcióihoz kapcsolódó veszteséget az „Egyéb működési eredmény” soron az „Egyéb működési ráfordítások” alsoron mutatja be. Ennek összege 835 millió forint.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '197/2022. (VI. 4.) Korm.rendelet')

iv)

Egyéb intézkedések

3. Betétek kamatplafonja

A pénzügyi intézetek által a betétek után fizetett kamat nem haladhatja meg a legfeljebb 3 hónapos hátralévő lejáratú diszkont államkötvények aukcióinak átlagos kamatlábaként meghatározott statisztikai kamatlábat. Az irányadó árfolyam az ÁKK, mint az állampapír-kibocsátást és kereskedést lebonyolító állami szerv, honlapján közzétett legutóbbi árfolyam.

v)

Monetáris politika

A 2021-ben megkezdődött alapkamat növekedés folytatódott a 2022-es évben. A januári 2.9%-os kamatszint szeptemberre elérte a 13%-ot és ezen a szinten maradt 2022 utolsó negyedében.

A közzétett egynapos (O/N) kamatláb 12,5%; míg a 2 hetes betéti lehetőség hivatalosan megszűnt.

Az intézkedésekkel párhuzamosan az MNB új tendert indított:

- napi tender O/N-re 18%-os kamatlábbal; a tendert 2022 novemberétől minden nap meghirdették;
- alkalmanként tartottak egyhetes betét tendert, 18%-os kamatlábon;
- maximum 30 napos betét tenderre is lehetőség volt, szintén 18%-os kamatlábon.

A fenti tenderek alapján a 18% tekinthető effektív kamatlábnak.

D. JELENTŐS SZÁMVITELI IRÁNYELVEK

a) A BESZÁMOLÓKÉSZÍTÉS ALAPJA

Az Erste Hungary a 2023. üzleti évre vonatkozó konszolidált éves beszámolója és az összehasonlítás alapját képező 2022. évi adatok a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által kiadott vonatkozó Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (IFRS) és a Nemzetközi Számviteli Standardokkal (IAS), valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság (IFRIC, korábban Állandó Értelmezési Bizottság, avagy SIC) által kiadott, az Európai Unió által elfogadott értelmezésekkel összhangban kerültek összeállításra.

A konszolidált éves beszámoló az IFRS által előírt, illetve megengedett értékelési módszereknek megfelelően bekerülési költség (amortizált bekerülési költség) alapon készül, kivéve az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket, amelyek mindegyike valós értéken szerepel.

A számviteli irányelvek megegyeznek a 2022-ben alkalmazottakkal. A besorolásbeli változásokat lásd ennek a fejezetnek az e) Változások a tranzakciók bemutatásában a konszolidált pénzügyi kimutatásban részében.

A konszolidált beszámoló a vállalkozás folytatása elvének megfelelően került összeállításra.

Amennyiben nincs máshogy jelölve, minden összeg millió Magyar forintban (HUF) értendő. A beszámolóban szereplő táblázatok tartalmazhatnak kerekítésből adódó eltéréseket.

A 2023. december 31-ével zárult pénzügyi évre vonatkozó konszolidált pénzügyi kimutatások kiadását az Igazgatóság 2024. április 5-ei határozatában hagyta jóvá.

A konszolidáció alapja

A Bank minden leányvállalata konszolidálásra került. A leányvállalatok konszolidációs körbe való bekerülésének dátuma az a nap, amikor azok a Bank ellenőrzése alá kerültek. Ellenőrzésről akkor beszélhetünk, amikor a Bank olyan befolyással rendelkezik egy szervezetben, hogy képes annak pénzügyi és működési politikáját úgy irányítani, hogy abból számára előnyök származzanak. Az év közben felvásárolt vagy értékesített leányvállalatok eredménye a konszolidált átfogó eredménykimutatásban a vásárlás napjától az eladás napjáig szerepel. A Bank leányvállalatainak éves beszámolóit ugyanarra a beszámolási évre készítik, mint a Banké, konzisztens számviteli irányelvek alapján. Az Erste Hungary-n belül minden egyenleg, tranzakció, bevétel és ráfordítás, nem realizált nyereség és veszteség, valamint osztalék kiszűrésre kerül. A kisebbségi részesedés a teljes átfogó eredmény és mérlegfőösszeg azon részét jelenti, amely nem a fő tulajdonost illeti.

b) Devizák átszámítása

A konszolidált éves beszámoló magyar forintban (HUF) készül, amely az Erste Hungary funkcionális pénzneme. A funkcionális pénznem azon elsődleges üzleti környezetnek a valutája, amelyben a szervezet működik.

Devizanemek közötti átszámításnál a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyamok kerülnek alkalmazásra.

Devizás egyenlegek és tranzakciók

A devizás tranzakciók nyilvántartása elsőként a tranzakció dátumán érvényes deviza-átváltási árfolyamon történik. A devizában nyilvántartott pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket a funkcionális pénznemnek a mérlegfordulónapon érvényes árfolyamán számítja át. Az ebből eredő összes árfolyam különbözet az eredménykimutatásban kerül elszámolásra, a „Kereskedési tevékenység nettó eredménye” soron. A bekerülési értéken értékelt nem-monetáris devizás tételek bekerüléskori devizaárfolyamon kerülnek átértékelésre, nem okozva ezzel devizás átértékelési különbözetet. A valós értéken értékelt nem-monetáris devizás tételek (mint például tőkebefektetések) átértékelése a valós érték megállapításának napján érvényes devizaárfolyamon történik, ennélfogva a devizás átértékelési különbözet része a valós érték különbözetnek.

c) Jelentős számviteli feltételezések és becslések

A konszolidált éves beszámoló olyan összegeket is tartalmaz, amelyek becslések és feltételezések alkalmazásával kerültek megállapításra. Az alkalmazott becslések és feltételezések korábbi tapasztalatokon és egyéb olyan tényezőkhöz alapulnak, mint a tervezés, valamint az aktuálisan észszerűnek tartott elvárások és előrejelzések. Az ilyen feltételezésekhez és becslésekhez társított bizonytalanság következtében a tényleges eredmények a későbbi időszakokban a kapcsolódó eszközök és források könyv szerinti értékének módosításához vezethetnek. A legjelentősebb becslések és feltételezések a megfelelő eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó megjegyzésekben kerülnek kifejtésre. A főbb témák a következők:

- Nyereséget terhelő adók és halasztott adókövetelések (13. Nyereséget terhelő adók megjegyzés)
- Pénzügyi instrumentumok SPPI tesztje (Kizárólag tőke és kamatfizetés teszt) (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei)
- Pénzügyi instrumentumok Üzleti modell értékelése (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei)
- Pénzügyi instrumentumok valós értéke (25. A pénzügyi instrumentumok valós értéke megjegyzés)
- Pénzügyi instrumentumok értékvesztése (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei, 33. Hitelezési kockázat megjegyzés)
- Goodwill (39. megjegyzés Nem pénzügyi eszközök)
- Céltartalékok (43. Céltartalékok megjegyzés)

A 2022-ben kezdődött ukrajnai háború 2023-ban folytatódott, ezen felül az energiaválság, infláció, és a kamatkörnyezet alakulása bizonytalanságokat hozott az Erste Csoport pénzügyi teljesítményére és pozíciójára nézve. A lehetséges hatások közé tartoznak a várható hitelezési veszteségekre, a működési bevételre gyakorolt jelentős hatások, valamint a goodwillre és más nem pénzügyi eszközök értékvesztésére gyakorolt lehetséges hatások. Az Erste Csoport szorosan figyelemmel kíséri a fejleményeket, és a hatásokat a konszolidált pénzügyi kimutatásokban a megjelenítésüket alátámasztó ésszerű információként számolja el.

d) Módosított és új IFRS/IAS standardok alkalmazása

Az Erste Hungary által elfogadott számviteli politika összhangban van az előző pénzügyi évben alkalmazott standardokkal és értelmezésekkel. Kivételt képeznek ez alól a 2023. január 1-je után hatályba lépő standardok és értelmezések.

Hatályban lévő standardok és értelmezések

A 2023. üzleti évben a lent felsorolt – EU által elfogadott – standardok valamint azok módosításai és értelmezései váltak kötelezően alkalmazandókká:

- IFRS 17: Biztosítási szerződések
- Módosítások az IAS 1. A számviteli politika bemutatása standardhoz
- Módosítások az IAS 8 Számviteli becslések standardhoz
- Módosítások az IAS 12: Nyereséget terhelő adók: egyszeri tranzakció során megszerzett eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó halasztott adó
- Az IAS 12 Nemzetközi adóreform – második pillér módosításai mintaszabályok

A fent említett módosítások 2023-re történő alkalmazása nem volt jelentős hatással az Erste Hungary beszámolójára. Az EURIBOR és a BUBOR irányadó kamatlábakra vonatkozóan nem volt hatása a módosításoknak, míg más használt irányadó kamatlábak esetén a hatás mérsékelt volt (például EONIA vagy ESTR).

Az IAS 1 módosításai azonban a lényeges információkra összpontosító számviteli politikák közzétételének jelentős csökkenését eredményezték. Ezenfelül a 13-as Nyereséget terhelő adók megjegyzésben új közzététel került be az IAS 12 módosítása miatt (Nemzetközi adóreform - 2. pillérbe tartozó modellszabályok).

Standardok és értelmezések, melyek még nem hatályosak

Az alább bemutatott standardokat, módosításokat és értelmezéseket az IASB adta ki, az EU már jóváhagyta, de még nem léptek hatályba.

- IFRS 16 Lízing kötelezettség egy visszlízing ügyletben
- IAS 21 Az átváltási árfolyamok változásainak hatásai: az átválthatóság hiánya standard módosításai.
- IAS 1 Hosszú lejáratú kötelezettségek feltételekkel (kovenánsokkal)
- IAS 7 és IFRS 7 Szállítói finanszírozási megállapodások

IFRS 16 Lízing kötelezettség egy visszlízing ügyletben. Az IFRS 16 módosításait 2022 szeptemberében bocsátották ki, és azok a 2024. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra lépnek hatályba. A módosítás a visszlízing tranzakciók követő értékelését érinti. A módosításnak várhatóan nem lesz jelentős hatása az Erste Hungary beszámolójára.

Az IAS 21 az átváltási árfolyamok változásainak hatásai: az átválthatóság hiánya standard módosításai. Az IAS 21 módosításait 2023 augusztusában bocsátották ki, és azok a 2023. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra lépnek hatályba. A módosítások útmutatást tartalmaznak annak meghatározására, hogy egy valuta mikor átváltható, és hogyan kell meghatározni az árfolyamot, ha nem. A módosításnak várhatóan nem lesz jelentős hatása az Erste Hungary beszámolójára.

IAS 1 Hosszú lejáratú kötelezettségek feltételekkel (kovenánsokkal). Az IAS 1 módosításait 2022 októberében bocsátották ki, és azok a 2024. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra lépnek hatályba. A módosítások a kötelezettségek teljesítésének legalább 12 hónapos, kovenánsokhoz kötött elhalasztásáról közölt információkhoz kapcsolódnak. Emellett tisztázzák, hogy ezek a típusú kötelezettségek rövid vagy hosszú lejáratú kötelezettségnek minősülnek-e. A módosításnak várhatóan nem lesz jelentős hatása az Erste Hungary beszámolójára.

IAS 7 és IFRS 7 Szállítói finanszírozási megállapodások. Az IAS 7 és IFRS 7 módosításait 2023 májusában bocsátották ki, és azok a 2024. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra lépnek hatályba. A változások mind a IAS 7 és mind az IFRS 7 szövegét érintik. A módosítás előírja, hogy a gazdálkodó hogyan mutassa be a beszerzésekhez kapcsolódó fizetési kötelezettségeit, ha a számlák egy ellátási lánc finanszírozási (vagy fordított faktoring) megállapodás részei és meghatározza, hogy milyen információkat kell a gazdálkodónak a közzé tennie ezekről a megállapodásokról. A módosításnak várhatóan nem lesz jelentős hatása az Erste Hungary beszámolójára.

e) Változások a tranzakciók bemutatásában a konszolidált pénzügyi kimutatásban

Az IAS 1.41 alapján amikor egyes tételeknek a konszolidált pénzügyi kimutatásokban történő bemutatását vagy besorolását módosítják, az összehasonlító adatokat is át kell sorolni. Minden ilyen esetben átsorolásra kerültek az összehasonlító adatok, hogy megfeleljenek az aktuális időszakban alkalmazott bemutatásnak.

2023-ban az Erste Hungary megváltoztatta az FX swap ügyletekhez kapcsolódó kamateredmény besorolását a korábbi "Kereskedési tevékenység nettó eredménye" sorról a "Nettó kamatbevétel" sorra, hogy megfeleljen az egységes Erste Group elvárásoknak. Az ügyletekhez kapcsolódó kamatkomponens nettó eredményhatása 2023-ban –58,7 milliárd forint volt, 2022-ben –29,8 milliárd forint. Az átsorolás hatását a 2022. december 31-es számokra lásd lent:

Adatok millió forintban	2022 átsoro- lás előtt	Átsorolás	2022 átso- rolt
Nettó kamatbevétel	159 671	-29 826	129 845
Kamatbevétel	290 125		290 125
Egyéb kamatjellegű bevételek	30 096	41 298	71 394
Kamatráfordítás	-151 181		-151 181
Egyéb kamatjellegű ráfordítások	-9 369	-71 124	-80 493
Nettó díj- és jutalékbevétel	87 080		87 080
Díj- és jutalékbevétel	108 008		108 008
Díj- és jutalékráfordítás	-20 928		-20 928
Osztalék bevételek	71		71
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	-7 198	29 826	22 628
Deviza műveletek	-52 105		-52 105
Egyéb	44 907	29 826	74 733
Valós értékelés nettó eredménye	-21 155		-21 155
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	2 957		2 957
Személyi jellegű ráfordítások	-41 179		-41 179
Egyéb általános adminisztratív költségek	-39 176		-39 176
Értékcsökkenés	-16 143		-16 143
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek	-156		-156
Nem valós értéken értékelt pénzügy instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	426		426
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	-9 721		-9 721
Egyéb nettó működési eredmény	-51 655		-51 655
Egyéb működési bevételek	5 058		5 058
Egyéb működési ráfordítások	-56 713		-56 713
Adózás előtti eredmény	63 822		63 822
Jövedelemadók	-10 334		-10 334
Adózott eredmény	53 488		53 488

Adatok millió forintban	2022 átsoro- lás előtt	Átsorolás	2022 átso- rolt
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	280 383		280 383
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	9 742		9 742
Kamatbevétel	290 125		290 125
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	15 197		15 197
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	12 731	41 298	54 029
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok	10 392	41 298	51 690
Pénzügyi kötelezettségek negatív kamata	1 235		1 235
Egyéb eszközök - Pénzügyi lízingkövetelések	933		933
Egyéb kamatjellegű bevételek	30 096	41 298	71 394
Kamat- és egyéb kamatjellegű bevételek	320 221	41 298	361 519
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-151 181		-151 181
Kamatráfordítás	-151 181		-151 181
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-8 895	-71 124	-80 019
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok	-8 895	-71 124	-80 019
Egyéb kötelezettségek	-216		-216
Pénzügyi eszközök negatív kamata	-258		-258
Egyéb kamatjellegű ráfordítások	-9 369	-71 124	-80 493
Kamat- és egyéb kamatjellegű ráfordítások	-160 550	-71 124	-231 674
Nettó kamatbevétel	159 671	-29 826	129 845
Kereskedési tevékenység nettó eredménye			
Adatok millió forintban	2022 átsoro- lás előtt	Átsorolás	2022 átso- rolt
Értékpapírok és származékos ügyletek	44 907	29 826	74 733
Deviza műveletek	-52 105		-52 105
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	-7 198	29 826	22 628

Kapcsolt vállalkozásoktól származó bevételek és ráfordítások

Adatok millió forintban	2022 átsoro- lás előtt	Átsorolás	2022 átso- rolt
Kamatbevétel	4 038	34 570	38 608
Anyavállalat	3 850	34 560	38 410
Társvállalatok	188	10	198
Fizetett kamatok és kamatjellegű ráfordítások	-80 710	-55 881	-136 591
Anyavállalat	-80 662	-55 328	-135 990
Társvállalatok	-48	-553	-601
Díj- és jutalékbevétel	2 871		2 871
Anyavállalat	1 139		1 139
Társvállalatok	1 732		1 732
Fizetett jutalék- és díjráfordingások	-944		-944
Anyavállalat	-769		-769
Társvállalatok	-175		-175
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	16 628	21 311	37 939
Anyavállalat	16 831	20 768	37 599
Társvállalatok	-203	543	340
Egyéb nettó működési eredmény	-8 677		-8 677
Anyavállalat	-596		-596
Társvállalatok	-8 081		-8 081
Értékvesztés képzés pénzügyi eszközökre vonatkozóan	5		5
Anyavállalat	2		2
Társvállalatok	3		3

EREDMÉNYTÉTELEK RÉSZLETEZÉSE

1) Szegmens riport

Az Erste Hungary szegmens szerinti beszámolója az IFRS 8 bemutatási és értékelési követelményei szerint készült. Irányítási szempontból a Bank a termékek és szolgáltatások alapján négy operációs szegmensre és egy technikai szegmensre osztható fel a következőképpen.

Lakossági szegmens

A lakossági üzletágot a fiókhálózat alkotja, ahol az Erste Hungary főként privát és mikrovállalati (maximum 1,0 millió euró GDP-vel súlyozott árbevétele) ügyfelek számára értékesíti termékeit. Az Erste Hungary lakossági üzletága 2023-ban 5 régióra és 98 fiókra oszlott, (2022-ben 5 régióra és 105 fiókra).

A lakástakarék-pénztár (Erste Lakástakarék Zrt.), a befektetési vállalkozás (Erste Befektetési Zrt.) releváns eredményei szintén ebbe a szegmensbe tartoznak, együtt a workout tevékenységet végző vállalkozások eredményével (Collat-real Kft. és Erste Ingatlan Kft.).

Vállalati szegmens

A vállalati szegmenshez a különböző méretű (KKV, Nagyvállalatok) vállalatok, valamint a kereskedelmi ingatlanokkal foglalkozó ügyfelek, illetve az állami szervezetek tartoznak.

A kis- és közepes vállalkozások (SME) olyan ügyfelek, amelyek a helyi vállalati kereskedelmi központ hálózatának felelősségi körébe tartoznak, és főként olyan társaságokból állnak, amelyek éves árbevétele 1 millió EUR és 50 millió EUR közé esik.

Az ingatlankezelő cégek (Erste Ingatlan Kft., Z3 Ingatlanhasznosító Kft.) releváns eredményei szintén ebbe a szegmensbe tartoznak.

A nagyvállalati ügyfelek konszolidált éves árbevétele meghaladja az 50 millió EUR értéket.

A Kereskedelmi ingatlan üzletágba tartoznak olyan ingatlanbefektetők, akiknek a célja az egyes ingatlanok vagy ingatlan portfóliók bérbeadásából való bevétel szerzés, olyan fejlesztők, akik egyes ingatlanokat vagy ingatlan portfóliókat fejlesztenek tőkenyeresség termelése céljával értékesítés, eszközkezelési szolgáltatások, üzleti célú saját fejlesztések útján. Az Erste Hungary Ingatlan Üzletága mellett az ingatlankezelő cégek (Erste Ingatlan Kft.) releváns eredményei szintén ebbe a szegmensbe tartoznak.

Az állami szektor három típusú ügyfelet takar: a közszférát, az állami tulajdonban levő társaságokat és nonprofit szervezeteket. Az önkormányzatok többsége is jellemzően az Állami szektor szegmensbe tartozó ügyfelek.

Csoportszintű Piacok (GM)

A Csoportszintű Piacok (GM) szegmensbe kereskedelmi és piaci szolgáltatások, valamint pénzügyi intézményekkel folytatott üzleti tevékenységek tartoznak. A Kereskedelmi és Piaci szolgáltatások közé tartozik az Erste Hungary felügyeleti kereskedési könyveiben szereplő aktív kockázatvállaláshoz és kockázatkezeléshez tartozó minden tevékenység, valamint az ügyletek piac ellenében való végrehajtása az Erste Hungary kereskedési könyveinek használatával árjegyzés, rövid lejáratú likviditáskézelés céljára. Emellett ide tartoznak a pénzügyi intézmények ügyfélként való kiszolgálásához kapcsolódó üzleti tevékenységek, beleértve a letéti őrzést, a letétkezelői szolgáltatásokat, kereskedelmi üzleti tevékenységet (hitelek, készpénzkezelés, kereskedelem- és exportfinanszírozás) és tőkepiacokat. A Bank saját kereskedelmi és értékesítési tevékenységei mellett idetartozik a brókervállalat (Erste Befektetési Zrt.) intézményi ügyfelei (jellemzően alapok és vagyongazdálkodó cégek) által generált vonatkozó költségek is.

Eszköz - és forrás menedzsment (ALM) szegmens és Vállalati Központ (LCC)

Az ALM (Eszköz-Forrás Menedzsment) és Corporate Centre (CC) szegmens egyrészt a banki eszközök és források kezelését jelenti a cash-flow, finanszírozási költségek és a megtérülés bizonytalansága ismeretében, célja pedig a kockázat, megtérülés és likviditás előnyök és hátrányok mérlegelésen alapuló optimális kompromisszumának meghatározása. Továbbá ide tartoznak a finanszírozási ügyletek, fedezeti ügyletek, nem kereskedési célú értékpapír-befektetések, saját kibocsátású értékpapírok kezelése és a devizapozíciók.

Másrészt ide tartozik minden leányvállalat olyan fennmaradó lokális vállalati központja, amelybe a fő banküzemi tevékenységekhez nem tartozó tevékenységek tartoznak, mint pl. nonprofit szolgáltatási részesedések (pl. IT, Üzemeltetés), csoporton belüli konszolidációs tételek, osztalékok, részesedések refinanszírozási költségei, minden olyan nem banki mérlegpozíció (pl. befektetett eszközök, immateriális eszközök), amely más üzleti szegmensekhez nem allokálható, valamint az ilyen mérlegtételekből eredő eredménypozíciók.

Ezekon túl, a Vállalati Központba tartoznak a számviteli eredményhez történő kiigazítások. Ebbe a szegmensbe tartozik a jelzálogbanki/refinanszírozási tevékenység (Erste Jelzálogbank Zrt.) teljes eredménye is. A konszolidáció hatásai, az allokációba be nem vont vállalati

kozások, például az ingatlankezelő cégek (Erste Ingatlan Kft., Collat-real Kft., Z3 Ingatlanhasznosító Kft.) általános bevételei és ráfordításai szintén ebbe a szegmensbe tartoznak.

A szegmensnek közötti tranzakciók az üzletkötési szándékukat kinyilvánító felek között a szokásos piaci feltételeknek megfelelő ügylet keretében történtek.

Szegmens riport 2023

millió forintban	Lakosság	Vállalatok	Csoportszintű vállalatok	ALM & LCC	Teljes csoport
	2023	2023	2023	2023	2023
Nettó kamatbevétel	158 763	61 337	16 368	-85 455	151 013
Nettó díj- és jutalékbevétel	67 669	18 869	11 589	-854	97 273
Osztalék bevételek	-	-	-	17	17
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	12 893	7 885	14 283	-22 702	12 359
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó nyereségek/veszteségek	42 643	19	-	351	43 013
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	-	3 870	-	-9	3 861
Általános adminisztratív költségek összesen	-80 047	-14 495	-6 851	-1 570	-102 963
ebből értékcsökkenés	-10 958	-1 396	-666	-214	-13 233
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek/veszteségek	-	-	-	-27	-27
Egyéb nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek/veszteségek	-	-	-	-6 602	-6 602
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	-1 446	2 022	-140	-2 465	-2 029
Egyéb nettó működési eredmény	-31 780	-17 894	-6 294	-9 275	-65 243
Banki tevékenységekre vonatkozó illetékek	-30 691	-18 974	-5 999	1 929	-53 735
Adózás előtti eredmény	168 695	61 613	28 955	-128 591	130 672
Jövedelemadók	-12 635	-4 844	-2 304	4 012	-15 771
Adózott eredmény folytatódó tevékenységből	156 062	56 769	26 650	-124 580	114 901
Adózott eredmény	156 062	56 769	26 650	-124 580	114 901
Anyavállalatra jutó nettó eredmény	156 062	56 769	26 650	-124 580	114 901
Működési bevételek	281 970	91 980	42 240	-108 653	307 537
Működési ráfordítások	-80 047	-14 495	-6 851	-1 570	-102 963
Működési eredmény	201 923	77 485	35 389	-110 223	204 574
Költség/bevétel arány	28,4%	15,8%	16,2%	-1,4%	33,5%
Eszközök összesen	1 446 617	1 129 636	727 746	1 485 753	4 789 752
Források összesen tőke nélkül	1 656 584	1 267 945	509 556	793 279	4 227 364
Értékvesztés	-1 494	1 022	-141	-12 203	-12 816
Amortizált bekerülési értéken és átfogó eredménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközökhöz és pénzügyi lízing követelésekhez kapcsolódó értékvesztés	-1 278	2 864	75	-2 473	-812
Mérlegen kívüli kitettségek értékvesztése (hitelkeretek és garanciák)	-168	-842	-216	41	-1 185
Cégtérték értékvesztése	-	-	-	-3 330	-3 330
Egyéb nem-pénzügyi eszközökre képzett értékvesztés	-48	-1 000	-	-6 441	-7 489

Szegmens riport 2022

millió forintban	Lakosság	Vállalatok	Csoportszintű vállalatok	ALM & LCC	Teljes csoport
	2022	2022	2022	2022	2022
Nettó kamatbevétel	123 953	45 352	53 899	-63 533	159 671
Nettó díj- és jutalékbevétel	63 771	14 181	9 299	-171	87 080
Osztalék bevételek	-	-	-	71	71
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	9 964	5 814	-24 345	1 369	-7 198
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó /nyereségek/veszteségek	-21 773	38	-	580	-21 155
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	-	2 953	-	4	2 957
Általános adminisztratív költségek összesen	-76 069	-13 209	-5 971	-1 249	-96 498
ebből értékcsökkenés	-13 585	-1 516	-903	-139	-16 143
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivételéből származó nyereségek/veszteségek	-	-	-	-156	-156
Egyéb nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivételéből származó nyereségek/veszteségek	-	599	-	-173	426
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	-4 920	-2 576	47	-2 272	-9 721
Egyéb nettó működési eredmény	-32 999	-15 667	-4 381	1 392	-51 655
Banki tevékenységekre vonatkozó illetékek	-30 205	-13 649	-3 961	-718	-48 533
Adózás előtti eredmény	61 927	37 486	28 548	-64 137	63 824
Jövedelemadók	-7 735	-3 493	-2 403	3 297	-10 334
Adózott eredmény folytatódó tevékenységből	54 192	33 993	26 144	-60 841	53 488
Adózott eredmény	54 192	33 993	26 144	-60 841	53 488
Anyavállalatra jutó nettó eredmény	54 192	33 993	26 144	-60 841	53 488
Működési bevételek	175 916	68 336	38 852	-61 679	221 425
Működési ráfordítások	-76 069	-13 209	-5 972	-1 249	-96 499
Működési eredmény	99 846	55 127	32 881	-62 928	124 926
Költség/bevétel arány	43%	19%	15%	-2%	44%
Eszközök összesen	1 392 747	1 226 293	865 887	1 612 877	5 097 804
Források összesen tőke nélkül	1 784 010	1 384 959	838 301	643 155	4 650 425
Értékvesztés	-5,091	-2,431	47	-2,393	-9,868
Amortizált bekerülési értéken és átfogó eredménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközökhöz és pénzügyi lízing követelésekhez kapcsolódó értékvesztés	-4,735	-866	120	-2,657	-8,138
Mérlegen kívüli kitettségek értékvesztése (hitelkeretek és garanciák)	-185	-1,710	-73	385	-1,583
Egyéb nem-pénzügyi eszközökre képzett értékvesztés	-171	145	-	-121	-147

Földrajzi szegmentálás nem került alkalmazásra, mivel az Erste Hungary üzleti tevékenysége Magyarország területére koncentrálódik (az árbevétel 95%-a belföldön realizált).

2) Nettó kamatbevétel

A nettó kamatbevétel beszámoló sor a kamatbevétel, egyéb kamatjellegű bevétel, kamatráfordítás és egyéb kamatjellegű ráfordítás alábontó sorokból áll. A besorolás az alapján történik, hogy a kamatbevétel vagy kamatráfordítás elszámolása kötelezően az effektív kamatláb (EIR) módszerrel történik-e az IFRS 9 előírásainak megfelelően.

A 'Kamatbevételek' az amortizált bekerülési értéken értékelt és egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kamatát tartalmazza. A kamat számítása az effektív kamatláb módszerrel történik, ahogy az a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet, a 'Pénzügyi instrumentumok számviteli kezelése és értékelési módszerei' 'i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb' részében kifejtésre kerül.

Az 'Egyéb kamatjellegű bevételek' eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem-derivatív pénzügyi eszközök, kereskedési célú derivatívák és negatív kamatú pénzügyi kötelezettségek kamatát tartalmazza.

A 'Kamatráfordítások' az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kamatát tartalmazza. A kamat számítása az effektív kamatláb módszerrel történik, ahogy az a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezetben, a 'Pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei' 'i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb' részében kifejtésre kerül.

Az 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem-derivatív pénzügyi kötelezettségek, kereskedési célú derivatívák, lízingkötelezettségek és negatív kamatú pénzügyi eszközök, IFRS 9 vagy IAS 37 hatáskörébe tartozó céltartalékok (diszkontálás hatása, az idő múlása miatti pénz időérték változás), valamint IAS 19 szerinti kötelezettség (végkielégítések, nyugdíj és jubileumi juttatások kamatköltsége) kamatát tartalmazza.

A pénzügyi instrumentumok típusát tekintve a kamatbevételek és az egyéb kamatjellegű bevételek tartalmazzák a hitelintézeteknek és ügyfeleknek nyújtott hiteleket és előlegek, készpénz és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok után kapott kamatokat minden értékelési kategóriában. A kamatráfordítások és egyéb kamatjellegű ráfordítások tartalmazzák az ügyfelek és hitelintézetek által elhelyezett betétek, a kibocsátott értékpapírok és egyéb pénzügyi kötelezettségek kamatráfordítását minden értékelési kategóriában. A nettó kamatbevétel tartalmazza a származékos pénzügyi instrumentumok kamatát is.

A kamatbevétel tartalmazza a szerződésmódosításból adódó nyereséget vagy veszteséget a stage 1-es pénzügyi eszközökre vonatkozóan. Továbbá a folyósítási díj és tranzakciós díjak el nem amortizált egyenlegét a stage 1-es és 2-es eszközök kivezetésekor, ami az effektív kamat számításakor figyelembevételre kerül és kamatbevételeként kerül kimutatásra a kivezetéskor.

millió forintban	2022 átsorolt ¹⁾	2023
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök ²⁾	280 383	461 231
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	9 742	26 231
Kamatbevétel	290 125	487 462
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	15 197	23 058
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	54 029	97 223
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok	51 690	88 634
Pénzügyi kötelezettségek negatív kamata	1 235	359
Egyéb eszközök - Pénzügyi lízingkövetelések	933	2 582
Egyéb kamatjellegű bevételek	71 394	123 222
Kamat- és egyéb kamatjellegű bevételek	361 519	610 684
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek ²⁾	-151 181	-313 222
Kamatráfordítás	-151 181	-313 222
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-80 019	-146 174
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok	-80 019	-146 174
Egyéb kötelezettségek	-216	-269
Pénzügyi eszközök negatív kamata	-258	-6
Egyéb kamatjellegű ráfordítások	-80 493	-146 449
Kamat- és egyéb kamatjellegű ráfordítások	-231 674	-459 671
Nettó kamatbevétel	129 845	151 013

1) További információ a D. JELENTŐS SZÁMVITELI IRÁNYELVEK fejezet e) Változások a tranzakciók bemutatásában a konszolidált pénzügyi kimutatásban bekezdésben.

2) A kamatbevételek és kamatjellegű ráfordítások, melyek az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódnak jelentősen növekedtek, melynek fő oka a 2022 második félévében elkezdődött kamatkörnyezet változás, részletesen a FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben található.

A nem teljesítő hitelportfólió kamatbevétele 2023-ban 1 601 millió forint (2022-ben 1 948 millió forint).

Az " Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök " soron szereplő összegből 10 637 millió forint a Stage 1-es kitétségekhez kapcsolódó szerződés módosításból adódó veszteség 2023-ban (9 938 millió forint 2022-ben). A 2022-ban keletkezett COVID-19 miatti fizetési moratóriummal, illetve a kamatstoppal kapcsolatos (2022 és 2023) szerződés módosításból adódó veszteségekről a FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben írunk részletesen.

3) Nettó díj- és jutalékbevétel

Az Erste Hungary díj- és jutalékbevételei az ügyfeleink nyújtott különféle szolgáltatások széles köréből származnak.

A díj- és jutalékbevételek elszámolása az ügyféllel kötött szerződésben meghatározott ellenérték alapján történik. Az Erste Hungary akkor számolja el a bevételt, amikor az ígért szolgáltatást teljesíti az ügyfélnek.

Az adott időszakban nyújtott szolgáltatásokért kapott díjak ezen időszak alatt kerülnek elhatárolásra. Ezek a díjak magukban foglalják a kötelezettségvállalási díjakat, a pénzügyi garanciáért kapott díjakat és a hitelezési üzletágból származó egyéb díjakat, a vagyonkezelésből származó jutalékbevételeket, a letéti őrzési és egyéb kezelési és tanácsadási díjakat. Az adott időszakban nyújtott szolgáltatások magukban foglalnak bizonyos fizetési szolgáltatásokat is, például az időszakos kártyadíjakat és egyéb díjakat, például a bankszámlavezetés

vagy a mobil banki szolgáltatások díjait. Az Erste Hungary saját termékportfóliójában nincs biztosítási termék, hanem biztosítótársaságok ügynökeként kínálja ügyfeleinek.

Az olyan tranzakciós szolgáltatások díjai, mint például részvények vagy más értékpapírok vásárlásának, vállalkozások vásárlásának vagy eladásának lebonyolítása, a mögöttes ügylet teljesülésekor kerülnek elszámolásra. A fizetési szolgáltatások részben tartalmaznak átváltási díjakat, mint például visszavonási díj.

Az olyan szerződések, amelyek egy pénzügyi instrumentum kimutatását eredményezik a Bank pénzügyi beszámolójában részben az IFRS 9, részben pedig az IFRS 15 hatókörébe is tartozhatnak. Ebben az esetben az Erste Hungary első sorban az IFRS 9-et alkalmazza és a szerződés IFRS 9 hatókörébe tartozó részének elkülönítésére és értékelésére, majd a maradék részre az IFRS 15-öt alkalmazza. Például a hitelszerződésben megállapított hitelgondozási díjak, amelyek nem szerves részét képezik a pénzügyi eszköz effektív kamatlábának, szerepelnek a díj- és jutalékbevételekben.

millió forintban	2022		2023	
	Bevétel	Ráfordítás	Bevétel	Ráfordítás
Értékpapírok	23 457	- 3 734	17 217	-4 453
Kibocsátások	7 894	- 635	4 515	-442
Transzfertmegbízások	12 683	- 3 099	12 241	-4 009
Egyéb	2 880	-	461	-2
Eszközkezelés	17 798	- 1 690	24 708	-1 941
Letétkezelés	76	- 382	3 800	-594
Fizetési szolgáltatások	56 651	- 12 155	65 566	-13 750
Kártya üzletág	19 228	- 8 154	21 218	-9 433
Egyéb	37 423	- 4 001	44 348	-4 317
Ügyfelek elosztott, de nem kezelt forrásai	5 968	- 23	6 798	-30
Biztosítási termékek	5 899	- 23	6 490	-30
Egyéb	69	-	308	-
Hitelszolgálati tevékenység	2 658	- 2 848	2 883	-3 382
Adott és kapott garanciák	749	- 56	952	-116
Adott és kapott hitelkötelezettség	683	-	636	-
Egyéb hitelszolgálati tevékenység	1 226	- 2 792	1 295	-3 266
Egyéb	1 400	- 96	543	-92
Díj- és jutalékbevételek és ráfordítások összesen	108 008	- 20 928	121 515	-24 242
Nettó díj- és jutalékbevétel	87 080		97 273	

Az eszköz és letétkezelési jutalékbevételek olyan tranzakciókhoz kapcsolódó bevételek, amelyek során a Bank az ügyfelek nevében tartja és kezeli az eszközöket.

A Nettó díj- és jutalékbevételek között kerül kimutatásra 71 298 millió forint díjbevétel (65 003 millió forint 2022-ben), ami a nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódik. Ez az összeg azokat a tételeket tartalmazza, amelyek nem részei az effektív kamatláb kalkulációnak.

4) Osztalék bevételek

Osztalék bevételként kerül kimutatásra a részvényekből és más tőkeinstrumentumokból származó bevétel, amelyek lehetnek eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt kereskedési vagy nem kereskedési célú értékpapírok, vagy egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok.

millió forintban	2022	2023
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	71	17
Osztalék bevételek	71	17

5) Kereskedési tevékenység nettó eredménye

A kereskedési tevékenységekből származó eredmény közé tartoznak a valós érték változásaiból (a kamatbevételt nem ideértve) származó összes nyereség és veszteség a kereskedési célú pénzügyi eszközökre és kötelezettségekre vonatkozóan, valamint a kivezetésekből származó nyereségeket és veszteségeket.

Ezen kívül a nettó kereskedési eredmény tartalmazza a valós érték és a devizás eszközök és kötelezettségek átértékelési nyereségeit és veszteségeit is.

Az árfolyamnyereségek és veszteségek elszámolására vonatkozó számviteli politikai szabályok a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben találhatóak.

millió forintban	2022 átsorolt ¹⁾	2023
Értékpapírok és származékos ügyletek ²⁾	74 733	-34 160
Deviza műveletek	-52 105	46 519
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	22 628	12 359

1) További információ a D. JELENTŐS SZÁMVITELI IRÁNYELVEK fejezet e) Változások a tranzakciók bemutatásában a konszolidált pénzügyi kimutatásban bekezdésben.

2) Az üzletági növekedést részben a Commerzbank migrált ügyfélköre okozta, de ezt a hatást teljes mértékben ellensúlyozta az ALM pozíciókban bekövetkezett nettó jelenérték változása a hozamok csökkenése miatt.

6) Valós értékelés nettó eredménye

A nem kereskedési célú valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok valós értékének változása kerül ezen a beszámolóson kimutatásra, beleértve a kivezetésük nyereségét és veszteségét. Ez vonatkozik a valós értéken értékeltként megjelölt és a kötelezően valós értéken értékelt nem kereskedési célú pénzügyi eszközökre is. Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi kötelezettségek nyeresége vagy vesztesége is ezen a soron kerül kimutatásra, mindazonáltal a kötelezettség saját hitelkockázatából adódó valós érték változás az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra.

millió forintban	2022	2023
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök ¹⁾ átértékeléséből/eladásából származó eredmény	- 21 155	43 013
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök eredménye	- 21 155	43 013

1) Az FV eredmény alakulását 2023-ban a csökkenő hozamkörnyezet vezérelte, a rövid és hosszú távú hozamok egyaránt csökkentek az év során. 2022-ben elsősorban a második félévben volt mérhető jelentős növekedés, ami negatív eredményt eredményezett.

Az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök átértékeléséből/eladásából származó eredmény' tartalmazza a babaváró hitelek valós érték változását. Bővebb információ a „A pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei fejezet Jelentős számviteli feltételezések és becslések - Kizárólag tőke és kamatfizetés (SPPI) teszt” részében található. Az érzékenységi vizsgálat eredménye a 25) Pénzügyi instrumentumok valós értéke megjegyzés A 3. szintű mérésnél alkalmazott nem megfigyelhető bemeneti paraméterek és érzékenységi vizsgálat részében található.

7) Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei

A befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei lineárisan kerülnek elszámolásra a lízing időtartama alatt.

millió forintban	2022	2023
Befektetési célú ingatlanok	2 957	3 861
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	2 957	3 861

A befektetési célú ingatlanokhoz közvetlenül hozzárendelhető egyéb működési ráfordítás 2023-ban 1 556 millió forint volt (2022-ben 849 millió forint), mely az Egyéb működési eredmény soron kerül bemutatásra. A kapcsolódó értékcsökkenés 361 millió forint volt 2023-ban (2022-ben 357 millió forint).

8) Általános adminisztratív költségek

Személyi jellegű ráfordítások

A személyi jellegű ráfordítások közé tartoznak a bérek, jutalmak, kötelező és önkéntes társadalombiztosítási hozzájárulások, alkalmazottakkal kapcsolatos adók és járulékok. Ide tartoznak a végkielégítések és a részvény-alapú kifizetések ráfordításai. Továbbá az átszervezéssel kapcsolatban képzett céltartalék is személyi jellegű ráfordítások között kerülhet kimutatásra.

A 46. Tranzakciók kapcsolt felekkel megjegyzésben további információk találhatóak a vezetőség juttatásairól, beleértve a vezetőség teljesítmény alapú javadalmazását, a munkavállalók változó juttatásait és a részvény alapú juttatásokat.

Egyéb általános adminisztratív költségek

Az egyéb általános adminisztratív költségek közé tartoznak az informatikai ráfordítások, irodaköltségek, irodaüzemeltetési költségek, reklám és marketing, jogi és egyéb tanácsadók költségei, valamint a vegyes egyéb adminisztratív költségek. Továbbá ezen a soron jelentik meg a betétbiztosítási alapba fizetett díj, illetve egyéb adminisztratív költségként kerülhet kimutatásra a befektetésvédelmi alapba fizetett díj is.

Értékcsökkenés

Ez a beszámolósor tárgyi eszközök, befektetési célú ingatlanok és immateriális javak, valamint az IFRS 16-nak megfelelően az eszközhasználati jog értékcsökkenését tartalmazza.

Általános adminisztratív költségek

millió forintban	2022	2023
Személyi jellegű ráfordítások	- 41 179	-47 943
Béreköltség	- 34 051	-39 173
Személyi jellegű ráfordításokkal kapcsolatos adók	- 5 029	-5 762
Munkavállalói juttatásokkal kapcsolatos céltartalékok	- 99	-315
Egyéb személyi jellegű ráfordítások	- 2 000	-2 693
Egyéb általános adminisztratív költségek	- 39 176	-41 787
Betétbiztosítási alaphoz való hozzájárulás díja ¹⁾	- 7 110	-1 947
Informatikai költségek ³⁾	- 18 579	-23 241
Iroda bérleti díj	- 3 825	-5 438
Irodai működési költségek	- 2 606	-3 031
Reklám/marketing	- 1 882	-3 214
Jogi és szakértői díjak	- 1 939	-1 856
Egyéb általános költségek	- 3 235	-3 060
Értékcsökkenés	- 16 143	-13 233
Szoftverek és egyéb immateriális javak ²⁾	- 8 901	-5 861
Az Erste Hungary által használt ingatlanok	- 918	-999
Eszközhasználati jog	-2,842	-3 013
Befektetési célú ingatlanok	- 357	-361
Ügyfélkapcsolatok	- 1 222	-1 222
Irodai berendezések, gépek, járművek	- 1 903	-1 777
Általános adminisztratív költségek összesen	- 96 498	-102 963

1) A betétbiztosítási alaphoz való hozzájárulás díja jelentősen csökkent, mivel a 2022-es évben történt Sberbank csődeljárása miatti extra befizetés utolsó részlete visszafizetésre került 2023-ban.

2) A hasznos élettartama néhány meghatározott szoftvernek meghosszabbításra került 2023-ban.

3) Ez a sor főleg infrastruktúra jellegű és alkalmazásokhoz kapcsolódó számítástechnikai szolgáltatásnyújtásokat, valamint rendszeres szoftver jogdíjakat tartalmaz.

Dolgozói létszám adatok az évre vonatkozóan (az átlagot a munkaviszony hosszának figyelembevétel számoljuk)

Teljes munkaidőre számolva	2022 évvége	2022 átlag	2023 évvége	2023 átlag
Erste Bank Hungary	3 103	3 015	3 115	3 090
Teljeskörűen konszolidált leányvállalatok	249	257	245	252
Erste Befektetési Zrt.	161	169	171	170
Erste Ingatlan Kft.	15	15	14	14
Erste Lakástakarék Zrt.	57	58	46	53
Erste Jelzálogbank Zrt.	16	16	14	15
Összesen	3 352	3 272	3 360	3 342

9) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek

Ez a beszámolósor az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök eladásából vagy kivezetéséből származó nyereségeket és veszteségeket tartalmazza. Azonban, ha a nyereség vagy veszteség stage 3-ba tartozó pénzügyi eszközökhöz kapcsolódik, akkor az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' beszámolósoron kerül kimutatásra.

millió forintban	2022	2023
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök értékesítéséből származó veszteségek	- 156	-27
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek	- 156	-27

A 2023-ban értékesített amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök bruttó értéke 18 milliárd forint volt (2022-ben 26 milliárd forint). Valamennyi értékesítés a szerződéses cash flow-k beszedése érdekében tartott pénzügyi instrumentumok üzleti modelljének megfelelő volt, mely a Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei fejezet Üzleti modell részében kerül részletezésre.

10) Egyéb nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetéséből származó egyéb nyereségek / veszteségek

Ez a beszámolósor az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök, az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek és egyéb, nem eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok, mint például pénzügyi lízing követelések pénzügyi garanciák eladásából vagy kivezetéséből származó nyereségeket és veszteségeket tartalmazza. Azonban, ha a nyereség vagy veszteség stage 3-ba tartozó pénzügyi eszközökhöz kapcsolódik, akkor az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' beszámolósoron kerül kimutatásra.

millió forintban	2022	2023
Egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt pénzügyi eszközök értékesítésének eredménye ¹⁾	426	-6 602
Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	426	-6 602

1) 2023-ban jelentős mennyiségű államkötvény került értékesítésre az FVOCI portfólióból.

11) Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan

Ebbe a kategóriába tartozik minden típusú pénzügyi instrumentumra képzett értékvesztés és annak visszaírása, amire az IFRS 9 várható hitelezési veszteség modellje vonatkozik. Az értékvesztés tartalmazza a pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó megtérülést is. A stage 2, stage 3 és POCI besorolású eszközök szerződésmódosításból adódó nyereségei és veszteségei szintén az értékvesztés nettó eredményében kerülnek elszámolásra. Továbbá a stage 3-ba, vagy POCI-ba tartozó pénzügyi eszközök kivezetéséhez kapcsolódó nyereség vagy veszteség is az értékvesztés része.

millió forintban	2022	2023
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	- 328	175
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	- 11 829	-1 025
Értékvesztés képzés	- 6 048	2 751
Kivezetésből származó nyereségek/veszteségek	- 5 781	-3 776
Pénzügyi lízingügyletek	4 019	6
Mérlegen kívüli tételek értékvesztése	- 1 583	-1 185
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	- 9 721	-2 029

A szerződésmódosításból származó veszteség 2023-ban a fizetési moratórium (IFRS 9 alatti szerződésmódosítás), ami a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben került részletezésre. További információ található a Várható hitelezési veszteség részben a Kockázatkezelés fejezetben.

A hitelezési veszteség éves mozgásának egyeztetése a pénzügyi instrumentumokból származó értékvesztés eredménnyel

millió forintban	Értékvesztés változás	Értékvesztés változás	Értékvesztés változás	Értékvesztés változás
	Eredménykimutatásban és értékvesztés kategóriában	Eredménykimutatásban de az értékvesztés kategórián kívül	Eredménykimutatáson kívül	Összesen
Értékvesztés nyitó egyenleg				-77 144
Időszaki értékvesztés	1 678	-	-	1 678
Unwinding miatti változás	-	-2 937	-	-2 937
Eladás miatti értékvesztés csökkenés	-	-	1 931	1 931
Leírás miatti értékvesztés csökkenés	-	-	256	256
Egyéb értékvesztés változás	-	738	-	738
Értékvesztés záró egyenleg				-75 478
POCI értékvesztés változás	2 621			
Stage 2, 3 POCI-ból származó módosítás miatti nyereség/veszteség	-3 776			
Pénzügyi instrumentumok értékvesztése	522			

12) Egyéb működési eredmény

Az egyéb működési eredményben jelenik meg minden olyan egyéb bevétel és ráfordítás, amely nem az Erste Hungary alaptevékenységéhez köthető. Ebben a kategóriában jelenítjük meg az IAS 37-hez kapcsolódó céltartalék képzésekből, és azoknak feloldásából származó költségeket, bevételeket. Az egyéb működési eredmény továbbá tartalmazza az értékvesztés és annak visszairása mellett a tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítéséből származó eredményt.

Továbbá a banki tevékenységet terhelő egyéb adók is az egyéb működési eredményben jelennek meg. Ezeket az illeték jellegű tételeket akkor jelenítjük meg a kötelezettségek vagy a céltartalékok között, amikor a vonatkozó jogszabályokban meghatározott, a fizetési kötelezettséget kiváltó tevékenység felmerül.

millió forintban	2022	2023
Egyéb működési ráfordítások	- 56 713	-71 188
Egyéb céltartalék képzés ¹⁾	-	-3 094
Céltartalék képzés egyéb kötelezettségvállalásokra vonatkozóan	- 553	0
Banki működéshez kapcsolódó adók	- 48 533	-53 735
Bankadó ²⁾	- 25 415	-26 598
Pénzügyi tranzakciós adó ³⁾	- 23 118	-27 137
Egyéb adók	- 769	-533
Szanálási alap ⁴⁾	- 1 405	-907
Tárgyi eszközökre és immateriális javakra képzett értékvesztés ⁵⁾	- 147	-7 489
Goodwill értékvesztése ⁶⁾	- 2 116	-3 330
Egyéb ⁷⁾	- 3 190	-2 100
Egyéb működési bevételek	5 058	5 945
Egyéb céltartalék felszabadítás ¹⁾	2 176	-
Céltartalék felszabadítás egyéb kötelezettségvállalásokra vonatkozóan ⁸⁾	-	3 167
Tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítésének eredménye	129	27
Egyéb eszközök értékesítésének eredménye ⁹⁾	235	200
Devizahitelek kiegyenlítése kapcsán az „upgrade”-ből származó bevételek ¹⁰⁾	2 518	2 551
Egyéb nettó működési eredmény	- 51 655	-65 243

1) 3 094 millió forint felszabadítás kapcsolódik peres ügyekhez (2022-ben 2 176 millió forint képzés). A részleteket lásd a 43) Céltartalékok fejezetben.

2) Bankadó (2023: 6.7 milliárd forint, 2022: 6.3 milliárd forint)

A magyar Országgyűlés 2010 augusztusában új törvényt fogadott el, amely megteremti a keretet a pénzügyi szervezetekre kivetett úgynevezett bankadó beszedésére a következő években. A törvény értelmében minden olyan pénzügyi szervezetnek, mely 2010. július 1-én rendelkezett lezárt üzleti évvel és arra vonatkozó pénzügyi beszámolóval, bankadót kell megállapítania és megfizetnie. A fizetendő bankadó alapja és mértéke a pénzügyi szervezet jellegétől függ. A fizetendő adó mértéke minden évre egységesen az adóévet kettővel megelőző évi beszámoló adatain alapul. Hitelintézetek esetén az adókulcsok az első 50 milliárd forint után a korrigált mérlegfőösszeg 0,15 százaléka; az 50 milliárd forint feletti összeg után pedig 0,2 százaléka.

Mivel a fizetendő bankadó alapja nem az előző év nettó bevétele, így nem felel meg a jövedelemadó IFRS szerinti meghatározásának, ezért a konszolidált eredménykimutatásban működési költségként jelenik meg.

2020-ban különadó került kivetésre a pénzügyi intézményekre. Az adó alapja (a bankadó mintájára) az adóévet kettővel megelőző évi beszámoló adatain alapuló módosított mérlegfőösszeg 50 milliárd forint feletti összege, az adó mértéke 0,19%. A törvény meghatározza az összeg három részletben történő megfizetését 2020-ban és lehetőséget nyújt az összeg bankadóból történő levonására 5 egyenlő részletben 2021 és 2025 között.

Az IFRS-eknek megfelelően a levonási lehetőség biztosan bekövetkezik, ezért a Bank 1,7 milliárd forint követelést számolt el 2023 december 31-én (2022-ben 2,5 milliárd forint) a kifizetéssel szemben ('Egyéb eszközök' soron kerül bemutatásra, lásd a 40. megjegyzést), a követelést az eredmény terhére számolja el 2021 és 2025 között.

A 2022 június 4-én megjelent kormányrendelet egy új, „extraprofit adónak” nevezett adótípust vezetett be több szektorra, köztük a bankszektorra. Az új adótípus a 2022-es és 2023-as évet érinti. A 2023-as évben 19,1 milliárd forint ráfordítást jelentett az új adótípus. A részleteket lásd a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

3) A növekedés oka az inflációs hatás.

4) A "Szanálási alap" soron a Szanálási Alap felé fizetett 907 millió forintos hozzájárulás jelenik meg 2023-ban (2022-ben 1 405 millió forint). A hozzájárulást a Bank az Európai Unió helyreállítási és szanálási irányelve, illetve az ezen alapuló magyar szanálási törvény alapján fizeti. Az irányelv alapján a bankok évente fizetnek hozzájárulást az Alap felé, ami első körben a nemzetállamok szintjén valósult meg. A szabályozás alapján 2024. december 31-ére az Alapban összegyűlt összegnek az összes európai uniós pénzügyi intézménynél elhelyezett betétállomány 1%-át kell fedeznie. Így a szanálási alapot egy 10 éves időszak alatt kell feltölteni, amelynek során a hozzájárulásokat a célszint eléréseig a lehető legegyszerűbben kell elosztani.

5) Az Erste Hungary 4,6 milliárd forint értékvesztést könyvelt el az eszközhasználati jogra, mely a lízingbe vett Bank központ, melynek oka a magas kihasználatlansági ráta, és a belátható jövőben a lehetőségek hiánya a hasznosíthatóságra. Független értékbecslés alapján 1 milliárd forint értékvesztés került elszámolásra a csoport befektetési célú ingatlanjaira, és 1,6 milliárd forint a saját tulajdonú ingatlanokra.

6) 2022-ben az Erste Bank Hungary Zrt. felvásárolta a Commerzbank Zrt.-t. Az ügylet során 3,3 milliárd forint goodwill keletkezett a vételár allokáció során (lásd a B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK fejezetben).

Az éves értékvesztési felülvizsgálat során az Erste Hungary megállapította, hogy a Commerzbank felvásárlással megszerzett üzleti modell, valamint a termékportfólió és az ügyfélszolgálati megoldások tökéletesen integrálódtak az Erste Bank Hungary Zrt. napi működésébe és termékportfóliójába. Emiatt Erste Hungary arra a következtetésre jutott, hogy könyvekbe felvett goodwill mögöttes értéke külön nem mérhető vagy azonosítható a továbbiakban, így annak teljes leírása mellett döntött 2023 decemberében.

7) A sor egyenlege 1 556 millió forint befektetési célú ingatlanokhoz kapcsolódó költséget tartalmaz (2022-ben 850 millió forintot).

8) 2023-ban jelentős felszabadítás történt az IAS 37 alatt kezelt egyéb kötelezettségvállalásokon. A sztenderd alapján a teljesítő kitétségekre 0 céltartalék került beállításra.

9) Az egyéb eszközök értékesítésének eredménye soron a visszavett eszközökkel, elsősorban visszavett ingatlanokkal kapcsolatos bevételek jelennek meg. Az Erste Hungary 2023-ban 302 millió forint bevételt és 75 millió forint ráfordítást számolt el az egyéb eszközök értékesítésével kapcsolatosan (269 millió forint bevételt és 34 millió forint ráfordítást 2022-ben).

10) A törvényileg előírt devizahitelek konverziója kapcsán érintett hitelek kivezetésre kerültek és új hitelként kerültek be a Bank a könyveibe. Értékvesztés nem lett elszámolva a kezdeti megjelenítéskor, tehát az ügyfelek „felminősítése”-kor a várható pozitív cash flow-knak megfelelően növelve lett az „Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések” soron a kitétség, az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredménnyel” szemben.

A kötelező konverzió alapja a 2014. évi LXXVII. törvény az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről (2014-ben elfogadva), amely kötelezővé tette a pénzügyintézetek számára az érintett, devizában denominált fogyasztói hitelek forintra váltását előre rögzített árfolyamon. Ezt követően az érintett kölcsönszerződések köre tovább bővült a 2015. évi CXLV. törvény (2015. október 6-án elfogadva) alapján a deviza-alapú gépjárműhitelekkel, pénzügyi lízingszerződésekkel és nem biztosított hitelekkel. A 2014-ben elfogadott törvény hatályba lépésének dátuma 2015. február 1-e, a 2015-ben elfogadott törvény hatályba lépésének dátuma 2016. január 1-e volt.

13) Nyereséget terhelő adók

A jövedelemadó ráfordítások és a halasztott adó bevételek, valamint ráfordítások a tárgyévi eredményben kerülnek elszámolásra. Kivételt képeznek ez alól a közvetlenül egyéb átfogó eredménnyel vagy tőkével szemben elszámolt tranzakciókból vagy eseményekből eredő adók, amelyek közvetlenül az egyéb átfogó eredményben vagy tőkében kerülnek elszámolásra.

2. Pillér

2022 decemberében EU irányelvet fogadtak el a 2. Pillér szerinti, az Európai Unió egészét lefedő minimumadó-rendszerről, amely az Erste Hungary, mint bankcsoport számára is releváns. 2023. december 31-én az Erste Hungary az IAS 12 követelményei alóli ideiglenes kivételt alkalmazta, amely szerint egy vállalat korlátozott információt tesz közzé az OECD/G20 BEPS 2. Pillér szerinti modellszabályokhoz kapcsolódó halasztott adókövetelésekről és -kötelezettségekről.

A beiktatott jogszabályok hatályosak lesznek az Erste Hungary 2024. január 1-jén kezdődő pénzügyi évére vonatkozóan. Az Erste Hungary a beiktatott (illetőleg érdemben beiktatott) jogszabályok hatálya alá tartozik, és felmérte a csoport 2. Pillér szerinti jövedelemadóknak való potenciális kitétségét. Ez a felmérés a csoportot alkotó társaságok pénzügyi teljesítményére vonatkozó legfrissebb információkon alapul. A felmérés alapján a 2. Pillér szerinti effektív adókulcsok meghaladják a 15%-ot. A csoport nem számít a 2. Pillér szerinti jövedelemadónak való jelentős kitétségre.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

A halasztott adókövetelések összegének meghatározása becslésen és feltételezéseken alapul, úgy, mint a jövőbeli adóköteles nyereségek valószínű időzítése és szintje, illetve a jövőre vonatkozó adótervezési stratégiák. Az alkalmazott tervezési időszak 5 év.

A nyereséget terhelő adók az egyes társaságoknál az adózás előtti eredmény alapján számított aktuális adókból, az előző évek nyereségadóiból és a halasztott adók változásaiból állnak össze.

millió forintban	2022	2023
Tárgyévi fizetendő adó		
Tárgyévi adó	- 9 352	-15 745
ebből helyi iparüzési adó	- 6 408	-6 804
ebből innovációs járulék	- 960	-1 021
Előző évi adó	- 22	928
Halasztott adóráfordítás / adóbevétel		
Tárgyévi halasztott adó bevétel / (ráfordítás)	- 960	-954
Összesen	- 10 334	-15 771

Az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt eszközök nem realizált tartalékához kapcsolódó halasztott adó az átfogó jövedelemkimutatásban került megjelenítésre 2023-ban 1 100 millió forintos összegben, valamint 2022-ben 1 089 millió forintos összegben.

A következő táblázat az eredménykimutatásban feltüntetett nyereségadók egyeztetését tartalmazza:

millió forintban	2022	2023
Adózás előtti eredmény	63 822	130 672
Számított nyereségadó (9%)	- 5 744	-11 760
Adó alapját nem képező bevételek	3 546	5 035
Le nem vonható kiadások	- 1 544	-2 038
Iparüzési adó és innovációs járulék	- 7 368	-7 825
Elhatárolt veszteség felhasználás	1 221	2 285
Tárgyévi halasztott adó bevétel / (ráfordítás)	- 960	-954
Egyéb	515	-514
Nyereségadó ráfordítás összesen	- 10 334	-15 771

Az „Egyéb” kategóriában 473 millió forint az adóból levonható támogatások összege 2022-ben.

Az FX swap ügyletekhez kapcsolódó korrekció (lásd D. JELENTŐS SZÁMVITELI IRÁNYELVEK fejezet e) Változások a tranzakciók bemutatásában a pénzügyi kimutatásban részében) a 2022-es évben 597, illetve 89 millió forinttal csökkentette a fizetendő helyi iparüzési adót és az innovációs járulékot. Ennek eredményeképp a társasági adó is csökkent 31 millió forinttal.

2023. december 31-én az elhatárolt veszteség összege 4 578 millió forint. (2022: 25 704 millió forint).

Az elhatárolt veszteség felhasználhatóságának szabályai a következők:

- A 2014. december 31-ig, illetve korábbi adóévekben keletkezett elhatárolt veszteség korlátlan időtartam alatt használható fel (2 910 millió forint),
- 2014. december 31. után keletkezett elhatárolt veszteség 5 éves korlátozott időtartam alatt használható fel:
 - 2026. december 31-ig (1 668 millió forint)

Az adott adóévben felhasznált elhatárolt veszteség értéke az adózás előtti eredmény 50%-a lehet. A felhasználás során a korábbi években keletkezett adóveszteségeket kell először elszámolni.

A le nem vonható kiadások alapvetően az értékcsökkenés, valamint a céltartalék képzés és feloldás eltér adó és számviteli kezeléséből adódnak. Az adó alapját nem képező bevételek esetében az értékcsökkenés és a céltartalékok mellett az osztalék kerül miatti különbözet kerül bemutatásra.

Adókövetelések és adókötelezettségek

Halasztott adókövetelések és ráfordítások összetétele

millió forintban	Adókövetelések		Adófizetési kötelezettségek		Összesen	Változás 2023		
	2022	2023	2022	2023		eredménykimutatáson keresztül	egyéb átfogó jövedelmen keresztül	egyéb tőkeelemen keresztül
Átmeneti különbözetek:					-			
Kereskedési célú eszközök / Kötelezettségek és Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	84	28	-82	-82	-56	-56	0	0
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	1 524	-	-	-12	-1 536	-	-1 536	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök és pénzügyi lízing követelések	11	5	-	-	-6	-8	-	2
Tárgyi eszközök (adótörvény szerinti hasznos élettartam különböző)	377	797	-5	0	425	425		
Egyéb céltartalékok	20	-5	-324	-299	-	-	-	-
Korábbi évek elhatárolt vesztesége	1 270		-	-	-1 270	-1 270	-	-
Egyéb	19	13	-	-39	-45	-45	-	-
Átmeneti eltérésből származó nem visszaforduló adó	-435	-	-	-	435	-	436	-1
Halasztott adó pozíció nettózásának hatása	-406	-425	406	425	-	-	-	-
Halasztott adó	2 464	413	-5	-7	-2 053	-954	-1 100	1
Tárgyévi adók	285	486	-2 994	-7 328	-14 817	-14 817		
Adók összesen	2 749	899	-2 999	-7 335	-16 870	-15 771	-1 100	1

Az Erste Hungary konszolidált szinten 0,4 milliárd forint halasztott adó eszközt mutatott ki a névleges 9%-os társasági adó mértéke mellett 2023. december 31-gyel, mely átmeneti különbözethez kapcsolódik.

Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei

A pénzügyi instrumentumok számviteli kezelése és értékelési módszerei

Pénzügyi instrumentum minden olyan szerződés, amely valamely gazdálkodó egységnél pénzügyi eszközt, ugyanakkor egy másik gazdálkodó egységnél pénzügyi kötelezettséget vagy tőkeinstrumentumot keletkeztet.

A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek szokásos módon történő (azonnali) vételét és eladását a teljesítés napján, azaz az eszköz átadásának napján jelenítik meg.

A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek értékelése két fő értékelési módszerre bontható: amortizált bekerülési érték és valós érték.

i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb

Egy pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értéke a pénzügyi eszköznek vagy kötelezettségnek a kezdeti megjelenítéskor meghatározott értéke, csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve az ezen kezdeti érték és a lejáratkori érték közötti különbözet effektív kamatlábmódszerrel kiszámolt halmozott amortizációjával, és csökkentve az esetleges értékvesztés vagy behajthatatlanság miatti (közvetlenül, vagy egy értékvesztési számlán keresztül elszámolt) leírással.

Az effektív kamatláb az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti, vagy ha megfelelő, egy ennél rövidebb időszak alatti, becsült jövőbeni pénzkifizetéseket vagy pénzbevételeket pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja. Az effektív kamatláb kiszámításakor a pénzügyi instrumentum valamennyi szerződéses feltételét (például előtörlesztési, lehívási opciókat) figyelembe véve kell megbecsülni a cash flow-kat, ugyanakkor nem szabad figyelembe venni a jövőbeni hitelezési veszteségeket. A kalkuláció tartalmazza a tranzakciós és adminisztratív díjakat, amelyek az effektív kamatláb szerves részét képezik, illetve minden, a névértéket csökkentő és növelő összeget.

ii. Valós értékelés

A valós érték meghatározását és a valós érték hierarchiára alkalmazott értékelési technikák részleteit a 25. „Pénzügyi instrumentumok valós értékelése” megjegyzés tartalmazza.

A pénzügyi eszközök besorolása és követő értékelése

A pénzügyi eszközök besorolása és követő értékelése az alábbi két kritériumtól függ:

- A pénzügyi eszközöket milyen üzleti modell alapján tartják –
- A pénzügyi eszköz szerződéses feltételei

További részletek a besorolásról a fejezet Jelentős számviteli feltételezések és becslések alfejezetében találhatóak.

A fenti két kritérium a következő három IFRS 9 szerinti besorolási kategóriához vezet:

- Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (AC)
- Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok
- Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

A pénzügyi kötelezettségek megjelenítése és értékelése az IFRS 9 standard szabályozása alatt

A pénzügyi kötelezettségeket amortizált bekerülési értéken értékeltnek kell besorolni, kivéve, ha azokat az eredménnyel szemben valós értéken értékelik. A kamatráfordítás kiszámítása a pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értékére számított effektív kamatláb módszerével történik. További részletek az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekről a 17. Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek megjegyzésekben találhatóak.

A pénzügyi instrumentumok értékvesztése az IFRS 9 szerint

Az Erste Hungary értékvesztést számol el a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjaira (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt instrumentumokat), a lízingköveteléseire és a pénzügyi garanciákból és nyújtott hitelkeretektől eredő mérlegen kívüli kitettségeire.

A várható hitelezési veszteség és a kamatbevétel elszámolásának mérése céljából az Erste Hungary megkülönbözteti az értékvesztés három szakaszát.

A „Stage 1” besorolás olyan pénzügyi instrumentumokra vonatkozik, amelyeknél a kezdeti megjelenítés óta a hitelezési kockázat nem nőtt jelentős mértékben. A Stage 1-es instrumentumok esetében az értékvesztés összege a 12 hónapos várható hitelezési veszteség (ECL). A 12 hónapos ECL a teljes futamidőre számított hitelezési veszteség azon része, ami a teljes élettartam alatt meg nem térülő összeget jelenti abban az esetben, ha az adós a mérlegfordulónapot követő 12 hónapban fizetéseképtelen lesz (vagy ha a fennmaradó futamidő ennél rövidebb, akkor a futamidő végéig), súlyozva a fizetéseképtelenség bekövetkezésének valószínűségével. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik.

A „Stage 2”-esként besorolt kitétségek esetében a kezdeti megjelenítés óta jelentősen nőtt a hitelkockázat (és az „alacsony hitelkockázat alóli mentesség” nem alkalmazható). A „Stage 2” magában foglalja a jelentős finanszírozási komponenssel nem rendelkező vevőköveteléseket is, amelyekre az IFRS 9 követelményei alapján kötelezően alkalmazzák az „egyszerűsített módszert”. Az egész élettartamra vonatkozó ECL esetében az Erste Hungary a teljes várható élettartam alatti fizetéseképtelenség bekövetkezésének valószínűségét veszi alapul. A teljesítő ügyfelek által korábban lekötött hitelkerettel történő lehívások esetében a teljes kitétség (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) a „Stage 1”. vagy a „Stage 2” szakaszba sorolható, attól függően, hogy a hitelkockázat hogyan alakul a kötelezettségvállalás időpontja és a lehívás időpontja között. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik (a Stage 1-es kitétségekhez hasonlóan).

A „Stage 3”-asként besorolt kitétségek egyedileg értékvesztettek. Az IFRS 9 standard alkalmazásával párhuzamosan az Erste Hungary összehangolta az IFRS 9 „értékvesztett” definícióját a szabályozó szervek által előírt „fizetéseképtelenség” koncepciójával a hitelezési kitétségek esetében. Az értékvesztés összege a Stage 3-as instrumentumok esetében az egész élettartamra vonatkozó ECL alapján kerül elszámolásra. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz nettó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik. Mérlegoldalról a kamatok elhatárolása továbbra is a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értéke alapján történik. Az elhatárolt és eredményben elszámolt kamat különbsége az értékvesztés számlán keresztül kerül elszámolásra (anélkül, hogy az értékvesztés miatti veszteséget érintené).

A már kezdeti megjelenítéskor értékvesztett (vásárolt vagy keletkeztetett értékvesztett pénzügyi eszközök „POCI”) pénzügyi eszközök esetében a teljes élettartamra vonatkozó ECL a kezdeti effektív kamatláb kalkulációba is beépül, emiatt nem kerül megállapításra kezdeti értékvesztés. Ennek eredményeképp, a későbbi értékelés során csak a teljes élettartamra vonatkozó ECL negatív változásai kerülnek értékvesztésként elszámolásra, a pozitív változások pedig értékvesztési nyereségként növelik a POCI eszköz bruttó könyv szerinti értékét. A POCI eszközök esetében nem különböztetünk meg értékvesztési Stage-eket.

A várható hitelezési veszteségek értékelése azokat a biztosítékokból és az Erste Csoport által birtokolt pénzügyi garanciákból származó várható cash flow-kat tükrözi, amelyek a garantált kockázatu pénzügyi eszközök szerződéses feltételeinek szerves/integrált részét képezik. Az Erste Csoport azokat a garanciákat sorolja ide, amelyeket a garantált pénzügyi eszközök kezdetekor vagy ahhoz közeli időpontban kötöttek.

Ha a hitelszerződésben a banknak lehetősége van kezességet kérni, az is integrált résznek minősül. Amennyiben az Erste Hungary-nek a hitelszerződésben foglaltak alapján lehetősége van garancia fedezetre, az is integráltnak minősül. Az integrált pénzügyi garanciákért és egyéb hitelminőség-javulásokért fizetett díjakat és prémiumokat a kapcsolódó pénzügyi eszközök EIR-jében kell figyelembe venni.

Azok a pénzügyi garanciákból származó bevételek, amelyek nem minősülnek integráltnak, a mérleg „Egyéb eszközök” soron jelennek meg. Az eredménykimutatásban a „Pénzügyi eszközökből származó értékvesztés” soron jelenik meg a garantált pénzügyi eszközökre elszámolt értékvesztés. Ennek a kezelésnek előfeltétele, hogy gyakorlatilag biztosnak kell lenni abban, hogy a garancia megtéríti a bank veszteségét. A nem integrált pénzügyi garanciákért fizetett díjak az eredménykimutatásban a „Díj- és jutalékrafordítások” sorban, a „Nettó díj- és jutalékbevételek” alatt kerülnek bemutatásra.

Részletesebb információk a hitelkockázat jelentős növekedésének azonosításáról, beleértve a kollektív értékelést, a 12 hónapos és az élettartamra számított ECL mérésére használt becslési technikákat és a fizetéseképtelenség meghatározását lásd a 33. Hitelezési kockázat megjegyzésben. A nemteljesítés fogalmával kapcsolatos további információkért lásd a 34. megjegyzést: A várható hitelkockázati veszteség (ECL) mérése.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök mérlegben megjelenített nettó könyv szerinti értéke megegyezik a bruttó érték és a kumulatív értékvesztés különbözetével. Ezzel szemben az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök értékvesztése az egyéb átfogó eredménnyel, azon belül pedig az „Értékelési tartalékkal” szemben kerül elszámolásra a tőke mozgástáblában. A hitelkeretekre és garanciákra elszámolt értékvesztés a mérlegben a „Céltartalékok” között jelenik meg.

Az egyes pénzügyi instrumentumok várható hitelezési veszteségének alakulásáról a 34. Hitelezési veszteség alakulása megjegyzésben található bővebb információ.

A pénzügyi instrumentumokra elszámolt értékvesztés és annak visszairása minden pénzügyi instrumentum esetében az “Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg az eredménykimutatásban.

Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat

i. Pénzügyi eszközök kivezetése

A különbség a kivezetett eszköz könyv szerinti értéke és a kapott ellenérték között az eredménykimutatásban az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/veszteség” soron szerepel, egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok esetén pedig a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye”. Az eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén a kivezetésből származó nyereség vagy veszteség az értékelés eredményével együtt a „Kereskedési tevékenység nettó eredménye” vagy „Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó nyereség/veszteség” soron kerül kimutatásra.

ii. Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan

A hitelezési tevékenység rendes üzletmenete során az adóssal kötött megállapodást az Erste Hungary újratárgyalhatja, vagy módosíthat bizonyos szerződéses feltételeket. Ez magában foglalhatja a piaci alapú újratárgyalásokat vagy a hitelfelvevő pénzügyi nehézségeinek enyhítését vagy megakadályozását célzó szerződéses változtatásokat. Annak érdekében, hogy a szerződésmódosítások gazdasági tartalmát és pénzügyi hatását meghatározza, az Erste Hungary kifejlesztett egy kritériumrendszert, ami felméri, hogy a módosított feltételek lényegesen különbözőek-e az eredeti feltételektől és ezért a pénzügyi eszközt ki kell-e vezetni.

Kivezetési feltétel lehet, az adós által kezdeményezett piaci alapú újratárgyalások, amelyek jobb feltételeket keresnek a refinanszírozás alternatívájaként, abban az esetben, ha előtörlesztési vagy korai felmondási opció és egy megfelelően versenyképes refinanszírozási piac is adott. Továbbá az előtörlesztési vagy korai felmondási opció lehívásának költségei kellően alacsonyak ahhoz, hogy ne tartsák vissza az adóst a lehívástól. Ez a kivezetést előidéző esemény ritkán vonatkozik Stage 2-be tartozó hitelekre, Stage 3-ba tartozókra pedig soha.

A lényeges módosítások, amelyek az eredeti pénzügyi eszköz kivezetéséhez és az új módosított pénzügyi eszköz kezdeti megjelenítéséhez vezettek a következő eseményeket tartalmazzák:

- Megváltozik a szerződő fél (kivéve, ha csak formális a változás, mint például jogi névváltoztatás)
- Megváltozik a szerződés pénzneme (kivéve, ha a változás az eredeti szerződésben szereplő opció lehívásának az eredménye az előre megállapodott feltételeknek megfelelően, vagy ha az új deviza az eredeti devizához kötött)
- Nem SPPI-nak megfelelő szerződésbevezetése (kivéve, ha az a célja, hogy az adóstól származó megtérülést javítsa azzal, hogy engedményeket biztosít és támogatja az adóst a fizetési nehézségei leküzdésében); és
- Nem SPPI-nak megfelelő szerződésbevezetése eltávolítása.

Néhány kivezetési feltétel különbséget tesz, hogy a szerződésmódosítások pénzügyi nehézséggel szembenező ügyfelekkel szemben kerülnek-e alkalmazásra. Bizonyos módosítások alkalmazása pénzügyi nehézségekkel küzdő adósok esetén nem tekinthető jelentősnek, mivel céljuk, hogy javítsák a Bank kilátásait a követelések behajtására azáltal, hogy a visszafizetési ütemezéseket az adósok egyedi pénzügyi helyzetére szabják. Ezzel szemben a teljesítő adósok esetén alkalmazott ilyen szerződéses módosítások elég jelentősnek tekinthetők ahhoz, kivezetést indokoljanak, amint azt az alábbiakban részletezzük.

Ebből a szempontból a következő feltételek eredményeznek kivezetést, kivéve, ha azok átütemezési intézkedéseknek tekinthetők, nem teljesítő ügyfelekre alkalmazják, vagy nem teljesítést eredményeznek:

- A visszafizetési ütemezés megváltoztatásra kerül oly módon, hogy az eszközök súlyozott hátralévő lejáratára 100 százaléknál nagyobb mértékben és 2 évet meghaladóan változik az eredeti eszközhöz képest.
- A szerződéses pénzáramok mértéke és ütemezése megváltoztatásra kerül, ami a módosított pénzáramok jelenértékének (módosítás előtti diszkontrátával számolt) a közvetlenül a módosítás előtti bruttó érték 10%-át meghaladó változását eredményezi (kumulatív értékelés, figyelembe véve az elmúlt tizenkét hónapban bekövetkezett összes módosítást).

- A szerződés változó kamatozása fixálásra kerül, vagy fordítva, a korábbi fix kamatozású ügylet átalakul változó kamatozásúvá a teljes hátralévő futamidőre vonatkozóan.

Ha a szerződésmódosítások, amelyek átütemezésnek minősülnek nem teljesítő ügyletek esetén kerülnek alkalmazásra és annyira jelentősek, hogy az eredeti szerződéses jogok megszűnését vonják maguk után, akkor azok kivezetést eredményeznek.

Ilyen módosítások például a következők:

- új, lényegesen eltérő feltételekkel kötött megállapodás, amelyet az eredeti eszközhöz kapcsolódó jogok felfüggesztését követő átstrukturálás keretében írtak alá
- több eredeti hitel összevonása lényegesen eltérő feltételekkel; vagy
- rülirozó hitel átalakítása nem rülirozóvá.

A szerződéses módosítások, amelyek a kapcsolódó eredeti hitelek kivezetéséhez vezettek, új pénzügyi eszközök kimutatását eredményezik. Ha az adós nem teljesítő, vagy a jelentős módosítás nem teljesítéshez vezet, akkor az új eszköz POCI-ként lesz kezelve. A különbség a kivezetett eszköz könyv szerinti értéke és az új POCI eszköz kezdeti valós értéke között az eredménykimutatás 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' során kerül elszámolásra.

Ha az adós teljesítő vagy a jelentős módosítás nem vezet nem teljesítéshez, akkor az új eszköz az eredeti eszköz kivezetése után Stage 1-be kerül. Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelek esetén a folyósítási díj és tranzakciós költségek el nem amortizált része az effektív kamat részeként figyelembevételre kerül és a 'Nettó kamatbevétel' beszámolóson jelenik meg a kivezetés időpontjában. A jelentős módosítás időpontjában az eredeti eszközhöz tartozó értékvesztés felszabadítása, valamint az új eszközre képzett értékvesztés is az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra' beszámolóson kerül elszámolásra. A maradék különbség az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/veszteség' soron kerül kimutatásra.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén, függetlenül attól, hogy nem teljesítők-e, a kivezetésből származó nyereség vagy veszteség az eredménykimutatás 'Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök nyeresége/vesztesége' során kerül elszámolásra, ugyan úgy, mint az átértékelési eredményük.

A nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok esetén, amelyek olyan szerződésmódosítások esnek át, ami nem eredményezett kivezetést, az eszköz bruttó könyv szerinti értéke az eredménykimutatásban szereplő szerződésmódosításból adódó nyereséggel vagy veszteséggel szemben kerül módosításra. A módosítás eredménye egyenlő a módosítás előtti bruttó könyv szerinti érték és a módosított feltételeknek megfelelő pénzáramok diszkontált jelenértéke közötti különbséggel az eredeti effektív kamattal diszkontálva. Az eredménykimutatásban a szerződésmódosításból adódó eredmény a 'Kamatbevétel' soron kerül kimutatásra a 'Nettó kamatbevétel'-en belül, amennyiben a módosítás Stage 1-es pénzügyi eszközhöz kapcsolódik. Stage 2-es, Stage 3-as és POCI ügyletek esetén a módosítás eredménye az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron kerül kimutatásra. Azonban amennyiben a szerződésmódosítás azt eredményezi, hogy a Bank feladja a fennmaradó pénzáramlásokra vonatkozó jogait, például lemond a tőke vagy a felhalmozott kamat egy részéről, akkor azt leírásnak kell tekinteni.

iii. Leírások

Az Erste Hungary leírja azokat a pénzügyi eszközöket részben vagy egészben, amelyeknek a pénzáramlási várhatóan nem térülnek meg. Amikor egy tétel leírásra kerül, az eszköz bruttó értéke egyidejűleg csökkentésre kerül a kapcsolódó értékvesztés mértékével.

Az Erste Hungary kritériumokat határozott meg a vissza nem téríthető egyenlegek leírása kapcsán a hitelezési üzletágban. A leírások átütemezési intézkedésekből eredhetnek, mely esetben a Bank szerződéses módon lemond a kintlévőségnek egy részéről annak érdekében, hogy az ügyletek túllendüljenek pénzügyi gondjaikon, és ezáltal javítsa a fennmaradó hitelállomány begyűjtésének az valószínűségét (általában ezek vállalkozás folytatásának elvéhez kapcsolódó esetek vizsgálatához vezetnek vállalati ügyletek esetében). A vállalati ügyletek üzletmenet folytonossági szcenárióiban a kintlévőségek leírásait végrehajtási tevékenységek (csőd, felszámolás, peres ügyek) indítják be. Az átütemezési intézkedésekről bővebb információ a 35. Átstrukturálás, újratárgyalások és kényszerű átstrukturálás (forbearance) fejezetben található.

Egyéb leírást kiváltó események adódhatnak a követelés, biztosíték értéktelenségéből fakadó végrehajtás elmaradása miatt, illetve általánosságban akkor, ha a követelés behajtása gazdaságilag nem racionális. Lakossági ügyletek esetében a követelés behajthatatlanságának tényére, illetve a leírás időzítésére és mértékére a beszédési folyamat során derül fény, amikor tényszerűvé válik, hogy a hátralékos összeg nem tudják beszédni. Fennmaradó behajthatatlan kitétségek a beszédési folyamat után kerülnek leírásra.

iv. Pénzügyi kötelezettségek kivezetése

Az eredménykimutatásban a kivezetett kötelezettség könyv szerinti értéke és a fizetett ellenérték közötti különbözet a kivezetett pénzügyi kötelezettség értékelési kategóriájától függően a 'Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye', az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nyeresége/vesztesége' vagy a 'Kereskedési tevékenység nettó eredménye' soron kerül elszámolásra.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

i. Kizárólag tőke és kamatfizetés (SPPI) teszt

A pénzügyi eszközök esetében az IFRS 9 irányelvei alapján szükséges arról dönteni, hogy a szerződéses pénzáramok kizárólag tőke- és kamatfizetések-e. Ez a döntés kritikus az IFRS 9 alatti besorolás és értékelés szempontjából, mivel ez alapján dönt a gazdálkodó egység arról, hogy a pénzügyi eszköz eredménnyel szemben valós értéken, vagy az üzleti modellt figyelembe véve amortizált bekerülési értéken vagy egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken kerülnek értékelésre. Az Erste Hungary hitelei esetében a következő jellemzők lehetnek a legjelentősebb becslési területek: előtörlesztési díjak, projektfinanszírozási hitelek, illetve kamateltérések referencia tesztje (benchmark test).

Az előtörlesztési díjak esetében azt szükséges megvizsgálni, hogy a díjak nagysága megfelel-e a hitelező oldaláról az előtörlesztés gazdasági költségeinek. Azt, hogy az előtörlesztési díjak mennyiben felelnek meg ennek, számszerűsíteni is lehet, a piaci előtörlesztési díjak vizsgálatával, valamint azzal, hogy milyen mértékű díjakat engedélyeznek a hatóságok.

A projektfinanszírozási hitelek esetében az Erste Hungary azt vizsgálja, hogy az ilyen szerződések egyszerű hitelszerződésnek tekinthető-e, vagy befektetésnek a finanszírozott projektbe. Ebből a szempontból kerülnek értékelésre a hitelminősítések, a biztosítékok, a garanciák és a projektfinanszírozás mértéke.

Az SPPI tesztek egyik legkritikusabb területe az Erste Hungary esetében az államilag támogatott ügyfeleknek nyújtott hitelek. Ezek árázása a kvalitatív referencia tesztek szerint is úgy alakul, hogy az megnöveli a szerződéses pénzáramok változékonyságát, így azok nem felelnek meg a kamatok gazdasági jellemzőinek.

Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt (FVPL) portfólió:

- 2018-tól
A 'CSOK' néven hivatkozott állami támogatást tartalmazó hitelek, amelyek nem feleltek meg az SPPI teszten az ÁKK x 130% referencia ráta formulának köszönhetően (leverage-t tartalmaznak), kötelező jelleggel valós értéken vannak kimutatva, az eredménnyel szemben. A támogatási programot a 16/2016. (II. 10.) Korm. rendelet „az új lakások építéséhez, vásárlásához kapcsolódó lakáscélú támogatásról” szabályozza.
- 2019-től
A 'babavárási hitel' néven hivatkozott állami támogatást tartalmazó hitelek, amelyek nem feleltek meg az SPPI teszten az ÁKK x 130% referencia ráta formulának köszönhetően (leverage-t tartalmaznak), A támogatási programot a 44/2019. (III. 12.) Korm. rendelet „a babavárási támogatásról” szabályozza. A babavárási hitelek a 22-es 'Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök' megjegyzésben szerepelnek.

ii. Üzleti modell értékelés

Az SPPI teszten átment összes pénzügyi eszköz esetében kezdeti megjelenítéskor az Erste Hungary megvizsgálja, hogy az üzleti modell célja a szerződéses pénzáramok beszedése és az eszköz lejáratig tartása, a szerződéses pénzáramok beszedése és az eszköz értékesítése, vagy ezektől eltérő üzleti modell. Ennek eredményeképpen az egyes üzleti modellek elkülönítésére az alapján kerül sor, hogy milyen gyakoriak és jelentős értékűek az adott üzleti modellben tartott eszközök értékesítései. Mivel az üzleti modell besorolás a kezdeti megjelenítéskor történik meg, előfordulhat, hogy a későbbiekben a pénzáramok realizálása megváltozik a kezdeti becslésekhez képest, és így egy a kezdetitől eltérő besorolás lehet a megfelelő. Az IFRS 9 alapján az ilyen változások nem minden esetben vezetnek átsoroláshoz és a korábbi időszakok hibáinak javításához a meglévő pénzügyi eszközök esetében, viszont az újonnan vásárolt vagy keletkeztetett eszközök esetében az üzleti modell és az értékelési módszer megváltoztatásához vezethetnek.

Az Erste Hungary-nél a hitelkockázat növekedése miatti értékesítés, a lejáratához közeli értékesítés, a ritka, nem visszatérő esemény miatti értékesítés (például a szabályozási háttér, adózási szabályok változása, nagyobb belső átszervezés, üzleti kombinációk vagy jelentős likviditási kockázat) nem zárja ki a „held to collect” (HTC) üzleti modellt, tehát amelynek célja, az eszköz lejáratig tartása és a szerződés-

ses pénzáramok beszedése. A HTC üzleti modellből történő egyéb értékesítések hatását retrospektív módon vizsgálja az Erste Hungary, és amennyiben meghalad egy előzetesen meghatározott küszöbértéket, vagy bármikor máskor, ha a jövőbeni várakozások módosulnak, az Erste Hungary prospektív tesztet végez. Amennyiben a teszt eredménye szerint a jelenlegi üzleti modellben levő portfólió több mint 10%-a várhatóan – nem a fenti indokok miatt - eladásra kerül az élettartama alatt, akkor az összes újonnan vásárolt és keletkeztetett eszköz új üzleti modellbe kerül besorolásra.

Az Erste Hungary az alábbi általános besorolás alóli kivételeket alkalmazza:

A magyar kormány a vállalati kötvénypiac likviditásának javítását célozva elindította a „növekedési kötvényprogramot” (NKP), ami a helyi nem-pénzügyi vállalatokat célozza előzetes kockázati besorolással. A program keretében az MNB körülbelül 1 550 milliárd forintos értékben a másodlagos piacon is vásárol kötvényeket az elsődleges IPO vásárlótól a programról az MNB hivatalos honlapján közzétett információk alapján (<https://www.mnb.hu/monetaris-politika/novekedesi-kotvenyprogram-nkp>).

Tekintettel a program lent részletezett tulajdonságaira, az Erste Hungary az alábbi általános szabályok alapján kategorizálja a kötvényeket:

- A „held to collect” (HtC) portfólióba kerülnek besorolásra azok a kötvények, amelyeknél a cél a szerződéses pénzáramok beszedése
- A „held to collect and sell” (HtCS) vagy „held for trading (HfT) portfólióba pedig azok a kötvények, amiket várhatóan megvásárol az MNB vagy más piaci szereplő.

Mivel a magyar vállalati kötvénypiac korai szakaszában jár, és a résztvevő kibocsátó vállalatok méretben és tevékenységi kör szempontjából változatos képet mutatnak, az Erste Hungary a fenti általános logika mellett egyedi értékelést alkalmaz az üzleti modell egyedi meghatározására.

iii. Pénzügyi eszközök értékvesztése

A várható hitelezési veszteség modell alapvetően becslésen alapul, mivel folyamatosan szükséges a hitelezési kockázat szignifikáns emelkedésének és a várható hitelezési veszteségnek a vizsgálata anélkül, hogy erre a standard részletes útmutatást adna. A hitelezési kockázat emelkedésének vizsgálatára az Erste Hungary konkrét értékelési szabályokat állapított meg, amelyek kvalitatív információkon és számszerű küszöbértékeken alapulnak. Szintén komplex feladatot jelent a hasonló eszközök csoportjainak létrehozása, mivel a hitelezési kockázat romlását kollektív alapon kell vizsgálni, mielőtt az egyedi információk rendelkezésre állnának az egyes instrumentumok szintjén. A várható hitelezési veszteség vizsgálata bonyolult modellekkel lehetséges, amelyek fizetéseképtelenségre, illetve fizetéseképtelenség esetén a veszteség mértékére vonatkozó múltbéli adatokon, illetve ezek extrapolációján alapulnak. Amennyiben ezek nem elégségesek, további egyedi becslések is bevonhatók korrigált pénzáramokkal és a különböző lehetséges jövőbeni alternatívák valószínűségével. Ezen felül az eszközök élettartamát modellezni kell a megújuló hitelkeretek várható jövőbeni lehívásaival.

A hitelezési kockázat jelentős növekedésének megállapításáról, a 12-hónapos és teljes élettartam ECL becslésének technikáiról, illetve a fizetéseképtelenség definíciójáról a részletes információkat lásd a Kockázatkezelés fejezet 33. Hitelezési kockázat megjegyzésben. A hitelezési veszteségre képzett céltartalékokról a részletes információkat lásd a 34. A hitelezési veszteség alakulása megjegyzésben.

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök

A pénzügyi eszközök amortizált bekerülési értéken kerülnek megjelenítésre a mérlegben, ha azokat olyan üzleti modellben tartják, amelynek célja a szerződéses cash flow-k beszedése, és szerződéses cash flow-k kizárólag tőke és kamatfizetésből állnak (SPPI).

A mérlegben ezeket az eszközöket amortizált bekerülési értéken mutatjuk ki, ami a bruttó érték csökkentve a kapcsolódó értékcsökkenéssel. Ezek az eszközök az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök', a 'Vevő és egyéb követelések', illetve a 'Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök' sorokon mutatjuk be.

A fent említett eszközcsoportoknál a kamatbevétel effektív kamatlábmódszerrel kerül meghatározásra és a 'Kamatbevételek' soron kerülnek bemutatásra. Az pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó értékvesztés a 'Pénzügyi instrumentumok értékvesztése' soron kerül bemutatásra. Ezen eszközök kivezetéséből származó nyereségek és veszteségek (például az értékesítés) az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség / veszteség” soron kerülnek bemutatásra.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök jelentik legnagyobb tételt az Erste Hungary mérlegében, mely magában foglalja az ügyfeleknek nyújtott hitelek túlnyomó többségét (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt hiteleket), bankközi kihelyezéseket), a központi bankokban elhelyezett betéteket és az egyéb követelések összegeit.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekről további részletek a 17. Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek fejezetben találhatóak.

14) Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök

Készpénzként csak látra szóló jegybanki vagy egyéb pénzintézeti betétek kerülhetnek kimutatásra. A látra szóló betét kifejezés azt jelenti, hogy egy üzleti napon vagy 24 órán belül lehívható.

A Bank köteles akkora minimális tartalékot tartani a jegybanknál, amely az egy évnél rövidebb lejáratú belföldi ügyfélbetétjei, külföldi ügyfeleinek devizabetétjei és külföldi ügyfeleinek forintbetétjei 1 százalékát teszi ki. A kötelező tartalékráta 5%-ra emelkedett 2022. októberétől, majd 2023. áprilisától 10%-ra, egy további 5%-os választható résszel. A kötelező minimum tartalék havi átlaga 2023. december 31-én 468,2 milliárd forint, 2022. december 31-én 205,77 milliárd forint volt. A kötelező minimum tartalék a „Készpénz és a Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök” között jelenik meg. A tartalékot mérlegtételekből számolják, és napi szinten kell teljesíteni, valamint a választható rész esetében havi átlagban. Ezért a kötelező minimum tartalék betétre nincs korlátozás.

millió forintban	2022	2023
Készpénz	32 907	21 361
A Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	568 233	577 924
Egyéb látra szóló betétek	2 207	5 225
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	603 347	604 510

15) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök

Az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” az alábbi kategóriákba sorolhatók: „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok”, „Hitelintézetekkel szembeni követelések” és „Ügyfelekkel szembeni követelések”. A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 34. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra.

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok vásárlására különböző üzleti célok miatt kerülhet sor (ilyen például a belső/külső likviditási kockázati követelményeknek való megfelelés és a strukturális likviditási többlet hatékony kihelyezése, az Igazgatósági tagok által meghatározott stratégiai pozíciók elérése, ügyfélkapcsolatok létesítése és gondozása vagy a hitelezési üzletág és egyéb jövedelem teremtő támogatása). Közös tulajdonságuk, hogy nem várható ezen értékpapírok jelentős és gyakori értékesítése. További részletek a ‘Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei’ fejezet ‘Üzleti modell teszt’ részében található arról, hogy mely értékesítések felelnek meg a held to collect üzleti modellnek.

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2023									
Állami szféra	703 312	-	-	703 312	-180	-	-	-180	703 132
Hitelintézetek	365 122	-	-	365 122	-475	-	-	-475	365 647
Egyéb pénzügyi vállalkozások	5 702	-	-	5 702	-6	-	-	-6	5 696
Nem pénzügyi vállalkozások	55 266	8 907	1 371	65 544	-88	-408	-1 183	-1 679	63 895
Összesen	1 129 402	8 907	1 371	1 139 680	-749	-408	-1 183	-2 340	1 137 340

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2022									
Állami szféra	813 222	-	-	813 222	-474	-	-	-474	812 748
Hitelintézetek	409 656	-	-	409 656	-377	-	-	-377	409 279
Egyéb pénzügyi vállalkozások	5 650	-	-	5 650	-13	-	-	-13	5 637
Nem pénzügyi vállalkozások	54 490	9 359	1 369	65 218	-165	-365	-871	-1 401	63 817
Összesen	1 283 018	9 359	1 369	1 293 746	-1 029	-365	-871	-2 265	1 291 481

A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 34. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok részben a Hitelezési kockázat változása – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok táblában.

A konszolidált mérlegben nem volt POCI hitelviszonyt megtestesítő értékpapír 2023.december 31-én.

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2023									
Magyar Nemzeti Bank	55 197	-	-	55 197	-2	-	-	-2	55 195
Hitelintézetek	233 979	-	-	233 979	-292	-	-	-292	233 687
Összesen	289 176	-	-	289 176	-294	-	-	-294	288 882

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2022									
Magyar Nemzeti Bank	126 937	-	-	126 937	- 16	-	-	- 16	126 921
Hitelintézetek	232 363	-	-	232 363	- 249	-	-	- 249	232 114
Összesen	359 300	-	-	359 300	- 265	-	-	- 265	359 035

A konszolidált mérlegben nem volt POCI Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelés 2023. december 31-én.

A Magyar Nemzeti Bank soron kerül kimutatásra az MNB preferenciális letételhelyezési lehetőség. A programot az MNB 2019 januárjában indította a kkv-k támogatására fix kamatozású hiteltermék piaci biztosításával a résztvevő bankok 0%-os kamattal történő refinanszírozásával, maximum 10 éves futamidőre.

További elemként az MNB kedvezményes betéti lehetőséget biztosít a részt vevő bankok számára, kamatfelár alkalmazásával. A mögöttes összeg tartományait és maximumát az MNB a konstrukció kitétségi szintjével összefüggésben határozza meg. A releváns kitétség a 'Hitelintézetekkel szembeni követelések' soron kerül bemutatásra, míg a kapcsolódó kamatbevétel a 'Nettó kamatbevétel' soron.

A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 34. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok részben a Hitelezési kockázat változása – Hitelintézetekkel szembeni követelések táblában.

Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések**Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása**

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2023.12.31											
Állami szféra	123 053	146	0	6	123 205	-50	-2	0	0	-52	123 153
Egyéb pénzügyi vállalkozások	106 486	104	23	0	106 613	-813	-9	-19	0	-841	105 772
Nem pénzügyi vállalkozások	605 593	212 871	20 634	2 904	842 002	-2 498	-4 153	-13 041	-879	-20 571	821 431
Lakosság	678 199	92 133	30 370	9 893	810 595	-4 517	-13 803	-22 500	-2 488	-43 308	767 287
Összesen	1 513 331	305 254	51 027	12 803	1 882 415	-7 878	-17 967	-35 560	-3 367	-64 772	1 817 643

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2022.12.31											
Állami szféra	158 326	172	-	8	158 506	- 12	- 3	-	-	- 15	158 491
Egyéb pénzügyi vállalkozások	110 042	117	40	-	110 199	- 842	- 6	- 32	-	- 880	109 319
Nem pénzügyi vállalkozások	615 879	243 897	17 761	6 861	884 398	- 2 938	- 9 328	- 9 191	- 1 147	- 22 604	861 794
Lakosság	669 504	101 421	35 142	11 740	817 807	- 4 019	- 11 752	- 24 605	- 3 480	- 43 856	773 951
Összesen	1 553 751	345 607	52 943	18 609	1 970 910	- 7 811	- 21 089	- 33 828	- 4 627	- 67 355	1 903 555

Szerződésmódosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok

Amortizált bekerülési értéken értékelt követelések nem jelentős szerződésmódosítása miatt bekövetkező Stage 2 és 3 közötti átsorolás hatásai

millió forintban	2022		2023	
	Amortizált bekerülési érték a módosítás előtt	Nettó módosításból eredő nyereség/veszteség	Amortizált bekerülési érték a módosítás előtt	Nettó módosításból eredő nyereség/veszteség
Hitelek és előlegek	134 129	5 773	73 586	3 777
Egyéb pénzügyi vállalkozások	125	-	128	5
Nem pénzügyi vállalkozások	39 751	737	17 442	277
Lakosság	94 253	5 036	56 016	3 495
Összesen	134 129	5 773	73 586	3 777

A nem Stage 1-es hitelek kamatstopból adódó módosítási vesztesége növelte a hitelkockázattal kapcsolatos ráfordításokat. A részleteket lásd a 33. Hitelezési kockázat megjegyzésben és a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

Az Erste Hungary szerződésmódosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumainak teljes állománya amortizált bekerülési értéken értékelt instrumentum 2023. december 31-én. Az instrumentumok közül 2023-ban 0 millió forint került átsorolásra Stage 2-be illetve Stage 3-ba, majd visszasorolásra Stage 1-be (2022-ben 21 millió forint).

16) Vevő és egyéb követelések

Ezen a beszámolóson többek között a faktoring ügyletekből származó követelések kerülnek kimutatásra.

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2023											
Állami szféra	1 560	-	-	-	1 560	-9	-	-	-	-9	1 551
Hitelintézetek	2 462	0	-	-	2 462	-1	-	-	-	-1	2 461
Egyéb pénzügyi vállalkozások	9 735	800	-	-	10 535	-13	-	-	-	-13	10 522
Nem pénzügyi vállalkozások	5 785	438	-	-	6 223	-45	-23	-	-	-68	6 155
Lakosság	135	6	-	-	141	-7	-2	-	-	-9	132
Összesen	19 677	1 244	-	-	20 921	-75	-25	-	-	-100	20 821

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2022											
Állami szféra	1 401	-	-	-	1 401	- 1	-	-	-	- 1	1 400
Hitelintézetek	2 334	6	-	-	2 340	- 49	-	-	-	- 49	2 291
Egyéb pénzügyi vállalkozások	19 376	-	-	-	19 376	- 7	-	-	-	- 7	19 369
Nem pénzügyi vállalkozások	6 435	3 697	-	-	10 132	- 157	- 58	-	-	- 215	9 917
Lakosság	130	2	-	-	132	- 10	- 1	-	-	- 11	121
Összesen	29 676	3 705	-	-	33 381	- 224	- 59	-	-	- 283	33 098

A Vevő és egyéb követelések között nem volt POCI kategóriába sorolt tétel 2023. december 31-én.

A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 34. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok részben a Hitelezési kockázat változása – Vevő és egyéb követelések táblában.

17) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

A mérlegben az amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek' soron kerülnek megjelenítésre. A sor további alábontásra kerül a következő kategóriákra: Hitelintézetek által elhelyezett betétek; Ügyfelek által elhelyezett betétek; Kibocsátott értékpapírok; Egyéb pénzügyi kötelezettségek.

A felmerült kamatráfordítás a „Kamatráfordítás” eredménykimutatás soron kerülnek bemutatásra. A kivezetésből eredő nyereségek és veszteségek a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye” sorban kerülnek bemutatásra.

Hitelintézetek által elhelyezett betétek

millió forintban	2022	2023
Belföldi bankok betétei	346 516	287 427
Külföldi bankok betétei	316 394	265 646
ebből osztrák bankok betétei	310 598	263 499
ebből alárendelt kölcsöntőke kötelezettség	136 336	130 490
Összesen	662 910	553 073

Hitelintézetek által elhelyezett betétek – Hátrasorolt kötelezettségek

Lejárat	Névérték 2022		Névérték 2023		Kamatozás módja
	ezer EUR-ban	millió forintban	ezer EUR-ban	millió forintban	
2030. június 22.	170 000	68 042	170 000	65 073	3M EURIBOR+ 1,85%, negyedéves kamatfizetés*
2029. december 15.	170 000	68 042	170 000	65 073	3M EURIBOR+ 3,46%, negyedéves kamatfizetés*
Hátrasorolt kötelezettségek összesen	340 000	136 084	340 000	130 146	

Ügyfelek által elhelyezett bankbetétek

millió forintban	2022	2023
Takarékbetétek	2 332	2 327
Egyéb betétek	3 494 069	3 153 052
Állami szektor	53 154	64 007
Kereskedelmi szektor	1 279 332	1 268 572
Lakossági ügyfelek	1 571 273	1 437 155
Egyéb pénzügyi szervezetek	590 310	383 318
Összesen	3 496 401	3 155 379

Kibocsátott értékpapírok

millió forintban	2022	Névérték 2022	2023	Névérték 2023
Kötvények	147 951	147 117	233 382	230 155
amelyből alárendelt kölcsöntőke kötelezettség	3 086	3 352	3 295	3 352
Jelzáloglevelek	134 729	169 083	119 983	155 468
Letéti jegyek	790	790	784	784
Összesen	283 470	316 990	354 149	386 407

A jelzáloglevelek 10 040 millió forinttal növekedtek a tárgyévi egy értékpapír-kibocsátásnak köszönhetően, miközben 23 655 millió forinttal csökkentek három lejárat következtében. A kibocsátott kötvények 85 431 millió forinttal növekedtek az új kibocsátások révén 2023-ban.

Kibocsátott kötvények – nem hátrasorolt kötelezettségek

A Bank jogelődje letéti jegyeket bocsátott ki, amelyek állománya évről évre csökken.

Kibocsátott kötvények, nem hátrasorolt kötelezettségek	ISIN-kód	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Névérték millió forintban	Kamatozás módja
2023. december 31.					
Kötvények					
4,90% ERSTE USD 23-25 KÖTVÉNY	HU0000363130	2023.11.30	2025.12.02	3 440	rögzített kamat 4,9% éves kamatfizetés
3,20% ERSTE EUR 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362306	2023.03.31	2025.04.02	3 606	rögzített kamat 3,2% éves kamatfizetés
6,8% ERSTE HUF 23-25	HU0000363221	2023.12.20	2025.12.22	366	rögzített kamat 6,8% éves kamatfizetés
7,80% ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000363056	2023.10.31	2025.11.03	1 040	rögzített kamat 7,8% éves kamatfizetés
2,80% ERSTE EUR 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362439	2023.05.03	2025.05.05	1 583	rögzített kamat 2,8% éves kamatfizetés
13,20% ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362314	2023.03.31	2025.04.02	2 289	változó kamat 13,2% éves kamatfizetés
10,80% ERSTE HUF 22-24 KÖTVÉNY	HU0000362033	2022.12.20	2024.12.19	3 677	rögzített kamat 10,8% éves kamatfizetés
2,90% ERSTE EUR 23-25 II KÖTVÉNY	HU0000362488	2023.05.31	2025.06.02	2 479	rögzített kamat 2,9% éves kamatfizetés
4,60% ERSTE USD 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362819	2023.08.31	2025.09.02	1 135	rögzített kamat 4,6% éves kamatfizetés
9,00% ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362926	2023.09.29	2025.10.01	3 039	rögzített kamat 9% éves kamatfizetés
10,60% ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362686	2023.06.30	2025.07.02	2 617	rögzített kamat 10,6% éves kamatfizetés
2,9 % ERSTE EUR 23-25 III KÖTVÉNY	HU0000362678	2023.06.30	2025.07.02	- 3 304	rögzített kamat 2,9% éves kamatfizetés
3,20% ERSTE EUR 23-25 II KÖTVÉNY	HU0000363049	2023.10.31	2025.11.03	1 818	rögzített kamat 3,2% éves kamatfizetés
4,5% ERSTE USD 23-25 III	HU0000363205	2023.12.20	2025.12.22	1 315	rögzített kamat 4,5% éves kamatfizetés
4,80% ERSTE USD 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362181	2023.02.01	2025.01.31	7 307	rögzített kamat 4,8% éves kamatfizetés
2,85% ERSTE EUR 23-25	HU0000363213	2023.12.20	2025.12.22	826	rögzített kamat 2,85% éves kamatfizetés
3,10% ERSTE EUR 23-25 II. KÖTVÉNY	HU0000362827	2023.08.31	2025.09.02	1 775	rögzített kamat 3,1% éves kamatfizetés
10,85% ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362496	2023.05.31	2025.06.02	2 619	rögzített kamat 10,85% éves kamatfizetés
3,20% ERSTE EUR 23-25 III KÖTVÉNY	HU0000363148	2023.11.30	2025.12.02	2 895	rögzített kamat 3,2% éves kamatfizetés
4,80% ERSTE USD 23-25 II KÖTVÉNY	HU0000363031	2023.10.31	2025.11.03	1 769	rögzített kamat 4,8% éves kamatfizetés
4,5 % ERSTE USD 23-25 II KÖTVÉNY	HU0000362660	2023.06.30	2025.07.02	2 502	rögzített kamat 4,5% éves kamatfizetés
9,75% ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362769	2023.08.02	2025.08.04	1 724	rögzített kamat 9,75% éves kamatfizetés
4,00% ERSTE USD 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362421	2023.05.03	2025.05.05	1 278	rögzített kamat 4% éves kamatfizetés
4,50 % ERSTE USD 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362223	2023.03.01	2025.02.28	3 670	rögzített kamat 4,5% éves kamatfizetés
3,10% ERSTE EUR 23-25 III KÖTVÉNY	HU0000362918	2023.09.29	2025.10.01	1 860	rögzített kamat 3,1% éves kamatfizetés
ERSTE BANK 2.3NC1.3 FIXED-TO-FLOAT HU	HU0000362512	2023.05.24	2025.09.24	7 750	rögzített kamat az alábbi intervallumra 2,3%-1,3% éves kamatfizetés
3,10% ERSTE EUR 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362751	2023.08.02	2025.08.04	1 762	rögzített kamat 3,1% éves kamatfizetés
9,20% ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362835	2023.08.31	2025.09.02	1 761	rögzített kamat 9,2% éves kamatfizetés
13,20 % ERSTE HUF 23-25 II. KÖTVÉNY	HU0000362447	2023.05.03	2025.05.05	1 733	változó kamat 13,2% éves kamatfizetés
11,25% ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362173	2023.02.01	2025.01.31	3 015	rögzített kamat 11,25% éves kamatfizetés
5,00% ERSTE USD 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362298	2023.03.31	2025.04.02	4 916	rögzített kamat 5% éves kamatfizetés
4,70% ERSTE USD 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362744	2023.08.02	2025.08.04	1 138	rögzített kamat 4,7% éves kamatfizetés
4,10% ERSTE USD 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362470	2023.05.31	2025.06.02	1 577	rögzített kamat 4,1% éves kamatfizetés
13,00 % ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362249	2023.03.01	2025.02.18	1 785	változó kamat 13% éves kamatfizetés
8,00% ERSTE HUF 23-25 KÖTVÉNY	HU0000363155	2023.11.30	2025.12.02	2 450	rögzített kamat 8% éves kamatfizetés
4,70% ERSTE USD 23-25 II KÖTVÉNY	HU0000362900	2023.09.29	2025.10.01	1 299	rögzített kamat 4,7% éves kamatfizetés
2,90 % ERSTE EUR 23-25 KÖTVÉNY	HU0000362231	2023.03.01	2025.02.28	3 713	rögzített kamat 2,9% éves kamatfizetés
ERSHUN 1 1/4 02/04/26	AT0000A2VCV4	2022.02.04	2026.02.04	133 972	rögzített kamat 1,25% éves kamatfizetés

Összesen					226 804	
Jelzáloglevelek						
EJBFN27/B	HU0000653548	2022.10.26	2027.06.24	2 900	rögzített kamat 7,00% éves kamatfizetés	
EJBFN26/A	HU0000653258	2021.12.15	2026.04.17	9 400	rögzített kamat 2,50% éves kamatfizetés	
EJBFN28/B	HU0000653431	2021.04.21	2028.04.21	20 080	rögzített kamat 2,50% éves kamatfizetés	
EJBFN29/A	HU0000653290	2019.10.30	2029.10.30	18 000	rögzített kamat 2,50% éves kamatfizetés	
EJBFN24/A	HU0000653274	2019.10.30	2024.10.24	6 303	rögzített kamat 1,50% éves kamatfizetés	
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.06.20	2028.10.22	7 900	rögzített kamat 2,50% éves kamatfizetés	
EJBFN27/A	HU0000653381	2020.10.14	2027.10.27	18 000	rögzített kamat 2,50% éves kamatfizetés	
EJBFN27/B	HU0000653548	2022.06.24	2027.06.24	9 300	rögzített kamat 7,00% éves kamatfizetés	
EJBFN26/A	HU0000653258	2019.04.17	2026.04.17	7 500	rögzített kamat 2,50% éves kamatfizetés	
EJBFN26/A	HU0000653258	2019.09.25	2026.04.17	5 000	rögzített kamat 2,50% éves kamatfizetés	
EJBFN29/B	HU0000653498	2021.12.15	2029.05.23	10 430	rögzített kamat 3,50% éves kamatfizetés	
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.03.14	2028.10.22	6 000	rögzített kamat 2,50% éves kamatfizetés	
EJBFN30/A	HU0000653589	2023.02.22	2030.04.30	10 040	rögzített kamat 8,00% éves kamatfizetés	
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.10.03	2028.10.22	7 475	rögzített kamat 2,50% éves kamatfizetés	
EJBFN24/A	HU0000653274	2019.09.25	2024.10.24	3 340	rögzített kamat 1,50% éves kamatfizetés	
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.12.19	2028.10.22	13 800	rögzített kamat 2,50% éves kamatfizetés	
Összesen				155 468		
letéti jegyek	AT2222222222	1990.01.01	lejárat nélküli	784		
Összesen				784		

Kibocsátott kötvények, nem hátrasorolt értékpapírok 2022. december 31.	ISIN-kód	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Névérték millió forintban	Kamatozás módja
Kötvények					
10,80% ERSTE HUF 22-24 KÖTVÉNY	HU0000362033	2022.12.20	2024.12.19	3 677	rögzített kamat 10,8% éves kamatfizetés
ERSHUN 1 1/4 02/04/26	AT0000A2VCV4	2022.02.04	2026.02.04	140 088	rögzített kamat 1,25% az első három évben éves kamatfizetés, a negyedik évben változó kamatozás, 3M EURI-BOR+1,25%
Összesen				143 765	
Jejláoglevelek					
EJBFN23/A	HU0000653159	2018.06.20	2023.11.24	8 000	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN23/A	HU0000653159	2018.10.03	2023.11.24	8 655	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN23/A	HU0000653159	2018.12.19	2023.11.24	7 000	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN24/A	HU0000653274	2019.09.25	2024.10.24	3 340	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN24/A	HU0000653274	2019.10.30	2024.10.24	6 303	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN26/A	HU0000653258	2019.04.17	2026.04.17	7 500	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN26/A	HU0000653258	2019.09.25	2026.04.17	5 000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN26/A	HU0000653159	2021.12.15	2023.11.24	9 400	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN27/A	HU0000653381	2020.10.14	2027.10.27	18 000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN27/B	HU0000653548	2022.06.24	2027.06.24	9 300	rögzített kamat, 7,00% éves kamatfizetés
EJBFN27/B	HU0000653548	2022.10.26	2027.06.24	2 900	rögzített kamat, 7,00% éves kamatfizetés
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.03.14	2028.10.22	6 000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.06.20	2028.10.22	7 900	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.10.03	2028.10.22	7 475	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.12.19	2028.10.22	13 800	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28/B	HU0000653431	2021.04.21	2028.04.21	20 080	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN29/A	HU0000653290	2019.10.30	2029.10.30	18 000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN29/B	HU0000653498	2021.12.15	2029.05.23	10 430	rögzített kamat, 3,50% éves kamatfizetés
Összesen				169 083	
Letéti jegyek	AT2222222222	1990.01.01	lejárat nélküli	790	
Összesen				790	

Kibocsátott kötvények - hátrasorolt kötelezettségek

2023.12.31

Kibocsátó	Névérték millió forintban	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Kamatozás módja
Erste Bank Hungary Zrt.	3 352	2014. március 28.	2024. március 28.	rögzített kamat: 0.9% éves kamatfizetés;
				kibocsátva 49.92%
Hátrasorolt értékpapírok összesen	3 352			

2022.12.31

Kibocsátó	Névérték millió forintban	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Kamatozás módja
Erste Bank Hungary Zrt.	3 352	2014. március 28.	2024. március 28.	rögzített kamat: 0.9% éves kamatfizetés;
				kibocsátva 49.92%
Hátrasorolt értékpapírok összesen	3 352			

EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEMMEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK

18) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok

Egy hitelviszonyt megtestesítő instrumentumot az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken kell értékelni, amennyiben a szerződéses cash flow-ja megfelel az SPPI kritériumoknak (lásd a későbbi SPPI fejezetben), és olyan üzleti modellben tartják, amelynek célja mind a szerződéses cash flow-k beszedése és a pénzügyi eszköz értékesítése. A mérlegben ezeket a pénzügyi eszközöket az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken pénzügyi eszközök” kategórián belül a „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” mérlegsorokon kerül bemutatásra.

Ezek az eszközökön lévő kamatbevétel az effektív kamatláb módszerrel kerül meghatározásra, és a 'Kamatbevétel' soron kerülnek bemutatásra a 'Nettó kamatbevétel' eredménykimutatás kategória alatt. Az értékvesztésükből származó nyereségeket és veszteségeket az eredménykimutatásban az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron kerülnek elszámolásra, ellentétes értékkel az egyéb átfogó eredményben, nem az eszköz értékével szemben. Emiatt ennek az értékelési módszernek az eredménykimutatásra gyakorolt hatása megegyezik az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközökével.

A mérlegben szereplő valós érték és az amortizált bekerülési értéken értékelt komponens közötti különbséget a tőkében mutatjuk ki kumulált egyéb átfogó eredmény változásként, az 'Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka' kategóriában, a Saját tőkeváltozás kimutatás részeként. A beszámolási időszakra vonatkozó változást az egyéb átfogó eredményben mutatjuk ki az Átfogó jövedelemkimutatás részeként a 'Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok nem realizált tartaléka' sorban. A pénzügyi eszköz kivételésekor a kumulált egyéb átfogó jövedelem változás átsorolásra kerül az eredménykimutatásba a 'Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivételése nettó eredménye' pozíció alatt.

Az Erste Hungary bizonyos hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat FVOCI kategóriába sorol, amik részét képezik a HtCS üzleti modell kategóriának. A hitelviszonyt megtestesítő instrumentumokhoz hasonlóan, az amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök számos üzleti célt szolgálhatnak, mint például külső/belső likviditási kockázat követelmények teljesítése, hatékony kihelyezése a likviditási többletnek, igazgatótanács által meghatározott stratégiai pozíció kialakítása, ügyfélkapcsolatok kezdeményezése és ápolása, illetve hitelezési vagy egyéb hozamnövelő tevékenység helyettesítése. A közös tulajdonsága az FVOCI-n értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentum befektetéseknek az, hogy az értékesítéssel történő hozamoptimalizálás szerves része a célok elérésének. Az értékesítésre a likviditási pozíció optimalizálása, illetve a valós érték nyereség vagy veszteség realizálása miatt kerül sor. Ennek eredményeként az üzleti célok mind a szerződéses cash flow-k beszedésével, mind az értékpapír értékesítésével elérhető.

Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok

Bruttó érték és várható hitelezési veszteség alakulása kategóriák szerint

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Amortizált bekerülési érték	Kumulált valós érték változás	Valós érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	összesen			
2023											
Állami szféra	232 922	-	-	232 922	-60	-	-	-60	232 862	404	233 266
Hitelintézetek	27 757	-	-	27 757	-37	-	-	-37	27 720	156	27 876
Nem pénzügyi vállalkozások	1 300	1 995	914	4 209	-1	-29	-96	-126	4 083	-595	3 488
Összesen	261 979	1 995	914	264 888	-98	-29	-96	-223	264 665	-35	264 630

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Amortizált bekerülési érték	Kumulált valós érték változás	Valós érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Össze- sen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	összesen			
2022											
Állami szféra	214 049	-	-	214 049	-123	-	-	-123	213 926	-14 879	199 047
Nem pénzügyi vállalkozások	1 246	2 037	913	4 196	-4	-31	-234	-269	3 927	-1 366	2 561
Összesen	215 295	2 037	913	218 245	-127	-31	-234	-392	217 853	-16 245	201 608

Az Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között nem volt POCI kategóriába sorolt tétel 2023. december 31-én.

Az IFRS 9 meghatározása szerint az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok bruttó könyv szerinti értéke megegyezik az értékvesztési korrekciót megelőző amortizált bekerülési értéken értékelt értékkel. A kumulált valós érték változás egyesíti az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt értékvesztés hatását, illetve a valós érték elszámolását, amint azt az IFRS 9 előírja az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok tekintetében.

További információkat lásd a 34. Hitelezési veszteség alakulása megjegyzésben, az 'Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok részénél, a 'Hitelezési kockázat változása – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok' táblázatban.

19)Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközök – részesedést megtestesítő instrumentumok

Bizonyos, nem kereskedési célú részvénybefektetések esetében az Erste Hungary él az FVOCI-nál történő értékelés lehetőségével. Ez a választás a stratégiai, jelentős banki üzleti kapcsolati befektetésekre vonatkozik (a biztosítási üzletág kivételével). A tárgyidőszaki valós érték változásból fakadó nyereséget vagy veszteséget az FVOCI-n értékelt instrumentumoknál az átfogó jövedelemben kell kimutatni. A halmozott nyereségeket vagy veszteségeket a saját tőke változás kimutatásában a „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok nem realizált tartaléka” sor foglalja magában. Az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt eredmény nem kerül átvezetésre a tárgyévi eredménykimutatásba. Ugyanakkor az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valósan értékelt tőkebefektetések kivezetése után az OCI-ban felhalmozott összeget az eredménytartalékba szükséges átvezetni.

Az FVOCI-n értékelt befektetésekből kapott osztalékokat az eredménykimutatás „Osztalékbevételek” során kell elszámolni. A mérlegben az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök a „Tőkeinstrumentumok” soron kerülnek bemutatásra az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” mérlegcsoporton belül.

Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

Egy pénzügyi instrumentumot eredménnyel szemben valós értéken (FVPL) kell értékelni az alábbi esetekben.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök olyan üzleti modellek részét képezik, melyek se nem HtC, se nem HtCS üzleti modellbe tartoznak. Ezek a pénzügyi eszközök általánosságban lejárat előtt eladásra kerülnek, vagy kezelésük, illetve teljesítményük értékelése az alapja az eszköz valós értéke. Ez az üzleti modell tipikusan a kereskedési céllal tartott eszközöket tartalmazza, amely eszközök értékének a megtérülése elsődlegesen az eladásukból realizálódik.

Azokat a pénzügyi eszközöket, amelyek szerződéses pénzáramlásait nem felelnek meg az SPPI kritériumainak, eredménnyel szemben valós értéken kell értékelni. Az Erste Hungary portfóliójában ez bizonyos ügyfélhiteleknel fordul elő, melynek fő oka, hogy a hiteltermékek olyan kamatjellemzőkkel rendelkeznek, amelyek nem felelnek meg az IFRS 9 által előírt kritériumoknak (részletesebben lásd a Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet „SPPI-értékelés” című részében).

Az eredménnyel szemben valós értéken történő értékelés további oka lehet, hogy a pénzügyi instrumentumot olyan üzleti modell alapján tartja a Bank, melynek nem célja a szerződéses cash flow-k beszedése, illetve a szerződéses cash flow-k beszedése és az instrumentum értékesítése. Ezek a pénzügyi eszközöket általában lejáratuk előtt kerülnek értékesítésre. Az Erste Hungary portfóliójában a kereskedelmi céllal tartott értékpapírokra jellemző.

Az Erste Hungary élhet azzal az opcióval, hogy egy pénzügyi instrumentumot eredménnyel szemben valós értéken jelöl meg a kezdeti megjelenítésekor.

Az Erste Hungary akkor alkalmazza ezt az opciót, ha olyan számviteli elszámolásból adódó eltéréseket szeretne semlegesíteni, illetve azok hatását jelentősen csökkenteni, melyek abból adódnának, ha nem alkalmazná ezt az opciót, illetve olyan elszámolást eredményeznének, amely során a pénzügyi eszköz amortizált bekerülési értéken vagy átfogó jövedelemmel szembeni valós értéken, míg a kapcsolódó derivatíva pedig eredménnyel szemben elszámolt valós értéken lenne értékelve.

A mérlegben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok a „Kereskedési célú pénzügyi eszközök” soron, ezen belül az „Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök” és a „Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök” kerülnek bemutatásra. Az „eredménnyel szemben valós értéken értékelt nem kereskedési célú pénzügyi eszközök” között azok az ügyfélhitelek szerepelnek, melyek nem felelnek meg az SPPI kritériumoknak, de nem kereskedési célból tartják az adott pénzügyi eszközt.

A kereskedési célú tőkeinstrumentumokat eredménnyel szemben valós értéken értékeli az Erste Hungary. Ezek az instrumentumok a mérlegben a „Kereskedési célú pénzügyi eszközök” („Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök”) mérlegsorban szerepelnek. A Bank eredménnyel szemben valós értéken értékeli azokat a tőkeinstrumentumokat is melyeket nem kereskedelmi céllal tart (kivéve, ha azokat az FVOCI-n jelölték meg). Ezek a tételek az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök' soron szerepelnek a mérlegben a „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok” alatt (22-es Megjegyzés).

IFRS 9 szempontból minden származékos ügylet kereskedési célúnak minősül. Ennek eredményeképpen FVPL kategóriába sorolandók. További részletek a 20. Származékos ügyletek megjegyzésben találhatóak.

Az eredménykimutatásban az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök hozama (nyeresége/vesztesége) kamatbevételre, osztalékbevételre és valós érték változás nettó eredményére bontható, és ezeket a „Nettó kamatbevétel” és „Egyéb kamatjellegű bevételek” eredménykimutatás sorokon mutatja be a Bank.

Az FVPL kategóriába sorolandók a pénzügyi kötelezettségeken keletkezett negatív kamatok is. A tőkeinstrumentumok osztalékbevételét az „Osztalékbevétel” sorban mutatja be a Bank. A valós érték változásból fakadó nyereségek vagy veszteségek a kamat vagy osztalék bevételek levonásával kerülnek meghatározásra, és magukban foglalják a tranzakciós költségeket és a kezdeti költségeket is.

Ezek a „Valós értékelés nettó eredménye” sorban kerülnek bemutatásra. Az Erste Hungary által nem konszolidált alapok esetében a kamat- vagy osztalékkomponens nincs elkülönítve a valós érték nyereségétől vagy veszteségétől.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek a kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségeket és a valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségeket foglalják magukba.

A mérlegben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek a 'Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek', amit a 'Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek' és az 'Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek' alkot, illetve az 'Erdménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek', amik a 'Kibocsátott értékpapírok'. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekhez kapcsolódó számviteli politikai részek a 20-as pontban a Származékos ügyleteknél, illetve a 24-es pontban az Erdménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségeknél találhatóak.

20) Származékos ügyletek

Az Erste Hungary származékos ügyleteket használ a kamat, deviza és egyéb piaci kockázatok kezelésére. Az Erste Bank által alkalmazott származékos ügyletek közé kamat swapok, határidős ügyletek, határidős kamat megállapodások, kamatopciók, deviza swapok, devizaopciók és hitel-nemteljesítési csereügyletek tartoznak.

A származékos ügyletek bemutatás szempontjából két részre vannak osztva:

- Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök/kötelezettségek és
- Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök/kötelezettségek

A származékos pénzügyi instrumentumok valós értéken vannak bemutatva a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, pozitív valós érték esetén eszközként, negatív valós érték esetén pedig kötelezettségként. A származékos pénzügyi instrumentumok közül mind a banki könyvi, mind a kereskedési célú, fedezeti kapcsolatba be nem vont ügyletek a 'Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök vagy 'Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek sorokon kerülnek kimutatásra. A fedezeti elszámolás alá tartozó ügyletek a 'Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök 'vagy 'Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek között jelennek meg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban.

A kereskedési célú származékos ügyletek valós érték változása az eredménykimutatás 'Kereskedési tevékenység nettó eredménye' során kerül elszámolásra. A kereskedési célú és a fedezeti kapcsolatba vont származékos ügyletek kamatbevétele vagy ráfordítása az 'Egyéb kamatjellegű bevételek' vagy 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' soron kerül elszámolásra a 'nettó kamateredmény' soron belül. A kamatbevétele vagy ráfordítás elszámolása az effektív kamathoz hasonlóan történik a származékos ügylet névértéke alapján és tartalmazza az amortizációt.

Kereskedési célú származékos pénzügyi instrumentumok

millió forintban	2022			2023		
	Névleges érték	Pozitív valós érték	Negatív valós érték	Névleges érték	Pozitív valós érték	Negatív valós érték
Kereskedési könyvekben tartott¹⁾	6 785 044	86 721	86 569	5 693 947	40 498	39 255
Kamat	1 706 835	43 047	38 292	1 466 310	25 334	22 998
Tőke	1 478	50	4	1 742	16	17
Deviza	5 076 731	43 624	48 273	4 225 895	15 148	16 240
Banki könyvekben tartott¹⁾	1 082 005	54 087	38 265	1 179 661	21 268	26 204
Kamat	1 012 831	49 177	38 265	958 015	19 881	24 992
Deviza	69 174	4 910	0	221 646	1 387	1 212
Bruttó érték összesen	7 867 049	140 808	124 834	6 873 608	61 766	65 459
Összesen	7 867 049	140 808	124 834	6 873 608	61 766	65 459

1) Lásd részletesen a 31) Kockázatkezelési politika és stratégia fejezetben.

21)Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök

millió forintban	2022	2023
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	550	2 098
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	80 046	46 624
Állami szféra	11 571	11 895
Hitelintézetek	68 463	34 662
Egyéb pénzügyi vállalkozások	13	67
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	80 596	48 722

Az egyenlegek jelentős növekedése, illetve csökkenése a piaci- és kamatkörnyezet jelentős változásai állnak. A részleteket lásd a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

22)Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök

millió forintban	2022		2023	
	Megjelölt	Kötelezően értékelt	Megjelölt	Kötelezően értékelt
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	2 809	-	2 136
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	699	-	814
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-	699	-	814
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	-	311 321	-	386 286
Állami szféra	-	44	-	59
Nem pénzügyi vállalkozások	-	11	-	16
Lakosság	-	311 266	-	386 211
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt és kötelezően valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	-	314 829	-	389 236
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	-	314 829	-	389 236

Az 'Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek' sor olyan lakossági hiteleket tartalmaz, melyek célja nem kizárólag a fennálló tőketartozás utáni tőke- és kamatfizetés beszedése, ennek a felmérését részletesen lásd a Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei, Kizárólag tőke és kamatfizetés (SPPI) teszt részben.

23)Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek

Kereskedési célú nem származékos ügyletek nagyrészt short ügyleteket foglalnak magukban, amelyeket viszontértékesítési szerződések alapján vásárolnak vagy értékpapír-kölcsönzési tranzakciók révén kölcsönöznek, majd harmadik félnek értékesítenek. A mérlegben az ilyen kötelezettségek a „Kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek” soron kerülnek bemutatásra. A kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek nyeresége vagy vesztesége az eredménykimutatás „Kereskedés tevékenység nettó eredménye” során jelenik meg.

millió forintban	2022	2023
Rövid pozíciók	39	-
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	39	-
Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	39	-

24)Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek

Az Erste Hungary eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelöl meg egy pénzügyi kötelezettséget bekerüléskor (továbbiakban valós érték opció), ha az:

- a besorolás megszűnteti vagy jelentősen csökkenti a számviteli hiba lehetőségét, mintha az amortizált bekerülési értéken lett volna értékelve; vagy
- egész hibrid szerződés FVPL-en kerül megjelölésre tekintettel arra, hogy nem leválasztható beágyazott derivatívát is tartalmaz (Az Erste Hungary jelenleg nem rendelkezik ilyen instrumentummal.).

A mérlegben a valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek a 'Kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek' soron belül az 'Egyéb kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek' és a 'Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek' sorokon kerülnek bemutatásra. Az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek' soron mutatja ki a Bank a 'Kibocsátott értékpapírok'-at. A kamatot az eredménykimutatás 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' soron, a 'Nettó kamatbevétel'-ek között mutatjuk ki. A valós érték változásából eredő, kamatráfordítást nem tartalmazó nyereségek és veszteségek a 'Valós értékelés nettó eredménye' soron kerülnek bemutatásra.

A pénzügyi kötelezettségek hitelkockázatából eredő valós érték változása a konszolidált átfogó jövedelemkimutatásban kerül bemutatásra. A felhalmozott valós érték változást a konszolidált átfogó jövedelemkimutatásnál kell megjeleníteni a saját tőkeváltozásban. Az átfogó jövedelemben felhalmozott összeg soha nem kerül átvezetésre az eredménybe, kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kivételese esetén (többnyire visszavásárlási megállapodások miatt).

Az átfogó jövedelemmel szemben elszámolt halmozott tételek a kötelezettségek eredeti hitelkockázati felárával számolt diszkontált jelenértéke és valós értéke közötti különbözetből adódnak. A kötelezettség eredeti kockázati felárral való jelenértékének számításakor a diszkontáláshoz használt ráta a kamatráta (swap hozam) és eredeti kockázati felár összege. Az eredeti kockázati felár a kezdeti megjelenítéskor kerül megállapításra és a teljes hozam, valamint a piacon megfigyelhető kamat (swap hozam) különbségét fejezi ki. A nettó jelenérték számításához használt kezdeti kockázati felár a teljes futamidő alatt változatlan marad. A kötelezettség hitelezési kockázatból eredő valós érték változása, amely az egyéb átfogó jövedelemmel szemben kerül elszámolásra, a futamidő kezdetét és végét jelentő két időpont között különbségként jelenik meg a hitelkockázat tekintetében. Az egyéb átfogó jövedelemben felhalmozott összeg a pénzügyi kötelezettségek diszkontált jelenértékének és valós értékének különbségéből származik.

Az eredménnyel szemben valós értéken történő értékelési kategóriát akkor használjuk, ha ez megszűntet vagy jelentősen csökkent eszközök és kötelezettségek méréséből fakadó számviteli eltéréseket, vagy ha az ezeken megjelenő nyereségek és veszteségek alapja eltér. 2023.12.31-én nem volt az Erste Hungary könyveiben eredménnyel szemben valós értékelésre kijelölt opció alapján értékelt jelzálogkötvény, mivel a jelzálogkötvények lejártak.

A jelzálogbankokra vonatkozó szabályozás szerint a kamatkockázat fedezése szükséges, ami kamatcsere ügyletek (IRS-ek) útján történik. Főszabályként az IRS-ek valós értéken, míg a kibocsátott kötvények amortizált bekerülési értéken kerülnek elszámolásra, ennek a számviteli elszámolásból adódó eltéréseinek a kiküszöbölését szolgálja az egyes jelzálogkötvények eredménnyel szemben valós értéken való értékelésre történő kijelölése.

Pénzügyi instrumentumok – egyéb bemutatandó tételek

25) A pénzügyi instrumentumok valós értéke

Az Erste Hungary elsősorban külső adatforrásokra támaszkodik a valós érték meghatározásakor. Azok a pénzügyi instrumentumok, amelyek valós értékét a jegyzett piaci árak alapján határozzák meg, jellemzően tőzsdén jegyzett értékpapírok és származékos ügyletek, valamint a likvid tőzsdén kívüli (OTC) kötvények.

A pénzügyi beszámolóban szereplő azon eszközök és források valós értékét, melyek ára a pénzpiacon közvetlenül nem figyelhető meg, különböző értékelési technikákkal – ideértve a matematikai modellezést is – kerülnek árazásra. E modellek az elérhető piaci adatokból számolnak, megfigyelhető adatok hiányában pedig szakértői becslést alkalmazva kerül kiszámításra az érintett ügyletek valós értéke. Az értékelési modellekről, valós érték hierarchiáról, a pénzügyi instrumentumok valós értékéről szóló részletes bemutatás ezen fejezet további részében található. Az Erste Hungary döntése alapján a tőzsdén kívüli származékos ügyletek valós érték számításakor nincs finanszírozási kockázati korrekció (Funding Value Adjustment, FVA).

Az Erste Hungary a pénzügyi instrumentumok valós érték számítását rendszeres időközönként elvégzi.

Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

Az értékelési modellek és paraméterek leírása

Az Erste Hungary olyan értékelő modelleket használ, amelyek belső tesztelésen estek át, az értékeléshez használt paraméterek (mint például kamatláb, árfolyam, volatilitás, hitelfelár) pedig független árforrásból származik.

Hitelek. Az SPPI (solely payments of principal and interest) tesztnek meg nem felelő hiteleket valós értéken kell értékelni. A hitelek valósértékének meghatározásához használt módszertan az egyszerű jelenérték számítás, ahol a várható pénzáramok egy olyan kamattal vannak diszkontálva, ami annak érdekében, hogy konzisztens legyen a valós értékelés definíciójával tartalmazza a nem piaci kockázatokért felszámolt kamatprémiumot is. A hitelkockázatot a szerződéses pénzáramok korrekciója veszi figyelembe, ami tartalmazza az ügyfél várható csődvalószínűségét és az ehhez kapcsolódó veszteséget is. Ezek a korrigált pénzáramok egy olyan effektív diszkontrátával vannak értékelve, amely már tartalmazza a többi kockázati és költség komponensét.

Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok. Egyszerű (fix és változó kamatozású) értékpapírok árazása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásával történik, a diszkontgörbe megfelel az adott devizanemnek és elvart felárnak. A felár korrekciót általában a kibocsátó felára határozza meg. Ha nincs az adott kibocsátóra elérhető görbe, akkor a felár valamilyen proxy eszközből származtatható, figyelembe véve az esetleges különbségeket az eszköz kockázati profiljához képest. Ha nincs elérhető közeli proxy, akkor a felár korrekció más információ alapján kerül becslésre beleértve a belső minősítéssel és csőd kockázat becsléssel alapuló hitelfelarat, illetve szakértői becslést. Bonyolultabb értékpapírok esetében (pl.: opciós tulajdonságokkal rendelkező papírok, mint a visszahívható papírok kamatküszöbök, indexhez kötött stb.) a valós értéket a diszkontált pénzáram modellek és kifinomultabb modellezési technikák, beleértve az OTC derivatívák értékeléséhez használt modellek kombinálásával lehet meghatározni.

Nem kereskedési részvénypozíciók: azoknak az instrumentumoknak, amelyeknek megfigyelhető az értéke valamilyen aktív piacon, a megfigyelhető ár alapján történik az értékelése. Nem megfigyelhető ár esetén a Bank belső sztenderd értékelési módszertan alapján számolja ki a piaci értéket a modellben alkalmazott meg nem figyelhető értékelési paraméterek belső becslésével.

OTC származtatott pénzügyi eszközök. A likvid piacokon kereskedett származtatott eszközök (pl.: kamatcsere ügyletek, opciók, deviza forwardok és opciók) értékelése sztenderd modellekkel történik. A modellek kalibrálása piaci árjegyzésekből történik (beleértve az implikált volatilitásokat is.) Azokra az eszközökre, amelyeknél a piac kevésbé likvid, az adatok ritkább tranzakciókból származnak, vagy extrapolációs technikák kerülnek alkalmazásra.

Az OTC derivatívákra a partnerkockázatra hitelértékelési kiigazítás (credit value adjustment CVA) és a saját csőd kockázatra kötelezettségértékelési kiigazítás (debit value adjustment DVA) kerül alkalmazásra. A CVA esetében a kiigazítás alapja a derivatívák várható pozitív értéke, illetve a partner hitelminősége. A DVA alapja a várható negatív érték és az Erste Hungary hitelminősége. Az Erste Hungary egy olyan megközelítést vezetett be, amelyikben a várható kitétség modellezése opciós replikációs stratégián alapul. Azoknál a termékeknél, ahol az opciós replikáció nem alkalmazható, a kitétség Monte-Carlo szimulációs technikával kerül meghatározásra. A leginkább releváns termékekre és portfóliókra ez a két technika kerül alkalmazásra. A többi termék esetében a módszertan a piaci értéket és egyeb-

megfigyeléseket is figyelembe vesz. Azoknál a partnereknél, amelyeket nem kereskednek aktív piacon, a csődvalószínűségek (PD) megállapítása belső PD-kből történik, a közép-európai piacon jelenlévő likvid cégek csoportjából. A piaci alapú értékelések ezt alkalmazzák. Az Erste Hungary csődvalószínűségének értéke az Erste Hungary kibocsátásainak visszavásárlási szintjéből származik. Azokkal a partnerekkel szemben, akikkel CSA szerződés van érvényben, nem alkalmaz a Bank CVA korrekciót, feltéve, hogy a küszöbérték immateriális.

A fent leírt módszertan alapján a felhalmozott CVA korrekció 439 millió forint volt (178 millió forint 2022-ben) és a teljes DVA korrekció 281 millió forint (337 millió forint 2022-ben).

Validáció és kontroll

A pénzügyi eszközök valós érték számításához kapcsolódó felelősség független a kereskedési egységektől. Ezen felül az Erste Bank létrehozott egy független validációs egységet, hogy biztosítsa a felelősségi körök szétválasztását a modellezés, valós érték számítás és modell validációs feladatok között. A modellfejlesztéstől független modellvalidációs egység célja, hogy értékelje az alkalmazásra választott modellek szakmai megalapozottságát, a bemenő (piaci) adatok megfelelését és a modellkalibráció folyamatát.

Valós érték hierarchia

A valóban értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek az IFRS valós érték hierarchia alapján három szintre sorolódnak.

A valós érték hierarchia 1. szintje

A valós érték hierarchia 1. szintjéhez tartozó pénzügyi instrumentumok valós értéke az azonos pénzügyi eszközök és kötelezettségek aktív piacokon jegyzett árai alapján kerül meghatározásra. Pontosabban, az értékelt valós érték akkor minősülhet 1. szintnek, ha a tranzakciók folyamatosan megfelelő gyakorisággal, mennyiségben és konzisztens árázással történnek.

Ez magában foglalja a tőzsdén kereskedett származtatott ügyleteket, (futures ügyleteket, opciókat), részvényeket, államkötvényeket és minden más kötvényt és alapot, amivel magas likviditású aktív piacon kereskednek.

A valós érték hierarchia 2. szintje

Abban az esetben, ha az értékelés piaci jegyzésen alapul, de a korlátozott likviditás miatt (a rendelkezésre álló likviditási mutatók alapján) a piac nem minősül aktívnek, az eszköz a második szintre sorolódik. Ha nincs elérhető piaci ár, a valós értékelés a megfigyelhető piaci jegyzéseket használó értékelő modelleken alapul. Ha az értékelő modell minden jelentős bemeneti paramétere megfigyelhető piaci adaton alapul, akkor az eszköz a valós érték hierarchia 2. szintjéhez tartozik. A 2. szintű értékeléshez a hozamgörbék, hitelfelárak és implikált volatilitások a használt megfigyelhető piaci paraméterek.

Ebbe a kategóriába tartoznak az OTC derivatívák, kevésbé likvid részvények, kötvények és alapok.

A valós érték hierarchia 3. szintje

Néhány esetben a valós érték sem megfelelő gyakoriságú jegyzett piaci árból, sem olyan értékelő modellekből nem határozható meg, amelyek kizárólag piacon megfigyelhető áron alapulnak. Ezekben az esetekben a piacon nem megfigyelhető egyedi értékelési paramétereket ésszerű feltételezések alapján becsülik meg. Ha bármilyen nem megfigyelhető bemeneti paraméter az értékelési modell szempontjából szignifikáns, vagy a piaci árjegyzés nem megfelelő gyakoriságú, az eszköz a valós értékelési hierarchiában 3. szintűnek minősül. A 3. szintű értékeléseknél a megfigyelhető paramétereken túl tipikusan a belsőleg számított historikus PD-k és LGD-ken alapuló hitelkockázati felárak tekinthetők nem megfigyelhető paramétereknek. Ide sorolhatóak a kereskedett értékpapírok, részvények, az IFRS 9 alatt valóban értékelt hitelporfólió és a jelzálog kötvények. Egy pénzügyi instrumentum valós érték hierarchiában történő átsorolása 1. szintről 2-es vagy 3-as szintre, illetve fordítva, a fentebb leírt kritériumok megszűnése vagy az azoknak való megfelelés alapján történhet meg.

Valós értéken értékelt instrumentumok valós érték hierarchia szint alapján

millió forintban	2022.12.31				2023.12.31			
	Level 1	Level 2	Level 3	Összesen	Level 1	Level 2	Level 3	Összesen
Eszközök								
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	1 098	220 144	162	221 404	6 247	104 210	31	110 488
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	50	140 615	142	140 807	16	61 749	1	61 766
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	1 047	79 528	20	80 595	6 231	42 461	30	48 722
Valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	831	-	313 997	314 828	-	-	389 236	389 236
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	831	-	1 977	2 808	-	-	2 136	2 136
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	-	700	700	-	-	814	814
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	-	311 321	311 321	-	-	386 286	386 286
Hitelek és előlegek	102 411	96 665	2 533	201 609	72 354	192 242	34	264 630
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	102 411	96 665	2 533	201 609	72 354	192 242	34	264 630
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	104 340	316 809	316 692	737 841	78 601	296 452	389 301	764 354
Eszközök összesen								
Források								
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-43	-124 830	-	-124 873	-17	-65 430	-12	-65 459
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	-43	-124 830	-	-124 873	-17	-65 430	-12	-65 459

A pozícióknak a megfelelő szintekre történő besorolása a riportálási periódus végén történik.

A 3. szintre sorolt pénzügyi eszközök értékelési folyamata

Egy 3. szintű pénzügyi eszköz értékelése egy vagy több olyan szignifikáns bemeneti paramétert tartalmaz, ami közvetlenül nem figyelhető meg a piacon, ezért kiegészítő áellenőrző lépéseket kell tenni. Ebbe egyebek mellett beletartozik a releváns historikus adatok felülvizsgálata, és hasonló tranzakciókhoz viszonyítás. Ez szakértői becsléseket is tartalmaz. További részletek a használt bemeneti paraméterekről és az érzékenységvizsgálatról lentebb, 'A 3. szintű mérésnél alkalmazott nem megfigyelhető bemeneti paraméterek és érzékenységi vizsgálat' alfejezetben találhatóak.

Az alábbi tábla mutatja a 3. szinten belüli mozgásokat:

millió forintban	Eredményben elszámolt nyereség/vesztés	Átfogó jövedelemben kimutatott nyereség/vesztés	Vásárlás	Eladás	Rendezés	Level 3-ba átsorolás	Átsorolás Level 3-ból	Árfolyam hatás		
	2022.01.01.								2022.12.31.	
Eszközök										
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	50	142	-	20	- 50	-	-	-	-	162
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	-	142	-	-	-	-	-	-	-	142
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	50	-	-	20	- 50	-	-	-	-	20
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	273 713	- 21 368	-	79 306	-	- 16 763	-	- 895	5	313 998
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	1 611	357	-	10	-	-	-	-	-	1 978
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 206	9	-	374	-	-	-	- 895	5	699
Hitelek és előlegek	270 896	- 21 734	-	78 922	-	- 16 763	-	-	-	311 321
Egyéb átfogó jövedelemben szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	1 015	- 248	- 833	-	-	-	2 598	-	-	2 532
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 015	- 248	- 833	-	-	-	2 598	-	-	2 532
Eszközök összesen	274 778	- 21 474	- 833	79 326	- 50	- 16 763	2 598	- 895	5	316 692
Források										
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-	- 1 030	-	-	-	-	-	-	-	- 1 030
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	-	- 1 030	-	-	-	-	-	-	-	- 1 030
Kötelezettségek összesen	-	- 1 030	-	-	-	-	-	-	-	- 1 030

A 3. szinten belüli pénzügyi eszközök a következő kategóriákba sorolhatóak:

- Származtatott eszközök piaci értéke, ahol a hitelértékelési kiigazításnak (CVA) van materiális hatása, ami meg nem figyelhető paramétereken alapul (a PD-k és LGDk belső becslésén)
- Nem likvid kötvények, részvények és alapok, amelyeket nem jegyeznek aktív piacon, ahol vagy értékelő modelleket kell használni nem megfigyelhető változókkal (pl.: hitelfelárak) vagy olyan bróker jegyzéseket, amelyek nem sorolhatóak az 1. vagy 2. szintre
- Hitelek, amelyek nem felelnek meg a szerződés szerinti pénzáram feltételnek.

A 3. szintű mérésnél alkalmazott nem megfigyelhető bemeneti paraméterek és érzékenységi vizsgálat

Abban az esetben, ha a pénzügyi eszköz valós értékének a mérése nem piacon megfigyelhető bemeneti paraméterekből történik, akkor ezeket a paramétereket alternatív paraméterekkel is meg lehet állapítani. A mérleg elkészítéséhez olyan paraméterek használatára került sor, amelyek a riport készítés idején aktuális piaci helyzetet tükrözik.

A 3. szintű méréseknél használt meg nem figyelhető értékelési paraméterek tartománya

Pénzügyi eszközök	Instrumentum típus	Valós érték millió forint- ban	Értékelési módszer	Jelentős, nem megfigyelhető bemeneti paraméterek	Nem megfigyelhető bemeneti paraméterek tartománya (sú- lyozott átlag)
2023					
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Fix és változó kamatozású kötvények	814	Diszkontált cash flow	Hitelfelár	na
	Hitelek	386 416	Diszkontált cash flow	PD	0.03%-100% (1.41%)
				LGD	0.002%-100% (21.8%)

Pénzügyi eszközök	Instrumentum típus	Valós érték millió forint- ban	Értékelési módszer	Jelentős, nem megfigyelhető bemeneti paraméterek	Nem megfigyelhető bemeneti paraméterek tartománya (sú- lyozott átlag)
2022					
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Fix és változó kamatozású kötvények	-	Diszkontált cash flow	Hitelfelár	na
	Hitelek	208 444	Diszkontált cash flow	PD	0.03%-100% (1.62%)
				LGD	0.02%-100% (23.7%)

Termékenkénti érzékenység vizsgálat lehetséges alternatívák használatával

millió forintban	2022		2023	
	Valós érték változás		Valós érték változás	
	Pozitív	Negatív	Pozitív	Negatív
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	97	-151	102	-162
Eredménykimutatás	35	-70	41	-81
Egyéb átfogó jövedelem	62	-81	61	-81
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	198	-198	214	-214
Eredménykimutatás	198	-198	214	-214
Hitelek és előlegek	6 158	-18 346	7 062	-22 678
Eredménykimutatás	6 158	-18 346	7 062	-22 678
Összesen	6 452	-18 695	7 378	-23 054
Eredménykimutatás	6 391	-18 614	7 317	-22 973
Egyéb átfogó jövedelem	62	-81	61	-81

A fenti hatások mérésénél a legfontosabb a PD-k és LGD-k változása (a származtatott ügyletek CVA-jához). A PD és LGD növekedése (csökkenése) csökkenti (növeli) a vonatkozó valós értékeket. Pozitív korrelációs hatások a PD-k és LGD-k között nem kerültek figyelembe vételre az érzékenység vizsgálat során. Nem kereskedési könyvi részvényeknél a tőkeköltség számításánál használt bemeneti paraméterek önmagában vett növelése (csökkentése) alacsonyabb (magasabb) valós értéket eredményez.

Az érzékenység vizsgálatok során a meg nem figyelhető bemeneti paramétereknek a következő lehetséges tartományát vizsgáljuk:

- értékpapíroknál a hitelfelárok esetében +100 bázispont és -75 bázispont között
- részvényhez kapcsolódó eszközöknél az ár tartománya -10% és + 5% között

- nem jegyzett részvényt az ár tartománya -10% és 10% (a VISA értékpapír a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kategóriában szerepel a tőkeinstrumentumokhoz hasonló szerződéses jellemzők miatt)
- a származtatott eszközök CVA-jánál a PD felminősítés/leminősítés egy besorolással, illetve az LGD változása -5% és +10% között
- hiteleknél a PD felminősítés/leminősítés 1%, az LGD -5% és +10% a hitelfelár +100 bázispont és -75 bázispont között

Nem valós értéken nyilvántartott pénzügyi instrumentumok valós értéke:

2023	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
millió forintban					
Eszközök	3 243 865	3 121 140	568 359	384 175	2 168 606
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 137 340	1 029 494	568 359	384 175	76 960
Hitelek és előlegek	2 106 525	2 091 646	0	0	2 091 646
Források	-4 062 601	-4 003 057	-129 421	-138 411	-3 735 225
Hitelintézetek által elhelyezett betétek (nem alárendelt)	-422 583	-392 165	0	0	-392 165
Ügyfelek által elhelyezett betétek	-3 155 379	-3 158 042	0	0	-3 158 042
Kibocsátott értékpapírok	-354 149	-335 087	-129 421	-138 411	-67 255
Hátrasorolt kötelezettségek	-130 490	-117 763	0	0	-117 763
Pénzügyi garanciák és kötelezettségek		13 064	0	0	13 064
Pénzügyi garancia		-13	0	0	-13
Visszavonhatatlan kötelezettségek		13 077	0	0	13 077

2022 millió forintban	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
Eszközök	3 554 071	3 206 484	577 289	413 796	2 215 398
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 291 481	1 016 699	577 289	413 796	25 613
Hitelek és előlegek	2 262 590	2 189 785	-	-	2 189 785
Források	-4 442 781	-4 338 143	-	-204 631	-4 133 513
Hitelintézetek által elhelyezett betétek (nem alárendelt)	-526 574	-479 268	-	-	-479 268
Ügyfelek által elhelyezett betétek	-3 496 401	-3 496 625	-	-	-3 496 625
Kibocsátott értékpapírok	-283 470	-231 404	-	-204 631	-26 774
Hátrasorolt kötelezettségek	-136 336	-130 846	-	-	-130 846
Pénzügyi garancia	n/a	-966	-	-	-966
Visszavonhatatlan kötelezettségek	n/a	5 696	-	-	5 696

A fenti táblázatban a pénzügyi garanciák és kötelezettségvállalások pozitív valós értéke pozitív előjellel, míg a negatív valós érték negatív előjellel jelenik meg.

Az ügyfelekkel és pénzügyi intézményekkel szembeni hitelek és követelések valós értékének számítása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásával történik, figyelembe véve a kamat és hitelfelár hatásokat is. A kamat hatás a piaci kamatok mozgásán alapul, míg a hitelfelárak változásának az alapja belső kockázati számításoknál használt PD-k és LGD-k. A valós érték számításoknál a hitelek és követelések az értékelési mód, a hitelminősítés, lejárat és ország szerint homogén csoportokba lettek osztva.

Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott értékpapírok valós értéke vagy közvetlen piaci jegyzésekből származik vagy megfigyelhető bemeneti paraméterek (pl. hozamgörbe) alapján határozható meg.

A betétek és más kötelezettségek valós értékének becslése figyelembe veszi a jelenlegi kamatkörnyezetet és a saját hitelfelárat. Ezek a pozíciók a 3. szinthez vannak sorolva. Szerződéses lejárat nélküli kötelezettségek (pl.: látra szóló betétek) esetében a névérték képezi a valós érték minimumát.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt kibocsátott kötvények és alárendelt kötelezettségek valós értéke – amennyiben elérhetőek - vagy piaci áron, vagy megfigyelhető piaci paramétereken alapul. Azoknál a kibocsátott kötvényeknél, amelyeknél nem érhetőek el piaci árjegyzések, a valósérték számítása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásából származik. Az Erste Hungary saját hitelkockázatára vonatkozó felár korrekciónak az alapja a saját kibocsátások visszavásárlási szintje.

A mérlegen kívüli kötelezettségek (azaz pénzügyi garanciák és fel nem használt hitelnyújtási kötelezettségek) esetében a következő valósérték meghatározási technikákat alkalmazza a Bank:

A fel nem használt hitelkötelezettségek valós értéke szabályozói hitelkonverziós faktorok segítségével becsülhető meg. Az így létrejövő hitel értékeket az egyéb mérlegben szereplő eszközökhöz hasonlóan kell kezelni. A számított teljes valós érték és a hipotetikus hitel értékek névértéke közötti különbség mutatja meg a fel nem használt hitelnyújtási kötelezettségek valós értékét. Amennyiben a számított teljes valós érték nagyobb, mint a hipotetikus hitel értékek névértéke, a fel nem használt hitelnyújtási kötelezettség valós értéke pozitív. A pénzügyi garanciák valósértéke a Credig Default Swap (CDS) ügyletek analógiája alapján került bemutatásra. A garancia valós értéke a protection leg és a premium leg jelenértékeinek az összege. A protection leg értékét az adott ügyfelek PD- és LGD-értékei alapján becsüljük meg, míg a premium leg értékét a jövőben befolyó díjfizetések jelenértéke alapján. Ha a protection leg értéke magasabb, mint a premium leg értéke, a pénzügyi garanciák valós értéke negatív.

26) Fedezeti kapcsolatba vont ügyletek

Az Erste Hungary-nek 2016 óta nincs fedezeti kapcsolatba bevont ügylete.

27) Nettó módon történő bemutatás

A pénzügyi eszközök és pénzügyi források egymással szemben történő realizálására és a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nettó módon történő megjelenítésére, akkor, és kizárólag akkor kerül sor, ha aktuálisan érvényesíthető törvényes jog értelmében lehetőség van a kimutatott összegek nettósítására és a nettó elszámolás szándéka fennáll, vagy lehetőség van az eszköz realizálására és a forrás egyidejű elszámolására.

A lenti táblázatok tartalmazzák az összes visszavásárlási megállapodást, valamint minden származékos ügyletet, ahol ISDA megállapodás teszi lehetővé a nettó módon történő bemutatást.

2023

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi eszközök - 2023							
millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi kötelezettségekbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	61 766	-	61 766	40 084	-	-	21 682
Visszavásárlási megállapodások	6 841	-	6 841	-	-	6 229	612
Összesen	68 607	-	68 607	40 084	-	6 229	22 294
-							
Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek - 2023							
millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi eszközökbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	65 459	-	65 459	40 084	-	-	25 375
Visszavásárlási megállapodások	245 938	-	245 938	-	-	245 826	112
Összesen	311 397	-	311 397	40 084	-	245 826	25 487

2022

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi eszközök - 2022							
millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi kötelezettségekbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	140 808	-	140 808	68 269	-	-	72 539
Visszavásárlási megállapodások	12 194	-	12 194	-	-	12 119	75
Összesen	153 002	-	153 002	68 269	-	12 119	72 614

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek - 2022							
millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi eszközökbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	124 834	-	124 834	68 269	-	-	56 565
Visszavásárlási megállapodások	140 660	-	140 660	-	-	161 153	- 20 493
Összesen	265 494	-	265 494	68 269	-	161 153	36 072

Az Erste Hungary a visszavásárlási megállapodásokat és a nettósítási megállapodásokat alkalmazza a származékos és finanszírozási ügyletek hitelkockázatának csökkentésére. Ezek potenciális ellentételezési megállapodásoknak minősülnek. A nettósítási megállapodások olyan partnerek esetében relevánsak, amelyekkel szemben az Erste Hungary több származékos szerződéssel is rendelkezik. Ezek a megállapodások biztosítják a szerződések nettó elszámolását bármelyik fél fizetéseképtelensége esetén. A származékos ügyletek esetében a nettósítási megállapodások eredményeként elszámolt eszközök és kötelezettségek értéke a „Pénzügyi instrumentumok” oszlopban kerül bemutatásra. Ha a nettó pozíciót készpénzes vagy nem pénzbeli pénzügyi biztosítékkal is biztosítják, ezek hatása a „Kapott készpénz biztosíték” és a „Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték” oszlopokban kerül bemutatásra.

A visszavásárlási megállapodások elsősorban finanszírozási ügyletek, amelyek értékpapírok eladását, majd egy későbbi előre meghatározott időpontban és előre meghatározott áron történő visszavásárlását jelentik. Az ügylet lényege, hogy az átadott értékpapír a kölcsönt nyújtó félnél marad és biztosítékként szolgál, amennyiben az adós nem tudja teljesíteni a kötelezettségeit. A visszavásárlási megállapodások nettósításának hatása a "Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték" oszlopban jelenik meg. A biztosíték az átadott értékpapírok valós értékén kerül bemutatásra. Abban az esetben, ha a biztosíték valós értéke meghaladja a visszavásárlási ügyletkezeléshez kapcsolódó követelés/kötelezettség könyv szerinti értékét, a kimutatott értéket a könyv szerinti értékre kell csökkenteni. A fennmaradó pozíció készpénzzel biztosítható. Az ilyen tranzakciókban részt vevő készpénz és nem pénzbeli fedezet felhasználása nem megengedett, amíg az biztosítékként van megjelölve.

28) Pénzügyi eszközök átadása - visszavásárlási tranzakciók és értékpapír-kölcsönzés

Visszavásárlás és fordított visszavásárlási megállapodások

A meghatározott jövőbeli dátumon történő visszavásárlási megállapodások „repó” vagy „eladási és visszavásárlási megállapodás” néven is ismertek. Az ezen megállapodások keretében eladott értékpapírok nem kerülnek kivezetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból, mivel az Erste Hungary lényegében megtartja a tulajdonjoghoz kapcsolódó összes kockázatot és hasznot, mivel az értékpapírokat előre meghatározott áron vásárolja vissza a tranzakció végén. Az Erste Hungary marad a kedvezményezettje minden kamatnak vagy egyéb az értékpapírhoz kapcsolódó bevételnek a repó időtartama alatt. Ezeket a kifizetéseket megtérítik az Erste Hungary részére vagy figyelembe veszik a visszavásárlási ár meghatározásakor.

Az ügyletkezeléshez kapcsolódó kapott pénzügyi összeg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban eszközként kerül kimutatásra, forrásként kimutatott visszaadási kötelezettséggel együtt az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron belül a „Hitelin-

tézetek által elhelyezett betétek” vagy „Ügyfelek által elhelyezett betétek” soron, amely tükrözi a tranzakció gazdasági tartalmát, vagyis hitel az Erste Hungary számára. Az eladási és visszavásárlási ár közötti különbséget kamatráfordításként kezeli az Erste Hungary és a „Nettó kamatbevétel” soron belül a „Kamatráfordítás” soron mutatja ki, alkalmazva az effektív kamatláb módszert. Az Erste Hungary által visszavásárlási megállapodás keretében átruházott pénzügyi eszközök benne maradnak az Erste Hungary pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásában a megfelelő soron, illetve az „Ebből fedezetként zárólva” alábontó sorokon külön kiemelve. Értékelésük az adott pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás sorra vonatkozó szabályok alapján történik.

Ezzel szemben, a meghatározott későbbi dátumon történő újraeladásra vonatkozó megállapodás keretében vásárolt értékpapírok nem szerepelnek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban. Az ilyen tranzakciók „fordított visszavásárlási megállapodás” néven is ismertek. A kifizetett ellenértéket a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az „Amortizált bekerülési értékn értékelt pénzügyi eszközök” soron belül a „Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek” vagy „Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek” sorban szerepelnek, amely tükrözi a tranzakció gazdasági tartalmát, vagyis, hogy az Erste Hungary által nyújtott hitel. A vételár és az újraeladási ár közötti különbség elszámolása az effektív kamatláb módszer alkalmazásával, kamatbevételként történik, és a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Kamatbevétel” soron jelenik meg.

Értékpapírok kölcsönzése és kölcsönvétele

Az értékpapírok kölcsönzésével kapcsolatos tranzakciók során a kölcsönadó átruhazza az értékpapírok tulajdonjogát a kölcsönvevőre azzal a feltétellel, hogy a kölcsönvevő egy megállapodás szerinti kölcsönzési futamidő végén visszaszármaztatja azonos típusú, minőségű és mennyiségű instrumentumok tulajdonjogát és a kölcsönzés időtartama által meghatározott díjat fizet. A „fordított visszavásárlási” megállapodásokhoz hasonlóan, az értékpapírok értékpapír-kölcsönzés útján partnerekre való átruházása nem eredményez kivételt, kizárólag akkor, ha a tulajdonjogával együtt járó lényegében minden kockázatot és hasznot is átruházzák. A kölcsönbe adott értékpapírok a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az eredeti soron, illetve az „Ebből fedezetként zárólva” alábontó sorokon külön kiemelve kerülnek bemutatásra. Az értékpapír kölcsönbe adási ügyleteknél felmerült bevételeket az eredménykimutatás a „Díj- és jutalékbevételek” részben, a „Nettó díj- és jutalékbevétel” soron mutatjuk be.

A kölcsönzött értékpapírok nem kerülnek megjelenítésre a mérlegben, kivéve, ha azok harmadik félnek kerülnek továbbértékesítésre. Ilyen értékesítések esetén az értékpapírok visszaadásának kötelezettségét a mérlegben short ügyletként kell elszámolni a „Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek” „Egyéb pénzügyi kötelezettségek”-en belül. Az értékpapír kölcsönzési ügyleteknél felmerült díjak és költségeket az eredménykimutatás a „Díj- és jutalékköltségek” részben, a „Nettó díj- és jutalékbevétel” soron mutatjuk be.

millió forintban	2022		2023	
	Átadott eszközök könyv szerinti értéke	Kapcsolódó kötelezettségek könyv szerinti értéke	Átadott eszközök könyv szerinti értéke	Kapcsolódó kötelezettségek könyv szerinti értéke
Visszavásárlási megállapodások	191 528	155 830	261 282	245 938
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	-	-	1 773	8 116
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	71 287	70 205	124 836	125 708
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	120 241	85 625	134 673	112 114
Összesen	191 528	155 830	261 282	245 938

Az átadott pénzeszközök közé kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok tartoznak. Az átadott pénzügyi eszközök teljes összege a pénzügyi eszközök könyv szerinti értékét képviseli a megfelelő mérlegpozíciókban, amelyeket a fogadó félnek joga van eladni vagy megterhelni. Az amortizált bekerülési értéken értékelt visszavásárlási ügyletből származó kötelezettségek, kölcsönzött pénzeszközök visszafizetéséről szóló kötelezettséget képviselnek.

Az alábbi táblázat tartalmazza az átadott eszközök, valamint a kapcsolódó kötelezettségek valós értékét.

millió forintban	2022			2023		
	Átadott eszközök piaci értéke	Kapcsolódó kötelezettségek piaci értéke	Nettó pozíció	Átadott eszközök piaci értéke	Kapcsolódó kötelezettségek piaci értéke	Nettó pozíció
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	-	-	-	1 773	8 116	6 343
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	71 287	70 205	-1 082	124 836	125 708	872
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	83 524	85 625	2 101	134 673	112 114	-22 559
Összesen	154 811	155 830	1 019	261 282	245 938	-15 344

Az Erste Hungary által eladási és visszavásárlási megállapodások keretében kapott és átadott eszközök értékpapirokból állnak.

A pénzügyi eszközök kivezetése során keletkezett nyereségekkel és veszteségekkel kapcsolatos információk megtalálhatóak a 9) 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye' részben.

29) Biztosítékul szolgáló pénzügyi eszközök

A következő eszközök kerültek biztosítékként zárolásra az Erste Hungary kötelezettségeihez kapcsolódóan:

millió forintban	2022 újra megállapított	2023
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	-	1 773
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	71 287	124 836
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	120 241	134 673
Összesen	191 528	261 282

A biztosítékul szolgáló pénzügyi eszközök közé hitelkövetelések, kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok tartoznak. Az adott biztosítékok visszavásárlási megállapodásokhoz kapcsolódnak.

30) Értékpapírok

millió forintban	2022					2023				
	Amortizált bekerülési értékel- értékelt eszközök	Keresked- ési célú eszközök	Pénzügyi eszközök			Amortizált bekerülési értékelt eszközök	Keresked- ési célú eszközök	Pénzügyi eszközök		
			Kö- telezően való értékel- értékelt eszközök	Valós értékel- ként megjelölt eszközök	Egyéb átfogó ered- ményel- szemben valós értékelt eszközök			Kötelezően való értékelt eszközök	Valós értékel- ként megjelölt eszközök	Egyéb átfogó ered- ményel- szemben valós értékelt eszközök
Kötvények és egyéb kamatozó érték- papírok	1 291 481	80 046	699	-	201 608	1 137 340	46 624	814	-	264 630
Tőzsdén jegyzett	1 223 321	69 426	699	-	198 021	1 085 738	37 332	0	-	261 037
Tőzsdén nem jegyzett	68 160	10 620	-	-	3 587	51 602	9 292	814	-	3 593
Részvények és egyéb részesedések	x	550	2 809	x	-	x	2 098	2 136	x	0
Tőzsdén jegyzett	x	550	-	x	-	x	2 098	0	x	0
Tőzsdén nem jegyzett	x	-	2 809	x	-	x	0	2 136	x	0
Összesen	1 291 481	80 596	3 508	-	201 608	1 137 340	48 722	2 950	-	264 630

Kockázatkezelés

31) Kockázatkezelési politika és stratégia

Kockázatkezelési politika és stratégia

A bankok központi feladatai közé tartozik a tudatos és professzionális kockázatmenedzsment. A megfelelő kockázatkezelési irányelvek és stratégia elengedhetetlen a pénzintézet egészséges működéséhez.

Az Erste Hungary egy előrettekintő és az üzleti, illetve a kockázati profilnak megfelelő kockázatkezelési keretrendszert fejlesztett ki. A kockázatkezelési stratégia szinkronban van az üzleti stratégiával, miközben figyelembe veszi a külső környezet tervezett üzleti és kockázati működésre gyakorolt hatását.

A kockázatkezelési stratégia leírja a mindenkori kockázati profilt, meghatározza a kockázatkezelési alapelveket és a stratégiai célkitűzéseket a fő kockázati típusokra. Biztosít stratégiai határértékeket a szignifikáns pénzügyi és nem-pénzügyi kockázattípusokra, ahogy ezt megfogalmazza a Kockázati Értékelés (RMA). A kockázati stratégia kivitelezése egy pontosan definiált struktúrában zajlik. Ez magában foglalja a kockázatvállalási hajlandóság és további metrikák monitorozását, illetve a határérték túllépések esetén az eskalációs folyamatokat.

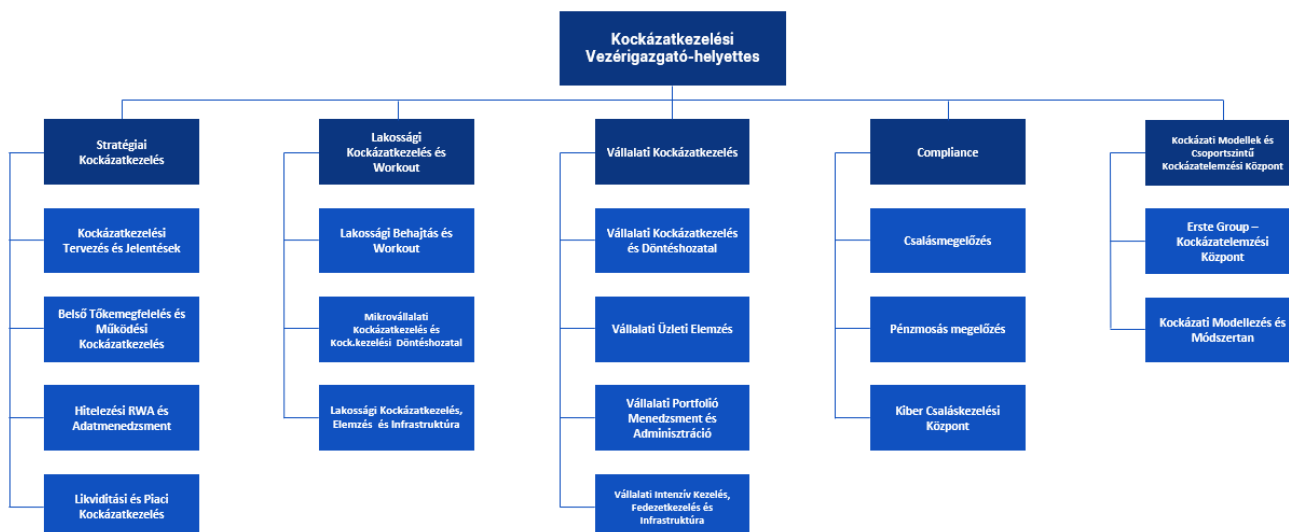
A Bank az Európai Parlament és a Tanács hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU rendelet 434. cikkében, valamint az 575/2013/EU rendelet módosításáról szóló 876/2019 rendeletben foglalt közzétételi előírásokra vonatkozóan az Erste Hungary az internetet választotta a közzététel módjaként. Részletesebb leírás található az Erste Bank honlapján: <https://www.erstebank.hu/hu/ebh-nyito/bankunkrol/erste-bank-hungary-zrt/vallalatiiranyitas/hivatalos-kozzetetelek>.

Kockázatkezelési szervezet felépítése

A kockázatkezelés egyértelmű szervezeti struktúrára keresztül valósul meg, amelyhez meghatározott szerepek, felelőségek, delegált jogkörök és kockázati limitek tartoznak. A kockázatkezelési szervezeti egységek teljesen elkülönülnek az egyes üzleti területektől. A Kockázatkezelési Vezérigazgatóhelyettesi területen 2023-ban nem történt szervezeti változás a Kockázatkezelési területen.

A multifunkciós felügyelet (a különböző szakmai területek együttes részvételének) biztosítása érdekében a Kockázatkezelési Bizottságon (RGC) mellett a Bank belső bizottságai is együttműködnek a hatékony döntéshozatali folyamatban. A bizottságok feladata a kockázatkezelés, a kapcsolódó alapelvek, a kockázati stratégia kialakítása és annak az üzleti stratégiával történő összehangolása, nyomon követése, monitorozása, valamint a kockázattudatosság növelése. A bizottságok fő céljai közé tartozik a kölcsönös koordináció megvalósítása a vállalati és lakossági hitelezési tevékenységek, a belső vezetői, valamint a kockázatellenőrzési, megfelelési (compliance) és belső ellenőrzési funkciók között.

A kockázatkezelési terület szervezeti felépítését az alábbi ábra szemlélteti:

Kockázatkezelési rendszer

A Bank annak biztosítása érdekében, hogy a kockázatkezelési rendszer az intézmény profiljával és stratégiájával összhangban álljon, egy átfogó Integrált Kockázatértékelési (a továbbiakban: ERM) keretrendszert implementált, amely a kockázatkezelési szabályzatokban került rögzítésre. Ennek a keretrendszernek a fő komponensei a következők:

- a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS);
- portfólió és kockázati elemzések beleértve a Kockázati Értékelést (RMA), kockázati koncentráció menedzsmentet és stressz tesztelését
- a Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC);

A fent említett Integrált Kockázatértékelési keretrendszer elemein túl a Bank kockázatkezelési területe az alábbi funkciókat is ellátja:

- Kockázattervezés és előrejelzés;
- Helyreállítási és szanálási terv készítése;
- Kockázati jelentéskészítéskészítés.

A Bank alapvető célja, hogy a stratégiai céljait prudens és kockázattudatos módon valósítsa meg. A Bank kockázatkezeléssel kapcsolatos alapelveit a Kockázati Stratégiájában fekteti le. Az Erste Hungary proaktív kockázatkezelési és kontroll rendszere illeszkedik az üzleti és kockázati profiljához. A rendszer alapja a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS), amely összhangban van a kockázatok trendek korai felismerésére és menedzselésére fókuszáló Kockázati Stratégiával. Ezen túl a hatékony és eredményes kockázatkezelési célok elérése érdekében a Bank kockázatkezelési és kontroll rendszerét a külső – és különösen a felügyeleti – elvárásoknak való megfelelés alapján alakította ki. Az Erste Hungary kockázati stratégiáját és kockázatvállalási hajlandóságát az éves tervezési folyamaton keresztül állítja be. Ez a folyamat biztosítja a kockázatok, a limitrendszer, a tőke, a likviditási, valamint a teljesítménybeli célok megfelelő összehangolását.

A Bank mindig is kiemelt hangsúlyt fektetett a megbízható kockázati kultúrára. Ennek keretében minden munkavállalótól elvárt a proaktív viselkedés és az erős kockázatkezelési kultúrához való hozzájárulás. Az egyéni viselkedés és döntéshozatal tekintetében a személyi integritás és magas szintű szakmai színvonal elengedhetetlen.

Kockázatvállalási Hajlandóság

Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS)

A Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) kifejezi azt a maximális kockázati szintet, amelyet a Bank hajlandó vállalni üzleti céljai elérése érdekében, és a kockázati limitrendszer implementálásához is kiindulási pontként szolgál. A kockázati étvágy így alapvető része a tervezési folyamatnak, iránymutatást ad a fő kockázati mutatók tőrésatairai és a kockázatkezelés fő elveinek tekintetében. Megszabja a limitek és célok felállításának határait, és kulcsfontosságú inputként szolgál az éves stratégiai tervezési folyamathoz, egységes eszként kezeli a tőke, likviditás és a kockázat - megtérülés dimenzióit.

2023 első negyedében az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság jóváhagyta, illetve az Ügyvezetőség tudomásul vette az EBH RAS 2023-ban foglaltakat. 2023 második felében az EBH RAS időközi felülvizsgálatai megtörténtek az illetékes vezetői testület jóváhagyásával.

Portfólió és kockázati elemzés

Az Erste Hungary dedikált infrastruktúrát, rendszereket és folyamatokat használ a portfólión belüli kockázatok aktív azonosítására, mérésére, ellenőrzésére, jelentésére és kezelésére. A portfólió- és kockázatelemzési folyamatok célja a kockázatok számszerűsítése, minősítése és megvitatása annak érdekében, hogy időben felhívják a menedzsment figyelmét.

Kockázati Értékelés (RMA)

A Kockázati Értékelés (RMA) a kockázatok azonosítását és a kockázatok materialitásának meghatározásához szükséges módszertant és vizsgálatot tartalmazza. A kockázati értékelés fő célja a materiális kockázatok azonosítása és értékelése, következésképpen pedig az Erste Hungary kockázati profiljának elemzése. A fő eredmények alapját képezik a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) limitrendszerének, figyelembevételre kerülnek a kockázatkezelési keretrendszer elemeinek tervezésekor, valamint az átfogó stresszteszt során a forgatókönyvek kiválasztásánál.

Kockázati koncentráció-elemzés

Az Erste Hungary elemzési folyamatot vezetett be a kockázati koncentrációk azonosítására, mérésére, ellenőrzésére és kezelésére. Ez a folyamat elengedhetetlen az Erste Bank Hungary hosszú távú életképességének biztosításához, különösen a kedvezőtlen üzleti környezet és a nehéz gazdasági körülmények között. A kockázati koncentráció-elemzés eredménye emellett hozzájárul az RMA-n belüli lényeges kockázatok azonosításához és az Erste Hungary limitrendszerének beállításához/kalibrálásához.

Stressz Tesztek

A Bank a kockázatkezelési keretrendszer részeként évente - a szabályozói stressz-tesztelésen túl - végez saját hatásbecsléseket is, amely a Bank konszolidált portfólióján az egyes kockázattípusok mentén felméri ellenálló képességét a különböző stressz helyzetekben. Az alkalmazott scenáriók a lehetséges makrogazdasági/üzleti sokkokat foglalják magukba, a megfelelő döntési fórum résztvevőinek elfogadása után. A stressz-tesztelés továbbá kiegészítésre kerül adott célspecifikus érzékenység-vizsgálatokkal, a Bank által készített eszközök segítségével. Az elemzés által feltárt eredmények szerves részei a Bank kockázati stratégiájának, és a Bank kockázati étvágának egyik kiindulópontjai.

A Bank különös figyelmet fordít a problémás portfólió újratermelődésének megakadályozására és a korábban keletkezett nemteljesítő portfólió leépítésére.

Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC)

A Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC) keretén belül rendszeresen megtörténik minden lényeges kockázat számszerűsítése, összeítása és összehasonlítása a rendelkezésre álló tőkével, illetve a kockázatvállalási hajlandóságban felállított limitekkel. A kalkuláció eredménye és értékelése a vezetőség számára készített rendszeres riportok részét képezi, támogatva a felsővezetést a döntéshozatali folyamatok során, a prudens kockázatvállalás és a kockázati limiteknek történő megfelelés érdekében. Az értékelés során kapott megállapításokat a kockázatkezelési gyakorlatok javítására és a kockázatok további mérséklésére használja a Bank.

A Kockázatviselési Képesség Számítása (RCC) leírja a 2. pillér szerinti tökemegfelelés számításának módszertanát. Az 1. pillér szabályozói nézetével szemben az RCC az 1+ pillér megközelítésének gazdasági szemléletén alapszik, feltételezve az Erste Bank működésének folytonosságát, ahogy azt az MNB ICAAP útmutatója is elvárja, és meghatározza, hogy az Erste Bank Hungary rendelkezik-e elegendő tőkével az összes releváns kockázattal szemben. Ezzel az 1+ pilléres megközelítéssel az Erste Bank Hungary növeli a hatékonyságot és biztosítja az összehasonlíthatóságot az 1. pillér szerinti számításokkal. Az RMA eredményei alapján a tőkeszükséglet kiszámításra kerül a materiális kockázattípusok esetében, az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság jóváhagyásával. A gazdasági tőkeszükségletet ezután összehasonlításra kerül a belsőleg rendelkezésre álló tőkével (fedezeti potenciál), hogy a Bank a 2. pilléres kockázatai fedezve legyenek. A 2. pillér kockázatainak / nem várt veszteségeinek fedezéséhez szükséges belső tőke vagy fedezeti potenciál kiszámítása a CRR és a CRR II (az 575/2013/ EU rendelet és az 575/2013/ EU rendelet módosításáról szóló 876/2019/ EU rendelet) szerinti 1. pilléres szavatoló tőkével megegyezik az MNB ICAAP útmutatójában foglaltaknak megfelelően. Mind a gazdasági tőke, mind a fedezeti potenciál az Erste Bank Hungary, mint anyavállalat CRR szerinti konszolidációs körére vonatkozóan az IFRS számviteli standardok alapján kerül kiszámításra.

Az 1. pillér kockázat típusai (hitel-, piaci és működési kockázatok) mellett a gazdasági tőkében kifejezetten figyelembevételre kerül a banki könyvi kamatkockázat, valamint további hitelkockázati típusok, például a koncentrációs kockázat, a kiemelten kezelt kockázatos portfólió, valamint az üzleti kockázat egy éves időtávon és 99,9%-os megbízhatósági szint mellett. A gazdasági tőke kiszámításához az Erste Bank Hungary lehetőség szerint kockázatterékenyebb, fejlettebb módszereket alkalmaz, amelyek a Bank egyedi kockázati profiljához, illetve egyedi kockázati kitettségének sajátosságaihoz igazodnak. A kockázatok közötti diverzifikációs hatások nem kerülnek figyelembevételre, ami a Bank körütekintő megközelítését tükrözi, hogy elegendő belső tőkét tartson fenn azokban az időkben, amikor a kockázatok közötti összefüggések jelentősen megváltozhatnak (például stressz idején). A gazdasági tőkekövetelmények legnagyobb részét a hitelkockázat adja, amely 2023 végén a teljes gazdasági tőkeszükséglet 69,2%-át teszi ki.

A szavatoló tőkének és a fedezeti potenciálnak elegendőnek kell lennie a 2. pillérből származó kockázatok / nem várt veszteségek elnyeléséhez, amelyek a Bank működéséből erednek (normál és stressz), amint azt az Erste Hungary kockázati étvágja tükrözi az Erste Hungary gazdasági tökemegfelelésére és stresszelt tökemegfelelésére vonatkozó limitek meghatározása révén. 2023 végén a gazdasági tőkeszükséglet a rendelkezésre álló fedezeti potenciál 45,1%-a volt.

Az Ügyvezetőséget, a Kockázatkezelési Bizottságot, az Igazgatóságot és a Felügyelő Bizottságot negyedévente tájékoztatják az ICAAP tökemegfelelés eredményeiről az Erste Hungary ICAAP jelentésén keresztül. Az ICAAP jelentés tartalmazza a kockázati profil alakulását, a rendelkezésre álló tőkét (szavatoló tőke és fedezeti potenciál), a stresszhelyzetekben bekövetkező potenciális veszteségek figyelembevételét, a kockázati korlátok kihasználtságának mértékét és a tökemegfelelés általános állapotát, továbbá felvázolja a kockázati profil alakulását a kockázati étvág mellett.

Kockázati Jelentéskészítési rendszerek

A kockázatkezelési és a riportolásért felelős szakmai egységek együttműködése, és a vezetői jelentéskészítő rendszerek által biztosított információ gondoskodik arról, hogy a Vezetőség átfogó képet kapjon a Bank kockázati pozíciójáról.

A Bank rendszeresen készít jelentéseket kockázati pozíciójával összefüggésben a kockázati kitettségéről, az első és második pilléres tőkehelyzetének aktuális és jövőbeli alakulásáról, a felügyeleti és belső átfogó stressz tesztek eredményeiről, a likviditási és piaci kockázati profilról, illetve a kockázati koncentrációkról, melyeket a döntéshozó testületek és bizottságok megvitatnak és jóváhagynak (az Igazgatóság, az Ügyvezetőség, a Felügyelő Bizottság, a Kockázatkezelési Bizottság és az egyéb kockázati bizottságok).

Kockázati tervezés és előrejelzés

A Bankon belül a kockázatkezelés felelőssége magában foglalja a megbízható kockázattervezési és előrejelzési folyamatokat, egyaránt figyelembe véve a portfólió és a gazdasági környezet változásait. A kockázatkezelés által megállapított előrejelzések a Bank kapcsolódó területeivel - különösen a Kontrolling, a Pénzügy és Számviteli és Eszköz-Forrás Menedzsment területekkel, illetve a Stratégiai / Vállalati / Lakossági Kockázatkezeléssel - való szoros együttműködés eredményei, amelyek során értékelésre kerül:

- a várható portfólióminőség és értékvesztés szintek
- a kockázattal súlyozott eszközökkel való gazdálkodás és a tőkemegfelelés biztosítása
- a szervezeti egységek, üzletágak és szegmensek felé történő tőkeallokáció
- a likviditási és kamatkockázati profil előrejelzése

Az ICAAP-ből és az ellenőrzési folyamatokból származó megállapítások felhasználásra kerülnek a tőkeallokáció során, ahol a Bank figyelembe veszi a kockázat - megtérülés szempontjait is.

Helyreállítási és szanálási tervek

A Hpt. 114.§ értelmében az Erste Hungary-nek helyreállítási tervet kell készítenie a lehetséges válsághelyzetekre. A Bank 2023-ban egy felülvizsgált Helyreállítási tervet nyújtott be a Felügyelethez.

A Helyreállítási terv lehetőségeket vázol fel a tőkeerő és pénzügyi életképesség helyreállításának arra az esetére, ha az Erste Hungary súlyos gazdasági stressz alá kerülne. A terv potenciális lehetőségeket határoz meg a Bank tőke- és likviditási forrásainak helyreállítására, melyek célja az egyéni és piaci stresszt tartalmazó forgatókönyvbeli helyzet kezelése. A tervben leírt helyreállítási irányítás biztosítja a helyreállítási helyzetek időben történő azonosítását és megfelelő kezelését. Ezenkívül az EBH Helyreállítási Terv értékelése és a közelmúltban tárgyalt, a teljes helyreállítási kapacitás értékelése része a felügyeleti felülvizsgálati és értékelési folyamatnak (SREP). Fontos annak bemutatása, hogy súlyos stressz esetén, amely közel áll a fizetéseképtelenséget okozó vagy valószínűleg fizetéseképtelenséget okozó helyzethez, elegendő helyreállítási kapacitás álljon rendelkezésre.

Az Erste Bank Hungary együttműködik a szanálási hatóságokkal a helyi és uniós szabályozáson alapuló szanálási tervek kidolgozásában. A Szanálási Kollégium keretében hozott közös döntés alapján az Erste Group 2020 áprilisában értesítést kapott a preferált országok közötti „többablakos” (MPE) szanálási stratégia alkalmazásáról, ugyanakkor egy országon belül az „egyablakos” (SPE) szanálási stratégia alkalmazandó. Ennek eredményeként a magyar Erste Csoportra is a „többablakos” (MPE) stratégia érvényesíthető az Erste Groupon belül.

A bankok helyreállítási és szanálási irányelve (BRRD) bevezette a szavatoló tőkére és leírható vagy átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelményt (MREL), amelyet - az Erste esetében az MPE szanálási stratégia miatt - a szanálási csoport szintjén kerül meghatározásra. Az MREL követelményt a teljes kockázati kitettség érték (TREA) és a teljes kitettség érték (LRE) százalékában fejezik ki.

A Magyar Nemzeti Bank a meghozott MREL-re vonatkozó közös döntés alapján a jogi értesítéseket megküldte. Az Erste Bank Hungary 2023 júniusában megkapta a szavatolótőkére és a leírható vagy átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelményt meghatározó közös döntést a szanálási csoportja számára. Az MREL-követelményekre vonatkozó információk a Magyar Nemzeti Bank által kiadott jogszabályi értesítések alapján kerültek közzétételre a Bank honlapján. Az MREL-mérőszám beépült az EBH RAS- és helyreállítási keretrendszerébe.

Az MREL követelmény lehetséges változásai az Erste Bank Hungary finanszírozási tervében tükröződnek az MREL és az alárendeltségi célok betartásának biztosítása érdekében.

32) Szavatoló tőke és a magyarországi tőkekövetelményeknek való megfelelés

Szabályozói követelmények

Az Erste Bank Hungary 2014. január 1-je óta a tőkekövetelmény-rendelet (CRR, 575/2013/EU rendelet) és a tőkekövetelmény-irányelv (CRD IV, irányelv 2013/36/EU) szerint számítja ki a szavatoló tőkét és a tőkekövetelményeket. Mind a CRD IV, mind a CRD V a magyar hitelintézeti törvényen keresztül került átültetésre a nemzeti jogba.

Az Erste Bank Hungary a CRR-ben, a hitelintézeti törvényben és az Európai Bankhatóság (EBA) által kibocsátott technikai standardokban meghatározott valamennyi követelményt alkalmazza szabályozási célokra és a felügyeleti információk nyilvánosságra hozatalára.

Emellett a hitelintézeteknek a Felügyeleti Felülvizsgálati és Értékelési Folyamatban (SREP) meghatározott tőkekövetelményeket is teljesíteniük kell Erste Hungary csoport konszolidált szinten.

Számviteli alapelvek

Az Erste Bank Hungary által közzétett pénzügyi és szabályozási adatok IFRS-en alapulnak. Az elszámolható tőkeelemek az IFRS szerint elkészített mérlegből és eredménykimutatásból származnak. Az Erste Bank Hungary konszolidált szabályozói adatainak egységes zárónapja a tárgyév december 31. napja.

Konszolidált szavatolótőke

A CRR szerint a szavatoló tőke Elsődleges alapvető tőkéből (CET1), Kiegészítő alapvető tőkéből (AT1) és Járulékos tőkéből (T2) áll. A tőkemutatók meghatározásához az egyes tőkeelemeket – az összes szabályozói levonás és szűrő alkalmazása után – a teljes kockázati kitettségértékhez viszonyítva veszik figyelembe.

A tőkepuffer követelmények a tőkefenntartási pufferkövetelményre, az anticiklikus tőkepuffer-követelményre, az egyéb rendszerszinten jelentős hitelintézetekre vonatkozó tőkepuffer-követelményre (O-SII) és a rendszerkockázati tőkepuffer-követelményre vonatkoznak. Minden tőkepuffert teljes egészében CET1 tőkével kell fedezni, és a teljes kockázati kitettségértékhez kell viszonyítani.

A közzétett szavatoló tőke tételeket belső tőkekezelési célokra is felhasználják. Az Erste Bank Hungary a tőkekövetelményeket a beszámolási időszakban végig teljesítette. A szabályozói minimum tőkemutatók a tőkepufferekkel együtt 2023. december 31-én

- 7.25% a CET1 tőke esetében (4.5% CET1, + 2.5% tőkefenntartási puffer, +0.25% O-SII puffer) és,
- 8.75% a Tier1 tőke esetében (CET1 és AT1 összege) és
- 10.75% a teljes szavatoló tőke esetében.

Az intézményeknek a minimális tőkemutatókon és a tőkepuffer-követelményeken túl a Felügyeleti Felülvizsgálati és Értékelési Folyamatban (SREP) meghatározott tőkekövetelményeket is teljesíteniük kell. 2024-ben a kombinált tőkepuffer-követelmények és így a minimum tőkekövetelmények növekedése várható. Ez az O-SII és az anticiklikus puffer magasabb követelményéből ered.

Az Erste Bank 2023 és 2022 során teljes mértékben megfelelt a vele szemben támasztott minden külső tőkekövetelménynek. A Tier 1 tőke levonásai a 2023-ra vonatkozó végleges szabályozói adatok alapján kerültek kiszámításra.

millió forintban	2022	2023
Tier 1 tőke levonások előtt	447 379	562 389
Levonandó tételek a Tier 1 tőkéből (-)	27 939	25 747
Tier 1 tőke levonások után	419 440	536 642
Tier 2 tőke	146 562	140 620
Szavatoló tőke	566 002	677 262
Kockázat alapján súlyozott eszközök (hitelezési kockázat alapján)	1 904 510	1 845 927
Hitelkockázat tőkekövetelménye	152 361	147 674
ebből IRB módszer alapján	142 204	138 584
ebből standard módszer alapján	10 156	9 090
Piaci kockázat tőkekövetelménye	1 107	716
ebből egyszerű módszer alapján kalkulált	1 107	716
ebből hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 103	695
ebből tőkeinstrumentumok	4	21
Egyéb tőkekövetelmény a hitelezési értékelési különbözetre vonatkozóan	2 676	1 432
Működési kockázat tőkekövetelménye	52 118	43 700
Tőkekövetelmény alapja	2 603 271	2 419 028
Tőkekövetelmény összesen	208 262	193 522

33) Hitelezési kockázat: hitelkockázat felülvizsgálata és monitoring

ESG

Az ESG (Environmental, Social and Governance – környezeti, társadalmi és vállalatiirányítási) kockázatokat 2023-ban is kiemelten kezelte a bank.

Az ESG-hez kapcsolódó kockázatok mind a kockázatkezelési, mind az iparági stratégia keretrendszerbe beépítésre kerültek. Először az ESG Factor Heatmap segítségével azonosítjuk azokat a szegmenseket, amelyeket érinthetnek az ESG-hez kapcsolódó kockázatok, majd meghatározzuk az átlagosnál sérülékenyebb iparágakat. A vállalati stratégiák és hitelezési sztemderdek figyelembe veszik az ESG kockázatokat, ezek segítségével alakítjuk a portfóliót.

Ezen túlmenően a Bank ESG kockázati keretrendszer alkalmaz a lényeges ESG faktorok, kapcsolódó kockázatok és mérséklési stratégiák értékelésére. Ezeket a hiteldöntéskor is figyelembe vesszük.

Nagyvállalati és kereskedelmi ingatlanfinanszírozás esetén az Erste Bank Hungary rendszerszintű ESG elemzést végez egy belső, digitális ESG kérdőív segítségével. A kérdőív kitöltése kötelező elem a hitelezési és monitoring folyamatban. A kérdőív kiértékelésekor a Bank megvizsgálja, hogy az ügyfél ESG stratégiája mennyire van összhangban a Bank iparági stratégiájával. Az átfogó ESG kockázatelemzés segítségével a Bank megállapítja, hogy a különböző ESG faktorok milyen pozitív vagy negatív hatással lehetnek az ügyfelek pénzügyi teljesítményére.

A kérdőív változatos témákat fed le: az aktuális és tervezett ÜHG kibocsátás, a kibocsátás költségének hatása a profitra, az átálláshoz kapcsolódó CAPEX, Taxonómiához igazodó és igazítható pénzügyi adatok, szemét, vízfogyasztás, biodiverzitás, fizikai kockázatok hatása, munkavállalói és emberi jogok, különböző vállalatiirányítási témák és a minimum biztonsági követelményeknek való megfelelés, hogy csak néhányat említsünk. Bizonyos kérdések esetén mélyebb elemzés szükséges, hogy pontosan lássuk milyen típusú és súlyú ESG kockázatoknak van kitéve az ügyfél. A kérdőív a hitelígényleti folyamat szerves részét képezi és legalább évente frissül, ezáltal lehetővé téve a Bank számára az ügyfél üzleti modelljének vizsgálatát pl. a kibocsátáscsökkentési törekvések fényében.

Továbbá, bizonyos típusú fedezetekhez (leginkább ingatlanfedezetek) kapcsolódó ESG-releváns adatokat is gyűjt a Bank, a Csoportszintű Fedezetkezelési Szabályzatban meghatározottak alapján az ingatlanfedezetek értékeléséhez, dokumentálásához és jelentési célokra. A fedezet értékét befolyásoló környezeti szempontokat be kell építeni az ingatlanértékelésekbe, ami magasabb vagy alacsonyabb fedezeti értéket eredményezhet. Emellett figyelembe vesszük a társadalmi (például helyszín és közlekedés, tömeges városiasodás - mint könnyű megközelíthetőségre vonatkozó mutatók) és vállalatiirányítási tényezőkből (mint például a megvesztegetés vagy jogi eljárások) származó kockázatokat is. A kereskedelmi ingatlaneszközök esetében a kérdőív továbbá tartalmazza az épület környezeti lábnyomának értékelését is, egy belső Technical Object Rating-et (TOR) – az ingatlan technikai értékelését – biztosítva, valamint a helyszín ESG-releváns szempontokon alapuló fenntarthatóságának értékelését. Az elmúlt év során fizikai kockázatokat értékelő lényegességi vizsgálatot végeztünk annak érdekében, hogy azonosítsuk azon kulcsfontosságú veszélyforrásokat, amelyek relevánsak a fedezeti portfóliónk számára; az értékelés eredményeit integráljuk a fedezetkezelésünkbe.

A belső modellekről szóló projektet 2022-ben indítottuk el, hogy meghatározzuk és gyűjtjük az összes rating rendszer számára releváns éghajlati kockázatot, és biztosítjuk az éghajlati kockázatok kifejezett figyelembevételét a jövőbeni modellfejlesztési kezdeményezések során. Az LGD modellek esetében az éghajlati kockázat közvetve tükröződik a fedezet értékén keresztül. 2023-ban az ESG tényezőket override (felülírás) vagy soft fact (szubjektív tényező) értékelésen keresztül vettük figyelembe a vállalati minősítések során.

Az Erste Bank Hungary az ESG kockázatok által okozott további kihívásokat is figyelemmel kíséri. Elemezzük, hogy hogyan lehet ezeket a kockázatokat beépíteni a várható veszteség mérésébe. Az Kockázati Értékelésben a klímával és környezettel kapcsolatos kockázatokat összességében közepesnek találta a Bank. Ezt az értékelést az "Átállási kockázat" elemzés vezérli, mivel a portfólió kis százaléka még mindig magas üvegház-hatású gáz kibocsátással rendelkezik, és ezért magasabb kockázatnak van kitéve a rendezetlen átmenet forgatókönyve esetén. A rendezetlen átmenet forgatókönyvét használtuk az FLI lefelé mutató szcenárióban. Az Erste Bank további elemzéseket végez annak megállapítása érdekében, hogy szükségesek-e ESG overlay-ek a jövőben. Az FLI forgatókönyvön keresztül való figyelembevétel elegendőnek bizonyult az ECL mérésben 2023. december 31-én.

A „hitelkockázati kitettség iparág és kockázati kategória alapján” táblázatban bemutatott iparágak közül az Erste Group első lépésként, a Net Zero Banking Alliance vállalásával összhangban, a kereskedelmi ingatlanokat, lakáshiteleket és az energiaszektor egyes részeit (energia- és hőtermelés) azonosította a 2030-as köztes kibocsátási céljainak fő mozgatóiként. Az Erste Bank Hungary további iparágakat is vizsgál, ahol magas üvegházhatású gáz kibocsátást tapasztal (vagy a hitelkockázati kitettsége, vagy annak kibocsátás-intenzitása miatt), és bevonja őket a célkitűzési folyamatba.

Az ESG kockázati keretrendszer hitelezési kockázathoz kapcsolódó részét tovább fejlesztettük és erősítettük a Group kockázati stratégia részeként.

Hitelkockázat-kezelési módszerek

A hitelezési kockázat az Erste Bank Hungary hagyományos hitelezési és befektetési tevékenységéből adódik.

Az operatív hitelezési döntéseket a Lakossági Kockázatkezelés és a Vállalati Kockázatkezelés hozza meg.

A lakossági, vállalati, ingatlan projekthitel portfóliókhöz tartozó hitelezési kockázatok kezelésekor a Bank gondoskodik a szabályozói előírásoknak megfelelő kockázatkezelési gyakorlatokról, valamint arról, hogy az ügyfeleket kezelhető, pénzügyi kapacitásuknak megfelelő hitel lehetőségekkel lássa el.

A hitelkockázat belső minősítésén alapuló módszerének alkalmazása a hitelkockázatra

Az Erste Group rendelkezik olyan üzleti és kockázatvállalási stratégiákkal, amelyek a hitelezési és hiteljövőhágyási folyamatokra vonatkozó irányelveket szabályozzák. Ezeket a szabályzatokat legalább évente felülvizsgálják és szükség esetén módosítják. Ezek a szabályzatok a teljes hitelezési tevékenységre kiterjednek, figyelembe véve az ügyletek jellegét, hatályát és kockázati szintjét, valamint az érintett partnereket. A hiteljövőhágyás során figyelembe veszik az ügyfél hitelképességére vonatkozó egyedi információkat, a hitel típusát, a biztosítékokat, a kovenánsokat és az egyéb kockázatsökkentő tényezőket.

Az Erste Group-on belül a hitelkockázat értékelése az ügyfél nemteljesítési valószínűségén (PD) alapul. Az Erste Group minden egyes hitelkockázati és hitelezési döntéshez belső minősítést rendel, amely a hitelkockázat egyedi mérőszáma. Az egyes ügyfelek belső minősítését eseményspecifikusan, de évente legalább egyszer frissítik (éves minősítési felülvizsgálat).

A belső minősítések fő célja a hitelezéssel és a hitelkonstrukciók feltételeivel kapcsolatos döntéshozatal támogatása. A belső minősítések határozzák meg az Erste Groupon belüli hiteljövőhágyási hatáskörök szintjét és a meglévő fedezetek ellenőrzési eljárásait is. Kvantitatív szinten a belső minősítések befolyásolják az 1. és 2. pillér szerinti kockázati árazás, az értékvesztés és adott esetben a kockázattal súlyozott eszközök szintjét.

Az Erste Bank Hungary a belső minősítéseken alapuló (IRB) megközelítést alkalmazza, a belső minősítések a kockázattal súlyozott eszközök számításának kulcsfontosságú bemeneti adatai. Ezeket a Group a 2. pillér szerinti gazdasági tőkekövetelmények értékelésénél és más releváns folyamatokban is felhasználja. E célból az IRB-portfóliókhöz minden egyes minősítési fokozathoz külön PD értéket rendelnek egy kalibrációs folyamat keretében, amelyet minden egyes minősítési módszerre és minden egyes regionális portfólióra külön-külön végeznek el. A PD értékek a nemteljesítés 12 hónapon belüli bekövetkezésének valószínűségét tükrözik, amely a hosszú távú átlagos nemteljesítési rátákon alapul minősítési fokozatonként. A Bank a kiszámított PD értékekhez konzervatív pótlékot rendel.

A belső minősítések figyelembe vesznek minden rendelkezésre álló jelentős információt a hitelkockázat értékeléséhez. A lakossági hitelfelvevők esetében a belső minősítések figyelembe veszik a partner pénzügyi erejét, a külső támogatás lehetőségét, a vállalati finanszírozás rugalmasságát, az általános vállalati információkat és a külső hiteltörténeti információkat, amennyiben rendelkezésre állnak. A lakossági ügyfelek esetében a belső minősítések elsősorban a Bankkal szembeni fizetési magatartáson alapulnak, kiegészítve az adott ügyfél által szolgáltatott és általános demográfiai információkkal. A hitelminőségre vonatkozó felső korlát szabályokat a gazdaságilag kapcsolódó szervezetek csoportjához való tartozás és a fő gazdasági tevékenység országa alapján alkalmazzák (a határokon átnyúló finanszírozási konstrukciókra alkalmazva).

A modellezési szakértők a kockázatkezelőkkel együttműködve belső minősítési modelleket és kockázati paramétereket dolgoznak ki és fejlesztenek folyamatosan. Az 1. és 2. pillérhez tartozó, valamint az IFRS 9 szerinti modelleket évente felülvizsgálják, figyelembe véve a legfrissebb adatoknak a kockázati paraméterek becslésébe történő bevonását, valamint a modellek teljes körű felülvizsgálatának rendszeres ciklusát. A modellfejlesztés a teljes Erste Group-ra vonatkozó belső módszertani szabványokat követi, és az adott piacra vonatkozó releváns adatokat használja fel. Az Erste Bank Hungary így biztosítja, hogy a lehető legjobb előrejelző és megkülönböztető képességű minősítési modellek álljanak rendelkezésre.

A központi modell validációs részleg felelős az Erste Group-on belül az összes hitelkockázati modellre alkalmazandó validációs módszertanok és szabványok meghatározásáért, valamint az Erste Group egészére kiterjedő validációs tevékenységek elvégzéséért. Az összes 1. pillér modell, a materiális 2. pillér és IFRS 9 modellek mindegyike éves validálásnak van alávetve, míg a nem materiális 2. pillér és IFRS 9 modellek esetében rendszeres validálási ciklus van érvényben. A modell validálása minőségi és mennyiségi validációs módszereket egyaránt alkalmaz a koncepcionális megalapozottság, a teljesítmény és a modellhasználat szempontjainak megvizsgálására. A validálás eredményeit a megfelelő modellbizottságok hagyják jóvá, és az IRB modellek esetében megosztják a felügyeleti egységekkel. A vali-

dálási folyamaton kívül a Group rendszeres monitoring folyamatot alkalmaz az IRB modellek teljesítményére vonatkozóan, amely tükrözi az új nemteljesítések és a korai késedelmek alakulását.

Az összes új modell, modellváltoztatás, a kockázati paraméterek módosítása, a csoportszintű módszertani szabványok módosítása és egyéb, modellekkel kapcsolatos szempontok jóváhagyása kettős jóváhagyási folyamatot követ a Group-on belül - a megfelelő Holding és helyi modellbizottsági struktúrák közös felelősséget tükröznek az 1. pillér IRB és a 2. pillér hitelkockázati modelljeire, valamint az IFRS 9 paraméterekkel kapcsolatos módszertanokra vonatkozó döntések tekintetében. A felelősségi körök a modell alkalmazási hatályától függően (csoportszintű vagy helyileg kifejlesztett modell) kerülnek kijelölésre. Ebben az összefüggésben a következő bizottságok jöttek létre: Strategic Risk Executive Committee (Stratégiai Kockázatkezelési Ügyvezető Bizottság) és Strategic Risk Management Committee (Stratégiai Kockázatkezelési Bizottság) az Erste Group szintjén és Helyi Modellbizottság az Erste Bank Hungary szintjén.

A Group-on belül (konszolidált szinten) használt valamennyi modellért a végső felelősség a Group Kockázatkezelési igazgatóját terheli. Minden modellirányítási, fejlesztési, validálási, adatkezelési és felügyeleti tevékenységet a Kockázati Modellezés és Módszertan részleg koordinál.

Az Erste Csoport felügyeleti hatósága, az osztrák FMA (Pénzügyi Felügyeleti Hatóság) határozatlan időre felhatalmazta a Csoportot, és ezen keresztül az Erste Hungary-t, hogy az IRB módszer alkalmazásával, 2008. április 1-től kockázattal súlyozott kitétségi összegekkel számoljon hitelezési kockázatra. (IRB hivatalos értesítés: 2008. március 28.; Az IRB hivatalos értesítés egyes banki szervezetek számára és konszolidált szinten külföldi intézmények számára)

A következő szegmens tartozik a fejlett IRB módszer alá:

- Lakosság

A következő szegmensek tartoznak az alapszintű IRB alapmódszer alá:

- Vállalatok
- Intézmények
- Központi kormányzat és központi bank
- Vállalati / Speciális hitelezés (Ingatlan- és projektfinanszírozás)

Minősítési modellek és módszerek

A minősítési folyamat leírása

A Bank, különböző minősítési rendszereket használ, a központi kormányzatok és jegybankok, hitelintézetek, önkormányzatok, lízingcégek, biztosító társaságok, gazdálkodó szervezetek, projektársaságok, lakossági ügyfelek és egyéb szervezetek esetén.

Minden ügyfél minősítésekor a Bank objektív és számszerűsíthető, valamint szubjektív és nem számszerűsíthető szempontokat alkalmaz. A portfólió felülvizsgálatára támaszkodva, a minősítési eljárásból származó információt folyamatosan korábbi adatokkal mérjük össze.

Nemteljesítés valószínűsége (PD)

A PD az ügyfeleket jellemző nemteljesítési valószínűséget becsli meg. A PD értékek a nemteljesítés 12 hónapos valószínűségét tükrözik a hosszú távú átlagos nemteljesítési ráták alapján minősítési fokozatonként.

Nemteljesítéskori veszteségráta (LGD)

Az LGD annak a veszteségnek a volumenbecslésére használatos, amelyet a Bank átlagosan elszenved, ha egy ügylet nemteljesítővé válik, figyelembe véve a követelések behajtásához kapcsolódó költségeket és a pénz időértékét is. A veszteség abszolút nagyságát az adott ügylet kapcsán fennálló követelések összértékére (= nemteljesítéskori kitétség vagy EAD) vetítik a nemteljesítési esemény bekövetkezése időpontjában.

A Bank a saját becsült nemteljesítéskori veszteségrátáját (LGD) alkalmazza a lakossági szegmensben.

Hitel-egyenértékesítési tényező (CCF)

A CCF azt mutatja meg, hogy a referenciaidőpontban még ki nem használt mérlegen kívüli kitettség mekkora hányadának lehívása várható az ügyféltől a nemteljesítés dátumáig. A tőkeszámítás során ezt az összeget még hozzá kell adni a mérlegen kívüli kitettség már lehívott részéhez, hogy megkapjuk a nemteljesítéskori kitettség becsült értékét (EAD).

A Bank becslést ad a hitelegyenértékesítési tényezőre (CCF) a lakossági szegmens rulírozó terméktípusai esetén (folyószámlahitelek és hitelkártyák).

Hitelkockázati besorolás

Erste Bank Hungary minden ügyfelet az alábbi kockázati kategóriák egyikébe besorolja:

Alacsony kockázat: Jellemzően olyan ügyfelek (lakossági vagy vállalati), akik régóta kapcsolatban állnak a Bankkal, vagy nagy, nemzetközileg ismert ügyfelek. Erős a pénzügyi helyzetük, annak a valószínűsége, hogy pénzügyi nehézségbe kerüljenek alacsony. Nem estek késelemben az elmúlt egy évben. Új üzletet jellemzően ebben a kategóriában lévő ügyfelekkel köt a Bank.

Külön figyelendő: Olyan nem lakossági ügyfelek, akiknek a múltban késedelmes kitettségük volt, vagy fennáll a veszélye, hogy pénzügyi nehézségeik lesznek középtávon, illetve olyan lakossági ügyfelek, akiknél felmerült fizetési probléma a múltban. Ezek az ügyfelek jellemzően a közelmúltban megfelelően teljesítettek.

Kétes: Az ügyfél nemteljesítési valószínűsége nagyobb. Fennáll az esélye, hogy rövidtávon pénzügyi nehézségeik lesznek. Fokozottan érintheti őket a gazdaság rövidtávú kedvezőtlen alakulása. Esetleges restrukturálás szükséges, vagy már folyamatban van. Ezeket az ügyfeleket külön terület kezeli a Bankon belül.

Nemteljesítő: Az ügyfél egy, vagy több feltételnek megfelel a CRR 178 paragrafusában foglaltaknak. Ez lehet annak valószínűsége, hogy nem fogja tudni visszafizetni a kitettségét, vagy, hogy materiális kitettséggel 90 napnál nagyobb késelemben van, átstrukturálásban részesült, amely elengedéssel járt, veszteséget realizált a Bank rajta, vagy csőd eljárás van folyamatban az ügyfélen. Az Erste Group ügyfélszintű default definíciót alkalmaz minden ügyfélszegmensben.

A 90 napos késelelem materialitása ügyfél szinten naponta kerül ellenőrzésre a mérlegen belüli tételekre az Erste Group-on belül egységesen használt lényegességi küszöbhez:

- Lakossági kitettségek esetében: 100 EUR abszolút limit és 1% relatív limit ügyfél szinten,
- Nem-Lakossági ügyfelek esetében: 500 EUR abszolút limit és 1% relatív limit ügyfél szinten.

A kockázati kategóriák a bedőlési valószínűségek külső minősítők adóbsorolásával konzisztens módon kerültek meghatározásra. Ezek a valószínűségek az egy éves default ráta historikus adatain alapulnak.

Hitelkockázati monitoring

Az Erste Hungary kockázatkezelési területei rendszeresen vizsgálják a hitelportfóliót annak minőségét, és a szabályzatoknak történő megfelelést.

Minden a meghatározott limitek szerint nyilvántartott hitelkockázati hitelkeretet és tranzakciót évente felülvizsgál a Bank. A limitek napi monitorozása egy belső limitfigyelő rendszerrel biztosított, ahol a limitek túllépése korrekciós intézkedést eredményez.

Csoportszinten meghatározott és sztenderdizált korai figyelmeztetés monitoring működik a Bankban, hogy megfelelő időben észre lehessen venni és kezelni lehessen az esetleges nem kedvező elmozdulásokat. A korai figyelmeztetés monitoring folyamatot a vállalati kockázatkezelés végzi a vállalati ügyfelekre. Amennyiben egy korai figyelmeztető jel észlelésre kerül, az ügyfél teljes hitelkitettsége és az ügyfél minősítése is felülvizsgálatra kerül. Amennyiben szükséges, a megfelelő kockázatsökkentő lépéseket megteszi a Bank. A figyelőlistákkal kapcsolatban rendszeres felülvizsgálati megbeszéléseket tart a Bank, hogy figyelemmel kíséresse a rossz hitelképességű ügyfeleket és megvitassa a szükséges megelőző intézkedéseket.

Kisvállalatok és lakossági ügyfelek esetében a monitoring és hitel-felülvizsgálat automatizált folyamattal történik. A lakossági kockázatkezelésen a korai figyelmeztető jelek közé tartozik többek között az új ügyfelek minőségromlása, a behajtás hatékonyságának csökkenése.

Amennyiben a korai figyelmeztető jelek azonosításra kerülnek, a monitoring fennáll akkor is, ha az ügyfél teljesíti a szerződés szerinti kötelezettségeit.

Az Erste Bank nemteljesítő és problémás hitelportfóliójával kapcsolatos kedvezőtlen portfólió-változásokat folyamatosan ellenőrzi. További negatív fejlemények bekövetkezte esetén az ügyfeleket workout osztályon kezeli a Bank a lehetséges veszteségek minimalizálása céljából

Hitelkockázati kitétség

A hitelkockázati kitétség a pénzügyi mérleg következő elemeinek összességét jelenti:

- készpénz és készpénzgyenlegek – látra szóló betétek más pénzintézeteknél és a jegybankban
- kereskedési célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok
- nem kereskedelmi céllal, az eredménnyel szemben valós értéken nyilvántartott értékpapírok
- egyéb átfogó bevétellel szemben valós érteken nyilvántartott értékpapírok (FVTOCI)
- amortizált bekerülési értékű hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok, kivéve vevő-, és egyéb követelések
- pénzügyi lízing követelések
- vevő-, és egyéb követelések (ez a kategória minden korábban fel nem sorolt szerződéses követelést tartalmaz)
- pozitív valós értékű derivatívák
- mérlegen kívüli hitelkockázatok (elsősorban pénzügyi garanciák és le nem hívott és visszavonhatatlan hitelkötelezettségek).

A hitelkitétség megfeleltethető a bruttó könyv szerinti értéknek (vagy mérlegen kívüli tételek esetében a nominális értéknek), kivéve a következőket:

- kölcsönökkel és az előlegekkel kapcsolatos értékvesztés miatti veszteségek nyilvántartására szolgáló értékvesztési számlák
- céltartalékok a garanciákhoz
- bármilyen kapott fedezet (beleértve a kockázati transzfert a kezesek esetében)
- nettó elszámolások/hatások
- egyéb hitelminőség-javulás
- hitelkockázat romlását megelőző tranzakciók.

A hitelkockázati kitétség 2022. december 31. és 2023. december 31. között 5 286 783 millió forintról 4 871 040 millió forintra csökkent. Ez 415 743 millió forint, azaz 8% csökkenés.

Hitelkockázati kitétségek és pénzügyi eszközök közötti különbségek levezetése

2023

millió forintban	Hitelkockázati kitétségek	Hitelkockázatra képzett értékvesztés	Módosítás	Könyv szerinti érték
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesei	5 227	2	-	5 225
Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	108 390	-	-	108 390
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	387 100	-	-	387 100
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	814	-	-	814
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	386 286	-	-	386 286
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	264 886	222	-34	264 630
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	264 886	222	-34	264 630
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 366 782	68 642	-	3 298 140
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 139 680	2 340	-	1 137 340
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	289 176	294	-	288 882
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 882 416	64 772	-	1 817 644
Kereskedelmi hitelek és előlegek	20 921	100	-	20 821
Pénzügyi lízing követelések	34 589	1 136	-	33 453
Mérlegen kívüli tételek	738 655	6 594	-	732 061
Összesen	4 871 040	75 460	-34	4 795 546

2022

millió forintban	Hitelkockázati kitétségek	Hitelkockázatra képzett értékvesztés	Módosítás	Könyv szerinti érték
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesei	2 208	1	-	2 207
Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	220 855	-	-	220 855
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	312 020	-	-	312 020
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	699	-	-	699
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	311 321	-	-	311 321
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	218 244	392	-16 244	201 608
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	218 244	392	-16 244	201 608
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 696 729	71 301	-	3 625 428
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 293 746	2 265	-	1 291 481
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	359 299	264	-	359 035
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 970 911	67 356	-	1 903 555
Kereskedelmi hitelek és előlegek	33 380	282	-	33 098
Pénzügyi lízing követelések	39 393	1 134	-	38 259
Mérlegen kívüli tételek	836 727	8 703	-	828 024
Összesen	5 286 783	80 397	-16 244	5 190 142

A hitelkitétségek értékvesztése magában foglalja az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (beleértve a lízing és vevőköveteléseket) értékvesztését, egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt pénzügyi eszközök értékvesztését és a mérlegen kívüli tételek értékvesztését. Az 'egyéb változás' az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós érték változását

foglalja magában, a számviteli nézethez igazodva jelen beszámolási időszaktól kezdődően a Módosítás oszlop nem tartalmaz értékvesztést.

Hitelkockázati kitettség megbontása

A következőkben a hitelkockázati kitettség különböző szempontok szerinti megbontása található.

Hitelkockázati kitettség iparág és kockázati kategória

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2023.12.31					
Természeti erőforrások és nyersanyagok	266 582	7 393	6 443	6 238	286 656
Villamosenergia	207 802	36 684	1 953	7	246 446
Építőipar	109 186	20 218	4 754	9 836	143 994
Autóipar	90 979	2 446	631	86	94 142
Ciklikus fogyasztási cikkek	46 869	6 662	2 950	4 480	60 961
Nem ciklikus fogyasztási cikkek	155 353	13 164	1 392	3 180	173 089
Gépészet	44 507	7 669	605	893	53 674
Szállítás	147 991	9 334	594	93	158 012
TMT és papír és csomagolás	16 915	3 126	333	330	20 704
Egészségügy és szolgáltatások	45 266	9 509	1 895	825	57 495
Szállodák, játék- és szabadidőipar	17 745	3 459	548	6 783	28 535
Ingatlan forgalmazás	158 223	159 720	1 907	2 013	321 863
Közigazgatás	1 002 526	3 339	244	15	1 006 124
Pénzügyi intézmények	850 187	70 536	7 138	321	928 182
Lakosság	490 648	609 107	155 192	35 534	1 290 481
Egyéb	82	154	447	-	683
Összesen	3 650 861	962 520	187 026	70 634	4 871 041

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2022.12.31					
Természeti erőforrások és nyersanyagok	202 408	72 996	22 895	4 039	302 338
Villamosenergia	281 869	18 749	13 175	66	313 859
Építőipar	60 584	31 227	36 291	957	129 059
Autóipar	116 176	14 179	18 204	1 531	150 090
Ciklikus fogyasztási cikkek	28 353	13 097	7 164	6 462	55 076
Nem ciklikus fogyasztási cikkek	126 450	28 921	7 844	4 155	167 370
Gépészet	26 377	14 962	9 342	1 038	51 719
Szállítás	175 508	22 597	7 389	208	205 702
TMT és papír és csomagolás	5 730	5 612	17 320	149	28 811
Egészségügy és szolgáltatások	29 800	17 330	7 107	676	54 913
Szállodák, játék- és szabadidőipar	16 510	3 420	2 448	7 158	29 536
Ingatlan forgalmazás	330 726	18 623	9 272	2 254	360 875
Közigazgatás	161 276	4 131	282	17	165 706
Pénzügyi intézmények	1 883 489	64 023	80 881	418	2 028 811
Lakosság	438 917	613 531	148 274	42 059	1 242 781
Egyéb	48	5	79	5	137
Összesen	3 884 221	943 403	387 967	71 192	5 286 783

Az alacsony kockázatú kitétség aránya a legmagasabb 74,9%, míg a külön figyelendő 19,8%, a kétes 3,8% és a nemteljesítő 1,5% (2022: 73,5%, 17,8%, 7,3%, 1,3%)

Iparági bontásban a kitétség legnagyobb része a Lakossághoz tartozik 1 290 481 millió forinttal, ami az összkitétség 26,5%-át jelenti, ezt követi a Közigazgatás 1 006 124 millió forintos kitétséggel, amely az összkitétség 20,7%-át jelenti, és a Pénzügyi intézmények 928 182 millió Ft kitétséggel, ami a teljes kitétség 19,1%-a. A Közigazgatás és a Pénzügyi intézmények közötti eltérést az Államadósság Kezelő Központ (ÁKK) mozgása magyarázza, mivel az 2023-tól a Pénzügyi intézmények helyett a Közigazgatás soron szerepel.

A hitelkockázati kitétségek földrajzi szintű vizsgálata az ügyfelek országgokkázatán alapul. Ez nem feltétlenül a lakhelyet, vagy a cég székhelyét jelöli, hanem azt az országot, ahol az ügyfél gazdasági kockázatot vállal.

Hitelkockázati kitétség régió és kockázati kategória szerint

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2023					
Elsődleges piacok	3 620 348	962 441	186 349	70 632	4 839 770
Ausztria	40 418	0	0	0	40 418
Csehország	1 674	0	0	0	1 674
Szlovákia	15	3	6	0	24
Románia	775	0	0	0	775
Magyarország	3 577 466	962 438	186 343	70 632	4 796 879
Szerbia	0	0	0	0	0
Egyéb EU országok	27 566	4	56	2	27 628
Egyéb országok	2 899	50	4	0	2 953
Feltörekvő piacok	48	25	617	0	690
Ázsia	22	0	0	0	22
Latin-Amerika	15	25	0	0	40
Közél-Kelet/Afrika	11	0	617	0	628
Összesen	3 650 861	962 520	187 026	70 634	4 871 041

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2022					
Elsődleges piacok	3 774 078	942 614	382 681	71 144	5 170 517
Ausztria	80 722	12	-	1	80 735
Csehország	699	-	-	-	699
Szlovákia	75	-	32	1	108
Románia	868	-	6	1	875
Magyarország	3 691 714	942 602	382 642	71 141	5 088 099
Szerbia	-	-	1	0	1
Egyéb EU országok	108 701	214	4 814	38	113 767
Egyéb országok	1 437	0	3	4	1 444
Feltörekvő piacok	6	575	468	6	1 055
Ázsia	-	25	-	5	30
Latin-Amerika	-	30	-	1	31
Közél-Kelet/Afrika	5	520	468	-	993
Összesen	3 884 222	943 403	387 966	71 192	5 286 783

A hitelkockázati kitétség Magyarországon 291 220 millió forinttal, azaz 5,7%-kal csökkent, a közép-kelet-európai elsődleges piacokon összesen pedig 330 747 millió forinttal, 6,4%-kal. Az egyéb EU országokban (az Elsődleges piacok nélkül az EU 27-ben) a hitelkockázati kitétség 86 139 millió forinttal, 75,7%-kal csökkent, míg az Egyéb országokban 1 509 millió forintos (104,5%-os) növekedés volt a teljes kitétségben. A Feltörekvő piacok kitétsége 365 millió forinttal, azaz 34,6%-kal csökkent. Összességében az Erste Hungary elsődleges piacai és az EU adták a hitelkockázati kitétség 99,9%-át (2022-ben szintén 99,9%). A feltörekvő piacok részesedése továbbra is alacsony, 1% alatti (0,02%-ról 0,01%-ra csökkent).

A szegmens kategóriák a Bank üzleti szegmentációján alapulnak.

Hitelkockázati kitétség üzleti szegmens és kockázati besorolás szerint

millió forint	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2023.12.31					
Lakosság	567 890	641 047	163 290	38 688	1 410 915
Vállalatok	1 293 656	266 097	16 825	31 946	1 608 524
Csoportszintű vállalatok	632 243	55 368	6 911	0	694 522
ALM	1 157 072	8	0	0	1 157 080
Összesen	3 650 861	962 520	187 026	70 634	4 871 041

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2022.12.31					
Lakosság	518 909	639 594	156 721	44 345	1 359 569
Vállalatok	1 370 715	244 959	163 507	26 809	1 805 990
Csoportszintű vállalatok	682 224	58 721	49 115	38	790 098
ALM	1 312 374	129	18 623	-	1 331 126
Összesen	3 884 222	943 403	387 966	71 192	5 286 783

Fedezetek

A figyelembe vett fedezetek

A Bank a fedezetkezelést a Vállalati Intenzív Kezelés, Fedezetkezelés és Infrastruktúra csoportban alakította ki a Vállalati Kockázatkezelési területen belül.

A Csoporton belüli összes figyelembe vehető fedezet egy mindenre kiterjedő listán szerepel a 'Csoportszintű fedezeti katalógusban'. A helyi szinten elfogadható fedezeteket az Erste Hungary határozza meg (a Bank Fedezeti Katalógusában) a vonatkozó helyi törvényi előírásokkal összhangban. A fedezet értékelése és újraértékelése a Csoportszintű katalógusban foglalt alapelvek és az osztályonként csoportosított és a helyi szabályozói követelményekre épülő belső utasítások szerint történik.

A fedezetek fő típusai

A hitelezési kockázat kezelésére és a hitelezési kockázathoz tartozó tőkekövetelményre vonatkozó szabályzatok szerint a fedezetek kizárólag akkor vehetők figyelembe a tőkekövetelmény csökkentésére, ha

- jogilag érvényesek, ésszerű időtávon belül érvényesíthetők;
- az értékelésük és a fedezetértékek karbantartása megfelelő;
- ügylet szinten a kapcsolódó nyilvántartás és az ahhoz tartozó folyamatok gondoskodnak arról, hogy átfogó és aktualizált információ álljon rendelkezésre a tőkeszámításhoz;
- az ingatlanfedezetekre a Bank érvényes ingatlanbiztosítással rendelkezik.

A fentiek vonatkozásában a figyelembe vett fedezetek - amelyek tőkecsökkentő tételként figyelembe vehetőek - köre kiterjed

- a pénzügyi biztosítékokra (készpénzes biztosítéki letétek, letéti okiratok, állampapírok, bizonyos egyéb értékpapírok stb.);
- ingatlanokra (csökkent piacképességű középületek, speciális ipari ingatlanok és ingatlanprojektek kivételével);
- kormányzati, banki és bizonyos egyéb garanciajegyzésekre.

Amikor a fenti feltételek a belső szabályozásokban foglaltaknak megfelelően teljesülnek, és a konkrét fedezettípusok rendelkezésre állnak, akkor veszi figyelembe a Bank az elfogadott biztosítékokat a tőkekövetelmény számításakor, mint hitelezési kockázatot mérséklő eszközt.

Fedezetek értékelése és kezelése

A biztosítékok értékelése az aktuális piaci árakon alapul, ugyanakkor figyelembe vesz egy olyan összeget, amely ésszerű időn belül megtérülhet. Az értékelési folyamatok meghatározottak, és azok IT-támogatott technikai alkalmazását a Fedezetkezelés végzi csoportszinten, valamint az egyes országok felhatalmazott munkatársai szoftveralkalmazások segítségével. Az allokált biztosítéki értékek felső határa a biztosított ügylet összege.

Ingatlanértékelést csak olyan minősített értékbecslők végezhetnek, akik függetlenek a hitelezési döntéshozatali folyamattól. Az értékelést nemzetközi, európai vagy helyi szabványok szerint kell elvégezni, és a Bank által meghatározott értékelési módszereket kell követni. A belső iránymutatások meghatározzák az értékbecslők kiválasztására vonatkozó képesítési kritériumokat és függetlenségi követelményeket. Egy értékbecslő csak két egymást követő értékelést végezhet ugyanazon eszközre vonatkozóan, minden további értékelés az értékbecslő lecserélését eredményezi. A minőségbiztosítás érdekében az ingatlan értékbecslők és az ingatlanértékelések folyamatos felügyelet alatt állnak.

Az értékelésekhez használt módszerek és fedezeti szorzók a Workout osztályok múltbeli tapasztalatait tükröző empirikus adatokon és a biztosítékok realizálásából származó behajtásokról gyűjtött adatokon alapulnak. A fedezeti szorzókat rendszeresen - legalább évente egyszer - kiigazítják, hogy azok tükrözzék a behajtásokat az előre látható fejlemények (például a várható ingatlanár-változások) figyelembevételével.

A biztosítékok újraértékelése rendszeres időközönként történik, és a lehető legnagyobb mértékben automatizált. A külső adatforrások esetében a megfelelő interfészeket használják. Az egyes biztosítéki eszközök átértékelésére vonatkozó maximális időszakok előre meghatározottak, és a betartásukat a kockázatkezelés szoftveralkalmazások segítségével ellenőrzi. Az időszakos átértékeléseken kívül a biztosítékokat akkor értékelik, amikor olyan információk válnak hozzáférhetővé, amelyek a biztosíték értékének kivételes okokból történő csökkenésére utalnak, vagy amikor a meghatározott küszöbértékeket túllépik. Különösen a fejlesztés alatt álló ingatlanbiztosítéki eszközöket,

amelyek olyan problémákat mutatnak, mint a jelentős költség- vagy időbeli túllépés, valamint a gyengébb hitelminőségű hitelek fedezetül szolgáló eszközöket figyelik vagy értékelik át nagyobb gyakorisággal.

A hitelkockázat-csökkentési technikákból eredő koncentrációs kockázatok érinthetnek egyetlen ügyfelet, de egy régió, iparág vagy biztosítéktípus szerint meghatározott portfóliót is. Az Erste Bank Hungary Zrt. lakossági bank, és ügyfélszerkezetéből és a működési piacaiból adódóan az ügyfelektől származó biztosítékok tekintetében nincs koncentrációja. Az esetleges koncentrációk megelőzése érdekében a hitelkérelmezési folyamat során figyelembe veszik a vállalati garancianyújtó minden garancia kötelezettségét és hitelét. A szuverének, közszféra és pénzügyi intézmények által nyújtott garanciáknak a garanciavállaló által jóváhagyott limiten belül kell maradnia. Ami a kockázatok potenciálisan káros korrelációjának egyéb területeit illeti, a biztosítékportfóliókat statisztikai értékelésekkel elemzik, többek között a portfólió monitoring keretében a regionális vagy iparág-specifikus koncentrációk tekintetében. Az azonosított kockázatokra adott válasz mindenképp a volumencélok kiigazítását, a megfelelő limitek megállapítását és a munkatársak által a hitelnyújtásra vonatkozó diszkrecionális limitek módosítását foglalja magába.

Az elárverezési eljárások során szerzett biztosítékokat rendezett módon értékesítik, és a bevételt a fennálló követelés csökkentésére vagy visszafizetésére használják fel. Az Erste Hungary általában nem saját üzleti célra használja a visszavett ingatlanokat. A saját könyvekbe felvett eszközök legnagyobb részét a kereskedelmi célú földterületek és épületek teszik ki. Ezen kívül lakóingatlanok és szállítójárművek kerülnek az Erste Hungary tulajdonába.

A Bank arra törekszik, hogy likvid fedezeteket kérjen be, amelyek a lehető legrövidebb időn belül és megfelelő áron értékesíteni tud. A biztosíték likviditását alapvetően befolyásolja annak jogi érvényesíthetősége, illetve piaci értékesíthetősége, forgalomképessége.

A fedezeti érték megállapításához a mindenkor hatályos fedezetkezelési és fedezetértékelési szabályzatokban meghatározottak szerint kell eljárni, az abban meghatározott elvek és számítási módszerek alapján.

A Group Collateral Management (Csoportszintű Fedezetkezelés) állapítja meg a fedezetkezelés csoportszintű szabályait. Évente felülvizsgálja, és szükség esetén módosítja a szabályzatokat. A szabályozási keretrendszer előírásai szerint ellenőrzi a helyi fedezetkezelési politikákat a leánybankoknál. Megállapítja az egyes fedezeti kategóriákat, a fedezetbevonási módokat, a fedezetek értékelésének egységes szabályait, valamint meghatározza a maximális fedezeti szorzókat (Csoportszintű Fedezeti Katalógus). Ezen túl felügyeli a fedezeti szorzó megállapításának éves folyamatát és biztosítja a szükséges jóváhagyásokat (jóváhagyja a helyi fedezeti szorzókat, a csoportszintű maximum fedezeti szorzókat és azok lehetséges változásait).

Az Erste Hungary Fedezeti Katalógusában szereplő, lokálisan alkalmazott fedezeti szorzók a fedezetek múltbeli megtérülési adatai alapján (peres és peren kívüli megtérülést is figyelembe véve) kerülnek meghatározásra.

A Fedezetkezelési terület legalább éves szinten megvizsgálja a fedezeti rátákat és a térülési mutatókat, a Group Credit Risk Models (Csoportszintű Kockázatkezelési Modellelés) által meghatározott szabályoknak megfelelően. A kiugró értékek elkerülésének érdekében nemcsak egy, hanem több éves adatokat vesznek figyelembe.

Fedezeti értéket csak akkor lehet a hitelezési folyamatban figyelembe venni:

- Ha betartották az értékelés szabályait (különösképpen a kiindulási érték meghatározását és a megelőző terhek figyelembevételét).
- Ha a fedezet bevonásával kapcsolatos minden jogszabályi feltétel teljesült.
- Ha a hitelfelvevőnek már semmilyen további lépést sem kell tennie, hogy biztosítsa a Bank teljes kontrollját a fedezet felett.
- Ha minden hitelfelvevővel vagy a biztosítékot nyújtóval kötött hitel és biztosítéki szerződés jogilag érvényes és érvényesíthető a szerződések aláírásakor hatályos vonatkozó jogszabályok szerint.
- Ha a fedezet akkor is jogilag érvényes és érvényesíthető a vonatkozó jogszabályok szerint, ha a hitelfelvevő, vagy a fedezet tulajdonosa fizetésekképtelenné válik.

Új hitelek nyújtásakor a fenti követelményeknek a folyósítást megelőzően teljesülniük kell; kivételes esetekben lehetőség van az ingatlan jelzálogjog ingatlan-nyilvántartásba történő vagy egyéb zálogjog bejegyzésére a folyósítást követően is, a folyósítástól számított ésszerű időn belül – a Fedezetkezelés feladata meghatározni azokat a kivételes eseteket, amelyek helyi szinten elfogadhatóak, csakúgy, mint a maximális időtartamokat. Amennyiben a folyósítást követően a biztosítékkal kapcsolatban további értékbecslés készül, akkor annak eredményét rögzíteni szükséges az IT rendszerekben.

Treasury fedezetek

Likviditási és Piaci Kockázatkezelés és Fedezetkezelés felelős az elfogadható fedezettípusok meghatározásáért és a Treasury Fedezeti Katalógus karbantartásáért. A Treasury Fedezeti Katalógus meghatározza az elfogadható fedezettípusokat az esetleges kivételekkel és korlátozásokkal együtt, valamint az alkalmazott fedezettípustól függő fedezeti korrekciós szorzókat.

Általánosságban az OTCD tranzakciónál a preferált fedezet típus készpénz a főbb pénznemekben. Értékpapírok is elfogadhatók, de az elfogadható értékpapír-típusokat definiálni kell a Treasury Fedezetkatalógusban. Legalább az alábbi tulajdonságokat kell figyelembe venni:

- Értékpapír típusa: a kötvények és kincstárjegyek általában elfogadhatók, ha likvid piacon kereskednek velük. Más eszközök általában nem elfogadhatók OTCD tranzakciók fedezeteként.
- Kibocsátó típusa: általában csak államkötvények, illetve az Erste csoport által kibocsátott értékpapírok fogadhatók el, egyéb nem állam által garantált kötvényeket csak egyedi jóváhagyás alapján és magasabb haircuttal lehet használni.
- A fedezetként használt pénzügyi eszköz senioritása: A senior és a fedezett kötvények elfogadhatóak, alárendelt kibocsátású papírokat magasabb haircuttal és egyedi jóváhagyás alapján lehet használni.
- Lejárat: legfeljebb 15 évig elfogadhatóak a lejáratok, a hosszabb lejáratokat magasabb haircut alkalmazásával és egyedi jóváhagyás alapján lehet használni. A fedezet lejáratának legalább olyan hosszúnak kell lennie, mint a fedezett OTCD tranzakció lejárat.
- Rating: belső ratinget kell alkalmazni. Külső ratinget csak belső rating hiányában lehet helyettesítőként használni. Általában csak befektetésre ajánlott besorolású értékpapírok elfogadhatók, a kivételeket egyenként kell definiálni és limitekkel monitorozni.
- Pénznem: általában vagy a főbb pénznem (USD, EUR, CHF, GBP, JPY) vagy a hazai piacok pénznemei elfogadottak. A kivételeket egyenként kell definiálni és limitekkel kell monitorozni.

A Treasury Fedezeti Katalógusnak egyenként meg kell határoznia minden OTCD tranzakció fedezeteként használt fedezet típus haircutját.

Az SFT tranzakciónál ugyanazok az elvek érvényesek, de a repo és értékpapír-kölcsönzés jellegéből adódóan a fedezetkövetelmények lehetnek kevésbé korlátozóak. Különbséget kell tenni a tranzakció értékpapír lába és a változó letét (variation margin) között. Az SFT tranzakciónál az értékpapírláb az eredetileg megvásárolt/eladott (a repo típusú tranzakciónál) vagy kölcsönbe adott/ kölcsön vett (az értékpapír kölcsönzésnél) értékpapírokat jelenti. A variation margin az ezt követően a tranzakció értékelésének változása által előidézett fedezet cserét jelenti. Legalább az alábbi tulajdonságokat kell figyelembe venni:

- Értékpapír típusa: a kötvények, kincstárjegyek és tőzsdén jegyzett részvények általában elfogadhatók a tranzakció értékpapírlábanak mögöttes termékeként. Más eszközök általában nem elfogadhatók az SFT tranzakciók mögöttes fedezeteként. A variation margin fedezet készpénz, kötvény vagy kincstárjegy lehet.
- Kibocsátó típusa: a kötvények tranzakció értékpapírlábanál kormányzatok, pénzügyi intézmények és vállalatok elfogadhatók. A nem kormányzati kibocsátók kitétségeit szorosabb limitekkel kell elfogadni. A főbb indexekben (DAX, EuroStoXX, S&P 500, ATX, vagy ezzel azonos) nem szereplő vagy nem hazai piaci részvények általában nem elfogadottak. Csak állampapír/kincstárjegy és készpénz lehet variation margin fedezet.
- A fedezetként használt pénzügyi eszköz senioritása: a tranzakció értékpapír lábánál senior és fedezett kötvények elfogadhatóak, alárendelt kibocsátású papírokat magasabb haircuttal és egyedi jóváhagyás alapján lehet használni. Csak törzsrészvények fogadhatók el.
- Lejárat: a tranzakció értékpapír lábánál a lejáratok legfeljebb 15 évig fogadhatók el, a hosszabb lejáratokat magasabb haircut alkalmazásával és egyedi jóváhagyás alapján lehet használni. A fedezet lejáratának legalább olyan hosszúnak kell lennie, mint a fedezett SFT tranzakció lejárat. Ha a variation marginhoz kötvényeket használnak, a megengedett leghosszabb lejárat 10 év.
- Rating: belső ratinget kell alkalmazni. Külső ratinget csak belső rating hiányában lehet helyettesítőként használni. A tranzakció értékpapír lábánál befektetésre ajánlott és befektetésre nem ajánlott besorolású értékpapírok is elfogadhatók, de a befektetésre nem ajánlott besorolású kitétségeket szorosabb limittel kell elfogadni. Variation margin fedezetként csak befektetésre ajánlott besorolású kötvény használható.
- Pénznem: általában vagy a főbb pénznem (USD, EUR, CHF, GBP, JPY) vagy a hazai piacok pénznemei elfogadottak. A kivételeket egyenként kell definiálni és limitekkel kell monitorozni.

A Treasury Fedezetkatalógusnak meg kell határoznia egyenként minden SFT tranzakció fedezeteként használt fedezet típus haircutját is. A CRR 224 cikkben meghatározott volatilitás korrekciókat mintaként lehet használni. Azokat a fedezettípusokat, amik nem kerültek meghatározásra a Treasury Fedezetkatalógusban, nem lehet elfogadni, illetve RWA vagy limit számításnál kockázat mérséklésként felhasználni.

A treasury tranzakciók fedezeteinek értékelését naponta el kell végezni és piaci értéken kell alapulnia. Kisebb gyakoriságú fedezetértékelés csak jelentős OTC üzlettel nem rendelkező nem pénzügyi ügyfélnél megengedhető. Ha a piaci adatok nem elérhetők kellő minőségben vagy gyakorisággal, modell alapú értékelés is megengedhető. A csak partner értékelésen alapuló fedezetértékelés nem megengedett.

Az alábbi táblázat a hitelkockázati kitétséget pénzügyi instrumentumonkénti bontásban hasonlítja össze az allokált biztosítékkal, amely megfelel a kitétség összegével maximált belső haircutok utáni elfogadott értéknek.

Hitelkockázat kitétség pénzügyi instrumentum és fedezet szerinti bontásban

millió forintban	Fedezettség					IFRS 9 értékvesztés releváns			
	Teljes hitelkockázati kitétség	Fedezettség összesen	Garancia fedezet	Ingatlan fedezet	Egyéb	Kockázati kitétség csökkentve a fedezet értékével	Nem késedelmes és nem értékvesztett	Késedelmes de nem értékvesztett	Értékvesztett kitétség
2023.12.31									
Készpénz és pénzeszköz egyenértékűek	5 227	0	0	0	0	5 227	5 227	0	0
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	108 390	34 662	34 662	0	0	73 728	0	0	0
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	387 100	367 930	300 578	67 352	0	19 170	0	0	0
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	264 887	27 756	27 756	0	0	237 131	263 973	0	914
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 366 782	1 719 244	782 473	794 668	142 103	1 647 538	3 247 145	59 772	59 866
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 139 680	351 649	351 649	0	0	788 031	1 138 309	0	1 371
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	289 176	211 556	211 556	0	0	77 620	289 176	0	0
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 882 416	1 128 683	219 268	793 226	116 189	753 733	1 767 337	57 627	57 452
Kereskedelmi hitelek és előlegek	20 921	3	0	1	2	20 918	19 357	1 564	0
Pénzügyi lízing követelések	34 589	27 353	0	1 441	25 912	7 236	32 966	581	1043
Mérlegen kívüli tételek	738 655	184 683	0	30 338	154 345	553 972	434 256	13 083	6 020
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	285 294	46 907	0	14 217	32 690	238 387	0	0	0
Összesen	4 871 041	2 334 275	1 145 469	892 358	296 448	2 536 766	3 950 601	72 855	66 800

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitettség	Fedezettség összesen	Fedezettség			Kockázati kitettség csökkentve a fedezet értékével	IFRS 9 értékvesztés releváns		
			Garancia fedezet	Ingatlan fedezet	Egyéb		Nem késedelmes és nem értékvesztett	Késedelmes de nem értékvesztett	Értékvesztett kitettség
2022.12.31									
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	2 207	-	-	-	-	2 207	2 207	-	-
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	220 855	68 463	68 463	-	-	152 392	-	-	-
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	312 020	306 886	247 153	59 730	3	5 134	-	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	218 244	-	-	-	-	218 244	217 331	-	913
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 696 730	1 831 116	843 275	818 553	169 288	1 865 614	3 579 474	50 151	67 105
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 293 746	404 831	404 831	-	-	888 915	1 292 377	-	1 369
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	359 300	211 552	205 050	-	6 502	147 748	359 165	135	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 970 911	1 182 089	233 394	816 900	131 795	788 822	1 857 655	48 614	64 642
Kereskedelmi hitelek és előlegek	33 380	-	-	-	-	33 380	32 537	843	-
Pénzügyi lízing követelések	39 393	32 644	-	1 653	30 991	6 749	37 740	559	1 094
Mérlegen kívüli tételek	836 727	148 308	9	36 254	112 045	688 419	643 335	31 097	1 166
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	161 129	60 321	-	12 418	47 903	100 808	-	-	-
Összesen	5 286 783	2 354 773	1 158 900	914 537	281 336	2 932 010	4 442 347	81 248	69 184

A teljes hitelkockázati kitettséghöz kapcsolódó biztosítékok összege 2023. december 31-én 2 334 275 millió forint (2022: 2 354 773 millió forint).

A várható hitelkockázati veszteség (ECL) mérése

Az általános értékvesztési sztenderdeket belső irányelvek szabályozzák a Bankban. Az IFRS 9 szerint az értékvesztés a kitétség minden elemére számol hitelveszteséget, legyen akár amortizált bekerülési értéken (AC) vagy egyéb átfogó bevétellel szemben valós értéken nyilvántartott (FVOCI). Ide tartoznak a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, kölcsönök és előlegek, kereskedelmi bankoknál vezetett nostro számla látra szóló egyenlege csakúgy, mint a pénzügyi lízingek és a kereskedelmi követelések. Ezen kívül hitelkockázati céltartalékot számítunk hitelnyújtási kötelezettségre és pénzügyi garanciákra, amennyiben az IFRS 9 hatálya alá tartoznak.

A pénzügyi eszközök értékelési kosarakba való besorolása; értékvesztett pénzügyi eszközök

A várható hitelkockázati veszteség (ECL) meghatározásához három csoportot („értékelési kosarat”) használunk. Ez a megközelítés az IFRS 9 értékvesztési követelményeinek hatálya alá tartozó azon pénzügyi instrumentumokra és azokra a pénzügyi instrumentumokra vonatkozik, amelyek nem tartoznak a „könyvekbe kerüléskor értékvesztett pénzügyi eszközök” (POCI) kategóriájába, amelyek egy saját kategóriát alkotnak. Az értékvesztés státuszától és a hitelkockázat alakulásának értékelésétől függően ezeket a pénzügyi instrumentumokat a "Pénzügyi instrumentumok - A számviteli politika főbb részei" fejezetben, a "Pénzügyi instrumentumok értékvesztése" című alfejezetben leírt három kosár valamelyikébe soroljuk.

A hitelkockázat jelentős növekedésének meghatározása

A hitelkockázat könyvekbe kerülés óta történt jelentős romlásának (significant increase in credit risk, SICR) megállapítása az egyik legfontosabb meghatározója az IFRS 9 szerinti várható hitelezési veszteség mértékének. Erre való tekintettel portfólió és terméktípus szinten mennyiségbeli és minőségbeli kritériumokat határoztunk meg a hitelkockázat jelentős növekedésének megítélésére, köztük a 30 napos késedelmet.

Kvantitatív kritériumok

A kvantitatív SICR indikátorok tartalmazzák az élettartamon belüli nemteljesítés valószínűségének kedvezőtlen változását. A Bank a hitelkockázat jelentős romlására vonatkozóan százalékos (relatív) és abszolút határértéket is bevezetett a PD könyvekbe kerülés óta történt változása alapján. Ahhoz, hogy egy pénzügyi eszköznél a hitelkockázat jelentős romlása megállapításra kerüljön, mind a relatív mind az abszolút határértéket át kell lépni.

A relatív változást az aktuális évesített LT PD és a bekerüléskori évesített LT PD hányadosaként mérjük. A határérték megsértése azt jelenti, hogy a határértéket eléri vagy meghaladja ez az arány. A hitelkockázat jelentős romlásának becslésére szolgáló ezen relatív határértékek PD szegmens, illetve ügyfélminősítés szinten vannak meghatározva, és a bevezetésükkor, illetve rendszeresen validálásra kerülnek.

Az IFRS 9 bevezetése óta érvényben lévő relatív határértékek a hitelkockázat mérésének egyik legfontosabb változójaként stabilak maradtak, és 2022-ig csak egyes tagországok egy-egy portfóliójára lettek újrabecslülve a PD modell jelentős változása vagy belső validáció eredményeképp. 2022 negyedik negyedévében megtörtént a vállalati portfólió szétválasztása csoportszintű és helyi vállalati portfóliókra, ami az ezekre vonatkozó határértékek 2023-as újrabecslésével járt.

Az abszolút határérték a bekerüléskori és az aktuális évesített élettartami PD különbségére vonatkozik. 60 bázispontban van meghatározva az értéke, és a legjobb minősítésű tételek közötti migráció esetén szolgál biztosítékként (az élettartami PD a lejáratig hátralévő időszakra vonatkozik). Ezekben az esetekben ugyanis a relatív határértéket esetleg megsértik, mivel azonban a PD nagyon alacsony, így a hitelkockázat jelentős romlása nem áll fenn.

Az 1-es értékelési kosárba történő visszakerülésnek egyéb feltételei nincsenek azon kívül, amelyek már az általános kockázatkezelési gyakorlatban is fennállnak (pl. az ügyfélminősítés javulásához).

Relatív határérték a SICR értékeléshez

	Határérték intervallum (x alkalom)	
	Minimum	Maximum
2023	1,13	3,21
2022	1,13	3,21

Kvalitatív kritériumok

A jelentős hitelkockázat növekedésének kvalitatív indikátorai az átstrukturálás-jelölők (a szabályozói átstrukturálás azonosítása), követeléskezelés-jelölők (a követelés behajtásra való átkerülése), információ a korai figyelmeztető rendszerből és csalási indikátorok. Egyes kvalitatív jelzések helyes működésének alapvető feltétele, hogy a kockázatkezelési döntések pontosan és időszerűen kerülnek meghozatalra. (Az IFRS9-re való áttéréshez igazított) kapcsolódó kockázatellenőrzési szttenderdek és folyamatok biztosítják a szükséges irányítási keretrendszert. Ezek az indikátorok belső használatban mutatják az esetleges fizetésképtelenséget vagy annak megnövekedett valószínűségét, hogy az ügyfél csődöt jelent, illetve, hogy belátható időn belül megnövekszik a nemteljesítés kockázata.

A kvalitatív kritériumok pénzügyi eszköz szintű megállapítása mellett, a hitelkockázat jelentős romlásának becslése esetleg csak portfólió szinten lehetséges, ha az ügyfélszintű indikátorok csak bizonyos időbeli késéssel érhetőek el, vagy kizárólag portfólió szinten értelmezhetőek.

Az Erste Bank Hungary további portfóliószintű SICR-értékelési kritériumokat vezetett 2022-ben be az ukrajnai háború és a kapcsolódó gazdasági hatások miatt.

A portfólió átnézésre került, hogy azonosítsuk a geopolitikai kockázat másodlagos hatásai által érintett ügyfeleket (az Erste Bank Hungary-nak csak nagyon korlátozott kitettsége van az érintett régió felé). A "figyelendő" és "intenzíven figyelendő" korai figyelmeztető jelölések alkalmazásával az érintett esetleges ügyfelek átkerülnek a 2-es értékelési kosárba, és az értékvesztés az ügylet teljes élettartamára kerül elszámolásra. A Bankban 2023. december 31-én geopolitikai kockázat miatt nem volt a 2-es értékelési kosárba áthelyezett kitettség. A gazdasági visszaesésben érintett (ciklikus) iparági tevékenység, illetve a torzult energiapiaci körülmények miatt megnövekedett kockázatot futó ügyfelek kerültek a 2-es értékelési kosárba. További részletekért lásd a következő fejezet „Kollektív értékelés” című részét.

Biztonsági küszöbérték

Biztonsági küszöbértékként alkalmazva, amennyiben egy pénzügyi eszköz a szerződés szerinti fizetési kötelezettségét illetően több, mint 30 napos és 1000 Ft-ot meghaladó késedelmet mutat, úgy azt a hitelkockázat jelentős romlásának tekintjük.

Alacsony hitelkockázat miatti mentesség

Az IFRS 9 által megengedett alacsony hitelkockázat miatti mentességet a befektetésre javasolt besorolású eszközökre vagy más eszközre, amelyet alacsony kockázatúnak tekintünk (és amelyekre így a hitelkockázat jelentős romlására vonatkozó mennyiségbeli kritériumok teljesítésétől függetlenül 12 havi várható hitelezési veszteséget lehetne számolni) az Erste Hungary nem alkalmazza.

A várható hitelezési veszteség mérése – az inputok és a számítás leírása

A hitelkockázati értékvesztést egyedileg vagy csoportosan számítjuk.

Az egyedi értékelés alapján történő értékvesztés számítást azon 3-as értékelési kosárba tartozó, illetve POCI kitettségek esetén alkalmazzuk, ahol nemteljesítő ügyfél egyedileg jelentős. Ez a bruttó könyv szerinti érték és a kockázatkezelési szakértők által becslés várakozás szerinti cash-flow jelenértéke közötti különbség egyedi kiszámítását jelenti. A cash flow diszkontálása az effektív kamatlábal történik (POCI esetében az értékvesztett effektív kamatlábal).

A nemteljesítő ügyfél abban az esetben jelentős, amennyiben a mérlegen belüli és kívüli kitettségeinek összege meghaladja az adott küszöbértéket. Minden más esetben a nemteljesítő ügyféllel szembeni kitettség nem jelentősnek minősül, és szabály alapú (csoportos) értékvesztés számítás történik az LGD paraméter segítségével, ahol az LGD függhet a defaultban eltöltött időtől és a behajtási folyamat állásától.

Teljesítő ügyfelek esetében (Stage 1 és Stage 2) csoportos értékvesztést számol a Bank függetlenül attól, hogy az ügyféllel szembeni kitettség jelentős vagy sem. A csoportos értékvesztés számításához a kitettségeket homogén csoportokba rendezzük a kockázati jellemzőik alapján. A csoportosítási kritériumok az ügyfélszegmenstől (lakossági, vállalati) függően eltérőek lehetnek, és magukban foglalhatják a terméktípust, a biztosíték típusát, a törlesztés típusát, a hitel-érték sávot és az ügyfélminősítést.

A hitelkockázati értékvesztés számítása havonta történik, egyedi kitettség szinten és a kitettség devizanemében. A csoportos hitelkockázati értékvesztés kiszámításához az Erste Hungary egy három értékelési kosáron alapuló várható hitelezési veszteség modellt használ, amely 12 havi vagy élettartami várható hitelezési veszteséget ad. A várható hitelezési veszteség (exposure at default, EAD) a diszkontált értéke a mérlegen kívüli tételek esetében a hitelkonverziós faktort is tartalmazó nemteljesítéskor fennálló kitettség, a nemteljesítés valószínűsége (probability of default, PD) és a nemteljesítéskori veszteség (loss given default, LGD) szorzatának a következők szerint:

- A PD annak a valószínűségét jelenti, hogy az adós nem teljesíti a pénzügyi kötelezettségét (a nemteljesítési lentebbi meghatározása szerint) vagy a következő 12 hónapban (1Y PD) az 1-es értékelési kosárba tartozó ügyletek esetében, vagy a hátralévő élettartama alatt (lifetime probability of default, LT PD) a 2-es és a 3-as értékelési kosára tartozó, valamint POCI kitétségek esetében.
- Az EAD az az összeg, amellyel a Erste Hungary várakozása szerint tartozni fog az ügyfél a nemteljesítéskor a következő 12 hónapban (1Y EAD) vagy a hátralévő élettartam (LT EAD) alatt a 2-es vagy 3-as értékelési kosárban, illetve POCI ügyletek esetében.
- Az LGD mutatja meg az Erste Hungary várakozását a nemteljesítő kitétségre jutó veszteséget illetően. Az LGD függ az adós típusától, a követelés típusától és korától, a rendelkezésre álló fedezetektől vagy más hitelbiztosítékoktól és a nemteljesítéskor várható kitétségtől (EAD). Az LGD-t az EAD százalékában fejezzük ki.

Élettartami paraméterek

Az LT PD-t megfigyelt múltbéli nemteljesítési eseményeken alapulva fejlesztjük. A számított LT PD-k extrapolálva vannak például mátrix szorzatokon keresztül, biztosítandó, hogy a végső élettartami PD lefedje a hitelek teljes élettartamát a könyvekbe bekerüléstől. Egyazon portfólióba tartozó, azonos minősítési kategóriájú ügyletek esetében, és a besorolás 2023-as negyedik negyedéves ilyen felosztása óta csoportszintű nagyvállalatoknál azonos működési ország esetén az LT PD azonos.

Az élettartami és az éves EAD-ot a várt visszafizetési profil határozza meg, amely termékenként eltérhet. Az LT EAD felhasználja a törlesztési ütemezést vagy a törlesztési típust (annuitásos, lineáris, bullet). Ki nem folyósított hitelek esetében a hitelkonverziós tényező segítségével becsüljük a várható hitelkitétséget.

Az LGD élettartami görbeként kerül becsülésre, a lejáratig hátralévő bármely jövőbeli időpontra, múltbéli megfigyelések alapján. Nagyvállalati, speciális hitelezési és projektfinanszírozási termékeknél az LGD a kitétség és a fedezettség függvénye.

Az ECL számításhoz használt paraméterek figyelembe veszik a beszámolási fordulónapon rendelkezésre álló, múltbéli eseményekről szóló információkat, az aktuális állapotot és a gazdasági jövőbeli irányvonalára vonatkozó előrejelzéseket. Általánosságban a csoportos értékvesztéshez használt paraméterek különböznek a tőkeszámításhoz használt ciklusokon átívelő paraméterektől, amennyiben az érintett portfólió jellemzői az IFRS előírások szerint ezt indokolják.

Hitelkockázati kitétség IFRS 9 Stage besorolás és várható hitelezési veszteség

Hitelkockázati kitétség régió és IFRS9 besorolás szerint

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Teljes hitelkockázati kitétség	Nem IFRS 9 értékvesztés releváns	Összesen
2023.12.31							
Elsődleges piacok	3 576 287	422 277	59 875	13 412	4 071 851	767 919	4 839 770
Ausztria	8 895	-	-	-	8 895	31 523	40 418
Csehország	1 674	-	-	-	1 674	-	1 674
Szlovákia	18	1	-	-	19	5	24
Románia	775	-	-	-	775	-	775
Magyarország	3 564 925	422 276	59 875	13 412	4 060 488	736 391	4 796 879
Szerbia	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb EU országok	15 528	48	2	-	15 578	12 050	27 628
Egyéb országok	2 084	52	-	-	2 136	816	2 952
Feltörekvő piacok	73	618	-	-	691	-	691
Ázsia	22	-	-	-	22	-	22
Latin Amerika	40	-	-	-	40	-	40
Közél-Kelet/Afrika	11	617	-	-	628	-	628
Összesen	3 593 972	422 995	59 877	13 412	4 090 256	780 785	4 871 041

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Teljes hitelkockázati kitétség	Nem IFRS 9 értékvesztés releváns	Összesen
2022.12.31							
Elsődleges piacok	3 921 576	500 654	57 175	18 979	4 498 384	672 133	5 170 517
Ausztria	11 422	16	1	-	11 439	69 296	80 735
Csehország	2	-	-	-	2	697	699
Szlovákia	-	62	1	-	63	45	108
Románia	793	5	1	-	799	76	875
Magyarország	3 909 359	500 570	57 172	18 979	4 486 080	602 019	5 088 099
Szerbia	-	1	-	-	1	-	1
Egyéb EU országok	92 439	268	38	-	92 745	21 022	113 767
Egyéb országok	1 108	3	4	-	1 115	329	1 444
Feltörekvő piacok	501	27	6	-	534	521	1055
Ázsia	25	-	5	-	30	-	30
Latin Amerika	15	15	1	-	31	-	31
Közél-Kelet/Afrika	461	12	-	-	473	521	994
Összesen	4 015 624	500 952	57 223	18 979	4 592 778	694 005	5 286 783

*Nem IFRS 9 értékvesztés releváns.

Az első (Stage 1) és második (Stage 2) értékelés kosár tartalmazza a nem értékvesztett kitétséget, míg a harmadik értékelési kosár (Stage 3) tartalmazza az értékvesztett hitelkockázatot. Könyvekbe kerüléskor értékvesztett eszközök (POCI) vásárlással vagy származtatással kerülnek a mérlegbe.

A POCI állományon belül a defaultos ügyfelekkel szembeni követelések 6 922 millió forint (2022-ben 11 961 millió forint volt), a nem defaultos 6 490 millió forint (2022-ben 7 018 millió forint volt).

Hitelkockázati kitettség jelentési szegmens és IFRS9 besorolás szerint

millió forintban	Hitelkockázati kitettség					Hitelezési veszteség						
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Nem tartozik az IFRS 9 hatálya alá	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 2 fedezeti arány	Stage 3 fedezeti arány	POCI fedezeti arány
2023.12.31												
Lakosság	865 854	104 220	33 445	10 492	396 903	5 022	14 617	24 298	2 599	14.03%	72.65%	24.77%
Vállalatok	1 022 228	311 768	26 432	2 920	245 177	4 400	5 812	16 131	1 058	1.86%	61.03%	36.23%
Csoportszintű vállalatok	570 899	7007	0	0	116 616	905	95	0	0	1.36%		
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	1 134 991	0	0	0	22 089	523	0	0	0			
Összesen	3 593 972	422 995	59 877	13 412	780 785	10 850	20 524	40 429	3 657	4.85%	67.52%	27.27%

millió forintban	Hitelkockázati kitettség					Hitelezési veszteség						
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Nem tartozik az IFRS 9 hatálya alá	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 2 fedezeti arány	Stage 3 fedezeti arány	POCI fedezeti arány
2022.12.31												
Lakosság	875 650	111 563	37 834	12 311	322 213	4 580	12 215	26 249	3 589	10,95%	69,38%	29,16%
Vállalatok	1 232 626	389 268	19 389	6 668	158 038	5 859	12 471	9 527	1 167	3,20%	49,14%	17,50%
Csoportszintű vállalatok	632 708	76	-	-	157 313	647	8	-	-	10,63%		
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	1 274 640	45	-	-	56 441	807	1	-	-	1,99%		
Összesen	4 015 624	500 952	57 223	18 979	694 005	11 893	24 695	35 776	4 756	4,93%	62,52%	25,06%

34) Hitelezési veszteség alakulása

A következő táblák bővebb információt nyújtanak a hitelezési kockázat alakulásáról mérlegtételenként bemutatva.

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra képzett értékvesztést foglalja magában.

A 'Feloldás' oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az értékpapír kivételése miatt váltak szükségessé. A 'Stage-ek közötti átsorolás oszlopban' a 2023.01.01 – 2023.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 1-ből Stage 2-be és 3-ba történő átsorolások a Stage 2 és Stage 3 sorokon szerepelnek és kedvezőtlen hatásúak (évről évre növekvő értékvesztés képzés). A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolások hatása a Stage 1-es soron szerepel és kedvező hatású (évről évre növekvő értékvesztés visszairás). Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük.

Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre.

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

Hitelezési veszteség változása – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb		
						2023.01.01	2023.12.31
Stage 1	-1 028	-382	134	78	447	2	-749
Stage 2	-365	-	-	-255	212	-	-408
Stage 3	-872	-	-	-	-311	-	-1 183
Összesen	-2 265	-382	134	-177	348	2	-2 340

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb		
						2022.01.01	2022.12.31
Stage 1	-822	-257	124	68	-140	-	-1 028
Stage 2	-24	-	-	-478	137	-	-365
Stage 3	-	-	-	-871	-1	-	-872
Összesen	-846	-257	124	-1 281	-4	-	-2 265

millió forintban	2022	2023
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között	12 232	4 869
Stage 2-ből Stage 1-be	10 140	2 170
Stage 1-ből Stage 2-be	2 092	2 699
Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között	2 282	-
Stage 3-ba Stage 1-ből	2 282	-

A 2023. üzleti évben bekerült, és 2023. december 31-én még a könyvekben lévő amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bruttó könyv szerinti értéke 25 456 millió forint. A 2023. január 1-jén a könyvekben lévő és 2023.12.31-ig kivett (de lejárat kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bruttó könyv szerinti értéke 178 492 millió forint.

Hitelezési veszteség változása – Hitelintézetekkel szembeni követelések

millió forintban	Növekedés		Feloldás	Hitelkockázat változás	Egyéb	
	2023.01.01					2023.12.31
Stage 1	-265	-160	132	-7	6	-294
Összesen	-265	-160	132	-7	6	-294

millió forintban	Növekedés		Feloldás	Hitelkockázat változás	Egyéb	
	2022.01.01					2022.12.31
Stage 1	-199	-982	885	36	-5	-265
Összesen	-199	-982	885	36	-5	-265

A 2023. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2023. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értéke 68 186 millió forint. A 2023. január 1-jén és 2023.12.31-ig kivezetett (lejárt vagy a HTC üzleti modelltől való eladás szabályainak megfelelően értékesített) amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értéke 132 403 millió forint.

Hitelezési veszteség változása – Ügyfelekkel szembeni követelések

millió forintban	Növekedés		Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződés módosítások hatásai	Leírások	Egyéb	
	2023.01.01								2023.12.31
Stage 1	-7 811	-2 830	911	17 135	-15 440			157	-7 878
Állami szféra	-12	-	-	47	-81			-3	-49
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-842	-324	294	405	-405			57	-815
Nem pénzügyi vállalkozások	-2 938	-557	276	3 861	-3 247			107	-2 498
Lakosság	-4 019	-1 949	341	12 822	-11 707			-4	-4 516
Stage 2	-21 089	-1 007	1 376	-20 100	22 590	23	3	237	-17 967
Állami szféra	-4	-	-	-45	46	-	-	-	-3
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-6	-	-	-531	529	-	-	-1	-9
Nem pénzügyi vállalkozások	-9 327	-938	215	-3 065	8 730	-1	-	234	-4 152
Lakosság	-11 752	-69	1 161	-16 459	13 285	24	3	4	-13 803
Stage 3	-33 828	-9	8 362	-1 459	-9 837	825	243	143	-35 560
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-32	-	9	-	5	-	-	-	-18
Nem pénzügyi vállalkozások	-9 192	-	1 707	-1 208	-4 578	-18	103	143	-13 043
Lakosság	-24 604	-9	6 646	-251	-5 264	843	140	-	-22 499
POCI	-4 627	-	898	-	329	-25	10	48	-3 367
Állami szféra	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nem pénzügyi vállalkozások	-1 148	-	40	-	209	-27	-	48	-878
Lakosság	-3 479	-	858	-	120	2	10	-	-2 489
Összesen	-67 355	-3 846	11 547	-4 424	-2 358	823	256	585	-64 772

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződés-módosítások hatásai	Leírások	Egyéb		
	2022.01.01							2022.12.31	
Stage 1	-5 387	-4 030	934	12 032	-11 259	7	2	-109	-7 811
Állami szféra	-	-4	-	8	-16	-	-	-	-12
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-323	-564	379	-	-300	-	-	-34	-842
Nem pénzügyi vállalkozások	-2 160	-1 381	227	1 770	-1 325	6	-	-74	-2 938
Lakosság	-2 904	-2 081	328	10 254	-9 618	1	2	-1	-4 019
Stage 2	-22 024	-4 620	1308	-14 792	19 097	36	192	-286	-21 089
Állami szféra	-18	-	-	-	16	-	-	-2	-4
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-3	-	-	-	-3	-	-	-	-6
Nem pénzügyi vállalkozások	-5 154	-4 522	245	-2 754	3 123	12	1	-278	-9 327
Lakosság	-16 849	-98	1 063	-12 038	15 961	24	191	-6	-11 752
Stage 3	-27 189	-11	4 902	-256	-11 394	124	322	-326	-33 828
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-16	-	-	-	-15	-1	-	-	-32
Nem pénzügyi vállalkozások	-9 519	-	1 851	-123	-1 253	-8	177	-317	-9 192
Lakosság	-17 654	-11	3 051	-133	-10 126	133	145	-9	-24 604
POCI	-6 262	-	1 581	-	80	25	9	-60	-4 627
Állami szféra	-3	-	-	-	3	-	-	-	-
Nem pénzügyi vállalkozások	-1 689	-	927	-	-334	6	2	-60	-1 148
Lakosság	-4 570	-	654	-	411	19	7	-	-3 479
Összesen	-60 862	-8 661	8 725	-3 016	-3 476	192	525	-781	-67 355

A „POCI” kategóriába nem kerültek besorolásra az értékvesztétként vásárolt pénzügyi instrumentumokat, ugyanakkor ezen a soron jeleníti meg az Erste Hungary a kivezetett és új eszközként felvett értékvesztett pénzügyi eszközöket. Ezeknél a pénzügyi eszközöknél a szerződéses feltételekben is történt változás (például a forintosított hitelek).

A ‘Képzés’ oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfélkövetelésekre képzett értékvesztést foglalja magában. A nem rulirozó hitelkötelezettségekből származó lehívások is ebben az oszlopban kerülnek bemutatásra, ezért a Stage 2 és Stage 3 kategóriákban a képzés a Stage 1-ből való átsorolást mutatja a kötelezettség-vállalás és a lehívás napja közötti időszakban. A ‘Feloldás’ oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az értékpapír kivezetése miatt váltak szükségessé. A ‘Stage-ek közötti átsorolás oszlopban’ a 2023.01.01 – 2023.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 1-ből Stage 2-be és 3-ba történő átsorolások a Stage 2 és Stage 3 sorokon szerepelnek és kedvezően hatásúak (évről évre növekvő értékvesztés képzés). A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolások hatása a Stage 1-es soron szerepel és kedvező hatású (évről évre növekvő értékvesztés visszairás). Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a ‘Hitelkockázat változás’ soron szerepeltetjük. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változást a ‘Hitelkockázat változás’ oszlopban kerül megjelenítésre. Az oszlop emellett tartalmazza az ‘unwinding’ hatásokat is az amortizált bekerülési értéken értékelt Stage 3-as és POCI kategóriába sorolt ügyfelekkel szembeni követeléseknél.

A tárgyévi ‘unwinding’ hatás a 2 940 millió forint volt (2022-ben 6 705 millió forint) a hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok esetében. Az unwinding kumulált hatása 2023 év végéig 4 982 millió forint volt, ami az ügyfélhiteleknel a nem realizált kamatbevételt jelenti. A ‘Nem jelentős szerződés módosítások hatásai’ oszlop az instrumentumok olyan szerződés módosítások hatásait foglalja magában, melyekből nem következik az instrumentum kivezetése és új instrumentumként történő felvétele a mérlegbe. A ‘Leírások’ oszlop az értékvesztett ügyfelekkel szembeni követelésekkel kapcsolatos teljes leírások hatásait és a kivezetés hatásait foglalja magában.

A hitelportfólióban szereplő nem teljesítő hitelezési kitettségek csökkentése továbbra is a kockázat kezelési terület egyik fő fókuszpontja. A lakossági portfólióban bekövetkezett értékvesztés visszairás a nem teljesítő hitelportfólió csökkenő arányának volt köszönhető. A stage 2-es hitelezési veszteségének megnövekedett szintje az új IFRS9 paraméterek bevezetésének, az új „nemteljesítési fogalom” meghatározásának és az új stage 2-es küszöbértékének köszönhető, amely növelte a stage 2-es ügyfelekkel szembeni követelések állományát és ezáltal az értékvesztést is.

Az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugói a Stage-ek közötti átsorolások. A lenti táblázat az amortizált bekerülési értéken értékelt követeléseket bruttó könyv szerinti értékeinek átsorolását mutatja be az egyes Stage-ek között:

2023	Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között		Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között		POCI	
	Stage 2-be Stage 1-ből	Stage 1-be Stage 2-ből	Stage 3-ba Stage 2-ből	Stage 2-be Stage 3-ból	Stage 3-ba Stage 1-ből	Stage 1-be Stage 3-ból	Nemteljesítő kategóriába teljesítő kategóriából	Teljesítő kategóriába nem teljesítő kategóriából
millió forintban								
Állami szféra								
Egyéb pénzügyi vállalkozások	7	20						
Nem pénzügyi vállalkozások	39 417	37 456	6 004	75	2 231	10	185	-
Lakosság	31 123	38 421	6 914	8 536	3 533	432	298	676
Összesen	70 547	75 897	12 918	8 611	5 764	442	483	676

2022	Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között		Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között		POCI	
	Stage 2-be Stage 1-ből	Stage 1-be Stage 2-ből	Stage 3-ba Stage 2-ből	Stage 2-be Stage 3-ból	Stage 3-ba Stage 1-ből	Stage 1-be Stage 3-ból	Nemteljesítő kategóriába teljesítő kategóriából	Teljesítő kategóriába nem teljesítő kategóriából
millió forintban								
Állami szféra	-	11 860	-	-	-	-	-	-
Egyéb pénzügyi vállalkozások	61	-	11	-	-	-	-	-
Nem pénzügyi vállalkozások	67 006	63 055	1 592	1 457	1 974	-	246	-
Lakosság	20 200	52 253	8 114	1 562	1 809	542	457	757
Összesen	87 267	127 168	9 717	3 019	3 783	542	703	757

A 2023. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2023. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 229 874 millió forint. A 2023. január 1-jén és 2023.12.31-ig kivezetett (lejárt vagy a HTC üzleti modellből való eladás szabályainak megfelelően értékesített) amortizált bekerülési értéken ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 210 261 millió forint.

A 2023. üzleti évben keletkezett, POCI-ként elszámolt AC-s hitelek és ügyfeleknek nyújtott előlegek kezdeti értékelésénél figyelembe vett, élettartamra várható hitelezési veszteségek nem diszkontált összege 634 millió forint volt. Hitelezési veszteség változása – Vevő és egyéb követelések

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	2023.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2023.12.31
Stage 1	-224	-743	795	8	87	2	-75
Stage 2	-59	-	289	-4	-255	4	-25
Stage 3	-	-	-	-	-	-	-
Összesen	-283	-743	1,084	4	-168	6	-100

millió forintban	2022.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2022.12.31
Stage 1	-310	-1 139	1 209	1	23	-8	-224
Stage 2	-23	-	178	-3	-211	-	-59
Stage 3	-	-	15	-13	-2	-	-
Összesen	-333	-1 139	1 402	-15	-190	-8	-283

Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok

Hitelezési veszteség változása – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

millió forintban	2023.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	2023.12.31
Stage 1	-127	-111	71	-	70	-97
Stage 2	-31	-	-	-	2	-29
Stage 3	-234	-	-	-	138	-96
Összesen	-392	-111	71	-	210	-222

millió forintban	2022.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	2022.12.31
Stage 1	-64	-54	11	16	-36	-127
Stage 2	-1	-	-	-	-30	-31
Stage 3	-	-	-	-234	-	-234
Összesen	-65	-54	11	-218	-66	-392

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült és az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt (FVOCI) hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Feloldás' oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az FVOCI értékpapír kivezetése miatt váltak szükségessé. A 'Stage-ek közötti átsorolás oszlopban' a 2023.01.01 – 2023.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 1-ből Stage 2-be és 3-ba történő átsorolások a Stage 2 és Stage 3 sorokon szerepelnek és kedvezően hatásúak (évről évre növekvő értékvesztés képzés). A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolások hatása a Stage 1-es soron szerepel és kedvező hatású (évről évre növekvő értékvesztés visszairás). Az eredménysemleges hatások, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' kerülnek bemutatásra. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre.

Hitelezési veszteség változása – Pénzügyi lízing követelések

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződés módosítások hatásai	Egyéb	2023.01.01	2023.12.31
Stage 1	-131	-34	19	280	-262	-	1	-128
Stage 2	-391	-	26	-613	570	-	7	-401
Stage 3	-539	-	52	-	-50	-	9	-527
POCI	-73	-	3	-	-10	-	-	-80
Összesen	-1 134	-34	100	-333	248	-	17	-1 137

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződés módosítások hatásai	Egyéb		
	2022.01.01						2022.12.31	
Stage 1	-181	-37	18	206	-131	0	-6	-131
Stage 2	-411	0	43	-159	267	0	-131	-391
Stage 3	-4 330	0	299	-149	3 715	1	-75	-539
POCI	-7	0	0	0	-66	0	0	-73
Összesen	-4 929	-37	360	-102	3 785	1	-212	-1 134

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt lízingkövetelésekre képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Stage-ek közötti átsorolás oszlopban' a 2023.01.01 – 2023.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 1-ből Stage 2-be és 3-ba történő átsorolások a Stage 2 és Stage 3 sorokon szerepelnek és kedvező hatásúak (évről évre növekvő értékvesztés képzés). A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolások hatása a Stage 1-es soron szerepel és kedvező hatású (évről évre növekvő értékvesztés visszairás). Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre. Az oszlop emellett tartalmazza az 'unwinding' hatásokat is az amortizált bekerülési értéken értékelt Stage 3-as és POCI kategóriába sorolt lízingköveteléseknél (2023-ban 24 millió forint, 2022-ben 25 millió forint). A 'Nem jelentős szerződés módosítások hatásai' oszlop az instrumentumok olyan szerződés módosítások hatásait foglalja magában, melyekből nem következik az instrumentum kivezetése és új instrumentumként történő felvétele a mérlegbe. A 'Leírások' oszlop a lízingkövetelésekkel kapcsolatos teljes leírások hatásait és a kivezetés hatásait foglalja magában.

A tárgyévi és az előző üzleti évben az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugója a Stage-ek közötti átsorolás volt. A lízingköveteléseknek bruttó értéke melyek 2023. december 31-ig más Stage-ben szerepeltek mint 2023 január 1-én, a következőképpen alakultak:

millió forintban	2022	2023
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		
Stage 2-be Stage 1-ből	3 135	3 202
Stage 1-be Stage 2-ből	1 439	2 813
Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között		
Stage 3-ba Stage 2-ből	186	190
Stage 2-be Stage 3-ból	5 328	54
Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között		
Stage 3-ba Stage 1-ből	135	-
Stage 1-be Stage 3-ból	23	11
POCI átsorolás		
Nem teljesítőbe teljesítőből	109	4
Teljesítőbe nem teljesítőből	-	12

A 2023. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2023. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken lízingkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 5 711 millió forint. A 2023. január 1-jén és 2023.12.31-ig kivezetett (lejárt vagy a HTC üzleti modellből való eladás szabályainak megfelelően értékesített) amortizált bekerülési értéken lízingkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 1 365 millió forint.

Hitelezési veszteség változása – A hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák

millió forintban	2023.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2023.12.31
Stage 1	-2 306	-974	782	4 754	-3 930	47	-1 627
Stage 2	-2 761	-	981	-3 062	3 088	59	-1 695
Stage 3	-304	-	6	-2 496	-270	1	-3 063
Nem teljesítő	-56	-	43	-	-196	-	-209
Összesen	-5 427	-974	1 812	-804	-1 308	106	-6 594

millió forintban	2022.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2022.12.31
Stage 1	-1 737	-2 746	1 434	2 405	-1 630	-32	-2 306
Stage 2	-1 458	0	2 078	-2 671	-706	-4	-2 761
Stage 3	-389	0	584	-593	119	-25	-304
Nem teljesítő	-40	-33	15	0	-2	0	-56
Összesen	-3 624	-2 779	4 111	-859	-2 215	-61	-5 427

A „Hitelkockázat változás” oszlop magában foglalja az időérték-hatást (unwinding), mely a nemteljesítő hitelkeretek és garanciák élettartama során keletkeznek.

A tárgyévi és az előző üzleti évben az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugója a Stage-ek közötti átsorolás volt. Azoknak a hitelkereteknek és garanciáknak a névértéke, melyek 2023. december 31-ig más Stage-ben szerepeltek mint 2023 január 1-én, a következőképpen alakultak:

A hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák értékvesztési kategóriák közötti átsorolásai (bruttó alapú bemutatás):

	2022	2023
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		
Stage 2-be Stage 1-ből	37 645	12 648
Stage 1-be Stage 2-ből	21 071	21 012
Átsorolás Stage 2 és Nem teljesítő között		
Nem teljesítőbe Stage 2-ből	195	1 736
Stage 2-be Nem teljesítőből	120	111
Átsorolás Stage 1 és Nem teljesítő között		
Nem teljesítőbe Stage 1-ből	135	79
Stage 1-be Nem teljesítőből	66	80
Mérlegen kívüli hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák, melyek év közben kerültek be a könyvekbe és nem kerültek ki teljes mértékben	237 119	79 304
Mérlegen kívüli hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák, melyek január 1-jén már a könyvekben voltak és év közben teljes mértékben kikerültek a könyvekből	96 897	187 711

35) Az előre tekintő információk alapján végzett elemzésekhez használt scenáriók áttekintése

Előre tekintő információk felhasználása

A felhasznált paraméterek egy időpillanatra számított kockázati értéket mutatnak, az előre tekintő információk (FLI) beépítésével. Ez a makroökonómiai változókra vonatkozó előrejelzésekben testesül meg, egy alapértelmezett és további alternatív forgatókönyvek alapján. Az alternatív scenáriók a hozzájuk tartozó valószínűségekkel az alapesettől való eltérésként értelmezendők, ahol az alapesetnek tekintett előrejelzést – kevés kivételtől eltekintve – az Erste Group fejlesztési szervezeti egysége készíti. A több forgatókönyvre való tekintettel a „semleges” PD (és részben az LGD is) a makroökonómiai modell használatával módosul, amely a vonatkozó makroökonómiai változókat összeköti a kockázati tényezőkkel. Az előre tekintő információk az első három évre számított várt hitelezési veszteségbe vannak beépítve. A negyedik évtől kezdve az élettartam hátralévő részére a paraméterek becslése visszatér a ciklusokon átívelő megfigyelésekhez.

Így az FLI-t figyelembe vevő, nem torzított, valószínűséggel súlyozott értékvesztést az egyes makrogazdasági forgatókönyvek előfordulási valószínűségét reprezentáló súlyok felhasználásával számítjuk. Tipikus makrogazdasági változók lehetnek a hazai GDP érték, a munkanélküliségi ráta, az infláció, a termelési index, valamint a piaci kamatlábak. A változók kiválasztása attól is függ, hogy az adott helyi piacra megbízható előrejelzések rendelkezésre állnak-e. A becsült gazdasági fejlődés fő mutatója a GDP. Emellett az ukrajnai háború gazdasági hatásai az infláció és a kamatok növekedéséhez vezettek.

A makroeltolások FLI modellek rendszeres újralibráláson esnek át, hogy tükrözzék a legfontosabb makrováltozókat. A legnagyobb statisztikai relevanciával rendelkező változók kerülnek be a modellbe. 2023-ban egy új változó, a működési ország került be a csoport-szintű vállalatokra vonatkozó FLI-be.

Az Erste Bank Hungary 2023 negyedik negyedévében felülvizsgálta az FLI-t az alap-, lefelé és felfelé mutató forgatókönyvekre vonatkozó előrejelzések szerint. Az Erste Group úgy döntött, hogy 50%-os súlyt rendel az alap forgatókönyvhöz a megelőző évhez képest stabilabb makrogazdasági előrejelzések alapján. Az átfogó stresszteszt (CST) továbbra is beépül a lefelé mutató scenárióba. A stressz forgatókönyv a 2023-as átfogó stresszteszt feltevései alapján frissült. A modell módosításai igazodnak a makrogazdasági előrejelzések továbbra is fennálló bizonytalanságához és a visszaesés instabil geopolitikai helyzet miatt növekvő valószínűségéhez, valamint ennek az ECL-re gyakorolt hatásához.

A Bank az Csoportos értékelés részben közzéteszi a makroszenáriókra vonatkozó stage besorolási és értékvesztési érzékenység vizsgálatát.

Alap forgatókönyv

Az Erste Group arra számít, hogy az euróvízióna gazdasága 2024 második negyedévtől fokozatosan fellendül. Az euróvízióna alapkilátásai tekintetében a fő tényező 2024-ben az inflációs nyomás mérséklése a hazai és globális szinten. Az európai gáz- és villamosenergia-árak jelentősen csökkentek, és a globális ellátási láncok enyhülése tovább mérsékelte az inflációs nyomást az elmúlt hónapokban. Az előrejelzések szerint a fogyasztók reálbére növekedni fog 2024-ben, ami a lakossági fogyasztás 2024-es növekedésének kedvez. A globális készletleépítés várható vége 2024 folyamán fokozatosan javítja a gyártó vállalatok rendelési helyzetét és rendelésállományát. Ez egy további növekedést támogató tényező 2024 első félévében. Az Erste Hungary előrejelzése szerint ebben a környezetben 2024 első félévében a fogyasztás és a beruházások fokozatos gyorsulása várható. Ebben a környezetben az Erste Group arra számít, hogy az EKB 2024 júniusában vág majd először kamatot.

Az alapforgatókönyv és az átfogó stresszteszt forgatókönyv kockázatai, mint a negatív forgatókönyvhöz hozzáadott szempontok

Az ukrajnai háború továbbra is jelentős kockázati tényező. Ha tovább eszkalálódik, az potenciálisan ronthatja a globális befektetői hangulatot az euróvízióna tekintetében, és potenciálisan tompíthatja a növekedést.

Oroszország egyre több „barátságtalan” ország gázellátását szakíthatja meg. Az energiabiztonság prioritássá válik azon uniós döntéshozók számára, akik úgy vélik, hogy kevésbé kell függniük az orosz áruktól, és fel kell gyorsítani az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való átállást. Ez a cél energiapolitikai sokkot vált ki, amelynek következtében a CO₂-kibocsátás ára az első évben az egekbe szökik, kikristályosítva a rendezetlen átmenet kockázatát. Az energiapolitikai sokk súlyosbítja az energia/fogyasztói árak emelkedését, és lehoronyozza az inflációs várakozásokat; ami arra készteti az EKB-t, hogy agresszíven szigorítsa a monetáris politikát (a teljes hozamgörbét érintve), hogy kordában tartsa az inflációt.

Ezenkívül a Vörös-tengeren jelenleg tapasztalható zavarok, amelyek nyomást gyakorolnak az Európa és Ázsia közötti konténerhajó-forgalomra, ismét kiválthatják az ellátási lánc problémáit. Ez a jelenlegi alapforgatókönyvünkben vártnál magasabb inflációhoz vezethet.

A kamatlábak gyors emelkedése veszélyt jelent a vállalatok és a fogyasztók beruházásaira, ami a az alapszenáriónkban jelenleg vártnál alacsonyabb beruházásokat eredményezhet.

A magasabb harmonizált fogyasztói árindex (HICP) – különösen a villany-/gázzámlák – csökkenti a rendelkezésre álló jövedelmet és visszafogja a fogyasztást. Tekintettel a világvárványtól örökölt magas adósságállományra, a növekvő katonai kiadások és a magasabb energiaárak/menekültáradat mérséklését célzó expanzív fiskális politika arra készíti a befektetőket, hogy megkérdőjelezzék az adósság fenntarthatóságát. A zöld energiából származó energiaellátás nagymértékű ingadozása miatt az elektromos hálózatra nehezedő átmeneti nyomás a villamosenergia-árak átmeneti emelkedését eredményezheti, ami árthat az ipari aktivitásnak és a fogyasztók vásárlóerejének.

A fő változók alap és a súlyozott forgatókönyv szerinti kimeneteit táblázatos formában tesszük közzé a 2024-2026 közötti időszakra vonatkozóan.

Az alapforgatókönyvet felfelé eltérítő kockázati körülmények

Ha a globális ipar gyorsabban és nagyobb mértékben kap erőre, mint az alapszenárióban, az mindenképpen azonnali kedvező hatást gyakorolna a német gazdaságra. A Németország és az eurózóna más főbb országai közötti szoros kapcsolat miatt a német ipar gyorsabb és fokozottabb erősödése szintén azonnali kedvező hatással járna az eurózóna iparának egészére. Az európai ipar gyorsabb és fokozottabb erőre kapása a 2024-es és 2025-ös GDP növekedésnek határozottan adna egy lökést, ahogy az ipari tevékenység visszaerősödése gyorsabb és fokozottabb lenne, mint amivel jelenleg az alapforgatókönyvünkben számolunk. Ebben a forgatókönyvben arra számítunk, hogy a fogyasztói hangulatot is kedvező hatások érik. Így az alapforgatókönyvünkhöz képest a lakossági fogyasztás jobban hozzájárul a növekedéshez 2024-ben és 2025-ben. A szolgáltatászektorra is kedvezően hatna a jobb fogyasztói hangulat. Mindazonáltal az inflációs nyomás további fokozatos enyhítése – különösen a szolgáltatászektorban – mindenképpen szükséges ebben a forgatókönyvben, hogy ne kerüljön veszélybe az EKB várt kamatvágása.

A GDP alakulására vonatkozó alap, felfelé mutató és lefelé mutató forgatókönyv

GDP növekedés %-ban	Súlyozott valószínűség				
	Szenárió	2024-2026	2024	2025	2026
2023	Növekedés	1%	4,35	5,18	4,88
	Stagnálás	50%	3,20	3,40	3,30
	Csökkenés	49%	-1,99	-0,54	0,56
	Szenárió	2023-2025	2023	2024	2025
2022	Növekedés	1%	3,2	4,7	6,1
	Stagnálás	40%	0,2	4,2	3,4
	Csökkenés	59%	-6,5	0,5	1,8

A fő változók alap szenárió szerinti és súlyozott értékei

2023.12.31.	Alap szenárió			Szenárióval súlyozott kimenet		
	2024	2025	2026	2024	2025	2026
GDP növekedés	3,20	3,40	3,30	0,68	1,49	1,98
Munkanélküliségi ráta	3,70	3,60	3,60	4,26	4,06	3,91
Hozamok_5Y	6,39	5,83	5,73	7,39	6,83	6,73
Hozamok_10Y	6,14	5,79	5,66	7,38	6,80	6,31

2022.12.31	Alap szcenárió			Szcenárióval súlyozott kimenet		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
GDP növekedés	0,20	4,20	3,40	-3,74	2,06	2,50
Munkanélküliségi ráta	4,11	3,57	3,57	5,90	4,89	4,54
Hozamok_5Y	7,62	6,42	6,03	8,62	7,43	7,03
Hozamok_10Y	6,96	6,07	5,81	8,46	8,13	8,24

Csoportos értékelés

Az Erste Bank Hungary az ukrajnai háború és az energiaválság okozta bizonytalanság miatt előre meghatározott portfólió-jellemzők alapján a szokásos SICR értékelésen túl overlay szabályokat (azaz stage 2 besorolást) alkalmazott. Ez az összes érintett üzletágra megtörtént. Ez szükségessé teszi a kivételek alkalmazását is, amennyiben megfelelően dokumentálva van a portfólió többi részétől eltérő érinthetség.

2022 júniusában az Erste Bank Hungary bevezette az ukrán háború miatti overlayt (UA overlay), a gazdasági visszaeséssel érintett iparágak (ciklikus iparágak) és az egyéves IFRS PD kombinációjaként. A Bank azonosította azon iparágakhoz tartozó portfólióját, amelyeket a költségtételek inflációja és a kamatlábak emelkedése alapján érzékenyen érinthet a makrogazdasági környezet, ami mind a fogyasztói, mind a termelési oldalon a bizalom csökkenéséhez, így a fogyasztás és a beruházások csökkenéséhez vezet.

A ciklikus iparágakon kívül az Erste Bank Hungary 2022 szeptemberétől további overlayt („Energia overlay”) vezetett be az energiapiaci jelenlegi torzulásai miatt, amelyek hatással vannak a gáz, illetve az energia elérhetőségére és árára. A gázhiány miatt két fő terület lett azonosítva az ügyfelekre; az energiaigényes termelési folyamatok, vagy a gázra, mint termelési folyamatainkban elsődleges erőforrásra való támaszkodás. A sebezhetőséget a gázfüggőség, a (korlátozott) helyettesítési lehetőségek, valamint a helyettesítés pénzügyi, fedezeti és ármechanizmusokra gyakorolt hatásai okozzák. A természeti erőforrások és nyersanyagok, a fém és a vegyipari ágazatok a leginkább érintettek.

A Bank negyedévente kiértékeli a csoportos SICR értékelés alkalmazásának feltételeit (kikerülést kiváltó okokat). Megállapítottuk, hogy a ciklikus iparágak esetében a kockázat nem szűnt meg, de nem is materializálódott. Ezért 2023 decemberében a 2022-ben alkalmazott szabályok érvényben maradtak.

Az energiaipar esetében arra a következtetésre jutottunk, hogy a kikerülést kiváltó feltételek részben teljesültek, leginkább az energia rendelkezésre állása tekintetében. Az elektromos áram iránti kereslet két éve folyamatosan csökkent az Európai Unióban, annak ellenére, hogy az árak rekord magasságból estek. Másrészt 2023-ban némi tartós keresletcsökkenés jelei is mutatkoztak, különösen az energiaigényes vegyiparban és az elsődleges fémgyártásban. Ezek a szegmensek továbbra is érzékenyek lesznek az energiaár-sokkokra. Továbbá az energiaszektorhoz tartozó valamennyi vállalatot potenciálisan érinthetik a jelenlegi energiapiaci torzulások. Mindazonáltal az energiaszektorban működő egyes üzleti modelleknek inkább kedvez a jelenlegi helyzet, és így nem mutatják az energiaszektor széles körű általános portfóliójegyeit. Ezért 2023 decemberében csak a bizonyos iparágak (energiatermelés és -elosztás, valamint fűtés) esetében alkalmaztuk a csoportos értékelés során a 2-es értékelési kosárba helyezést - kivéve néhány egyedileg másként értékelt vállalatot.

A 4 871 milliárd forintos (2022: 5 287 milliárd forint) teljes hitelkockázati kitettségből az overlay vizsgálat alatt álló portfólió a következők:

- 44,8 milliárd kitétséggű ciklikus iparág, melyből 23,1 milliárd forint van Stage 2-ben,
- 202,7 milliárd kitétséggű energia szektor, melyből 179,5 milliárd forint van Stage 2-ben.

A várható hitelezési veszteségre gyakorolt hatás

A lenti elemzési táblázat bemutatja az overlayek és az FLI-k 2-es értékelési kosárba átsorolási hatását és az ennek eredményeképpen növekvő hitelveszteséget. Ezen kívül érzékenységvizsgálat történt az alap, a felfelé mutató és a lefelé mutató forgatókönyvekre.

Az ukrán overlay következtében 2023 decemberében 23 100 millió forint Stage 2-es kitettség volt a ciklikus iparágban és 179 453 millió forint az energiaszektorban 312 millió forint ciklikus iparági, és 643 millió forint energetikai szektorra vonatkozó overlay miatti többlet becsült hitelkockázati veszteséget maga után vonva.

Ahogy fentebb írtuk, az FLI 2023 negyedik negyedévében a legutóbbi makroszcenáriók alapján újrabecslésre került. Az FLI miatt a stage 2-es kitettség 2023 decemberében 42 054 millió forintra nőtt (62 775 millió forint 2022 decemberében). A Stage 2 kitettség FLI miatti növekedése hatással volt hitelveszteség mértékére is: 2023 decemberében 9 574 millió forint, szemben a 2022 decemberi 15 102 millió forinttal.

A forgatókönyv-szimuláció érzékenységi elemzéseket mutat be, amelyek csak a PD-k eltérő értékéből adódó változásokat veszik figyelembe, ha az alap, a lefelé mutató vagy felfelé mutató scenárió 100%-os súllyal rendelkezik. Ezeknek a forgatókönyveknek az érzékenységet a jelenlegi rendszerben szereplő – súlyozott forgatókönyvekkel számolt – PD-khez képest számítjuk ki (a súlyokat és forgatókönyveket a fenti „Az előretékintő információk felhasználása” szakaszban közöljük). Mind a stage besorolás, mind az eredményül kapott hitelveszteség az adott forgatókönyv PD-kkel került szimulálásra.

A 100%-os alapforgatókönyv beépítése a jelenleg alkalmazott valószínűséggel súlyozott forgatókönyv helyett a Stage 2-es kitettség 19 266 millió forintos (2022: 30 765 millió forintos) csökkenését eredményezné, ami 2 598 millió forintos hitelveszteség csökkenést eredményezne (2022: 6 921 millió forint).

A lefelé mutató forgatókönyv 24 468 millió forintos növekedést eredményezne a stage 2-es állományban (2022: 27 485 millió forint), 3 145 millió forint többlet hitelveszteséget eredményezve (2022: 4 909 millió forint).

A hitelveszteség tekintetében a pozitív előjel (+) felszabadítást jelöl, míg a negatív előjel (-) képzést. A bemutatott érzékenységi eredmények belső szimulációkon alapulnak.

Előretékintő információ (FLI) és csoportos SICR elemzés

	Jelenlegi státusz - paraméterek (FLI eltolással)						Szimulációk – az FLI eltolás hatása		
	Stage 1	Stage 2	Összesen	Stage 2 hatás		FLI eltolás	Növekedés scenárió	Stagnálás scenárió	Csökkenés scenárió
				Csoportos overlay az alábbiak miatt					
			UA háború - Ciklikus	UA háború - Energia					
millió forintban									
2023. december 31									
Hitelkockázati kitettségre gyakorolt hatás	3 593 972	422 995	4 016 967	23 100	179 453	42 054	-38 396	-19 266	24 468
Értékvesztésre gyakorolt hatás	-10 850	-20 524	-31 374	-312	-643	-9 574	5 769	2 598	-3 145
2022. december 31									
Hitelkockázati kitettségre gyakorolt hatás	4 015 624	500 952	4 516 576	89 902	271 228	62 775	-45 160	-30 765	27 485
Értékvesztésre gyakorolt hatás	-11 893	-24 695	-36 588	-1 805	-1 388	-15 102	10 811	6 921	-4 909

Átstrukturálás, újratárgyalások és kényszerű átstrukturálás (forbearance)

Az átstrukturálás az ügyfél hiteltörlesztési feltételének szerződéses módosítását jelenti, ideértve a futamidőt, a kamatlábat, a díjakat, az esedékes tőkeösszeget vagy ezek kombinációját. A kényszerű átstrukturálást a Bank vagy az ügyfél kezdeményezheti (munkahely elvesztése, betegség stb. miatt). A forbearance összetevői lehetnek a törlesztőrészlet csökkentése, a futamidő meghosszabbítása, kamatcsökkentés vagy -elengedés, tőkecsökkentés vagy -elengedés, a rülirozó hitelek átváltása annuitásos hitellé és/vagy egyebek.

A kényszerű átstrukturálás alatt azt értjük, amikor egy ügyfél ügyleteinek módosítására kerül sor (pénzügyi nehézségek miatt), a szerződéses feltételek úgy módosulnak, melynek eredményeképpen az ügyfél kedvezőbb helyzetbe kerül, mint a szerződésmódosítást megelőzően. Az ügyfél akkor számít pénzügyi nehézséggel küzdő ügyfélnek, amennyiben az alábbi kritériumok egyike teljesül:

- Az ügyfél több, mint 30 napot meghaladó késedelmre van (30 DPD) bármelyik számláján az elmúlt 3 hónapban, vagy
- Az ügyfél több, mint 30 napot meghaladó késedelembe kerülne átstrukturálás nélkül,

- az ügyfél nemteljesítő státuszt kapott,
- az ügyfél az átstrukturálás nélkül nemteljesítővé válna,

A nem lakossági szegmens számára további kritériumok:

- az ügyfél korai figyelmeztetési kategóriába tartozik;
- az ügyfél pénzügyi mutatóinak romlása miatt ratingbeli visszaesést okoz;
- az ügyfél esetében a nemteljesítés valószínűsége megnő.

Az alábbi kedvezmények vezetnek kényszerű átstrukturáláshoz:

- a szerződés módosítása / refinanszírozás nem történt volna meg, ha az ügyfél nem került volna pénzügyi nehézségbe,
- előnyös különbség van az ügyfél módosított és nem módosított szerződése között,
- a módosított / refinanszírozott szerződés kedvezőbb feltételeket tartalmaz, mint a többi hasonló kockázati profilú ügyfél esetében,
- a szerződésben megengedett forbearance rendelkezések aktiválása,
- lényeges pénzügyi vagy nem pénzügyi megállapodásról való lemondás.

A teljesítő forborne kitettség megszüntethető, és a kitettségek kiesnek a forborne státusz alól amennyiben:

- legalább két év telt el attól a naptól, amikor a kitettség teljesítő forborne státusszá minősítették (próbaidő),
- a forborne fizetési ütemezési tervben a törlesztőrészek 50%-a rendszeresen befizetésre került minimum a próbaidő feléig (lakossági ügyfelek esetében),
- rendszeres törlesztés történt minimum a próbaidő felénél (vállalati ügyfelek esetében),
- amennyiben a jelentős visszafizetés magában foglalja a korábban késedelmes (ha van ilyen), vagy leírt (ha nem volt késedelmes) tartozást (mindkét szegmens esetében),
- a próbaidő alatt nem esik az ügyfélkitettség 30 napos késedelembe.

A teljesítő forborne kitettségek akkor kapnak nemteljesítő forborne státuszt, ha:

- az ügylet módosítása teljes vagy részleges elengedést tartalmaz
- a forborne intézkedések meghosszabbításra kerülnek és az ügyfél nemteljesítő forborne státuszban volt,
- az ügyfél 30 napos késedelembe esik a forborne kitettségére és nemteljesítő forborne kitettségben volt,
- az ügyfélre teljesülnek a szabályzatban meghatározott 'default' kritériumok, illetve
- azoknál a vállalati ügyfeleknél, ahol az átstrukturálási megegyezés nem záródott le 18 hónapon belül az első forborne mérés óta.

A nemteljesítő forborne kitettség megszüntethető és átminősíthető teljesítővé a próbaidő alatt az alábbiak teljesülése esetén:

- egy év eltelt a kitettség nemteljesítőforborne státuszba kerülése óta. A minimum 1 éves időszak az alábbi események közül a legutóbbtól indul:
 - o Az átstrukturálási intézkedések meghosszabbításának pillanata.
 - o Az a pillanat, amikor a kitettség besorolása nemteljesítő lesz.
 - o A türelmi idő vége, amely az átstrukturálási megállapodásban szerepel.
- a forbearance intézkedés nem vezet a kitettség nemteljesítőforborne kitettséggé válásához,
- az ügyfél a default definíció alapján nem került default besorolásba
- lakossági ügyfelek esetében: az ügyfél bizonyította, hogy képes betartani az alábbi feltételeket:
 - o az ügyfélnek az elmúlt 6 hónapban nem volt több mint 30 napot meghaladó késedelme, illetve nincs lejárt tartozása;
 - o az ügyfél visszafizette a teljes lejárt (illetve leírt) tartozását (amennyiben volt az ügyfélnek);
- vállalati ügyfelek esetében: a pénzügyi elemzés alapján megállapítható, hogy az ügyfél teljesíteni tudja a meghatározott feltételeket, továbbá az ügyfél nem esett 30 napot meghaladó késedelembe a monitoring időszak alatt és nincs lejárt tartozása.

A vállalati üzletágban a kényszerű átstrukturálás rendszerint a workout egység bevonását is jelenti. A kényszerű átstrukturálások legnagyobb része a workout felelősségi körén belül határozzák meg és monitorozzák a belső szabályozásnak megfelelően. A kényszerű átstrukturálás jelentős kockázatonövekedést jelent és így figyelembe van véve a stage besorolásnál.

Hitelkockázati kitettség, restrukturált kitettség és értékvesztés bontásban

millió forintban	Hitelek és előlegek	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Mérleg egyéb tétélei	Hitelkeretek	Összesen
2023.12.31					
Bruttó kitettség	2 613 388	1 405 382	400 134	452 137	4 871 041
ebből bruttó forborne kitettség	75 317	-	506	2 074	77 897
Teljesítő kitettség	2 553 685	1 403 097	397 500	446 124	4 800 406
ebből teljesítő forborne kitettség	43 920	-	338	1 947	46 205
Értékvesztés a teljesítő kitettségeken	26 778	1 283	20	3 307	31 388
ebből értékvesztés a teljesítő forborne kitettségeken	3 359	-	-	33	3 392
Nemteljesítő kitettségek	59 703	2 285	2 634	6 013	70 635
ebből nemteljesítő forborne kitettségek	31 397	-	168	127	31 692
Értékvesztés a nemteljesítő kitettségeken	39 525	1 279	6	3 262	44 072
ebből értékvesztés a nemteljesítő forborne kitettségeken	22 192	-	-	58	22 250

millió forintban	Hitelek és előlegek	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Mérleg egyéb tétélei	Hitelkeretek	Összesen
2022.12.31					
Bruttó kitettség	2 714 305	1 512 689	402 998	656 791	5 286 783
ebből bruttó forborne kitettség	122 126	-	-	3 666	125 792
Teljesítő kitettség	2 647 383	1 510 407	402 175	655 625	5 215 590
ebből teljesítő forborne kitettség	80 089	-	-	3 429	83 518
Értékvesztés a teljesítő kitettségeken	29 999	1 552	2 997	5 029	39 577
ebből értékvesztés a teljesítő forborne kitettségeken	4 101	-	-	77	4 178
Nemteljesítő kitettségek	66 922	2 282	822	1 166	71 192
ebből nemteljesítő forborne kitettségek	42 037	-	-	237	42 274
Értékvesztés a nemteljesítő kitettségeken	39 037	1 105	320	358	40 820
ebből értékvesztés a nemteljesítő forborne kitettségeken	25 765	-	-	68	25 833

A restrukturált hitelkitettség típusai

millió forintban	Bruttó forborne kitettség	Szerződéses feltételek módosítása	Refinanszírozás
2023.12.31			
Hitelek és követelések	75 317	71 634	3 683
Hitelkeretek	2 580	2 530	50
Összesen	77 897	74 164	3 733

millió forintban	Bruttó forborne kitettség	Szerződéses feltételek módosítása	Refinanszírozás
2022.12.31			
Hitelek és követelések	122 126	116 244	5 882
Hitelkeretek	3 666	3 662	4
Összesen	125 792	119 906	5 886

A táblázatban a hitelek és követelések magukba foglalják a vevő és lízingköveteléseket is.

Nemteljesítő kitettségek és hitelkockázati veszteség

A nemteljesítőnek minősített hitelkockázati kitettség meghatározását a „Hitelkockázati besorolás” alfejezetben található kockázati kategóriák leírásában találja. A hitelkockázati veszteségek tartalmazzák a pénzügyi eszközökre képzett hitelezési értékvesztést, a kölcsönkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra képzett hitelezési veszteséget (az IFRS 9 hatálya alá tartozó valamennyi céltartalék), valamint az egyéb kötelezettségekre képzett céltartalékokat.

A hitelezési céltartalékok (minden stage-et együttvéve) a jelentett nemteljesítő (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) hitelkockázati kitettség 106,8%-át (2022: 108,3%) fedezték. A nemteljesítő-hitelkockázati kitettség értékvesztésekkel nem fedezett részére az Erste Hungary feltételezi, hogy megfelelő szintű biztosítékok és egyéb megtérülések állnak rendelkezésre.

2023 során a nemteljesítő hitelkockázati kitettség 558 millió forinttal, 0,8%-kal csökkent, míg a hitelekre és előlegekre képzett hitelezési céltartalék a hitelvállalási kötelezettségekre és pénzügyi garanciákra képzett hitelezési céltartalékkal együtt 1 661 millió forinttal (-2,2%) csökkent. Ez a nemteljesítő hitelkockázati kitettség hitelkockázati céltartalékkal való fedezettségének 1,5 százalékpontos csökkenését eredményezte.

Az alábbi táblázatok a nemteljesítő hitelkockázati kitettség hitelezési céltartalékkal való fedezését mutatják (fedezet figyelembevétele nélkül) 2023. december 31-én és 2022. december 31-én. Az adatszolgáltatási szegmensek közötti értékvesztés-szintek eltérései az adott piac kockázati helyzetéből, az eltérő biztosítéki szintekből, valamint a helyi jogszabályi környezetből és szabályozási követelményekből adódnak.

A nemteljesítési ráta (NPE ráta) a nemteljesítő hitelkockázati kitettség és a teljes hitelkockázati kitettség hányadosa, míg az NPE fedezettségi mutató a teljes hitelezési veszteség (az IFRS 9 hatálya alá tartozó összes értékvesztés) osztva a nemteljesítő AC és FVOCI hitelkockázati kitettséggel. A fedezet nincs figyelembe véve az NPE fedezeti mutatóban.

Nemteljesítő kockázati kitettség üzleti szegmens és értékvesztés szerinti bontásban

millió forintban	Nemteljesítő		Bruttó ügyfélhitelek kitettsége		Értékvesztés AC	Nemteljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség		NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC	Összesen	AC	Összesen	AC	Összesen	AC
2023.12.31													
Lakosság	38 688	37 473	1 410 915	1 014 013	46 536	13 033	11 868	2,74%	3,70%	120,29%	124,19%	33,69%	31,67%
Vállalatok	31 946	29 327	1 608 524	1 363 345	27 401	13 032	13 032	1,99%	2,15%	85,77%	93,43%	40,79%	44,44%
Csoportszintű vállalatok	0	0	694 522	577 907	1000	0	0	0,00%	0,00%			0,00%	
ALM	0	0	1 157 080	1 134 991	523	0	0	0,00%	0,00%				
Összesen	70 634	66 800	4 871 041	4 090 256	75 460	26 065	24 900	1,45%	1,63%	106,83%	112,96%	36,90%	37,28%

millió forintban	Nemteljesítő		Bruttó ügyfélhitelek kitettsége		Értékvesztés AC	Nemteljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség		NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC	Összesen	AC	Összesen	AC	Összesen	AC
2022.12.31													
Lakosság	44 345	43 159	1 359 570	1 037 357	46 633	17 777	16 669	3,26%	4,16%	105,16%	108,05%	40,09%	38,62%
Vállalatok	26 809	26 025	1 805 989	1 647 952	29 025	13 137	13 136	1,48%	1,58%	108,27%	111,53%	49,00%	50,48%
Csoportszintű vállalatok	38	-	790 098	632 785	655	-	-	0,00%	0,00%	1 723,68%		0,00%	0,00%
ALM	-	-	1 331 126	1 274 685	808	-	-	0,00%	0,00%			0,00%	0,00%
Összesen	71 192	69 184	5 286 783	4 592 779	77 121	30 914	29 805	1,35%	1,51%	108,33%	111,47%	43,42%	43,08%

Ügyfelekkel szembeni követelések

A következő oldalakon található táblázatok az ügyfeleknek (nem tartalmazva a Központi bankokat és hitelintézeteket) nyújtott hitelállomány szerkezetét mutatják be különböző bontások szerint. A kölcsönök és előlegek (LTC-loan to customer) kategóriába tartoznak a következő elemek:

- az eredménnyel szemben valós értéken nyilvántartott kölcsönök
- amortizált bekerülési értéken nyilvántartott kölcsönök és előlegek
- pénzügyi lízing követelések
- kereskedelmi és más követelések

A bemutatás a hitelezési veszteségre képzett céltartalékok és fedezetek nélküli bruttó könyv szerinti értéken történik

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és devizabontásban

millió forintban	EUR	HUF	CHF	USD	Egyéb	Összesen
2023.12.31						
Lakosság	8 731	1 226 204	46	94	55	1 235 130
Vállalatok	634 203	429 112	466	577	85	1 064 443
Csoportszintű vállalatok	4 117	15 457	0	0	0	19 574
ALM	5 064	0	0	0	0	5 064
Összesen	652 115	1 670 773	512	671	140	2 324 211

millió forintban	EUR	HUF	CHF	USD	Egyéb	Összesen
2022.12.31						
Lakosság	9 595	1 146 642	68	158	2	1 156 465
Vállalatok	714 404	443 334	503	1 522	99	1 159 862
Csoportszintű vállalatok	3 027	16 267	-	789	-	20 083
ALM	17 952	643	-	-	-	18 595
Összesen	744 978	1 606 886	571	2 469	101	2 355 005

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és kockázati kategória szerint

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2023.12.31					
Lakosság	437 280	602 370	157 355	38 125	1 235 130
Vállalatok	821 936	207 531	13 398	21 578	1 064 443
Csoportszintű vállalatok	18 307	-	1 267	-	19 574
ALM	5 064	-	-	-	5 064
Összesen	1 282 587	809 901	172 020	59 703	2 324 211

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2022.12.31					
Lakosság	371 308	592 211	149 325	43 621	1 156 465
Vállalatok	890 169	153 823	92 569	23 301	1 159 862
Csoportszintű vállalatok	2 350	-	17 733	-	20 083
ALM	-	-	18 595	-	18 595
Összesen	1 263 827	746 034	278 222	66 922	2 355 005

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és IFRS 9 szerinti bontásban

millió forintban	Bruttó ügyfélhitelek kitétsége					Értékvesztés						
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Nem IFRS 9 értékvesztés releváns	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 2 fedezettségi mutató	Stage 3 fedezettségi mutató	POCI fedezettségi mutató
2023.12.31												
Lakosság	706 836	98 775	32 964	10 329	386 227	4 549	13 881	24 084	2 564	14,05%	73,06%	24,82%
Vállalatok	823 400	219 381	19 003	2 599	59	3 471	4 473	12 003	885	2,04%	63,16%	34,05%
Csoportszintű vállalatok	18 536	1039	0	0	0	62	37	0	0	3,59%		
ALM	5 064	0	0	0	0	0	0	0	0			
Összesen	1 553 836	319 195	51 967	12 928	386 286	8 082	18 391	36 087	3 449	5,76%	69,44%	26,68%

millió forintban	Bruttó ügyfélhitelek kitétsége					Értékvesztés						
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Nem IFRS 9 értékvesztés releváns	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 2 fedezettségi mutató	Stage 3 fedezettségi mutató	POCI fedezettségi mutató
2022.12.31												
Lakosság	690 583	105 282	37 158	12 167	311 275	4 045	11 714	25 970	3 548	11,13%	69,89%	29,16%
Vállalatok	877 837	258 646	16 740	6 593	46	4 021	9 824	8 397	1 152	3,80%	50,16%	17,47%
Csoportszintű vállalatok	20 082	1	-	-	-	101	-	-	-	0,04%		
ALM	18 595	-	-	-	-	-	-	-	-			
Összesen	1 607 097	363 929	53 898	18 760	311 321	8 167	21 538	34 367	4 700	5,92%	63,76%	25,05%

A Stage 1 és Stage 2-es hitelek nem értékvesztettek, míg a Stage 3-asok és a POCI értékvesztett hiteleknek minősülnek.

A POCI állományon belül a defaultos ügyfelekkel szembeni követelések 6 528 millió forint (2022-ben 11 837 millió forint volt), a nem defaultos 6 400 millió forint (2022-ben 6 923 millió forint volt).

A következő táblázatokban a nemteljesítő hitelek és ügyfeleknek nyújtott követelések jelentési szegmensenkénti felosztása az ügyfélhitelekre képzett céltartalékkal és a nemteljesítő hitelek fedezetével (NPL) van szembe állítva. Ide tartozik még az NPL-mutató, az NPL-fedezeti ráta (biztosítékok nélkül) és az NPL-fedezettségi mutató is.

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és NPL fedezettség szerinti bontásban

millió forintban	Nemteljesítő		Bruttó ügyfélhitelek kitétsége		Értékvesztés AC	Nemteljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség		NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC	Összesen	AC	AC	Összesen	AC	
2023.12.31													
Lakosság	38 125	36 917	1 235 129	848 903	45 077	13 027	11 862	3,09%	4,35%	122,10%	34,17%	32,13%	
Vállalatok	21 578	21 578	1 064 443	1 064 384	20 832	11 931	11 931	2,03%	2,03%	96,54%	55,29%	55,29%	
Csoportszintű vállalatok	-	-	19 575	19 575	99	-	-						
ALM	-	-	5 064	5 064	-	-	-						
Összesen	59 703	58 495	2 324 211	1 937 926	66 008	24 958	23 793	2,57%	3,02%	112,84%	41,80%	40,68%	

millió forintban	Nemteljesítő		Bruttó ügyfélhitelek kitétsége		Értékvesztés AC	Nemteljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség		NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC	Összesen	AC	AC	Összesen	AC	
2022.12.31													
Lakosság	43,621	42,435	1,156,465	845,190	45,277	17,752	16,643	3,77%	5,02%	106,70%	40,70%	39,22%	
Vállalatok	23,301	23,301	1,159,862	1,159,816	23,393	12,577	12,577	2,01%	2,01%	100,40%	53,98%	53,98%	
Csoportszintű vállalatok	-	-	20,083	20,083	102	-	-	0,00%	0,00%				
ALM	-	-	18,595	18,595	-	-	-	0,00%	0,00%				
Összesen	66,922	65,736	2,355,005	2,043,684	68,772	30,329	29,220	2,84%	3,22%	104,62%	45,32%	44,45%	

Az összesen oszlopok egyaránt tartalmaznak amortizált bekerülési és valós értéken értékelt hiteleket.

Az 'NPL arány' mutatószám a nem teljesítő (non-performing) ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékének és a teljes ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékének hányadosa. A főbb különbségek a 'Hitelkitétségek' részekben kerülnek kifejtésre. A nem teljesítő hitelek mögött főleg ingatlanok állnak fedezetként.

Az NPL fedezettségi mutató (a fedezeteket nem tartalmazva) úgy kerül kiszámításra, hogy a teljes értékvesztés elosztásra kerül a nem teljesítő ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékével. A számításnál a fedezet és a nem várt megtérülés (recovery) nem kerül figyelembevételre.

Az IFRS 9 értelmében a Bank megkülönböztet szerződéses leírást ("contractual write-off" azaz a defaultos ügyfél adósságának elengedése, feltételek nélkül vagy akár feltételekhez kötötten) és technikai leírást ("technical write-off"). Ez utóbbi annak a felismerése, hogy a követelés várhatóan nem hajtható be így eltávolításra kerül a könyvekből, noha még jogi értelemben él. 2023-ban nem került sor ilyen technikai leírásra. Mindkét write-off típus alapfeltevése, hogy ésszerű behajtási intézkedések és a késői behajtás mind alkalmazásra került, az optimális behajtás érdekében. A fedezettel ellátott követelések leírása a fedezet realizálása előtt nem megengedett, ez alól kivételt képez néhány specifikus körülmény. Egyéb módosító hatások vezethetnek még technikai write-off-hoz a végrehajtás, a fedezet vagy követelés semmissé nyilvánítása, jogilag kötelező erejű csőd vagy likvidációs eljárás jelenléte vagy a követelési jogok egyéb okból kifolyó elvesztése, eladása.

Értékpapírosítás

Az Erste Bank nem alkalmaz értékpapírosítást.

36) Piaci kockázat

A piaci kockázat olyan veszteség kockázata, amely a piaci árak, vagy az azokból származtatható paraméterek kedvezőtlen változásából ered.

Ezek a piaci érték változások megjelenhetnek az eredménykimutatásban, az átfogó eredmény kimutatásban vagy a rejtett tartalékokban. Az Erste Hungary-nál a piaci kockázat kamatlábkockázatra, devizakockázatra, részvénykockázatra, árukockázatra és volatilitási kockázatra osztható. Ez mind a kereskedési könyvekben, mind a banki könyvekben szereplő pozíciókat érinti. Az árukockázat az Erste Hungary esetében nem releváns, mert ilyen pozíciója nincsen.

Alkalmazott módszerek és eszközök

Az Erste Hungary Csoport a piaci mozgásokból eredő potenciális veszteségeket standard VaR modell alkalmazásával állapítja meg. A VaR számításnál a Bank az Erste Group csoport szintű módszerét alkalmazza. A számítást a historikus szimuláció módszere alapján végzik egyoldalú 99 százalékos konfidencia szint mellett, egynapos tartási időszakokkal és kétéves szimulációs időszakokkal. A VaR egy előre meghatározott valószínűségű – ez a konfidenciaszint – maximális várható veszteséget ír le egy pozíció normál piaci körülmények között érvényes tartási időszakán belül.

A statisztikai módszerek hatékonyságának megállapítására folyamatos visszamérés kerül alkalmazásra. Ez az eljárás egynapos késleltetéssel készül, hogy meg lehessen állapítani, ténylegesen megvalósultak-e a veszteségekre vonatkozó modell-előrejelzések. 99 százalékos konfidenciaszint mellett a tényleges veszteség egyetlen napon statisztikailag csak évente kétszer - háromszor haladhatja meg a VaR-t (vagyis a 250 munkanap 1 százalékán).

A banki könyvi pozíciókra vonatkozó VaR-számítás (BB-VaR) a csoportszinten használt ICAAP-számításánál használt módszertanon alapul, (2010-től) 250 000 historikus forgatókönyv kiszámításával 1 éves elméleti tartási periódussal és 99,92%-os konfidenciaszinttel. Ugyanez a számítás kerül alkalmazásra a BB-VaR esetében is, 1 napos tartási időszakokkal és 99%-os megbízhatósági szinttel, összhangban a kereskedési könyv módszertanával. Mindkét számítás, az ICAAP és a BB-VaR eredménye az ALCO keretében kerül bemutatásra az ügyvezetőségnek.

A VaR-módszer ismert korlátja, hogy egyrészt a veszteségeket csak a megbízhatósági szintig becsüli meg, másrészt a modell csak a visszatekintési időszakban megfigyelt piaci forgatókönyveket veszi figyelembe a VaR kiszámításához a Bank jelenlegi helyzetére vonatkozóan. Ennek a korlátnak a kiküszöbölésére és a VaR-megközelítésben nem tükröződő szélsőséges piaci helyzetek vizsgálatára az Erste Hungary stresszteszteket végez. Ezeket a stresszteszteket úgy vannak megtervezve, hogy lefedjék az alacsony valószínűségű és nagy hatású piaci mozgásokat.

A stressz tesztek több módszer szerint készülnek el: a kereskedési könyvre a „stresszelt” VaR (SVaR) a normál VaR számításból származik. De ahelyett, hogy a modell az ezt megelőző két évre szimulálna, a vizsgálat sokkal hosszabb időszakot foglal magában, hogy azonosítson egy egyéves időszakot, ami a jelenlegi portfólió melletti releváns stressz időszakot testesít meg. A jogi keretrendszernek megfelelően, ezt az egyéves időszakot használjuk a 99% konfidencia szintű VaR számításához. Ez lehetővé teszi a Banknak, hogy egyrészt elegendő elérhető saját forrást tartson magasabb piaci volatilitású időszakban is a kereskedési könyv számára, másrészt biztosítja az ebből származó eredményhatások beépítését a kereskedési könyvi pozíciók kezelésébe. A VaR és a SVaR számítások eredményei a kereskedési könyvi második pilléres tőkekövetelmények számításánál kerülnek felhasználásra.

Kockázatmérséklési módszerek és eszközök

Az Erste Group csoportszintű szintű módszertana alapján az Erste Hungary a kereskedési könyvi piaci kockázatát különféle limitekkel korlátozza. A kereskedési könyv teljes VaR alapú limitje a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat alapján kerül meghatározásra figyelembe véve a kockázatviselő képességet és az előre jelzett bevételt is.

Minden kereskedési könyvi piaci kockázati tevékenységhez kockázati limitek vannak hozzárendelve, amik statisztikailag konzisztensek a teljes VaR limittel és a VaR mellett a limitek második vonalát képezik.

A kereskedési könyvi VaR minden nap kiszámításra kerül, amely elérhető mind a kereskedési egységek, mind vezetőség számára.

A piaci kockázat elemzése

Az alábbi táblázatok a VaR mértékét mutatják be 99 százalékos konfidenciaszinttel, egy napos tartási időszakkal:

millió forintban	Összesen	Kamat	Hitelfelár	Deviza	Részvény
2023.12.31					
Erste Bank Hungary konszolidált	2 969	3 017	-8	87	-
Banki könyv	2 791	2 799	-8	-	-
Kereskedési könyv	178	218	-	87	-
2022.12.31					
Erste Bank Hungary konszolidált	2 895	2 881	2	105	1
Banki könyv	2 742	2 740	2	-	-
Kereskedési könyv	153	141	-	105	1

A banki könyv kamatláb kockázata

A kamatláb kockázat a piaci kamatlábak mozgása által a pénzügyi instrumentumok valós értékében előidézett kedvezőtlen változás kockázata. Ilyen típusú kockázat akkor merül fel, amikor egyensúlytalanság áll fenn az eszközök és források között (ideértve a mérlegben kívüli tételeket is) azok lejáratára vagy a kamatláb-átározódások időzítése tekintetében.

A kamatláb kockázat azonosítása érdekében minden pénzügyi instrumentum, beleértve a mérlegben nem szerepeltetett tranzakciókat is, lejáratát sávokba kerül rendezésre a hátralévő lejárat vagy az átározódás alapján. Fix lejáratú nem rendelkező (például látra szóló) eszközök statisztikai módszerekkel megállapított modellezett lejáratúval kerülnek besorolásra.

A belső kamatkockázati számításokhoz és a szabályozói kamatkockázati mutatókhoz a maximális lefelé irányuló kockázatra a küszöbszintet az Európai Bankfelügyeleti Hatóság nem-kereskedési tevékenységből származó kamatkockázat kezeléséről szóló irányelveinek (EBA/GL/2018/02) III mellékletében szereplő értékekre jelenti.

Nyitott devizapozícióból adódó kockázat

A Bank számos árfolyamhoz kapcsolódó kockázatnak van kitéve. Ez érinti a nyitott devizapozíciókból eredő és egyéb kockázatot. A nyitott devizapozíciókból eredő kockázat az árfolyammal kapcsolatos kockázat, amely az eszközök és források közötti egyenlőtlenségből vagy devizával kapcsolatos pénzügyi derivatívákból adódik. Az ilyen kockázatok eredhetnek ügyféllel kapcsolatos tranzakciókból vagy saját számlás kereskedésből. Monitorozásuk és kezelésük napi szintű. A Likviditási és Piaci Kockázatkezelés az előző napi főkönyv alapján kiszámolja a banki könyvi nyitott devizapozíciót, és egy technikai tranzakcióval zárja a pozíciót a kereskedési könyvvel. A cél az, hogy a banki könyvnek nulla közeli nyitott devizapozíciója legyen. A kereskedési könyvben lehet nyitott devizapozíció, aminek mértékét belső limitek korlátozzák. A belső limiteket az Eszköz-Forrás Bizottság határozza meg.

Az alábbi táblázat az Erste Hungary 2023. december 31-ei legnagyobb nyitott devizapozícióit mutatja, összevetve a 2022. december 31-én fennálló nyitott pozícióval.

Nyitott deviza pozíciók

millió forintban	2022	2023
Svájci Frank (CHF)	207	-143
Euró (EUR)	-10 696	-9 637
Japán Yen (JPY)	-11	70
US Dollár (USD)	-170	1 252
Egyéb	-100	243

Hitelfelár kockázata

A hitelfelár kockázata a pénzügyi instrumentumok valós értékének kedvezőtlen mozgásához kapcsolódó kockázata, amelyet a kibocsátó hitelképességében a piac által észlelt változás okoz. Az Erste Csoport értékpapír-portfóliója tekintetében ki van téve a hitelkockázatnak, mind a kereskedési, mind a banki könyvben.

A kereskedési könyv esetében az államkötvények hitelkockázata a VaR és SVaR által lefedett általános piaci kockázat része. A vállalati kötvényeket a VaR és SVaR által lefedett általános kockázat részeként a szektortól, minősítéstől és devizanemtől függően az Erste Hungary benchmark spread görbékhöz rendeli. A kibocsátó specifikus kockázatra a szabályozói tőkekövetelmények 1. pillérének standardizált megközelítése vonatkozik. A 2. pillérben szereplő kereskedési könyv kibocsátó-specifikus kockázata esetében a spread kockázatot szisztematikus és fennmaradó részkockázatra bomlik, és aggregált szinten kerül jelentésre.

A banki könyvben szereplő értékpapírok hitelfelár kockázatának számszerűsítése historikus szimuláción alapul. Ehhez kiszámításra kerül egy éves távon a hitelezési kockázati tényezőkhöz köthető maximális (hipotetikus) lehívás. Mindez a hitelfelár érzékenységen (CR01) alapul, és a kockázati tényezők főként az állampapírokra vonatkozó eszközcsere-felárat, valamint a pénzügyi és vállalati iTRAXX CDS-indexeket jelentik. Az így kapott összeget az ICAAP számítások részeként használjuk fel a banki könyvi portfólió tőkefelhasználásának meghatározására.

Pozíciók fedezése

A banki könyvi kockázatkezelés a tőke gazdasági értékének és a jövőbeli nettó kamatbevétel együttes optimalizációjából áll, figyelembe véve a két mérték különböző időhorizontjából fakadó ellentétes motivációkat. A döntések meghozatalakor a mérlegszerkezet folyamatos alakulása, a gazdasági környezet, a piaci verseny, a várható kockázatok, a nettó kamatbevétel várható alakulása és a likviditási pozíció mind-mind befolyásoló tényezők. A kamatkockázat menedzselésének döntéshozó szerve az ALCO. A javaslatok előkészítéséért és az ALCO-n hozott döntések végrehajtásáért az Eszköz-Forrás Menedzsment felel.

A kockázatkezelés a banki pozíciók fedezésével két tényező fókuszba állításán keresztül valósul meg: ezek a nettó kamatbevétel és a tőke gazdasági értéke. Tágabb értelemben véve a fedezés alatt a Bank kedvezőtlen piaci elmozdulásokkal szembeni kitettségeinek csökkentését értjük, mely azonban nem tartozik az IFRS által definiált fedezeti elszámolás hatálya alá („hedge accounting”). Az Erste Hungary nem alkalmaz fedezeti elszámolást („Hedge accounting”).

37) Likviditási kockázat

Legutóbbi fejlemények

2023-ban az Erste Hungary az Erste Csoportra kiterjedő projekt részeként továbbfejlesztette és kiegészítette a likviditási kockázat számítási és jelentési rendszerét az új technikai környezetben. Ezekkel a fejlesztésekkel ezen a technikai környezetben már minden likviditási mérőszám jól megalapozott.

Ezen likviditási mérőszámok némelyikének bevezetését e mérőszámok újratervezése kísérte. Így a bevezetés során felülvizsgálatra került a hosszú távú strukturális likviditási arány (STRL) és a stressz-tesztelési mérőszám, a Survival Period Analysis (SPA), és bizonyos újratervezések és fejlesztések is végrehajtásra kerültek. A likviditási kockázatot az Erste Hungary a Báze li Bankfelügyeleti Bizottság által felállított elvek és az Uniós szintű és magyar jogszabályok (575/2013/ EU rendelet (CRR) és az 575/2013/ EU rendelet módosításáról szóló 876/2019/ EU rendelet (CRR II), az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a hitelintézetekre vonatkozó likviditásfedezeti követelmények tekintetében történő kiegészítéséről szóló (EU) 2015/61 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet módosításáról és a 2013. évi CCXXXVII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról (Hpt.) alapján határozza meg. Ennek megfelelően megkülönböztetésre kerül a piaci likviditási kockázat, ami annak a kockázata, hogy a Bank nem tud könnyen ellentételezni vagy megszüntetni egy pozíciót piaci áron a piac nem megfelelő mélysége vagy valamely működési zavara miatt, és a finanszírozási likviditási kockázatot, ami annak a kockázata, hogy a Bank nem képes hatékonyan eleget tenni a várható és váratlan, jelenlegi és jövőbeli cash flow és fedezeti igényeknek anélkül, hogy az érintené akár a napi működést, akár a pénzügyi helyzetet.

A finanszírozási likviditási kockázat tovább bontható csőd kockázatra és strukturális likviditási kockázatra. Az előbbi annak rövid távú kockázata, hogy az aktuális vagy jövőbeli fizetési kötelezettségek teljes mértékű, pontos és gazdaságilag igazolt

kielégítése nem lehetséges, míg a strukturális likviditási kockázat a Bank saját refinanszírozási költségének vagy marzsának változásából eredő veszteségek hosszú távú kockázata.

Likviditási stratégia

2023-ban az ügyfélbetétekre maradtak az Erste Hungary elsődleges finanszírozási forrása. A hitelfolyósítás üteme meghaladta a nettó betétállomány beáramlást, a likviditás csökkenés részben a lejáráó államkötvényekből, részben értékpapír kibocsátásból került finanszírozásra.

Az Erste Hungary csoport 2023-ban az Erste Jelzálogbank Zrt.-n keresztül 10 milliárd forint értékben bocsátott ki kötvényeket. (2022: 12,2 milliárd Ft). A jelzáloglevelek teljes egyenlege 155,5 milliárd Ft volt 2023-ban (169,08 milliárd Ft 2022-ben). Ezen felül az Erste Hungary Csoport 32,2 milliárd Ft, 90,5 millió USD és 66,9 millió EUR értékben bocsátott ki kötvényeket a magán-sektornak. (2022-ben 3,7 milliárd forint és 350 millió EUR értékű MREL képes kötvényt bocsátott ki).

Likviditási mutatók

A Bankcsoport az LCR-t az (EU) 2015/61-es Felhatalmazáson Alapuló Rendelet alapján számítja. 2019-ben a az NSFR számítása némileg változott annak érdekében, hogy összhangban legyen a 2013/36/EU (CRR 2) Direktíva bővítésére vonatkozó javaslattal.

Az európai szabályozás mellett vannak helyi likviditási mutatók is, amelyeket az Erste Hungary-nak be kell tartania: DMM: Devizafinanszírozás Megfelelőségi Mutató, DEM: Deviza Egyensúlyi Mutató, JMM: Jelzálog-finanszírozás Megfelelőségi Mutató, Bankközi Finanszírozási Mutató.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A rövid távú fizetéképtelenségi kockázatot a Bank a túlélési időszak mutató (Survival Period – SPA) számításával követi nyomon. Ez az elemzés meghatározza azt a leghosszabb periódust, amit a Bank a likvid eszközeire támaszkodva túl tud élni előre definiált forgatókönyvek mellett, beleértve egy súlyos kombinált piaci és egyedi válságot is. A vizsgált legrosszabb forgatókönyvek egyszerre feltételeznek nagyon korlátozott pénz és tőkepiaci aktivitást és számottevő ügyfélbetét kiáramlást. Ezen felül a szimuláció megnövekedett garancia lehívást, ügyféltípustól függő hitelezést és a kedvezőtlen piaci mozgások miatt a fedezett származékos ügyletek esetében potenciális fedezet kiáramlást feltételez. Az SPA forgatókönyvektől függően akár 12 hónapos stressz periódust is lefed.

A Bankcsoport a Likviditás Fedezeti Rátát az (EU) 2015/61-es Felhatalmazáson Alapuló Rendelet alapján számítja, és jelenti havi szinten a Felügyelet felé egyedi és csoport szinten is. Ezen felül Az Erste Hungary a Nettó Stabil Finanszírozási Mutatóra implementálta a CRR2 követelményeit is. Ezeket a mutatókat a belső riportokban folyamatosan nyomon is követi. Az LCR része a Risk Appetite Statement-nek (RAS). Az LCR limitet a RAS jóval a 100%-os szabályozói limit fölé célozza. Az Erste Hungary az NSFR-t a CRR2 szerint negyedévente jelenti, RAS limitet képez rá, amelyet havi szinten monitoringol.

Emellett a Bank nyomon követi a strukturális likviditási gap-eket is (amelyek a lejáráti eltéréseket tartalmazzák). A likvid eszközökön belüli koncentrációs kockázatot a Bank rendszeresen vizsgálja és jelenti a Felügyelet felé. Az Erste Hungary alap transzferár (FTP) rendszere a strukturális likviditási kockázatkezelés hatékony irányítási eszközének bizonyult.

Kockázatkezelési módszerek és eszközök

Az Erste Hungary meghatározta, folyamatosan felülvizsgálja és tökéletesíti a likviditási kockázat ellenőrzésének és kezelésének általános előírásait (szabványok, limitek és elemzések).

A rövidtávú likviditást a Bank az SPA modellből származó limitek, belső stressz tesztek és belső LCR célok mellett kezeli. A likviditási mutatók rendszeresen bemutatásra kerülnek az Operatív Likviditáskezelési Bizottságnak és az ALCO-nak. A likviditási kockázat kezelésének a másik fontos eszköze az Erste Hungary-n belül az FTP rendszer.

A Bankcsoportnak az évente felülvizsgált Átfogó Készenléti Terve biztosítja a likviditás kezelési folyamatban minden résztvevő közötti szükséges koordinációt egy válság helyzetben.

A likviditási kockázat elemzése

Az Erste Hungary a likviditási kockázatot az alábbi módszerekkel elemzi.

Likviditás fedezeti ráta

Az Erste Hungary az (EU) 2015/61 felhatalmazáson alapuló rendelet szerinti likviditásfedezeti rátát alkalmazza a belső nyomon követésre és a likviditási pozíció kezelésére is. Annak érdekében, hogy a LCR-t a szabályozói és a belső limitek felett maradjanak, az Erste Hungary szorosan nyomon követi a rövidtávú likviditás be- és kiáramlásokat, illetve a rendelkezésre álló szabad likviditást.

A következő tábla mutatja az LCR értékét 2023. december 31-re:

Likviditás fedezeti ráta

millió forintban	2022	2023
Rendelkezésre álló szabad likviditás	1 677 946	1 438 797
Nettó likviditás kiáramlás	1 154 462	767 248
Likviditás fedezeti ráta	145%	188%

Strukturális Likviditási gap

A hosszú távú likviditási pozíciót likviditási gap-ek alkalmazásával kezeli az Erste Hungary részben a szerződéses, részben modellezett cash flow-k alapján a mérleg minden releváns összetevőjére (mérlegen belüli és kívüli). A likviditási pozíció valamennyi lényeges volumennel rendelkező pénznemre kiszámításra kerül.

A várható pénzáramokat az amortizációs ütemtervek alapján lejáratú tartományokba osztjuk. Azoknál a termékeknél, amelyeknél nincsenek szerződés szerinti lejáratok (mint például a látra szóló betétzámlák) a lejáratokat belső viselkedési modellek alapján határozzuk meg.

A következő tábla mutatja a 2023 és 2022 végén fennálló strukturális likviditási gap-eket:

Strukturális Likviditási gap

millió forintban	2022				2023			
	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli
Likviditási gap – mérlegtételek	-337,230	-293,398	755,687	-125,059	-624,944	-14,994	734,656	-94,718
Likviditási gap – mérlegen kívüli tételek	-2,893	762	16,433	1,672	-1,691	-2	-1,141	-859

Az eszközök forrásokat meghaladó értéke pozitív előjellel szerepel, míg a források eszközöket meghaladó értéke negatív előjellel.

Likviditási puffer

Az Erste Hungary rendszeresen nyomon követi a likviditási puffereinek alakulását, ami magában foglalja a készpénzt, a jegybanki kötelező tartalékráta feletti többletet, a meg nem terhelt jegybankképes eszközöket és más likvid értékpapírokat, beleértve a repók és passzív repók hatását. Ezeket az eszközöket egy válság helyzetben rövidtávon mobilizálni lehet, hogy ellensúlyozzák a potenciális pénzkirámlásokat. A likviditási puffer 2023 és 2022 végi lejáratú szerkezetét az alábbi tábla tartalmazza:

A likviditási puffer lejáratú szerkezete

2023.12.31	< 1 hét	1 hét-1 hónap	1-3 hónap	3-6 hónap	6-12 hónap
Készpénz, az előírásokat meghaladó tartalék	18 666	-	-	-	-
Likvid eszközök	1 247 410	-4 505	-3 280	-87 254	-128 106
Jegybankképes hitelkövetelés	22 874	-	-	-	-
Likviditási puffer	1 288 950	-4 505	-3 280	-87 254	-128 106

2022.12.31	< 1 hét	1 hét-1 hónap	1-3 hónap	3-6 hónap	6-12 hónap
Készpénz, az előírásokat meghaladó tartalék	29 814	-	-	-	-
Likvid eszközök	1 186 880	-167	-27 922	-45 599	-178 485
Jegybankképes hitelkövetelés	23 511	-	-	-	-
Likviditási puffer	1 240 205	-167	-27 922	-45 599	-178 485

A fenti számok mutatják a csoport számára potenciálisan folyamatosan elérhető likviditás mennyiségét figyelembe véve az alkalmazandó jegybanki haircut-okat is. Egy krízishelyzetben a kedvezőtlen piaci mozgások csökkenthetik ezt a mennyiséget. Ezen hatás figyelembevételére a Bank további haircut-okat alkalmaz. A negatív értékek a likviditási puffer lejáratú pozíciói. Az egy hét utáni pozitív értékek a nem azonnal elérhető pufferek.

Pénzügyi kötelezettségek

A pénzügyi kötelezettségek szerződés szerinti nem diszkontált értéke 2023. december 31-én és 2022. december 31-én a következő volt:

millió forintban	Könyv szerinti érték	Szerződés szerinti pénzáramok	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli
2023.12.31						
Nem származékos kötelezettségek	4 067 110	4 235 516	1 632 741	765 539	1 138 827	698 407
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	4 067 110	4 235 516	1 632 741	765 539	1 138 827	698 407
Bankközi betétek	422 583	523 240	22 652	74 316	383 286	42 985
Ügyfelek által elhelyezett betétek	3 155 379	3 163 215	1 606 212	654 783	419 579	482 641
Kibocsátott értékpapírok	350 831	369 845	6	25 158	310 383	34 298
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	4 510	4 512	3 871	11	630	0
Hátrasorolt kötelezettségek	133 807	174 704	0	11 271	24 949	138 483
Számazékos kötelezettségek	65 459	65 459	9 816	7 395	42 624	5 623
Pénzügyi lízing kötelezettségek	19 413	19 413	340	3 160	12 700	3 213
Mérlegen belüli kötelezettségek összesen	4 151 982	4 320 388	1 642 897	776 094	1 194 151	707 243
Függő kötelezettségek	453 718	453 718	453 718	0	0	0
Pénzügyi garancia	1 223	1 223	1 223	0	0	0
Visszavonhatatlan kötelezettségek	452 495	452 495	452 495	0	0	0
Összesen	4 605 700	4 774 106	2 096 615	776 094	1 194 151	707 243
2022.12.31						
Nem származékos kötelezettségek	4 445 187	4 617 336	1 391 016	1 138 149	1 197 763	890 408
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	39	39	39	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	4 445 149	4 617 297	1 390 977	1 138 149	1 197 763	890 408
Bankközi betétek	526 574	596 420	53 419	144 887	369 339	28 775
Ügyfelek által elhelyezett betétek	3 496 401	3 513 113	1 336 048	956 069	579 698	641 298
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	280 383	310 301	801	28 715	213 829	66 957
Kibocsátott értékpapírok	2 368	2 066	710	627	677	53
Hátrasorolt kötelezettségek	139 422	195 397	-	7 851	34 220	153 325
Számazékos kötelezettségek	124 834	124 834	21 280	24 446	38 863	40 244
Pénzügyi lízing kötelezettségek	20 881	20 881	334	3 068	12 477	5 002
Mérlegen belüli kötelezettségek összesen	4 590 902	4 763 050	1 412 630	1 165 662	1 249 104	935 655
Függő kötelezettségek	538 334	538 334	538 334	-	-	-
Pénzügyi garancia	18 806	18 806	18 806	-	-	-
Visszavonhatatlan kötelezettségek	519 528	519 528	519 528	-	-	-
Összesen	5 129 236	5 301 384	1 950 964	1 165 662	1 249 104	935 655

2023 végén a nem-derivatív kötelezettségek deviza szerinti összetétele 67,79% HUF, 25,71% EUR, 4,49% USD és 2,01% más devizából állt. (2022:67,40% HUF, 26,82% EUR, 5,04% USD és 0,74% más deviza).

A fel nem használt hitelkeretektől és garanciákból származó függő kötelezettségek mellett a fedezett származékos ügyletekből a stresszteszthez, historikus visszatekintési megközelítést követve a potenciális pénzkirámlás mértékére egy súlyos kombinált (egyedi és piaci) válság forgatókönyv mellett 152 millió eurót (2022: 137 millió eurót) számszerűsítettünk 2023. december 31-re.

2023. december 31-én a látra szóló ügyfélbetét állománya 2466 milliárd forint volt. (2022: 2 821 milliárd forint). Ügyfélszegmens szerint az ügyfélbetétek 46%-a magánszemély, 12% nagyvállalat, 40% KKV, 2% közszféra. (2022: 45% magánszemély, 17% nagyvállalat 36% KKV, 2% közszféra.)

38) Működési kockázat

A vonatkozó szabályozással (az Európai Parlament és Tanács 575/2013. sz. EU rendelete a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások új prudenciális követelményeire vonatkozóan) összhangban az Erste Hungary a működési kockázatot úgy határozza meg, mint belső folyamatok nem megfelelő működéséből, emberi- vagy rendszerhibákból, vagy jogi kockázatokkal járó külső eseményekből eredő veszteség kockázata. A működési kockázat megállapítására kvalitatív és kvantitatív módszereket alkalmaz az Erste Hungary. A nemzetközi gyakorlat szerint a működési kockázat kezelésének felelőssége a középvezetésre hárul.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A kvantitatív mérési módszerek a belső veszteséggel kapcsolatos tapasztalatok adatain alapulnak, amely ennek megfelelően az Erste Group standard módszertana szerint kerül gyűjtésre és rögzítésre a központi rendszerbe. A korábban elő nem fordult, ám lehetséges veszteségek számbavétele forgatókönyvek felállításával és külső adatok felhasználásával történik. Az Erste Csoport ezeket a külső adatokat egy vezető nonprofit kockázati veszteség adatokkal foglalkozó konzorciumtól (ORX) veszi, míg az Erste Hungary a HunOr-t, ennek magyar megfelelőjét használja erre a célra.

A működési kockázat tőkeigényének számítása központilag történik; az Erste Group csoportszinten számítja a tőkekövetelményt az AMA módszerrel, amelyet a leányvállalataira allokál. A veszteségeseményeket és a forgatókönyv-elemzés eredményeit az Erste Group leányvállalatai szolgáltatják. A veszteségkulcs meghatározása során két tényező kerül figyelembevételre, a Bank méretmutatója és az adott leányvállalati veszteségadatok aránya. 2011-től a Bank a biztosítási tényezőt használja a tőke kiszámításához kockázatsökkentő eszközként és a tőkeszükséglet csökkentéséhez.

Kockázatmérséklési módszerek és eszközök

A kvantitatív módszereken túl, olyan kvalitatív módszereket is alkalmaz az Erste Hungary a működési kockázat meghatározására, mint a Kulcskockázati indikátorok és termékelfogadással, kiszervezés értékeléssel, valamint Nem Pénzügyi Jellegű döntésekkel kapcsolatos kockázatértékelések. Az ilyen, szakértők által végzett felmérések kockázatellenőrzési eredményeit és javaslatait a középvezetők rendelkezésére bocsátják, amely segíti őket a működési kockázatok csökkentésében. Az Erste Hungary bizonyos kulcsfontosságú mutatókat, mint például rendszer elérhetőség, munkavállalók fluktuációja, ügyfél panaszok, időszakosan áttekint, hogy az esetlegesen veszteségekhez vezető kockázati potenciál-változásokat időben észlelje.

Az Erste Hungary biztosítási programjának célja, hogy csökkentse a Bank hagyományos vagyonbiztosítási igényeinek kielégítésével járó költségeket, módot adva arra, hogy további biztosítást kössön a korábban nem biztosított bank-specifikus kockázatokra. Ez a program egy kötött viszontbiztosítási entitást használ a veszteségek csoporton belüli megosztása és a külső piacok elérése érdekében.

Az alkalmazott kvantitatív és kvalitatív módszerek a fent bemutatott kockázatmérséklési intézkedésekkel együttesen alkotják az Erste Hungary működési kockázati keretét. A Bank a működési kockázatról különféle jelentéseken keresztül rendszeresen információt biztosít a Vezetőség és az Igazgatóság felé, ideértve a negyedéves felsővezetőségi jelentést, amely tartalmazza a friss veszteségeket, a veszteségek pontosítását, a kockázatelemzésekben nyert kvalitatív információt és a kulcsfontosságú kockázati mutatókat, valamint az Erste Hungary-re vonatkozó működési VaR-t.

A Működési Kockázatkezelési Bizottság, amely a működési kockázati kitettség csökkentéséért felelős, negyedévente ül össze. A bizottság célja minden működési kockázatkezeléssel kapcsolatos téma megvitatása. A bizottság tagjai a Bank kulcsfontosságú döntéshozói közül kerülnek ki.

Nem pénzügyi eszközök és egyéb befektetések

39) Nem pénzügyi eszközök

Tárgyi eszközök

Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módszerrel történik a tárgyi eszközök értékének becsült hasznos élettartama alatt, maradványértékre történő leírással. Az értékcsökkenés az eredménykimutatásban az „Értékcsökkenés”, az értékvesztés pedig az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül elszámolásra.

A becsült hasznos élettartamok az alábbiak:

	Hasznos élettartam (év)
Ingtatlanok	15-50
Irodai berendezések, járművek, egyéb eszközök	4-10
Informatikai eszközök	4-6
Eszközhasználati jogok (Ingtatlanok)	1-10

A földterületekre értékcsökkenés nem kerül elszámolásra.

Az eszköz kivezetésekor felmerülő (a nettó értékesítés bevétele és az eszköz könyv szerinti értéke közötti különbségként kiszámított) nyereség vagy veszteség az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra az eszköz kivezetésének évében.

Befektetési célú ingatlanok

Befektetési célú ingatlan az olyan ingatlan (telek és épületek, épületrészek vagy mindkettő), amelyet vagy bérbeadási céllal tartanak, vagy azzal a céllal, hogy az ingatlan felértékelődése által tehessenek szert haszonra.

A befektetési célú ingatlanok a mérlegben a „Befektetési célú ingatlanok” soron kerülnek kimutatásra.

A bérleti díj bevételek az eredménykimutatásban a „Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei” soron kerülnek kimutatásra. Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módszerrel történik a hasznos élettartam során, és az eredménykimutatásban az „Értékcsökkenés” soron kerül kimutatásra. A hasznos élettartam 15-100 évben van meghatározva. A befektetési célú ingatlanokhoz kapcsolódó értékvesztés és visszairás az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra.

Immateriális javak

Az Erste Hungary immateriális javai közé főként informatikai szoftverek tartoznak

A véges élettartammal rendelkező immateriális javak hasznos gazdasági élettartamuk alatt lineárisan amortizálódnak. A véges élettartammal rendelkező immateriális javak amortizációs költsége az eredménykimutatásban az „Általános adminisztratív költségek” alatt szerepel.

A „Szoftverek” és „Egyéb immateriális javak” amortizálása 3 - 15 év alatt történik meg.

Értékvesztés

Az Erste Hungary minden jelentéskészítési napra megvizsgálja, hogy fennáll-e bármilyen körülmény, ami a nem pénzügyi eszközök értékvesztéséhez vezethet. Azon eszközök esetében, amelyek a többi eszköztől függetlenül generálnak pénzáramokat, egyedi eszközök szintjén történik az értékvesztés teszt lefolytatása. A befektetési célú ingatlanok, és néhány saját használatú ingatlan a csoportban tipikus példa erre. Egyéb esetben az értékvesztést CGU szinten kalkulálja az Erste Hungary.

A goodwill esetében az értékvesztés kalkuláció évente decemberben történik, illetve év közben akkor, ha az Erste Hungary potenciális értékvesztésre utaló jelet tapasztalt.

Az Erste Hungary minden jelentéskészítési napra megvizsgálja, hogy a már korábban elszámolt értékvesztés körülményei fennállnak-e esetleg kisebb mértékben érvényesülnek. Az értékvesztés és visszairás az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra.

A növekedések sor mindkét évben tartalmazza az új aktiválásokat, valamint a befejezetlen beruházások növekedését is.

BRUTTÓ ÉRTÉK									
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak stb.)	Goodwill ¹⁾	Ingatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
Egyenleg 2023.01.01	86 781	11 248	6 894	15 992	5 587	14 756	27 839	169 097	17 975
Növekedés	10 729	0	0	2 262	1 148	3 300	2 717	20 156	242
Értékesítés	-3 588	-98	-3 564	-465	-731	-1 483	-144	-10 073	0
Átsorolás	-24	0	0	32	-32	24	0	0	0
Egyenleg 2023.12.31	93 898	11 150	3 330	17 821	5 972	16 597	30 412	179 180	18 217

ÉRTÉKCSÖKKE-NÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS									
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak stb.)	Goodwill ¹⁾	Ingatlanok ²⁾	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok ³⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok ⁴⁾
Egyenleg 2023.01.01	58 633	9 904	2 116	6 616	4 143	10 489	10 243	102 144	1 905
Növekedés	5 857	1 224	0	1 000	336	1 441	3 014	12 872	361
Értékesítés	-3 587	-96	-2 116	-401	-379	-1 480	-145	-8 204	0
Átsorolás	25	-28	0	0	0	3	0	0	0
Értékvesztés	133	28	3 330	1 628	0	15	4 589	9 723	1 000
Egyenleg 2023.12.31	61 061	11 032	3 330	8 843	4 100	10 468	17 701	116 535	3 266

NETTÓ ÉRTÉK millió forintban									
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak stb.)	Goodwill	Ingatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
Egyenleg 2023.01.01	28 148	1 344	4 778	9 376	1 444	4 267	17 596	66 953	16 070
Egyenleg 2023.12.31	32 837	118	-	8 978	1 872	6 129	12 711	62 645	14 951

1) A goodwillhez tartozó értékvesztés a Commerzbank felvásárláshoz kapcsolódik, részleteit lásd a 12) Egyéb működési eredmény fejezetben.

2) Az ingatlanokra elszámolt értékcsökkenés teljes egészében az épületek értékcsökkenése. Az Erste Hungary 1,6 milliárd forint értékvesztést számolt el saját tulajdonú ingatlanjára, további információ a 12) Egyéb működési eredmény részénél.

3) Az Erste Hungary 4,6 milliárd forint értékvesztést számolt el a Bank által lízingbe vett központi épületre, melynek részletei a 12) Egyéb működési eredmény részénél szerepelnek.

4) A hasznos élettartam 20 év, lineáris értékcsökkenés elszámolás került alkalmazásra. Erste Hungary 1 milliárd értékvesztést számolt el a bérbe adott befektetési célú ingatlanra, részletek a 12.) Egyéb működési eredményénél.

BRUTTÓ ÉRTÉK millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak stb.)	Goodwill ¹⁾	Ingatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
Egyenleg 2022.01.01	81 389	11 229	2 116	11 083	5 203	14 150	26 258	151 428	17 802
Növekedés	7 950	-	4 778	775	614	2 070	1 790	17 977	173
Értékesítés	- 2 525	- 11	-	- 166	- 361	- 1 446	- 209	- 4 718	-
Csoport növekedése	-	-	-	4 300	110	-	-	4 410	-
Átsorolás	- 33	30	-	-	21	- 18	-	-	-
Egyenleg 2022.12.31	86 781	11 248	6 894	15 992	5 587	14 756	27 839	169 097	17 975

ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak stb.)	Goodwill ⁴⁾	Ingatlanok ²⁾	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok	Összesen	Befektetési célú ingatlanok ³⁾
Egyenleg 2022.01.01	52 047	8 663	-	5 812	3 878	10 410	7 611	88 421	1 548
Növekedés	8 899	1 224	-	918	383	1 520	2 842	15 786	357
Értékesítés	- 2 525	- 11	-	- 114	- 118	- 1 443	- 239	- 4 450	-
Átsorolás	- 28	28	-	-	-	-	-	-	-
Értékvesztés	240	-	2 116	-	-	2	29	2 387	-
Egyenleg 2022.12.31	58 633	9 904	2 116	6 616	4 143	10 489	10 243	102 144	1 905

NETTÓ ÉRTÉK millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak stb.)	Goodwill	Ingatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
Egyenleg 2022.01.01	29 342	2 566	2 116	5 271	1 325	3 740	18 647	63 007	16 254
Egyenleg 2022.12.31	28 148	1 344	4 778	9 376	1 444	4 267	17 596	66 953	16 070

1) A 4.8 milliárd forint goodwill növekedés részleteit lásd a B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK FEJZETBEN, "A Commerzbank Zrt. felvásárlása" részben.

2) Az ingatlanokra elszámolt értékcsökkenés teljes egészében az épületek értékcsökkenése.

3) A hasznos élettartam 20 év, a lineáris módszert alkalmazva.

Nettó könyv szerinti érték

millió forintban	2022	2023
Immateriális javak	34 270	32 955
Szoftverek	28 148	32 837
Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak stb.)	1 344	118
Goodwill	4 778	-
Tárgyi eszközök	32 683	29 690
Ingatlanok	9 376	8 978
Irodai berendezések, járművek, egyéb	1 444	1 872
Informatikai eszközök (hardver)	4 267	6 129
Eszközhasználati jogok (Ingatlanok)	17 596	12 711
Immateriális javak és tárgyi eszközök összesen	66 953	62 645
Befektetési célú ingatlanok	16 070	14 951

Az Erste Hungary a teljes mértékben amortizált, de még használatban lévő eszközök között szoftvereket tart nyilván 2023-ra 13 294 millió forint értékben, 2022-re pedig bruttó 12 013 millió forint értékben. A 100%-ban értékcsökkentett, de még használatban lévő tárgyi eszközök bruttó értéke 2023-ra 14 122 millió forint, 2022-re pedig 12 385 millió forint értékben.

A befektetési célú ingatlanok kategóriába tartozó ingatlanok operatív lízingbe adott ingatlanok.

Befektetési célú ingatlanok valós értéke és valós érték besorolása

2023	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
millió forintban					
Eszközök, amelyek valós értéke a Megjegyzésekben szerepel	14 951	30 071	-	-	30 071
Befektetési célú ingatlanok	14 951	30 071	-	-	30 071
2022					
Eszközök, amelyek valós értéke a Megjegyzésekben szerepel	16 070	32 452	-	-	32 452
Befektetési célú ingatlanok	16 070	32 452	-	-	32 452

40) Egyéb eszközök

Visszavett eszközök

Az Erste Hungary általában lízingszerződésekhez, ingatlanfejlesztési vagy ingatlan-hitelszerződésekhez kapcsolódóan korábban biztosítékként használt eszközöket vesz vissza. A visszavett gépkocsikat az „Értékesítésre tartott eszközök” kategóriába sorolja. A visszavett ingatlanokat az „Egyéb eszközök” alá sorolja készletként, amelyek bemutatása a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabb értéken történik meg.

Az Erste Hungary ezeket az eszközöket nem veszi használatba, elsődleges célja a visszavett eszközök értékesítése.

A visszavett ingatlanok átkerülnek a „Befektetési célú ingatlanok” közé, ha közgazdasági elemzések alapján, középtávon nincs igazolható esély az ingatlanértékesítésére, és a veszteségcsökkentő intézkedések olyan jövedelmező bérleti szerződéseket eredményeztek, amelyek keretében a hasznosítható terület legalább 50%-a bérbeadásra kerül, amely hasznosítás legalább egy éven keresztül, folyamatosan jövedelmet termel.

Letétkezelt eszközök

Az Erste Hungary letétkezelt és egyéb vagyionkezelési szolgáltatásokat nyújt, amelyek eredményeként eszközöket birtokol vagy fektet be ügyfelei nevében. A vagyionkezelőként birtokolt eszközöket az éves beszámoló nem tartalmaz, mivel azok nem a Bank eszközei.

Egyéb eszközök

millió forintban	2022	2023
Adókövetelések	517	153
Bankadó ¹⁾	2 540	1 693
Egyéb elszámolások	10 194	13 500
Egyéb pénzügyi eszközök ²⁾	1 442	10 000
Bevételek aktív időbeli elhatárolása ³⁾	17 956	6 818
Készletek	311	242
Visszavett eszközök ⁴⁾	3 539	3 472
Költségek aktív időbeli elhatárolása	3 951	3 826
Egyéb	4 966	4 550
Összesen	45 416	44 254

1) Mivel IFRS-eknek megfelelően a bankadóval kapcsolatos levonási lehetőség biztosan bekövetkezik, ezért a Bank 1 693 millió forint követelést számolt el 2023 december 31-én a kifizetéssel szemben (2022-ben 2 540 millió forint). A részleteket lásd a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

2) Az "Egyéb pénzügyi eszközök" egyenlege teljesítő, rövid lejáratú vevőköveteléseket tartalmaz.

3) 11 milliárd forinttal csökkent az elhatárolt díjbevételek egyenlege 2022-ről 2023 év végére.

4) A visszavett eszközök elsődlegesen ingatlanokat tartalmaznak, amelyek a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabb értéken kerülnek kimutatásra. 2023-ban 112 millió forint került elszámolásra értékvesztés a visszavett eszközökre (2022-ben nem került elszámolásra).

Visszavett eszközök valós értéke és valós érték besorolása

2023	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
millió forintban					
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban kerül bemutatásra	3 472	7 514	-	-	7 514
Visszavett eszközök (IAS 2)	3 472	7 514	-	-	7 514
2022					
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban kerül bemutatásra	3 539	7 441	-	-	7 441
Visszavett eszközök (IAS 2)	3 539	7 441	-	-	7 441

Lízingügyletek

41) Lízingügyletek

A lízing egy szerződés, vagy szerződésrész, amely egy eszköz használati jogát ellenszolgáltatás fejében átengedi. Annak megállapítása, hogy egy ügylet lízingnek minősül-e, vagy tartalmaz-e lízing ügyletet, az ügylet tartalma alapján történik, és ehhez azt kell felmérni, hogy az ügylet teljesülése egy adott eszköz vagy eszközök használatától függ-e, és hogy az ügylet keretén belül az eszköz használati joga átszáll-e.

Erste Hungary, mint bérbeadó

A pénzügyi lízing olyan lízing, amely során egy eszköz tulajdonjogához fűződő lényegében összes kockázat és haszon átadásra kerül. Pénzügyi lízing esetén a bérbeadó bérbevevővel szemben fennálló kintlévőségét a szerződésben megállapított jövőbeni fizetési kötelezettségek jelenértékének összegén szerepelteti a beszámolóban a „Pénzügyi lízing követelések” soron, az esetleges maradványértéket figyelembe véve. A lízingből származó kamatbevétel a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Egyéb kamatjellegű bevételek” soron kerül elszámolásra.

Operatív lízing esetén a lízingelt eszközt a bérbeadó a beszámolóban a „Tárgyi eszközök” vagy „Befektetési célú ingatlanok” alatt szerepelteti, az értékcsökkenését az adott eszközökre alkalmazandó irányelvekkel összhangban számolja el. A lízingből származó bevétel a lízing-futamidő alatt lineárisan kerül elszámolásra az eredménykimutatásban a „Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei” soron.

Pénzügyi lízingek

Az Erste Hungary, mint lízingbe adó, ingóságot és ingatlant egyaránt lízingel ügyfelei számára pénzügyi lízingkonstrukciók keretében. A jelen tétel alatt szereplő pénzügyi lízingkövetelések esetében a lízing tárgyába való bruttó befektetés és a minimum lízingdíj fizetések jelenértéke közötti egyeztetés a következőképpen alakul:

millió forintban	2022	2023
Fennálló minimum lízingdíj fizetés	35 963	32 794
Nem garantált maradványérték	7 093	5 840
Bruttó befektetés	43 056	38 634
Nem realizált pénzügyi jövedelem	3 663	4 044
Nettó befektetés	39 393	34 590
Nem garantált maradványérték jelenértéke	6 489	5 229
Minimum lízingdíj fizetések jelenértéke	32 904	29 361
A fennálló minimum lízingdíj fizetésekre képzett értékvesztés	- 1 134	-1 137

Lízingek lejárat szerinti elemzése

millió forintban	Bruttó befektetés	Minimum lízingdíj fizetések jelenértéke	Bruttó befektetés	Minimum lízingdíj fizetések jelenértéke
	2022	2022	2023	2023
Éven belüli	15 562	11 490	13 252	9 669
1-2 év	10 214	7 973	9 914	8 013
2-3 év	7 874	6 421	6 777	5 339
3-4 év	4 643	3 605	4 680	3 872
4-5 év	2 388	2 050	2 307	1 523
5 éven túli	2 375	1 365	1 704	945
Összesen	43 056	32 904	38 634	29 361

Lízingkövetelések

A pénzügyi lízingkövetelések értékesítéséből származó nyereségek/veszteségek az "Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivételéből származó nyereségek/veszteségek" soron kerülnek kimutatásra.

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2023											
Egyéb pénzügyi vállalkozások	3 307	-	-	-	3 307	-3	-	-	-	-3	3 304
Nem pénzügyi vállalkozások	16 556	12 336	766	91	29 749	-115	-356	-402	-74	-947	28 802
Lakosság	966	361	174	33	1 534	-11	-44	-126	-6	-187	1 347
Összesen	20 829	12 697	940	124	34 590	-129	-400	-528	-80	-1 137	33 453

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2022											
Egyéb pénzügyi vállalkozások	4 203	5	-	-	4 208	- 6	- 1	-	-	- 7	4 201
Nem pénzügyi vállalkozások	18 260	14 029	699	120	33 108	- 102	- 297	- 362	- 63	- 824	32 284
Lakosság	1 207	583	256	31	2 077	- 24	- 93	- 176	- 10	- 303	1 774
Összesen	23 670	14 617	955	151	39 393	- 132	- 391	- 538	- 73	- 1 134	38 259

A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 34. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok” részben a Hitelezési kockázat változása – Pénzügyi lízing követelések táblában.

Operatív lízingek

Az Erste Hungary ingatlanokat ad bérbe operatív lízingként. December 31-re vonatkozóan a visszavonhatatlan operatív lízingszerződések alapján jövőben esedékes minimális lízingfizetéseket az alábbi táblázat szemlélteti:

Lízingfizetések lejárat szerinti elemzése

millió forintban	2022	2023
Éven belüli	4 583	2 467
1-2 év	3 327	1 476
2-3 év	2 407	1 105
3-4 év	2 087	385
4-5 év	500	151
5 éven túli	176	40
Összesen	13 080	5 624

Az Erste Hungary 2023-ban 3 861 millió forint bevételt számolt el lízingfizetésekből (2 957 millió forint 2022-ben). A bérleti díjakkal kapcsolatos bevételeket részletesen lásd a 7-es: Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei megjegyzésben.

Erste Hungary, mint bérbevevő

Az IFRS 16 alapján az Erste Hungary a mögöttes eszköz használati jogát megtestesítő használati jogú eszközt és a lízingfizetési kötelezettségét megtestesítő lízingkötelezettséget jelenít meg a mérlegben.

A szerződéskötés időpontjában a lízingbevevőnek meg kell állapítania, hogy a szerződés tartalmaz-e lízingelemeket, tehát létezik-e egy azonosítható eszköz, aminek a használatára joga van a lízingbevevőnek meghatározott ideig és meghatározott ellentételezés fejében. Amennyiben a szerződés tartalmaz lízing elemet, a lízingbevevő a lízing kezdeti időpontjában megjeleníti az eszközhasználati jogot, valamint a lízingkötelezettséget a mérlegében. Az eszközhasználati jog a kezdeti megjelenítéskor bekerülési értéken kerül megjelenítésre, majd a lízing kezdeti időpontjától értékcsökkenést számol el rá a lízingbevevő. Az eszközhasználati jog hasznos élettartamának vége a lízingszerződés lejáratára, de a hasznos élettartam nem lehet hosszabb, mint a mögöttes eszköz hasznos élettartama. Az eszközhasználati jog bekerülési értéke a lízingkötelezettség jelenértékéből, valamint a lízing kezdő időpontját megelőző, kedvezményekkel csökkentett kifizetésekből, illetve az egyéb, az eszköz kezdeti üzembe helyezéséhez és felszámolásához kapcsolódó költségekből áll. Az Erste Hungary lineáris módszert alkalmaz az értékcsökkenés elszámolására. Az eszközhasználati jogokra az IAS 36 sztenderd értékvesztési szabályai vonatkoznak.

A lízingkötelezettség kezdeti megjelenítéskor a jövőbeni biztos lízingdíj kifizetések jelenértékén kerül megjelenítésre. A használt diszkontráta vagy a lízingszerződésben közvetlenül meghatározott kamatláb, vagy ha ilyen nincs meghatározva, akkor a lízingbevevő járulékos hitelfelvételi kamatlába. A lízingdíjak lehetnek fix díjak, változó, valamilyen indexhez vagy kamatlábhöz kötött díjak, a maradványérték-garancia alapján fizetendő összegek, a megvásárlási opció lehívásának díja, az opcióval meghosszabbított futamidő alatt fizetett lízingdíjak, amennyiben valószínű, hogy a lízingbevevő él az opciós jogával, valamint a szerződés felmondásának a díja, amennyiben valószínű, hogy a lízingbevevő élni fog a futamidő vége előtti felmondás jogával. Felmondási és meghosszabbítási opciókat több ingatlanbérleti szerződés is tartalmaz. Ezek az opciók teszik lehetővé, hogy az Erste Hungary rugalmasan tudjon váltani, ha ez a költségek vagy a lokáció szempontjából előnyös, illetve az adott bérleményben maradni, ha ez a kedvezőbb lehetőség.

A kezdeti megjelenítést követően a lízingkötelezettség értéke minden lízingfizetési időszakban a korábban meghatározott kamatláb alapján számított kamattal növekszik, és a lízingdíjkifizetésekkal csökken, illetve újraértékelésre kerül, amennyiben változás merül fel a becslésekben vagy a lízingfeltételekben. A diszkontráta (járulékos hitelfelvételi kamatláb) refinanszírozási kamatláb, korrigálva a gazdálkodó egység, valamint a lízingszerződés sajátosságaival. A kamatláb kiszámítása az Erste Hungary által a hitelek árazásához használt módszert és sémát követi.

Az eszközhasználati jogok a mérlegben a "Tárgyi eszközök" soron kerültek megjelenítésre. A lízingekkel kapcsolatos kamatráfordítások a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Egyéb kamatjellegű ráfordítások” soron kerülnek elszámolásra az eredménykimutatásban, az eszközhasználati jogokhoz kapcsolódó értékcsökkenés pedig az „Értékcsökkenés” soron.

A bérleti szerződések kizárólag irodákhoz és a fiókhálózatához kapcsolódó ingatlanbérletek az Erste Hungary-nél. Az operatív lízingszerződésekkel kapcsolatosan a mérlegbe felvett eszközhasználati jogokat részletesen lásd a 39-es Nem pénzügyi eszközök megjegyzésben.

Lízingkötelezettségek lejárat szerinti elemzése

millió forintban	2022	2023
Éven belüli	3 402	3 500
1-5 év	12 477	12 700
5 éven túli	5 002	3 213
Összesen	20 881	19 413

2023-ban az Erste Hungary 255 millió forint kamatráfordítást számolt el a lízingkötelezettségekkel kapcsolatosan (2022-ben 205 millió forint).

A lízingdíjkifizetések összege a lízingkötelezettségként mérlegbe felvett lízingek után 2023-ban 3 587 millió forint (2022-ben 3 559 millió forint). A kísértékű eszközök lízingjéhez kapcsolódó lízingdíjkifizetések összege 62 millió forint volt 2023-ban (82 millió forint 2022-ben). Az Erste Hungary szerződesei között nem volt olyan lízing 2022-ben és 2023-ban, amely az IFRS 16 rövid lejáratú szerződések kivétele alapján nem került lízingkötelezettségként a mérlegben felvételre.

Elhatárolások, céltartalékok, függő kötelezettségek és jogi ügyek

42) Egyéb kötelezettségek

millió forintban	2022	2023
Bevételek passzív időbeli elhatárolása	1 539	2 875
Elszámolási számlák ¹⁾	17 459	24 068
Adófizetési kötelezettségek	3 179	4 530
Egyéb pénzügyi kötelezettségek ²⁾	1 557	1 706
Vevőktől kapott előlegek	1 207	65
Költségek passzív időbeli elhatárolása	18 146	20 188
Egyéb kötelezettségek	4 242	4 311
Összesen	47 329	57 743

1) A növekedés oka deviza konverzió alatt álló elszámolási számla növekedése.

2) Az "Egyéb pénzügyi kötelezettségek" egyenlege rövid lejáratú szállítói kötelezettségeket tartalmaz.

43) Céltartalékok

Céltartalékok

Az Erste Hungary akkor képez céltartalékot, ha egy múltbeli esemény hatására jelenlegi kötelme van és valószínű, hogy a kötelelem teljesítéséhez gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség, és a kötelelem összege megbízhatóan becsülhető. A céltartalékokat a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás „Céltartalékok” sora tartalmazza. Ide tartoznak a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatáson kívüli ügyletek közül az egyéb kötelezettségvállalásokra képzett hitelkockázati céltartalékok, valamint a peres eljárásra és az átstrukturálásra képzett céltartalékok. A hitelkeretekre és garanciákra képzett és felszabadított céltartalékok eredményhatása az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron kerül kimutatásra. Az egyéb céltartalékokhoz kapcsolódó bevételek és ráfordítások az 'Egyéb működési eredmény' soron kerülnek kimutatásra.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

A céltartalékok megjelenítéséhez annak megítélése szükséges, hogy az Erste Hungary-nak van-e jelenlegi kötelezettsége egy múltbeli esemény következtében, és valószínű-e, hogy a kötelezettség teljesítéséhez gazdasági hasznot megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség. Ezen túlmenően a céltartalék összegének meghatározásakor becslésekre van szükség a jövőbeni cash flow-k összegére és ütemezésére vonatkozóan. A céltartalékok a 43)-as Céltartalékok megjegyzésben kerülnek bemutatásra, a függő hitelkötelezettségekhez kapcsolódó céltartalékokról további információ a 33)-as Hitelezési kockázat fejezetben található. Az olyan jogi ügyek, amelyek nem teljesítik a céltartalék képzésre vonatkozó feltételeket az 44)-es Függő kötelezettségek részben kerülnek bemutatásra.

Munkavállalói juttatási programok

Az Erste Hungary jubileumi juttatásokra vonatkozó előre meghatározott előnyökkel járó juttatási programot működtet. A jubileumi juttatások (hosszú szolgálati időre/ hűséges szolgálatra adott juttatások) olyan ajándékok és utalványok, amelyek a munkatársak szolgálati idejének hosszához kötöttek. A jubileumi juttatásokra való jogosultságot, annak feltételeit és magát a juttatást az Erste Hungary belső előírása szabályozza. Az Erste Hungary-nál nem működik nyugdíjra és végkielégítésre vonatkozó előre meghatározott előnyökkel járó juttatási program.

Halasztott és nem készpénz alapú juttatások az ügyvezetőség részére

Az Erste Hungary által nyújtott aktuális évi és halasztott bónusz kifizetések 50 százaléka készpénz, 50 százaléka pedig fantom részvény juttatás (nem-készpénz alapú kifizetés). A készpénz javadalmazás 60 százaléka az adott évi teljesítményhez kötött és az adott évben megszerezhető, 40 százaléka pedig elhatárolásra és elosztásra kerül a következő 5 évre, egyenlő részletekben. A halasztott bónusz Igazgatóság részére történő kifizetések az Erste Csoport szabályait is figyelembe kell venni. Amikor a bónusz összege meghaladja a Javadalmazási Politikában előre meghatározott limitet, akkor arányaiban 40 százalékat kell előre kifizetni, 60 százalékat pedig elhatárolni. Ebben az esetben is a kifizetések 50 százaléknak részvény alapúnak kell lennie. A tényleges kifizetés mindig készpénzben történik (fantom részvény juttatás esetében is).

Az IFRS 9 hatálya alá tartozó hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák

Normál üzletmenet során az Erste Hungary pénzügyi garanciákat ad, amelyek bizonyos típusú akkreditívekből és garanciákból állnak. A pénzügyi garancia olyan szerződés, amely előírja a garanciát adó fél számára, hogy meghatározott kifizetéseket teljesítsen a garancia jogosultjának, amennyiben a meghatározott adós nem teljesíti szerződéses kötelezettségeit. Amennyiben az Erste Hungary a garanciabirtokos, a pénzügyi garancia nem szerepel a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, hanem biztosítékként veendő figyelembe a mögöttes eszköz értékvesztésének megállapításakor.

Garanciaadóként az Erste Hungary a pénzügyi garanciákat kimutatja, amint szerződő féllé válik. A pénzügyi garanciák értékelése valós értéken történik. Általában a bekerülési érték a garanciáért kapott díj. Ez az összeg később a díjbevéttel szemben amortizálódik.

A mérlegben a 'Céltartalékok' soron kerül kimutatásra. A kapott díj az eredménykimutatásban a „Nettó díj- és jutalékbevételel”-en belül a „Díj- és jutalékbevételel” soron kerül elszámolásra, a garancia időtartama alatt lineárisan.

Amennyiben az Erste Hungary a garanciavállaló, akkor a számviteli kezelés attól függ, hogy a pénzügyi garancia integráltnak tekinthető-e azon pénzügyi eszközök szerződéses feltételeihez, melyek kockázata garantált. Az Erste Hungary integráltnak tekinti azokat a garanciákat, amelyeket a garantált pénzügyi eszközök kezdetéhez kötnek. Ha a bank egy hitelszerződésben rendelkezik opcióval a garancia nyújtásának visszakövetelésére, akkor azt is integráltnak tekinti.

Az integrált pénzügyi garanciákat a kapcsolódó pénzügyi instrumentumok várható hitelvesztésének a becslései tartalmazzák. Az integrált pénzügyi fizetett díjakat a kapcsolódó pénzügyi eszköz effektív kamatlábában vesszük figyelembe.

Azokat a pénzügyi garanciákat melyeket nem tekintünk integráltnak, megtérülő/reimbursement eszközként kerülnek megjelenítésre a mérleg „Egyéb eszközök” sora alatt. Az eredménykimutatásban csökkentik a garantált pénzügyi eszközöknél felmerülő értékvesztés miatti veszteséget a „Pénzügyi instrumentumok értékvesztésének eredménye” részben. Ennek a számviteli kezelésnek az előfeltétele, hogy az Erste Hungary-nak bizonyosnak kell lennie abban, hogy a veszteség megtérül az instrumentumból. A nem integrált pénzügyi garanciák után fizetett díjakat az eredménykimutatás a „Díj- és jutalékköltség” sor és a „Nettó díj- és jutalékbevételel” sorában mutatjuk be.

A hitelkeretek szerződéses kötelezettségek, amelyeknek a keretében az Erste Hungary kötelezettséget vállal hitel nyújtására előre megadott feltételek mellett. A hitelkeretek a lehívást megelőzően jellemzően nem jelennek meg a mérlegben. Amennyiben valószínű, hogy a hitelkeret lehívásra kerül, a kapcsolódó kezdeti díjak elhatárolásra kerülnek, és a lehívás után az effektív kamatlábat fogják módosítani. A várható hitelezési veszteség alapján a hitelkeretekre céltartalékot szükséges képezni.

A hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák várható hielelezési veszteségeire képzett céltartalék alakulása a 34. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra a Hitelezési veszteség változása – A hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák táblában.

millió forintban	2022	2023
Peres ügyekre képzett céltartalékok	453	3 425
Garanciára és lehívható hitelkeretre képzett céltartalék	5 427	6 594
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 1)	2 306	1 627
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 2)	2 761	1 695
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 3)	360	3 272
Egyéb céltartalékok	3 314	283
Egyéb	3 314	283
Céltartalékok	9 194	10 302

A Céltartalékok további fajtái

A következő tábla bővebb információval szolgál a céltartalékok további fajtáinak alakulásáról.

2023

millió forintban	2023.01.01.	Képzés	Felhasználás	Feloldás	Árfolyamhatás	Üzleti kombinációk miatti változás	2023.12.31
Peres ügyekre képzett céltartalékok	453	3 240	-102	-166	-	-	3 425
Garanciára és a lehívható hitelkeretre képzett céltartalék	3 277	466	-	-3 634	-	-109	-
Egyéb céltartalékok	37	276	-	-30	-	-	283
Egyéb	37	276	-	-30	-	-	283
Céltartalékok	3 767	3 982	-102	-3 830	-	-109	3 708

2022

millió forintban	2022.01.01	Képzés	Felhasználás	Feloldás	Árfolyamhatás	Üzleti kombinációk miatti változás	2022.12.31
Peres ügyekre képzett céltartalékok	2 710	100	-630	-1 727	-	-	453
Garanciára és a lehívható hitelkeretre képzett céltartalék	2 202	5 554	-	-5 000	-	521	3 277
Egyéb céltartalékok	588	-	-	-551	-	-	37
Egyéb	588	-	-	-551	-	-	37
Céltartalékok	5 500	5 654	- 630	-7 278	-	521	3 767

Peres ügyekre képzett céltartalékok

A peres ügyekre képzett céltartalék olyan peres ügyekre biztosít fedezetet, amelyek nem tartoznak közvetlenül a Bank alaptevékenységéhez, mint pl. munka- és foglalkoztatás ügyi kérdések.

A jelentős növekedés a Commerzbank felvásárlásához kapcsolódik. 2023. május 5-én a Magyar Fejlesztési Bank (MFB) 2,1 milliárd forint és kamatai összegű kártérítési keresetet nyújtott be a Commerzbank Zrt. ellen a Fővárosi Törvényszéken. A követelés egy 2010-ben a Commerzbank Zrt. és a Cipker Kft. közötti hitelügylet biztosítására kibocsátott MFB kezességvállalással kapcsolatos, amelyet a Commerzbank Zrt. lehívott.

Ebben a kategóriában kerül megjelenítése egy 107 millió forintos összeg a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) határozatához kapcsolódóan:

2010-ben a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) határozatot hozott, amelyben megállapította, hogy több bank (köztük az EBH) megsértette a versenyjogot azzal, hogy megállapodást kötött többek között a bankközi jutalékok mértékének és szerkezetének meghatározásáról, amely egységesen alkalmazandó mind a nemzetközi kártyatársaságok, mind az összes bank kártyáira, és 107 000 000 forint bírságot szabott ki az EBH-ra.

Az EBH bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett a GVH határozatával szemben a bíróság előtt.

A másodfokú bíróság jogerős ítéletével 2009-ben hatályon kívül helyezte az elsőfokú bírósági határozatot, valamint a Gazdasági Versenyhivatal határozatát, amellyel a Gazdasági Versenyhivatal megállapította a versenyjogi jogsértést és 107 millió forint bírságot szabott ki az EBH-ra. A másodfokú bíróság egyúttal kötelezte a Gazdasági Versenyhivatalt a versenyfelügyeleti eljárás újbóli megindítására és a Multilaterális cserearánydíj-megállapodás versenyre gyakorolt hatása szempontjából történő újraértékelésére.

A másodfokú bíróság által hozott határozat eredményeként a GVH 2017. március 31-én visszafizette a bírságot (107 millió forint) az EBH-nak.

A GVH 2017. május 17-én a jogerős másodfokú ítélet ellen jogsértés miatt rendkívüli bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett a Kúriánál. A Kúria 2018 első negyedévében elrendelte az ügynek az Európai Unió Bírósága (EUB) elé terjesztését, hogy előzetes döntést kérjen egyes versenyjogi szabályok értelmezéséről. Az EUB 2020 áprilisában hozta meg a bankszektor számára kedvező ítéletét. A Kúria 2020 szeptemberében hozta meg ítéletét, amelyben a versenyfelügyeleti eljárás újbóli megindítására kötelezte a Kúriát. A GVH 2 Millió forintot fizetett perköltségeként az EBH-nak. Az ítélet kimondta, hogy a rendelkezésre álló tények fényében

a multilaterális bankközi díjmegállapodás nem értelmezhető tárgyi jogsértésként vagy tényleges versenykorlátozásként. A Kúria 2020. szeptemberi ítélete alapján a Gazdasági Versenyhivatal újraindította a versenyfelügyeleti eljárást és adatszolgáltatást kért. Az EBH 2021. szeptember 3-án teljesítette az adatszolgáltatást. Az újraindított versenyfelügyeleti eljárásban a korábbi javaslatot 2022. február 25-én nyújtották be az EBH a GVH-hoz.

2023. április 18-án az EBH felülvizsgált kötelezettségvállalási javaslatot nyújtott be a GVH-hoz a következőkre vonatkozóan: i) fogyasztók oktatása; ii) a kártyapiac fejlesztése; iii) pénzügyi alap létrehozása a POS-terminálok támogatására. A GVH egyelőre nem adott érdemi választ egyik javaslatra sem.

44) Független kötelezettségek

A pénzügyi ügyféligények kielégítése érdekében az Erste Hungary különféle visszavonhatatlan és független kötelezettségeket vállal. Ezek közé pénzügyi garanciák, akkreditívek és egyéb le nem hívott hitelezési kötelezettségek tartoznak. Bár az ilyen kötelezettségeket nem lehet feltüntetni a mérlegben, ezek hitelezési kockázattal járnak, és ezért a Bank általános kockázatának részét képezik.

millió forintban	2022	2023
Visszavonhatatlan független kötelezettségek	526 234	453 718
Pénzügyi garancia fedezet ¹⁾	18 806	1 223
Visszavonhatatlan hitelkeretek	346 299	302 124
Nem pénzügyi garanciák	156 968	147 049
Import akkreditívek	4 161	3 322
Visszavonható független kötelezettségek	350 777	284 937
Visszavonható hitelkeretek	350 777	284 937
Egyéb független kötelezettségek	1 759	1 758
Peres eljárások	187	186
Egyéb	1 572	1 572
Összesen	878 770	740 413

1) A jelentős csökkenés a Commerzbank felvásárlásához kapcsolódik. A kapcsolódó garanciaszerződések 2022 decemberében migrálásra kerültek, majd a szerződések lejáratát követően nem kerültek megújításra.

Kapcsolódó céltartalékokat lásd a 43. megjegyzésben.

Peres eljárások

Az Erste Hungary érintett jogvitákban, amelyek legtöbbje szokásos banki tevékenysége során merült fel. Az ilyen eljárások várhatóan nem lesznek jelentős negatív hatással a Bank pénzügyi helyzetére vagy nyereségességére.

Ezek az eljárások nagymértékben a fogyasztókkal kötött szerződések záradékainak érvényességével kapcsolatos vitákhoz kapcsolódnak. A fogyasztók a bankokkal szemben – beleértve a Bankot is – a devizahitelekkel kapcsolatban pert indítottak, a szerződések érvénytelenségére vonatkozóan. Ezen peres eljárások a 2014. évi fogyasztói hitelekre vonatkozó jogszabályok értelmében felfüggesztésre kerültek, amíg az ügyfelekkel való elszámolások befejeződnek. Míg néhány felperes elállt a keresetétől, több peres eljárásban is alperesként érintett maradt a Bank. Az elszámolástól függetlenül a fogyasztók további peres eljárásokat kezdeményeznek. Mindezen bizonytalanságok megnehezítik az esetleges hatások számszerűsítését.

Tovább növelte az ügyek kimenetelének bizonytalanságát, hogy a magyar bíróságok az Európai Bíróság 2014. évi fogyasztói hitelekre vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos előzetes döntését is figyelembe veszik számos eljárásnál (4 ügy a Bankkal, 10 egyéb magyar bankokkal szemben). Az Európai Bíróság elé terjesztett kérdések a devizahitel-szerződések 2014-es fogyasztói hitel törvénynek és a 93/13/EEC Council Directive fogyasztókat védő rendelkezéseinek való megfelelést vizsgálják. Ezen függőben lévő ügyek eredményeképp számos más folyamatban lévő ügyet felfüggesztettek amíg az Európai Bíróság meghozza az előzetes döntést. Továbbá abban az esetben, ha az Európai Bíróság döntése kedvezőbb lenne a felperesek számára, az a Bank ellen folyó perek számának az növekedéséhez vezethetne.

Tőke instrumentumok, saját tőke és tartalékok

45) Saját tőke összesen

Saját részvények és saját részvényekkel kapcsolatos megállapodások

Az Erste Hungary tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumai, melyeket a társaság vagy leányvállalatai megszereznek (saját részvények) levonásra kerülnek a tőkéből. A kifizetett vagy kapott ellenérték a Bank saját részvényeinek vásárláskor, eladáskor, kibocsátáskor vagy visszavonásakor a tőkében kerül elszámolásra. Nyereség vagy veszteség ezekkel a tranzakciókkal kapcsolatban nem kerül elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemben.

millió forintban	2022	2023
Jegyzett tőke	146 000	146 000
Tőketartalék	117 492	117 492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok	183 887	298 897
Összesen	447 379	562 389
Anyavállalatra jutó saját tőke	447 379	562 389

Jegyzett tőke és tőketartalék

2023. december 31-én a társaság jegyzett tőkéje 146 000 000 000 forint (száznegyvenhat milliárd forint). A jegyzett tőke 146 000 000 000 (száznegyvenhat milliárd) darab 1 forint névértékű dematerializált törzsrészvényből áll.

A Bank tulajdonosai

2023. december 31-én a Bank közvetlen anyavállalata - 100%-os tulajdonrészrel - az Erste Group Bank AG (2022: 70%), amelynek ebben az időpontban bejegyzett székhelye Ausztriában, a 1100 Am Belvedere 1. Az Erste Group konszolidált pénzügyi beszámolóit az Erste Group fő anyavállalata, az „Erste Group Bank AG” készítette, amelyek az osztrák cégbíróságon a következő ausztriai címen állnak rendelkezésre: 1030 Bécs, Marxergasse 1a.

2023-ban az Erste Group AG visszavásárolta 30% részesedését, melyet a Corvinus Zrt. és az EBRD tulajdonában voltak, előbbivel a tranzakció novemberben, míg utóbbival decemberben zárult le.

Tulajdonos	2022 december 31		2023 december 31	
	Részvény darabszám	Részesedés	Részvény darabszám	Részesedés
Erste Group Bank AG	102 200 000 000	70%	146 000 000 000	100%
Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt.	21 900 000 000	15%	-	-
Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD)	21 900 000 000	15%	-	-
Összesen	146 000 000 000	100%	146 000 000 000	100%

Eredménytartalék és egyéb tartalékok

Az „Eredménytartalék és egyéb tartalékok” soron mutatja ki a Bank az „Általános tartalékot”. A 2013. évi CCXXXVII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról 83. szakasza előírja a Bank számára, hogy az adózás utáni eredményének 10%-áig képezzen „Általános tartalékot” nem kiosztható jövedelem formájában. Az így képzett tartalék felhasználása csakis a Bank alaptevékenységének veszteségeivel függhet össze. Az általános tartalék teljes összege 2023 végén 45 646 millió forint (2022-ben 35 751 millió forint).

Az „Eredménytartalék és egyéb tartalékok” soron kerül bemutatásra 344 569 millió forint eredménytartalék, 37 millió forint értékelési tartalék, és az ehhez kapcsolódó halasztott adó 11 millió forint volt. 2022 végén az eredménytartalék egyenlege 234 795 millió forint, az értékelési tartalék egyenlege 16 246 millió forint és az ehhez kapcsolódó halasztott adó -1 089 millió forint volt.

Törzsrészvényekre járó osztalék

A törzsrészvényekre járó osztalék kötelezettségként kerül elszámolásra és a tőkéből kerül levonásra, amikor azt a Bank részvényese jóváhagyja.

Egyéb bemutatandó tételek

46) Tranzakciók kapcsolt felekkel

A fő részvényes mellett az Erste Hungary más gazdálkodó szervezeteket és olyan társult vállalkozásokat határoz meg kapcsolt félként, amelyek az Erste Group tagjai. A kapcsolt felek közé tartoznak továbbá az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság tagjai, valamint olyan társaságok is, amelyek felett ezek a személyek ellenőrzéssel vagy jelentős befolyással bírnak.

A Bank és teljeskörűen konszolidált vállalatai közötti tranzakciók kiszűrésre kerülnek a konszolidált éves beszámolóból. A kapcsolt felekkel bonyolított tranzakciók a szokásos piaci feltételek között teljesültek.

Az alábbi táblázatban a következő kifejezéseket alkalmaztuk:

- Anyavállalat: a legvégső ellenőrzést gyakorló anyavállalat az „Erste Group Bank AG” mindkét bemutatott időszakra
- Társvállalatok: minden olyan társaság, amelyet az Erste Group konszolidál, kivéve az Erste Hungary leányvállalatait, amelyek egymás közötti tranzakciói kiszűrésre kerülnek.
- Kisebbségi tulajdonosok: Az Erste Group Bank AG 2023-ban visszavásárolta az EBRD és a Corvinus Zrt. 30 százalékos részvényhányadát az Erste Bank Hungary Zrt.-ben. A Corvinus Zrt.-vel novemberben, az EBRD-vel decemberben zárult le a tranzakció.

Kapcsolt feleknek nyújtott hitelek, előlegek és fennálló kötelezettségek

millió forintban	2022	2023
Egyéb látra szóló betétek	950	2 260
Anyavállalat	936	2 183
Társvállalatok	14	77
Bankközi kihelyezések¹⁾	10 687	8 670
Anyavállalat	10 485	8 258
Társvállalatok	202	412
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	816	717
Társvállalatok	816	717
Származékos pénzügyi eszközök	69 013	31 625
Anyavállalat	68 902	31 522
Társvállalatok	111	103
Kereskedelmi hitelek és előlegek	24	1 859
Anyavállalat	5	1 856
Társvállalatok	19	3
Egyéb eszközök	14 671	9 333
Anyavállalat	13 276	8 912
Társvállalatok	1 395	421
Bankközi betétek	174 327	133 068
Anyavállalat	174 234	132 984
Társvállalatok	93	84
Ügyfelek által elhelyezett betétek	435	303
Társvállalatok	435	303
Származékos pénzügyi kötelezettségek	46 205	31 323
Anyavállalat	46 202	31 321
Társvállalatok	3	2
Egyéb kötelezettségek	1 734	2 698
Anyavállalat	117	1 652
Társvállalatok	1 617	1 046
Hátrasorolt kötelezettségek	136 336	130 489
Anyavállalat	136 336	130 489
Egyéb mérlegen kívüli tételek	1 259	6 676
Anyavállalat	384	4 827
Társvállalatok	875	1 849

1) Átlagos éves szerződéses kamat:

- 2023: 3,87%

- 2022: 2,04%

Az igazgatóság tagjainak nyújtott hitelek összege 7,4 millió forint (2022: 6,7 millió forint), a kapcsolódó kamatbevétel 0,0005 millió forint volt 2023-ban (2022: 0,01 millió forint).

Kapcsolt vállalkozásoktól származó bevételek és ráfordítások

millió forintban	2022 átsorolt ¹⁾	2023
Kamatbevétel	38 608	63 615
Anyavállalat	38 410	63 551
Társvállalatok	198	64
Fizetett kamatok és kamatjellegű ráfordítások	- 136 591	-284 336
Anyavállalat	- 135 990	-283 776
Társvállalatok	- 601	-560
Díj- és jutalékbevétel	2 871	2 443
Anyavállalat	1 139	978
Társvállalatok	1 732	1 465
Fizetett jutalék- és díjráfordítások	- 944	-699
Anyavállalat	- 769	-486
Társvállalatok	- 175	-213
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	37 939	-25 592
Anyavállalat	37 599	-26 788
Társvállalatok	340	1 196
Egyéb nettó működési eredmény	-8 677	-10 810
Anyavállalat	-596	-637
Társvállalatok	-8 081	-10 173
Személyi jellegű ráfordítás	-	-29
Anyavállalat	-	-29
Értékvesztés képzés pénzügyi eszközökre vonatkozóan	5	- 2
Anyavállalat	2	- 2
Társvállalatok	3	-

1) További információ a D. JELENTŐS SZÁMVITELI IRÁNYELVEK fejezet e) Változások a tranzakciók bemutatásában a konszolidált pénzügyi kimutatásban bekezdésben.

Az Ügyvezetőség, Felügyelőbizottsági tagok és az Igazgatóság javadalmazása

Vezetőség juttatásai

millió forintban	2022	2023 terv
Fix javadalmazás	530	597
Teljesítmény alapú javadalmazás	530	596
Egyéb juttatások	91	218
Összesen	1 151	1 411

A vizsgált évben az Ügyvezetőség azon tagjai, akik egyben tagjai az Igazgatóságnak is, tagságukért nem részesülnek külön juttatásban. Az ügyvezetés tagjainak javadalmazása az egyének feladatkörének, a vállalati célok elérésének, valamint a bankcsoport pénzügyi helyzetének figyelembevételével történik.

A fentiek kizárólag a munkaviszonnyal kapcsolatos javadalmazást tartalmazzák, a végkielégítések nélkül.

Az „Egyéb juttatások” között egyéb szerződéses juttatások szerepelnek.

Az Erste Bank Hungary javadalmazási politikákról szóló uniós tőkekövetelmény-irányelven (CRD V.) és a magyar banktvénnyen alapuló javadalmazási politikájának megfelelően a Vezetőség tagjait CRD V. hatálya alá tartozó munkavállalóként ismeri el és így teljesítményhez kötött javadalmazásukra a következő speciális szabályok vonatkoznak:

- A teljesítményhez kötött javadalmazás alapja mind az Erste Hungary pénzügyi eredményei, valamint az egyéni teljesítmény. A prémium összege az Erste Group HR és az Erste Group Teljesítmény-menedzsment által megállapított kvalitatív és kvantitatív fő teljesítménymutatók (KPI-k) alapján kerül meghatározásra. Az alkalmazott KPI-k: a kockázattal korrigált pénzügyi eredménymutatók, üzletág-specifikus célkitűzések és vezetői kompetenciák.
- A teljesítményhez kötött javadalmazás 60 százaléka azonnali kifizetés, 40 százaléka pedig négy évre halasztva, egyenlő részletekben kerül kifizetésre. Ha a bónusz összege meghaladja a 150 000 eurót, akkor 40%-os azonnali kifizetést és 60%-os halasztást kell alkalmazni. A halasztott összegek újraértékelésre kerülnek és annak eredményképpen akár csökkenthető is az összeg.
- Mind az azonnali, mind a halasztott kifizetések minimum 50 százalékat nem-készpénz alapú kifizetésnek kell kitennie. Az Erste Hungary az Erste Group fantom részvényprogramját választja nem készpénz alapú instrumentumnak. A nem készpénz alapú instrumentumot egy éves megtartási időszakon keresztül vissza kell tartani.

Az Igazgatóság javadalmazásának változó része, beleértve mind a készpénzes kifizetéseket, mind a fantom részvény (részvény-egyenérték), a jogi követelményeknek megfelelően öt évre kerül elosztásra, és csak bizonyos feltételek mellett kerülnek kifizetésre. A fantom részvények nem tőzsdei kereskedésű részvények, hanem olyan fantom részvény, amelyet készpénzben fizetnek ki egy meghatározott kritériumokon alapuló egyéves tartási időszak után.

2023-as évre vonatkozóan a teljesítmény alapú javadalmazást a következő megosztásban tervezzük kifizetni a készpénz, illetve fantom részvény tekintetében, összhangban a MNB és EKB tárgyba kelt iránymutatásaival:

Tervezett teljesítmény alapú javadalmazás

millió forintban	2022	2023 terv
Azonnali kifizetés készpénzben	106	119
Halasztott bónusz kifizetés készpénzben	159	179
Halasztott bónusz kifizetés fantom részvényben	265	298
Összesen	530	596

millió forintban	2022	2023 terv
Felügyelő Bizottság javadalmazása	52	49
Igazgatóság javadalmazása	1 183	1 440
Összesen	1 235	1 489

A Felügyelő Bizottság tagjainak javadalmazása csak a felügyeleti testületben ellátott feladatok ellentételezését tartalmazza, a végkielégítéseket nem.

Az Igazgatósági tagok kompenzációja csak azokat a munkaviszonyból származó jövedelmeket tartalmazza, amelyeket a helyi munkavállalók pozíciójuk betöltéséért kapnak. Tagságukért további javadalmazásban nem részesülnek.

A Bank Felügyelő Bizottság két helyi munkavállalóból és négy külső tagból áll, akik funkcionális tisztséget nem töltenek be a Bankban. 2023-ban a külső felügyelőbizottsági tagok a tagságukért 49 millió forintnyi javadalmazásban részesültek (2022-ben 52 millió forint volt).

A Bank Igazgatósága a vezetőségi tagokból és három külső tagból áll, akik vezető tisztséget nem viselnek a Bankban. A külső tagok 2023-ban 29 millió forintnyi javadalmazásban részesültek (2022-ben 32,6 millió forintnyi javadalmazásban részesültek).

Munkavállalói részvényprogram (WeShare)

Azok a munkavállalók, akik a mérleg fordulónapján legalább 6 hónapig aktív munkaviszonyban álltak az Erste csoport valamely tagjával, nettó 350 eurónak megfelelő összegű Erste Group Bank AG részvényeket kapnak, amennyiben a 2024. évi közgyűlés osztalékkifizetéséről dönt. A program keretében az adott időszakra odaítélt részvények várható darabszáma 13 427 (a kalkulációnál a 2023.12.29-én elérhető részvényárakkal számoltunk). A jogosultak létszáma alapján adók nélkül 188,9 millió forint személyi jellegű ráfordítás került elszámolásra, a kapcsolódó elhatárolással együtt.

Amikor az Erste Hungary részvény alapú juttatást nyújt az anyavállalat részvényeiből a munkavállalóinak, a juttatást készpénz alapon számolja el, mivel nem a saját tőkéjéből nyújtja azt, hanem az anyavállalatéból. Az Erste Hungary konszolidált pénzügyi kimutatásai szempontjából az anyavállalat saját tőkéje pénzügyi eszköz [IFRS 2.B55]. Az Erste Hungary pénzügyi beszámolja szempontjából az IFRS 2 követelményei alapján a juttatást készpénz alapúként számolja el, és a valós értéket minden beszámolási periódus végén újraszámolja.

Az Erste Bank Hungary Zrt. szervezeti felépítése:

- (i) az Egyedüli Részvényes;
- (ii) az Igazgatóság;
- (iii) a Felügyelő Bizottság;
- (iv) az Audit Bizottság (mint a Felügyelő Bizottság albizottsága);
- (v) a Javadalmazási Bizottság;
- (vi) a Jelölő Bizottság;
- (vii) a Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság és
- (viii) az Ügyvezetőség.

Az Egyedüli Részvényes gyakorolja Bank legfőbb szervének hatáskörét. A legfőbb szerv hatáskörébe tartozó kérdésekben az Egyedüli Részvényes írásban határoz és a döntés az ügyvezetéssel való közléssel válik hatályossá.

Az Igazgatóság tagjai

A Bank ügyvezető szerve az Igazgatóság, amely a jogszabályok, az Alapszabály, és a Bank egyedüli részvényese által hozott határozatok keretei között, valamint a Felügyelőbizottság ajánlásainak figyelembevételével irányítja a Bank működését, vezeti a Bank gazdálkodását.

Az Igazgatóság legalább 3 (három) tagból áll (9 tagja volt 2023. december 31-én). Az Igazgatóság tagjait az Egyedüli Részvényes választja legfeljebb 5 (öt) évre. Az Igazgatóság tagjai az Egyedüli Részvényes által bármikor újraválaszthatók és visszahívhatók. Az Igazgatóság tagjává olyan személy választható, aki a Ptk.-ban és a Hpt.-ben, illetve az egyéb jogszabályokban, valamint az Erste Bank Hungary Zrt. alapszabályában meghatározott feltételeknek megfelel.

A Felügyelő Bizottság tagjai

A Felügyelő Bizottság legalább 3 (három) és legfeljebb 9 (kilenc) tagból áll (6 tagja volt 2023. december 31-én), akiket legfeljebb 5 (öt) évre az Egyedüli Részvényes választ meg. A Felügyelő Bizottság tagjai az Egyedüli Részvényes által újraválaszthatók és visszahívhatók.

A Felügyelőbizottság tagjai vezető tisztségviselők és felügyelőbizottsági tagok lehetnek (többek között) a Bankéval azonos tevékenységet végző más gazdálkodó szervezetben. Amennyiben azonos tevékenységet is végző más gazdálkodó szervezet nem az

Erste csoport tagja, a más gazdálkodó szervezetben történő vezető tisztségviselői tisztség betöltéséhez az Egyedüli Részvényes hozzájárulása szükséges

Az Egyedüli Részvényes a Felügyelőbizottság elnökét annak tagjai közül választja meg.

Az Igazgatóság üléseire a Felügyelőbizottság elnökét tanácskozási joggal meg lehet hívni.

A Javadalmazási Bizottság tagjai

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai az igazgatóság külső igazgatósági tagjai közül delegált 3 tag. A bizottság elnökét a bizottság maga választja meg tagjai közül.

A Jelölő Bizottság tagjai

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai a Felügyelőbizottság tagjai közül delegált 3 tag. A bizottság elnökét a bizottság maga választja meg tagjai közül.

A Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai az igazgatóság külső igazgatósági tagjai közül delegált 3 tag.

A Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság bizottsági elnököt választ a Bizottság tagjai közül.

Az Ügyvezetőség

Az Ügyvezetőség a Bank operatív irányítását végző, a mindennapi működéshez szükséges döntéseket, elveket megfogalmazó szervezet, amelyet az Igazgatóság hoz létre, saját testületén belül. Az Ügyvezetőség tagjai az Igazgatóság elnöke, a Bank vezérigazgatója és az igazgatósági tagsággal rendelkező vezérigazgató-helyettesek.

47) Könyvvizsgálat díja és adó tanácsadási díjak

Az alábbi táblázat a könyvvizsgáló, a PwC által a 2022-es és 2023-as pénzügyi évben számlázott alapvető könyvvizsgálati díjakat és egyéb tanácsadói díjakat mutatja be:

millió forintban	2022	2023
Audit díjak	239	289
Egyéb audit szolgáltatások	31	-
Egyéb szolgáltatások	-	4
Összesen	270	293

Az egyéb szolgáltatások között a kötvénykibocsátással kapcsolatos szolgáltatások jelennek meg.

48) Külföldi pénznemre szóló eszközök és kötelezettségek

A nem forintban nyilvántartott eszközök és források a következőképpen alakultak:

millió forintban	ebből a Magyarországon kívüliek			
	2022	2023	2022	2023
Eszközök	1 017 319	873 293	50 231	58 448
EUR	977 343	838 391	38 306	42 080
CHF	1 472	12 576	674	7 609
USD	35 655	19 069	9 235	5 909
JPY	176	383	64	204
Egyéb	2 673	2 874	1 952	2 646
Kötelezettségek	1 515 888	1 393 468	215 050	182 296
EUR	1 247 031	1 118 621	197 092	169 033
CHF	18 646	59 188	630	6 075
USD	234 477	189 617	16 698	5 601
JPY	900	326	37	198
Egyéb	14 834	25 716	593	1 389

További információkat a nyitott deviza pozíciókról lásd a 36-os "Piaci kockázat" Megjegyzésben.

49) Hátralévő lejáratok elemzése

A Bank pénzügyi eszközeinek és kötelezettségeinek modellezett hátralévő lejárat szerinti bontása a következőképpen alakult:

millió forintban	2022		2023	
	Éven belüli	Éven túli	Éven belüli	Éven túli
Eszközök				
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	603 347	-	604 510	-
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	116 083	105 321	56 704	53 784
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	43 595	97 213	15 518	46 248
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	72 488	8 108	41 186	7 536
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	40 670	274 159	62 359	326 876
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	2 809	-	2 136
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	699	-	814
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	40 670	270 651	62 359	323 926
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	30 649	170 959	24 906	239 725
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	30 649	170 959	24 906	239 725
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	1 083 237	2 470 834	985 019	2 258 846
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	171 848	1 119 633	188 764	948 576
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	144 750	214 286	116 214	172 668
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	766 640	1 136 915	680 041	1 137 602
Pénzügyi lízing követelések	10 339	27 920	11 241	22 212
Tárgyi eszközök	-	32 683	-	29 690
Befektetési célú ingatlanok	-	16 070	-	14 951
Immateriális javak	-	34 270	-	32 955
Adókövetelések	285	-	486	-
Halasztott adókövetelések	-	2 464	-	413
Kereskedelmi hitelek és előlegek	33 206	-107	20 821	
Egyéb eszközök	41 843	3 573	40 760	3 494
Eszközök összesen	1 959 659	3 138 145	1 806 806	2 982 946

millió forintban	2022		2023	
	Éven belüli	Éven belüli	Éven belüli	Éven túli
Kötelezettségek				
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	45 765	79 108	17 211	48 248
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	45 726	79 108	17 211	48 248
Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	39	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	2 487 161	1 957 987	2 355 266	1 711 845
Hitelinstitúciók által elhelyezett betétek	181 991	480 919	71 934	481 139
Ügyfelek által elhelyezett betétek	2 280 062	1 216 339	2 254 786	900 593
Kibocsátott értékpapírok	23 763	259 707	24 666	329 483
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	1 345	1 022	3 880	630
Pénzügyi lízing kötelezettségek	3 402	17 479	3 500	15 913
Céltartalékok	3 635	5 559	5 694	4 608
Adókötelezettségek	2 994	-	7 328	-
Halasztott adókötelezettségek	-	5	-	7
Egyéb kötelezettségek	47 330	-	57 743	-
Saját tőke	-	447 379	-	562 389
Anyavállalatra jutó saját tőke	-	447 379	-	562 389
Jegyzett tőke	-	146 000	-	146 000
Tőketartalék	-	117 492	-	117 492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok	-	183 887	-	298 897
Kötelezettségek és Saját tőke összesen	2 590 287	2 507 517	2 446 742	2 343 010

50) Mérlegfordulónap utáni események

Kormányzati intézkedések

2024. január 29-től új önkéntes kamatcsökkentő intézkedés került kialakításra az újonnan folyósított hitelek esetében. Az új intézkedést Nemzetgazdasági Minisztérium jelentette be a Kormány és a Bankszövetség közötti egyeztetéseket követően. Az önkéntes vállalás esetén a pénzügyi intézetek 2024. február 1-e és május 1-e között 0%-os kamatfelárral nyújtanak új, forintalapú vállalati hiteleket az első hat hónapban. A hat hónapos időszakot követően a kamatfelár visszaállhat a megszokott szintre.

Kormány közleménye szerint a 2023-as hosszabbítások a KKV kamatstop szabályozás záró aktusai voltak. A hatályos jogszabályok alapján 2024. április 1-jével lejáró KKV kamatstop intézkedés nem kerül meghosszabbításra a továbbiakban.

Osztalék

A közgyűlésen előterjesztett osztalék összege 95 milliárd forint.

51) Egyéb közzététel

Az Erste Bank Hungary Zrt. képviselőire jogosult személyek adatai, akik a 2023-as konszolidált pénzügyi kimutatások aláírására kötelezettek

Név	Lakcím
Radován Jelasity	1026 Budapest, Balogh Ádám utca 35
Manfred Schmid	1051 Budapest, Dorottya utca 6. 5.e. 528.a

A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért, vezetéséért felelős személy:

Bodonyi-Kovács Edina (anyja születési neve: Székely Emma)

Regisztrációs szám: 151013, igazolványszám: 006745 regisztrációs szakterület: IFRS, pénzügy

52) 2022. és 2023. december 31-én az Erste Bank Hungary Zrt. kizárólagos vagy részleges tulajdonában lévő társaságok adatai

Cég neve	Az Erste Bank Hungary közvetlen vagy közvetett részesedése (%) 2022.12.31	Az Erste Bank Hungary közvetlen vagy közvetett részesedése (%) 2023.12.31
Leányvállalatok:		
Erste Befektetési Zrt.	100%	100%
Erste Ingatlan Kft.	100%	100%
Erste Lakástakarék Zrt.	100%	100%
Collat-real Kft.	100%	100%
Erste Jelzálogbank Zrt.	100%	100%
RND Solutions Informatikai Fejlesztő és Szolgáltató Zrt.	100%	0%
Commerzbank Zrt.	100%	100%
Z3 Ingatlanhasznosító Kft.	100%	100%
Egyéb befektetések:		
Union Vienna Insurance Group Zrt.	1,36%	1,36%
Budapesti Értéktőzsde Zrt.	2,32%	2,32%
Garantiqa Hitelgarancia Zrt.	2,30%	1,86%
VISA Incorporated (USD)	0,000000005%	0%

millió forintban	Jegyzett tőke 2022	Jegyzett tőke 2023
Leányvállalatok		
Erste Befektetési Zrt.	2 000	2 000
RND Solutions Informatikai Fejlesztő és Szolgáltató Zrt.	160	-
Erste Ingatlan Kft.	141	141
Erste Lakástakarék Zrt.	2 025	2 000
Collat-real Kft.	3	3
Erste Jelzálogbank Zrt.	3 015	3 015
Commerzbank Zrt.	2 467	2 467
Z3 Ingatlanhasznosító Kft.	4 303	4 303

Az összes leányvállalat bejegyzett székhelye: 1138 Budapest, 24-26. Népfürdő utca, Magyarország.